ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเด็กวัยรุ่นตอนต้นในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร

Factors Affecting Sexual Risk Behavior among Adolescent with Early Intercourse in Secondary School under the Jurisdiction of the Office of Basic Education Commission, Bangkok

เบญจวรรณ แสงอรุณ

BENJAWAN SANGAROON

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรคหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
2557

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเด็กวัยรุ่นตอนต้นในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร

Factors Affecting Sexual Risk Behavior among Adolescent with Early Intercourse in Secondary School under the Jurisdiction of the Office of Basic Education Commission, Bangkok

เบญจวรรณ แสงอรุณ

BENJAWAN SANGAROON

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรคหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
2557

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ชื่อวิทยานิพนธ์ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเด็กวัยรุ่นตอนต้นในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร

ชื่อ นามสกุล เบญจวรรณ แสงอรุณ

ชื่อปริญญา คหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา คหกรรมศาสตร์

คณะ เทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์นวลแข ปาลิวนิช

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้ให้ความเห็นชอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว

……...ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์สมทรง สีตลายัน)

……...กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ดวงสุดา เตโชติรส)

……...กรรมการ
(รองศาสตราจารย์นวลแข ปาลิวนิช)

คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรคหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

……..…..…….....คณบดีคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชญาภัทร์ กี่อาริโย)

วันที่……...……..เดือน……...….พ.ศ……...……..

ชื่อวิทยานิพนธ์ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเด็กวัยรุ่นตอนต้นในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร

ชื่อ นามสกุล เบญจวรรณ แสงอรุณ

ชื่อปริญญา คหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา และคณะ คหกรรมศาสตร์ เทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์

ปีการศึกษา 2557

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรและศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเด็กวัยรุ่นตอนต้น กลุ่มตัวอย่าง เป็นเด็กนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร จำนวน 396 คน ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการทดสอบสมมติฐานการวิจัย ใช้การทดสอบค่าสถิติ (t-test) แบบ independent ทดสอบความแปรปรวนทางเดียว โดยการเปรียบเทียบพหุคูณ ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์ของเพียร์สัน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรอยู่ในระดับต่ำ ส่วนปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร พบว่า ปัจจัยทางด้านบุคคล ได้แก่ เพศ สถานภาพของบิดามารดา ลักษณะครอบครัว ลักษณะการพักอาศัย และการรับรู้สมรรถนะของตนเองในเรื่องเพศมีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรอยู่ในระดับต่ำ ปัจจัยทางด้านทัศนคติ ได้แก่ ค่านิยมทางเพศและเจตคติต่อเพื่อนต่างเพศ มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรอยู่ในระดับสูง ปัจจัยทางด้านครอบครัว ได้แก่ ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว การสื่อสารเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว และการสนับสนุนการคบเพื่อนต่างเพศของครอบครัว มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรอยู่ในระดับต่ำ ปัจจัยทางด้านสังคม ได้แก่ กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรอยู่ในระดับต่ำ การได้รับข้อมูลเรื่องเพศศึกษาจากโรงเรียนมีน้อย ทำให้มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยง ต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรอยู่ในระดับสูง และการเปิดรับสื่อที่มี

เนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร อยู่ในระดับปานกลาง

การทดสอบสมมุติฐาน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง ระหว่างปัจจัยทางด้านบุคคลและปัจจัยทางด้านครอบครัว ต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม ปัจจัยทางด้านบุคคล ได้แก่ เพศ ลักษณะการพักอาศัยและการรับรู้สมรรถนะของตนเองในเรื่องเพศ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ด้านสถานภาพของบิดามารดาและลักษณะครอบครัว พบว่า ไม่แตกต่างกัน ปัจจัยทางด้านครอบครัว ได้แก่ ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว การสื่อสารเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว และการสนับสนุนการคบเพื่อนต่างเพศของครอบครัว พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนการทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรปัจจัยทางด้านทัศนคติ และปัจจัยทางด้านสังคม ต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามปัจจัยทางด้านทัศนคติ ได้แก่ ค่านิยมทางเพศและเจตคติต่อเพื่อนต่างเพศ พบว่า มีความสัมพันธ์ในเชิงลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ปัจจัยทางด้านสังคม ได้แก่ อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนที่มีต่อพฤติกรรมทางเพศและการเปิดรับสื่อที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ พบว่า มีความสัมพันธ์ในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และการได้รับข้อมูลเรื่องเพศศึกษาจากโรงเรียน พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กัน

คำสำคัญ : ปัจจัยที่มีอิทธิพล พฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร วัยรุ่นตอนต้น

Thesis Title Factors Affecting Sexual Risk Behavior among Adolescent with Early Sexual Intercourse in Secondary Schools under the Jurisdiction of the Office of Basic Education Commission, Bangkok.

Author Benjawan Sangaroon

Degree Master of Home Economics

Major program Home Economics

Academic Year 2014

ABSTRACT

The purposes of this research were to study sexual risk behavior among adolescent and to explore factors affecting sexual risk behavior among adolescent with early sexual intercourse. Research sample was 396 Mathayom Suksa 1 students (lower-secondary students) in secondary schools under the Jurisdiction of the Office of Basic Education Commission, Bangkok, which was obtained by multi-stage sampling. Data were collected by questionnaire. Data were analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation, independent t-test, One Way ANOVA, Multiple Comparison and Pearson Product Moment Correlation Coefficient software.

The result of the study on sexual risk behavior among adolescent with early sexual intercourse was found at the low level. For the factors affecting sexual risk behavior among adolescent with early sexual intercourse, they were found that the personal factor including gender, parents marital status, family type, family accommodation, and self-sexual acquisition influenced sexual risk behavior among adolescent with early sexual intercourse at the low level. The attitude factor including, they were found that the personal factor including sexual values and attitudes toward opposite sex influenced the sexual risk behavior at the high level. The family factor including family raising, family sexual communication, and supporting of the association of the opposite sex influenced sexual risk behavior among adolescent with early sexual intercourse at the low level. The social factor including friends were found the low-level sexual risk behavior, while low-level sexual knowledge acquisition from schools influenced the high-level of sexual risk behavior and sexual content in the media influenced the

moderate-level sexual risk behavior.

For the research hypothesis results of the comparison of the personal factor and the social factor toward sexual risk behavior among adolescent with early sexual intercourse, it was found that the there was significantly difference for the personal factor including gender, family accommodation, and self-sexual acquisition. However, there were not significantly different for the parents' marital status and family type. There was significantly difference for the family factor including family raising, family sexual communication, and supporting of the association of the opposite sex. The result of the difference between the personal factor and the social factor toward sexual risk behavior among adolescent with early sexual intercourse was found that there was significantly difference for the personal factor including gender, family accommodation, and self- sexual acquisition. The result of the difference between the attitude factor and the social factor toward sexual risk behavior among adolescent with early sexual intercourse was found that the attitude factor including sex value and attitude toward opposite sex had negative correlation with sexual risk behavior among adolescent with early sexual intercourse at statistical significance. The social factor including friend and sexual content in the media had positive correlation with sexual risk behavior among adolescent with early sexual intercourse at statistical significance. While sexual knowledge acquisition from school did not have the correlation.

Keywords : Factors Affecting Sexual Risk Behavior among Adolescent with Early Sexual Intercourse, Adolescent

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของ รองศาสตราจารย์นวลแข ปาลิวนิช อาจารย์ที่ปรึกษา ที่เมตตาให้คำปรึกษา ตรวจทาน แก้ไข จนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ รองศาสตราจารย์สมทรง สีตลายัน ประธานกรรมการในการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ดวงสุดา เตโชติรส กรรมการในการสอบวิทยานิพนธ์ และอาจารย์นิอร ดาวเจริญพร ที่ได้ให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็นต่างๆ คอยตรวจสอบข้อบกพร่อง และชี้แนะแนวทางในการดำเนินการศึกษาวิจัยมาโดยตลอด

คณะผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือในการศึกษาวิจัย อันประกอบด้วย ศาสตราจารย์คลินิก.พ.ญ. วินัดดา ปิยะศิลป์ อุปนายกสมาคมกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย ผู้เชี่ยวชาญทางด้านจิตวิทยาและพัฒนาการเด็ก สถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินี ผู้ช่วยศาสตราจารย์เอกพล อ่อนน้อมพันธุ์ ประธานกรรมการบริหารหลักสูตรคหกรรมศาสตร์ โรงเรียนการเรือน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร.แสงอรุณ เชื้อวงษ์บุญ ผู้บริหารหลักสูตรคหกรรมศาสตร์ โรงเรียนการเรือนมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต อาจารย์สุกัญญา จันทกุล หัวหน้าสาขาวิชาการบริหารธุรกิจคหกรรมศาสตร์ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร นางสาววิไลรัตน์ ชัชชวลิตสกุล พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ หัวหน้างานการพยาบาลจิตเวชเด็กและวัยรุ่น คลินิกอายุรกรรมเฉพาะทาง สถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินี และ ดร.มิ่ง เทพครเมือง ที่เมตตาสอนการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม SPSS รวมทั้งช่วยตรวจสอบเครื่องมือในการศึกษาวิจัย

ผู้อำนวยการโรงเรียนศรีอยุธยาในพระอุปถัมภ์ฯ ผู้อำนวยการโรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย ผู้อำนวยการโรงเรียนมหรรณพาราม และผู้อำนวยการโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย ที่อนุญาตให้เข้าเก็บข้อมูล คณาจารย์ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ได้คอยช่วยเหลืออำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลอย่างดียิ่ง ตลอดจนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการตอบแบบสอบถาม

สมาชิกทุกคนในครอบครัว ที่ให้การสนับสนุนส่งเสริมทางการศึกษา และคอยช่วยเหลือเป็นกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์มาโดยตลอด

ผู้ศึกษาขอกราบขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

เบญจวรรณ แสงอรุณ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(ก)
Abstract	(ค)
กิตติกรรมประกาศ	(จ)
สารบัญ	(ฉ)
สารบัญตาราง	(ซ)
สารบัญภาพ	(ฏ)
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์	6
1.3 ขอบเขตของการศึกษา	6
1.4 สมมุติฐาน	8
1.5 กรอบแนวคิด	9
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	9
1.7 นิยามศัพท์	10
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวัยรุ่น	15
2.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการคบเพื่อนต่างเพศของวัยรุ่น	27
2.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของวัยรุ่น	35
2.4 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของเด็กวัยรุ่น	41
2.5 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่น	45
2.6 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของเด็กวัยรุ่น	50
2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	79
บทที่ 3 วิธีดำเนินการ	84
3.1 การกำหนดประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่าง	85
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล	88
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	94

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	94
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	96
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและอภิปรายผล	98
4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	99
4.2 การอภิปรายผล	141
บทที่ 5 สรุปผล และข้อเสนอแนะ	160
5.1 สรุปผล	160
5.2 ข้อเสนอแนะ	162
เอกสารอ้างอิง	163
ภาคผนวก	171
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาเครื่องมือ หนังสือเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาเครื่องมือ	172
ภาคผนวก ข แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของเครื่องมือ	179
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล	196
ประวัติการศึกษาและการทำงาน	

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2.1	แนวทางการปฏิบัติตนต่อเพื่อนต่างเพศ	31
2.2	ตัวชี้วัดพฤติกรรมเสี่ยง (At-risk Indicators)	43
2.3	สถานการณ์นำสู่พฤติกรรมเสี่ยง	44
3.1	ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของเด็กนักเรียนวัยรุ่นตอนต้น ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2557 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร จำแนกตาม เขตพื้นที่การศึกษา	87
3.2	ผลการวิเคราะห์ค่าความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ (IOC) ของแบบสอบถาม	92
3.3	ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม	93
4.1	จำนวนและอัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม เพศ สถานภาพของบิดามารดา ลักษณะครอบครัว ลักษณะการพักอาศัย และการรับรู้สมรรถนะของตนเองในเรื่องเพศ	100
4.2	ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลระดับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ของกลุ่มตัวอย่าง	105
4.3	จำนวนและอัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม ระดับของพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร	106
4.4	ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลระดับปัจจัยทางทัศนคติที่มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ของกลุ่มตัวอย่าง	106
4.5	จำนวนและอัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม ค่านิยมทางเพศและเจตคติต่อเพื่อนต่างเพศ	108
4.6	จำนวนและอัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว การสื่อสารเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว และการสนับสนุน การคบเพื่อนต่างเพศของครอบครัว	109
4.7	ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลระดับปัจจัยทางสังคมที่มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ของกลุ่มตัวอย่าง	112
4.8	จำนวนและอัตราส่วนร้อยละ ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนที่มีต่อพฤติกรรมทางเพศ การได้รับข้อมูลเรื่องเพศศึกษาจากโรงเรียน และการเปิด รับสื่อที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ	114

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ **หน้า**

4.9 ผลการทดสอบค่าสถิติ (t-test แบบ independent) ในการเปรียบเทียบสถานภาพส่วนบุคคลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม เพศ 117

4.10 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบสถานภาพส่วนบุคคล ต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม สถานภาพของบิดามารดา 117

4.11 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบสถานภาพส่วนบุคคล ต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม ลักษณะครอบครัว 118

4.12 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบสถานภาพส่วนบุคคล ต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม ลักษณะการพักอาศัย (ที่พักอาศัย) 119

4.13 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบสถานภาพส่วนบุคคล ต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม ลักษณะการพักอาศัย 120

4.14 การทดสอบเป็นรายคู่ หลังการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศตามตัวแปรลักษณะการพักอาศัย ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ 121

4.15 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบสถานภาพส่วนบุคคล ต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม การรับรู้สมรรถนะของตนเองในเรื่องเพศ (การใช้เวลาว่าง) 122

4.16 การทดสอบเป็นรายคู่ หลังการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศตามตัวแปรการรับรู้สมรรถนะของตนเองในเรื่องเพศ (การใช้เวลาว่าง) ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ 123

4.17 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบสถานภาพส่วนบุคคล ต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม การรับรู้สมรรถนะของตนเองในเรื่องเพศ (พฤติกรรมกับเพื่อนต่างเพศ) 124

4.18 การทดสอบเป็นรายคู่ หลังการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศตามตัวแปรการรับรู้สมรรถนะของตนเองในเรื่องเพศ (พฤติกรรมกับเพื่อนต่างเพศ)ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ 125

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ **หน้า**

4.19 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบสถานภาพส่วนบุคคล ต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม การรับรู้สมรรถนะของตนเองในเรื่องเพศ (ความรู้เรื่องเพศศึกษา) 126

4.20 การทดสอบเป็นรายคู่ หลังการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ตามตัวแปรการรับรู้สมรรถนะของตนเองในเรื่องเพศ (ความรู้เรื่องเพศศึกษา) ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ 127

4.21 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบสถานภาพส่วนบุคคล ต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม การรับรู้สมรรถนะของตนเองในเรื่องเพศ (ความรู้เรื่องเพศศึกษา) 127

4.22 การทดสอบเป็นรายคู่ หลังการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ตามตัวแปรการรับรู้สมรรถนะของตนเองในเรื่องเพศ (ความรู้เรื่องเพศศึกษา) ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ 128

4.23 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบสถานภาพส่วนบุคคล ต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม การรับรู้สมรรถนะของตนเองในเรื่องเพศ (ความรู้เรื่องเพศศึกษา) 129

4.24 การทดสอบเป็นรายคู่ หลังการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ตามตัวแปรการรับรู้สมรรถนะของตนเองในเรื่องเพศ (ความรู้เรื่องเพศศึกษา) ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ 130

4.25 แสดงการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านทัศนคติ ต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม ค่านิยมทางเพศ และเจตคติต่อเพื่อนต่างเพศ 131

4.26 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยทางด้านครอบครัว ต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม ลักษณะการอบรมเลี้ยงดู 132

4.27 การทดสอบเป็นรายคู่ หลังการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ตามตัวแปรลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ 133

4.28 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบการสื่อสารเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว ต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศ สัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม การสื่อสารเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว (การพูดคุยเรื่องเพศศึกษา) 134

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ **หน้า**

4.29 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบการสื่อสารเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว ต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม การสื่อสารเรื่องเพศศึกษา ในครอบครัว (การให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา) 134

4.30 การทดสอบเป็นรายคู่ หลังการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศตามตัวแปร การสื่อสารเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว (การให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา) ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ 135

4.31 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบ ปัจจัยทางด้านครอบครัว ต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม การสื่อสารเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว (การปรึกษาปัญหาเรื่องเพศศึกษา) 136

4.32 การทดสอบเป็นรายคู่ หลังการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ศึกษาด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ 137

4.33 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบการสนับสนุนการคบเพื่อนต่างเพศของครอบครัว ต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มตัวอย่าง 138

4.34 การทดสอบเป็นรายคู่ หลังการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศตามตัวแปร การสนับสนุนการคบเพื่อนต่างเพศของครอบครัว ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ 139

4.35 แสดงการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านสังคม ต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนที่มีต่อพฤติกรรมทางเพศ การได้รับข้อมูลเรื่องเพศศึกษาจากทางโรงเรียน และการเปิดรับสื่อที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ 140

สารบัญภาพ

ภาพที่ **หน้า**

1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย 9

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันสังคมไทยกำลังเผชิญวิกฤติความเสื่อมถอยทางด้านคุณธรรมและจริยธรรม ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากความก้าวหน้าทางด้านสื่อสารเทคโนโลยี ในสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ การถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารอย่างรวดเร็วสู่ประชาชน ส่งผลให้สังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมที่หลากหลายค่านิยมที่ดีงามเสื่อมถอย ทำให้อิทธิพลของวัฒนธรรมต่างชาติเข้ามามีบทบาทต่อวิถีชีวิตของวัยรุ่นไทยจำนวนมาก ทั้งในด้านการรับประทานอาหาร การแต่งกาย พฤติกรรมทางเพศ มีความฟุ้งเฟ้อและวัตถุนิยม เป็นต้น สังคมของวัยรุ่นไทยกลายเป็นสังคมบริโภคที่แทบจะไม่มีประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ และที่สำคัญของสังคมวัยรุ่นในปัจจุบันนี้อีกประการหนึ่ง คือ การมีเพศสัมพันธ์แบบเสรี จนนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร รวมถึงเผชิญปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยเรียนจนนำไปสู่การทำแท้ง โดยเฉพาะในกลุ่มเด็กและเยาวชน ถือเป็นปัญหาที่น่าเป็นห่วงเพราะไม่ใช่เพียงความไม่เหมาะสม แต่ก่อให้เกิดปัญหาอื่นๆ ตามมา โดยเฉพาะปัญหาการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรของแม่วัยรุ่น ถือเป็นปัญหาสำคัญสำหรับประเทศไทย โดยพบว่าประเทศไทยติดอันดับต้นๆของเอเชียที่มีสตรีตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร

องค์การอนามัยโลก (WHO) ได้กำหนดอัตราการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นควรน้อยกว่า ร้อยละ 10 เนื่องจากยังเป็นช่วงที่ผู้หญิงยังไม่พร้อม ร่างกายยังเจริญเติบโตไม่เต็มที่ จิตใจและอารมณ์ยังไม่มั่นคง ที่สำคัญยังไม่จบการศึกษา ในประเทศไทยมีอัตราเฉลี่ยการคลอดบุตรของมารดาอายุต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์ สูงเป็นอันดับ 2 ของโลกและเป็นอันดับหนึ่งของทวีปเอเชีย คือ ร้อยละ 16.2 ในปี 2553 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่องค์การอนามัยโลกกำหนด (นิธิรัตน์ และ นภัสรา, 2555: ออนไลน์) จากที่ประชุมองค์การอนามัยโลกปี 2552 ค่าเฉลี่ยของผู้หญิงตั้งครรภ์ที่อายุต่ำกว่า 20 ปี ทั่วโลกอยู่ที่ 65 ต่อ 1,000 คน ทวีปเอเชียอยู่ที่ 56 ต่อ 1,000 คน แต่ประเทศไทยอยู่ที่ 70 คน ต่อ 1,000 คน ซึ่งเป็นตัวเลขสูงที่สุดของประเทศในทวีปเอเชีย และปัจจุบันตัวเลขเพิ่มขึ้นเป็น 90-100 คน และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ และจากข้อมูลสภาวะการมีบุตรของวัยรุ่นไทยระบุว่าปี 2552 มีแม่วัยรุ่นที่คลอดบุตรอายุต่ำกว่า 20 ปี จำนวน 787,739 คน คิดเป็นร้อยละ 13.55 ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยมาตรฐานที่องค์การอนามัยโลกกำหนดไว้ร้อยละ 10 ขณะที่การคลอดบุตรของแม่วัยรุ่นใน 5 จังหวัดที่อยู่ในสถานการณ์รุนแรงที่สุด ปัจจุบันพบว่า กำแพงเพชรมีแม่วัยรุ่นคลอดบุตรสูงสุด 20.40% ประจวบคีรีขันธ์ 18.89 % พิจิตร 18.87 % นครสวรรค์ 18.69 % และลพบุรี 18.56 % (กระทรวงการพัฒนาสังคมและความ

มั่นคงของมนุษย์, 2552: ออนไลน์) และจากข้อมูลของคณะกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติ ยังพบด้วยว่าอายุเฉลี่ยของการตั้งครรภ์ของวัยรุ่นไทย จะอยู่ที่ 13 -15 ปี โดยอายุน้อยสุดที่มาคลอดลูกในโรงพยาบาลรัฐ พบว่าเป็นเด็กอายุเพียง 10 ขวบ จากรายงานการวิจัยเรื่อง “การละเมิดสิทธิการเจริญพันธุ์ในวัยรุ่นหญิง” จากคณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล พบว่า วัยรุ่นหญิงอายุ 13-22 ปี ร้อยละ 84 ตั้งครรภ์โดยไม่พร้อม ส่วนผู้หญิงช่วงอายุ 19-22 ปี เคยตั้งครรภ์มากถึงร้อยละ 25 รองลงมาคือ กลุ่มอายุระหว่าง 13-15 ปี ร้อยละ 23 วัยรุ่นบางคนใช้ยาคุมกำเนิดฉุกเฉินมากกว่า 30 ครั้ง วัยรุ่นหญิงร้อยละ 53 ตัดสินใจทำแท้งเถื่อน สอดคล้องกับข้อมูลกรมการปกครองที่ระบุว่าปี 2551 ที่พบว่ามีทารกคลอดทั้งหมด 7.9 แสนคน เป็นทารกที่คลอดจากแม่อายุต่ำกว่า 20 ปี สูงมากถึง 9.6 หมื่นคน คิดเป็นร้อยละ 12 จากแม่ที่มาคลอดบุตรทั่วประเทศ ปัญหาการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรในวัยรุ่นถือเป็นปัญหาที่ก่อให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพอนามัยทั้งด้านร่างกายและจิตใจ รวมถึงด้านความสัมพันธ์กับมารดาวัยรุ่นและยังมีผลกระทบต่อสังคมหลายประการ ทั้งนี้จากข้อมูลพบว่าในปี 2550 มีรายงานตัวเลขแม่ที่เป็นวัยรุ่นสูงขึ้นเรื่อยๆ จนอาจกล่าวได้ว่าปัญหานี้เริ่มกลายเป็นวิกฤติของประเทศไทยและถือเป็นปัญหาที่ท้าทายรัฐบาล เนื่องจากประเทศไทยถือเป็นอันดับต้นๆของโลกที่กำลังเผชิญปัญหานี้ จากข้อมูลพบว่ามีหญิงอายุต่ำกว่า 20 ปี ที่ตั้งครรภ์แล้วเข้ารักษาในโรงพยาบาลของรัฐ เพราะไปทำแท้งถึงร้อยละ 28.5 ที่สำคัญมากกว่าร้อยละ 25 ของเด็กกลุ่มนี้จะกลับมาตั้งครรภ์ซ้ำภายในเวลา 2 ปี จากข้อมูลของโรงพยาบาลรามาธิบดี ระบุว่าประเทศไทยมีการคลอดบุตรในผู้หญิงอายุต่ำกว่า 20 ปี เฉลี่ยวันละ 140 ราย หรือตกปีละ 50,000 ราย ซึ่งจากรายงานของกระทรวงสาธารณสุข พบว่าบางจังหวัดมีอัตราการคลอดบุตรในแม่วัยรุ่นสูงถึง 200 ราย ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาข้อมูลการแจ้งเกิดจากส่วนกลางทะเบียนราษฎร สำนักบริหารการทะเบียน กระทรวงมหาดไทย พบว่าปี 2550 มีแม่อายุระหว่าง 16-20 ปี จำนวน 145,747 ราย ที่มีการแจ้งเกิด ซึ่งหากคิดเป็นอัตราส่วนในสตรีที่มีช่วงอายุดังกล่าวจำนวน 1,000 คน พบว่า มีอัตราการคลอดบุตรถึงอัตราส่วน 64.32 ซึ่งหมายความว่าประเทศไทยมีสตรีที่ตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรในแต่ละปีเป็นจำนวนมากและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อยๆอย่างต่อเนื่อง

การตั้งครรภ์ของแม่วัยรุ่นถือเป็นปัญหาสำคัญของประเทศไทย ซึ่งปัญหาดังกล่าวนอกจากจะเป็นดัชนีชี้วัดความเสื่อมของสังคม ยังเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อระบบสังคม รวมถึงรัฐสวัสดิการที่รัฐบาลต้องจัดหา และที่สำคัญคือการพัฒนาประชากรของประเทศ เนื่องจากปัญหาแม่วัยรุ่นที่ไม่มีความพร้อมในการเลี้ยงดูบุตรย่อมส่งผลต่อการเติบโตของเด็ก การหาแนวทางออกของปัญหาจึงเป็นแนวทางสำคัญ ที่ผ่านมากระทรวงสาธารณสุขได้พยายามผลักดันให้มีการผ่านร่าง “พ.ร.บ.คุ้มครองอนามัยเจริญพันธุ์” เพื่อแก้ปัญหาข้างต้นอย่างเร่งด่วน โดยมีเนื้อหาสำคัญ 6 ข้อ คือ

1) กำหนดให้มีคณะกรรมการคุ้มครองอนามัยเจริญพันธุ์แห่งชาติ

2) หากหญิงมีครรภ์ที่อยู่ในภาวะไม่พร้อมมีบุตร หรือไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองและเลี้ยงดูบุตรได้ รัฐต้องช่วยเหลือ

3) รัฐหรือนายจ้างภาคเอกชน ที่มีหญิงมีครรภ์ปฏิบัติงาน ต้องไม่ขัดขวางการลาคลอดตามเวลาที่กฎหมายกำหนด

4) รัฐหรือนายจ้างเอกชนมีหน้าที่ป้องกันไม่ให้ล่วงเกิน คุกคามทางเพศต่อลูกจ้าง

5) สถานศึกษาที่มีหญิงมีครรภ์ที่อยู่ในระหว่างศึกษา ต้องอนุญาตให้ศึกษาต่อได้ ทั้งระหว่างตั้งครรภ์และภายหลังคลอดบุตรแล้ว

6) ให้สถานศึกษาจัดให้มีการสอนเพศศึกษาอย่างถูกต้องและเหมาะสมกับวุฒิภาวะและวัยผู้เรียน

จากประเด็นสำคัญทั้ง 6 ข้อ ยังมีข้อ 5 ที่ผู้ที่เกี่ยวข้องจากหลายฝ่ายยังไม่เห็นด้วย เพราะเกรงว่าการให้เด็กหญิงอุ้มท้องมาโรงเรียนตามปกติ จะเป็นการสร้างค่านิยมใหม่ให้วัยรุ่นไม่ป้องกันเวลามีเพศสัมพันธ์ปล่อยให้มีลูกได้อย่างเสรี จนเป็นตัวอย่างที่ไม่ดี และไม่เหมาะสมในสถานศึกษา การปลูกฝังค่านิยมการควบคุมพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศโดยผ่านสถาบันต่างๆ ได้แก่ ครอบครัว โรงเรียน ศาสนา สื่อมวลชนและกลุ่มเพื่อน จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากสภาพแวดล้อมทางสังคมมีการเปลี่ยนแปลงไป การปลูกฝังค่านิยมในการควบคุมพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศให้กับวัยรุ่นควรสอนจากสภาพความเป็นจริงที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เพื่อให้รู้เท่าทันถึงผลเสียจากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร และรู้จักป้องกันตนเองจากปัญหาทางเพศสัมพันธ์เปรียบเสมือนเป็นการฉีดวัคซีนเพิ่มภูมิคุ้มกันให้แก่วัยรุ่น ส่งผลให้วัยรุ่นสามารถสนใจใฝ่การศึกษาได้อย่างเต็มที่ สามารถประกอบอาชีพได้อย่างมีคุณภาพเป็นประชากรวัยรุ่นที่มีคุณภาพ ทำให้ประเทศชาติมีความเจริญก้าวหน้าทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม รวมถึงความมั่นคงของชาติสืบเนื่องตามกันมาเป็นลำดับ

จากปัญหาดังกล่าว เป็นเหตุผลสำคัญที่ทำให้ผู้ศึกษา มีความสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมของเด็กวัยรุ่นและปัจจัยที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กวัยรุ่นไทย มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ทั้งนี้เนื่องจากวัยรุ่นเป็นทรัพยากรบุคคลที่สำคัญของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มเด็กวัยรุ่นที่มีช่วงอายุระหว่าง 11-13 ปี เนื่องจากวัยรุ่นกลุ่มดังกล่าวเป็นกลุ่มที่มีความเสี่ยงสูง และเป็นช่วงต่อระหว่างวัยเด็กและวัยผู้ใหญ่เป็นช่วงระยะเวลาที่มีการเปลี่ยนแปลงการเจริญเติบโตทางด้านร่างกาย มีลักษณะที่บ่งบอกถึงความเป็นหนุ่มสาว ในขณะเดียวกันการพัฒนาทางด้านอารมณ์ สังคมและจิตใจก็เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดความสับสนขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ขาดความยับยั้งชั่งใจ ขาดประสบการณ์ ขาดทักษะในชีวิตที่สำคัญ ทำให้วัยรุ่นตัดสินใจกระทำหรือมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม โดยไม่คำนึงหรือตระหนักถึงผลเสียที่จะเกิดขึ้นตามมาจากการกระทำของตน และช่วงวัยรุ่นถือเป็นระยะเวลาที่มีปัญหาทางด้านจิตสังคม อารมณ์และพฤติกรรมเสี่ยงมากกว่าช่วงอายุอื่นๆ ทำให้มีผลกระทบต่อสุขภาพทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ในขณะเดียวกันช่วงวัยรุ่นถือเป็นช่วงสำคัญที่จะเรียนรู้ทักษะและประสบการณ์ของชีวิต เพื่อจะนำไปสู่การเจริญเติบโตการพัฒนาการและวุฒิภาวะของความเป็นผู้ใหญ่ต่อไปในอนาคต และเป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญต่อการ

พัฒนาประเทศในฐานะทรัพยากรมนุษย์ และเป็นแหล่งหล่อหลอมลักษณะของพลเมืองที่ดีของประเทศชาติ ตลอดจนเป็นศักยภาพแรงงานที่จะสร้างความเจริญเติบโตให้กับประเทศในอนาคต

การพัฒนาประเทศในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ได้กำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศ โดยเน้นการเสริมสร้างทุนของประเทศ ทั้งทุนทางสังคม ทุนเศรษฐกิจ และทุนทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมให้เข้มแข็งอย่างต่อเนื่อง "ยึดคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา" และอัญเชิญ "ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง" มาเป็นแนวทางการปฏิบัติเพื่อมุ่งสู่ "สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน" ดังนั้น ยุทธศาสตร์การพัฒนาคนและสังคมไทย จึงให้ความสำคัญลำดับสูงกับการพัฒนาคุณภาพคน เนื่องจาก "คน" เป็นทั้งเป้าหมายสุดท้ายที่จะได้รับผลประโยชน์และผลกระทบจากการพัฒนา (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2555: ออนไลน์)

วิณี (2547) อธิบายว่า การพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้านั้น ทรัพยากรที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง คือ ทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งจะต้องพัฒนาควบคู่ไปกับการพัฒนาทรัพยากรด้านอื่นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กและเยาวชนที่อยู่ในวัยรุ่น เพราะเด็กและเยาวชนเป็นกำลังในการพัฒนาประเทศ เป็นพลังที่สำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม เป็นผู้สืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมและความเป็นชาติ ดังนั้นการพัฒนาประเทศจึงต้องพัฒนาบุคคล โดยเฉพาะบุคคลที่อยู่ในช่วงวัยรุ่น

สำหรับวัยรุ่นโดยปกติเป็นช่วงวัยที่กำลังศึกษาเล่าเรียน เป็นวัยที่ต้องการหาเอกลักษณ์ของตนเอง เป็นวัยอยากรู้อยากลอง ต้องการการเป็นอิสระจากครอบครัว เนื่องจากลักษณะเฉพาะตัวของวัยรุ่น ได้แก่ ความต้องการการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน ต้องการการยอมรับจากสังคม ต้องการที่จะปรับตัวให้เข้ากับสังคมและสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ สิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยเสี่ยงต่อการมีปัญหาทางด้านอารมณ์ และพฤติกรรมต่างๆของวัยรุ่นตามมา ปัจจุบันปัญหาที่เกิดจากพฤติกรรมต่างๆของวัยรุ่นนับวันจะทวีความรุนแรงมากขึ้น โดยเฉพาะปัญหาเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของนักเรียนวัยรุ่น ซึ่งเป็นปัญหาที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อครอบครัว สังคม และประเทศชาติ ปัญหาเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรนั้นกำลังได้รับความสนใจมากในปัจจุบัน

ศรินภัสร์ (2551) ได้กล่าวว่า พฤติกรรมทางเพศนั้นมีสาเหตุมาจากหลายปัจจัยไม่ว่าจะเป็นจากการที่วัยรุ่นขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องเพศศึกษาที่ถูกต้อง โดยเฉพาะครอบครัวซึ่งมีบทบาทที่สำคัญในการให้ความรู้เรื่องเพศ โดยทั่วไปครอบครัวส่วนใหญ่มักหลีกเลี่ยงที่จะพูดคุยในเรื่องเพศระหว่างสมาชิกในครอบครัว โดยเฉพาะระหว่างพ่อแม่ลูก นอกจากนี้บางครอบครัวยังมีทัศนคติและค่านิยมที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับเรื่องเพศ มักปิดบังและไม่เปิดเผยข้อมูลที่ถูกต้องเกี่ยวกับเรื่องเพศ ทำให้วัยรุ่นจำเป็นต้องไปแสวงหาจากที่อื่น ไม่ว่าจะเป็นจากกลุ่มเพื่อนหรือแหล่งข้อมูลอื่นๆที่อาจเป็นข้อมูลที่ไม่ถูกต้องและเหมาะสม กลุ่มวัยรุ่นจะไม่พูดคุยเรื่องความรักและเพศสัมพันธ์กับพ่อแม่และญาติ โดยส่วนใหญ่กลุ่มวัยรุ่นจะพูดคุยกับเพื่อนมากที่สุด และพูดคุยความรัก และเพศสัมพันธ์กับพี่น้องนานๆครั้ง รวมไปถึงการได้แนวคิดและการปรึกษาปัญหาในเรื่อง

ดังกล่าวด้วย และวัยรุ่นส่วนใหญ่มักใช้เวลาอยู่กับเพื่อนมากกว่าพ่อแม่ เมื่อมีปัญหามักปรึกษาเพื่อนมากกว่าบุคคลในครอบครัว จากการที่ครอบครัวไม่สามารถทำหน้าที่ให้ความรู้ได้ประกอบกับมีกลุ่มเพื่อนที่มีอิทธิพล และเป็นแหล่งที่ทดแทนความรู้ คือ สื่ออื่นๆ ที่เข้ามามีบทบาททางสังคม เมื่อบทบาทของพ่อแม่ด้อยความหมายลง เนื่องจากชีวิตประจำวันส่วนใหญ่อยู่กับการเรียนและการทำงานนอกบ้าน กลุ่มอื่นๆ จึงเข้ามามีบทบาทในการปลูกฝังค่านิยมให้กับวัยรุ่นแทนครอบครัว เช่น กลุ่มเพื่อน จากผลการศึกษาพฤติกรรมและทัศนคติด้านการมีเพศสัมพันธ์ของประชากรวัยรุ่นทั่วโลกจาก 14 ประเทศ พบว่า ส่วนใหญ่เรียนรู้มาจากเพื่อนมากที่สุด โดยร้อยละ 28 เรียนรู้จากเพื่อน ร้อยละ 22 จากคู่รัก และร้อยละ 18 จากการอ่านหนังสือ ในขณะที่พ่อแม่มีบทบาทในเรื่องนี้เท่ากับศูนย์ ซึ่งในความเป็นจริงแล้วพ่อแม่ควรเป็นคนแรก หรือเป็นแหล่งข้อมูลเบื้องต้น ในการถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องเพศสัมพันธ์ให้แก่บุตรตั้งแต่วัยเด็ก เพื่อป้องกันในการรับรู้ข้อมูลและทัศนคติที่ไม่ถูกต้องจากแหล่งอื่น ซึ่งมีผลให้วัยรุ่นขาดที่ปรึกษาที่ดี โดยเฉพาะปัญหาหรือข้อขัดแย้งในเรื่องเพศ วัยรุ่นจึงไปแสวงหาความรู้จากแหล่งอื่น เช่น หนังสือปกขาว วีดีโอ ภาพยนตร์ เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมจากอินเทอร์เน็ต เป็นต้น สิ่งเหล่านี้อาจทำให้เกิดพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร จนเกิดเป็นพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศที่ก่อให้เกิดปัญหาสังคม ได้แก่ การตั้งครรภ์ระหว่างเรียน การทำแท้ง โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และการเกิดอาชญากรรมทางเพศ ฯลฯ

ด้วยเหตุนี้ ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเด็กวัยรุ่นตอนต้น ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร อันเป็นผลมาจากการที่กรุงเทพมหานครมีการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและสังคมอย่างรวดเร็วและยังเป็นศูนย์กลางความเจริญทางด้านต่างๆ อีกทั้งกรุงเทพมหานครยังมีการเจริญเติบโตและเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพการพัฒนาประเทศไปอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ การศึกษา วัฒนธรรม ค่านิยมและความเชื่อ ฯลฯ ประกอบกับฐานะความเป็นเมืองหลวงของประเทศ จึงทำให้มีผู้อพยพหลั่งไหลจากภูมิภาคอื่นๆเข้ามาอยู่อาศัยเป็นจำนวนมากอย่างต่อเนื่อง และจากการที่กรุงเทพมหานคร ต้องรองรับประชากรที่ขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วนั้น ทำให้ปัจจัยทางด้านสังคม สิ่งแวดล้อม โครงสร้างทางสังคม สถานภาพทางครอบครัว ก็มีการเปลี่ยนแปลงไปจากอดีตที่ผ่านมา ซึ่งมีผลกระทบต่อเด็กและเยาวชน โดยเฉพาะวัยรุ่นซึ่งเป็นวัยที่พร้อมจะเรียนรู้และเปลี่ยนแปลงสิ่งต่างๆอยู่แล้ว ทำให้ปัญหาของวัยรุ่นทวีความรุนแรงและมีความซับซ้อนเพิ่มมากขึ้น ขณะเดียวกันปัญหาของวัยรุ่นก็มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลาด้วยเช่นกัน ฉะนั้นบทบาทของ พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู บุคลากรทางการแพทย์ รวมถึงบุคคลในหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง จะต้องมีความเข้าใจเรียนรู้และปรับตัวเองให้รู้ทันควบคู่ไปกับวัยรุ่นด้วย ซึ่งผลการศึกษาที่ได้นอกจากจะทำให้ทราบถึงพฤติกรรมในการคบเพื่อนต่างเพศในวัยรุ่นแล้วข้อมูลที่ได้ยังจะช่วยขยายฐานความรู้ความเข้าใจและความชัดเจนต่อปัจจัยทั้งในระดับปัจเจกบุคคล ครอบครัวและสังคม เพื่อเป็นแนวทางในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ อันจะส่งผลให้ปัญหาวัยรุ่นที่ระบาดอยู่ใน

ปัจจุบันมีแนวโน้มลดลง รวมไปถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังสามารถ นำไปประยุกต์ใช้ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินนโยบาย ในการจัดบริการทางสังคม ให้ความรู้เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และหาแนวทางแก้ปัญหาอย่างยั่งยืน เพื่อปรับปรุงและแก้ไขพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น ให้เป็นไปในแนวทางที่ถูกต้องเหมาะสม มีสำนึกและรับผิดชอบต่อสังคม

1.2 วัตถุประสงค์

1.2.1 ศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเด็กวัยรุ่นตอนต้น

1.2.2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเด็กวัยรุ่นตอนต้น

1.3 ขอบเขตการศึกษา

1.3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้ ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยง ต่อการมีเพศสัมพันธ์ของเด็กวัยรุ่นตอนต้น และศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเด็กวัยรุ่นตอนต้น โดยศึกษาเฉพาะปัจจัย ดังนี้

1.3.1.1 ปัจจัยด้านบุคคล ได้แก่ เพศ สถานภาพของบิดามารดา ลักษณะครอบครัว ลักษณะการพักอาศัย และการรับรู้สมรรถนะของตนเองในเรื่องเพศ

1.3.1.2 ปัจจัยทางด้านทัศนคติ ได้แก่ ค่านิยมทางเพศ และเจตคติต่อเพื่อนต่างเพศ

1.3.1.3 ปัจจัยทางด้านครอบครัว ได้แก่ ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว การสื่อสารเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว และการสนับสนุนการคบเพื่อนต่างเพศของครอบครัว

1.3.1.4 ปัจจัยทางด้านสังคม ได้แก่ อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนต่อพฤติกรรมทางเพศ การได้รับข้อมูลเรื่องเพศศึกษาจากโรงเรียน และการเปิดรับสื่อที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ

1.3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.3.2.1 ประชากรที่ใช้ศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดขอบเขตตัวอย่างประชากร ที่ใช้ในการศึกษาเป็นเด็กนักเรียนวัยรุ่นตอนต้น อายุระหว่าง 11-13 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2557 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร ทั้งเพศหญิงและเพศชาย จำนวน 118 โรงเรียน จำนวนนักเรียน 42,264 คน

(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2557: ออนไลน์)

1.3.2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ เด็กนักเรียนวัยรุ่นตอนต้น อายุระหว่าง 11-13 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2557 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร โดยแบ่งเป็น 3 เขตพื้นที่การศึกษา เขตละ 1 โรงเรียน จำนวน 3 โรงเรียน เป็นจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 396 คน ทั้งเพศหญิงและเพศชาย ซึ่งได้จากการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ในกรณีทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน (Finite population) โดยใช้สูตรของ ทาโร ยามาเน่ (Yamane, 1973 อ้างถึงใน วันดี, 2555) และทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi - stage Random Sampling) เหตุผลที่ผู้ศึกษาได้แบ่งพื้นที่การศึกษาของกรุงเทพมหานครออกเป็น 3 เขตการศึกษานั้น ผู้ศึกษาได้แบ่งตามการตั้งถิ่นฐานของชุมชนและตามที่ตั้งของพื้นที่ โดยใช้เกณฑ์ของสำนักผังเมืองกรุงเทพมหานครเป็นตัวกำหนด ได้แก่ เขตกรุงเทพฯ ชั้นใน (Inner City) เขตกรุงเทพฯ ชั้นกลาง (Urban Fringe) และเขตกรุงเทพฯ ชั้นนอก (Suburb) เพื่อให้การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีความสอดคล้องกับสภาพพื้นที่ เศรษฐกิจ สังคม วิถีชีวิตของประชากรกลุ่มตัวอย่าง และสามารถตอบสนองประเด็นปัญหาของหัวข้อที่ศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพรวมทั้งเพื่อประโยชน์ในการประสานงาน กำกับ และติดตามการปฏิบัติงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามจุดประสงค์ของการศึกษาวิจัย

1.3.3 ตัวแปรที่ศึกษา

1.3.3.1 ตัวแปรอิสระ

1) ปัจจัยทางด้านบุคคล

(1.1) เพศ

(1.2) สถานภาพของบิดามารดา

(1.3) ลักษณะครอบครัว

(1.4) ลักษณะการพักอาศัย

(1.5) การรับรู้สมรรถนะของตนเองในเรื่องเพศ

2) ปัจจัยทางด้านทัศนคติ

(2.1) ค่านิยมทางเพศ

(2.2) เจตคติต่อเพื่อนต่างเพศ

3) ปัจจัยทางด้านครอบครัว

(3.1) ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว

(3.2) การสื่อสารเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว

(3.3) การสนับสนุนการคบเพื่อนต่างเพศของครอบครัว

4) ปัจจัยทางด้านสังคม

(4.1) อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนต่อพฤติกรรมทางเพศ

(4.2) การได้รับข้อมูลเรื่องเพศศึกษาจากโรงเรียน

(4.3) การเปิดรับสื่อที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ

1.3.3.2 ตัวแปรตาม

พฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเด็กวัยรุ่นตอนต้น ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร

1.4 สมมุติฐาน

1.4.1 **ปัจจัยทางด้านบุคคล** ของเด็กวัยรุ่นตอนต้น ที่มีความแตกต่างกันในด้าน เพศ สถานภาพของบิดามารดา ลักษณะครอบครัว ลักษณะการพักอาศัย และการรับรู้สมรรถนะของตนเองในเรื่องเพศ จะมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศที่แตกต่างกัน

1.4.2 **ปัจจัยทางด้านทัศนคติ** ได้แก่ ค่านิยมทางเพศและเจตคติต่อเพื่อนต่างเพศ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของเด็กวัยรุ่นตอนต้น

1.4.3 **ปัจจัยทางด้านครอบครัว** ของเด็กวัยรุ่นตอนต้น ที่มีความแตกต่างกันในด้าน ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว การสื่อสารเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว และการสนับสนุนการคบเพื่อนต่างเพศของครอบครัว จะมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศที่แตกต่างกัน

1.4.4 **ปัจจัยทางด้านสังคม** ได้แก่ อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนต่อพฤติกรรมทางเพศ การได้รับข้อมูลเรื่องเพศศึกษาจากโรงเรียน และการเปิดรับสื่อที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของเด็กวัยรุ่นตอนต้น

1.5 กรอบแนวคิด

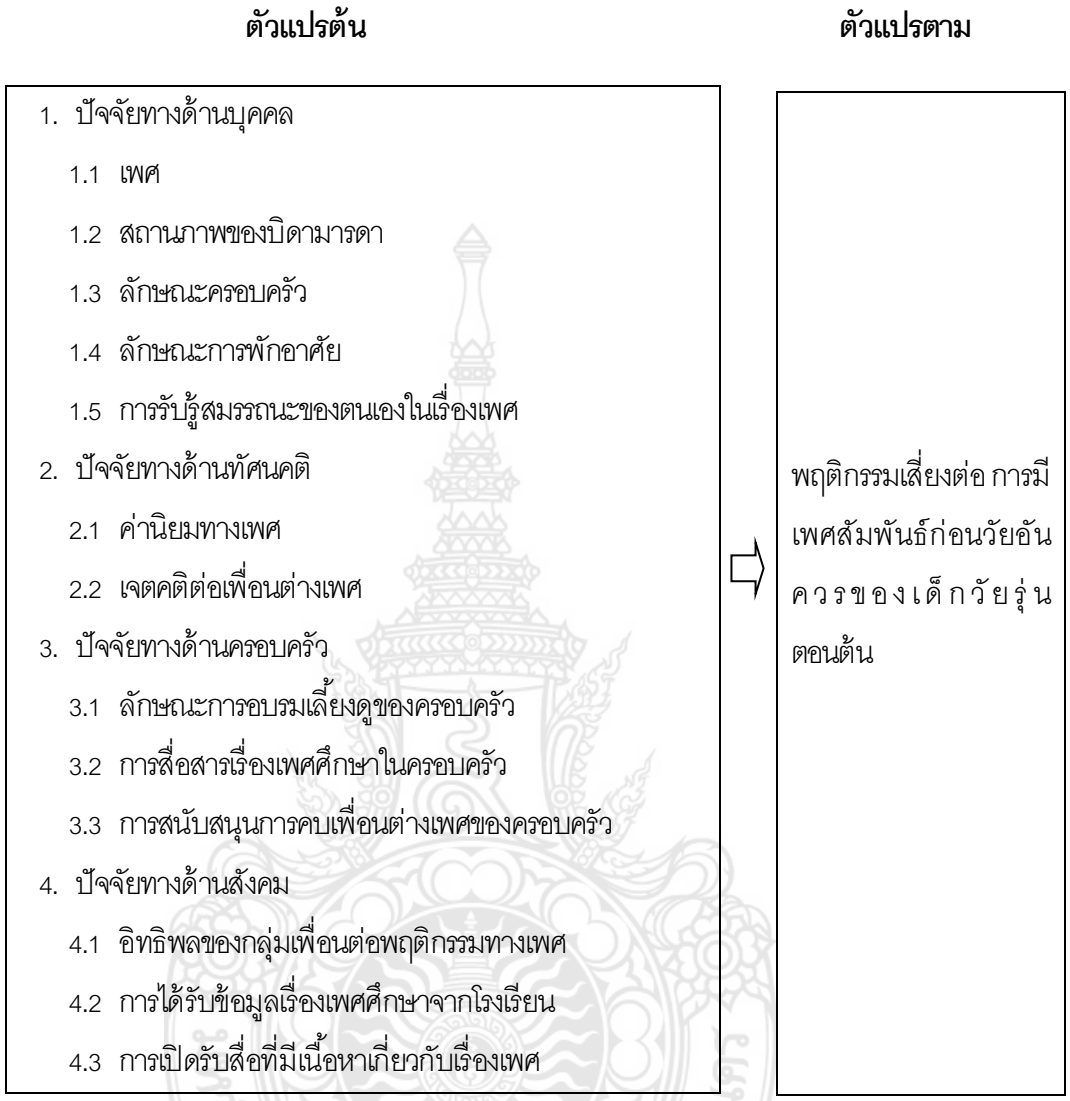

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 เป็นแนวทางสำหรับพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู บุคลากรทางการแพทย์ รวมถึงบุคคลในหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง ได้พัฒนารูปแบบการสอนเรื่องเพศศึกษาให้เหมาะสมกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของเด็กวัยรุ่น และสถานการณ์ที่เป็นจริงในสังคม

1.6.2 เป็นแนวทางสำหรับนักสังคมสงเคราะห์ ในการวางแผนพิจารณาให้ความช่วยเหลือ จัดบริการให้คำปรึกษา เกี่ยวกับปัญหาพฤติกรรมทางเพศ และจะได้ทำการเผยแพร่ข่าวสาร และให้การศึกษาเกี่ยวกับ

พฤติกรรมทางเพศแก่เด็กวัยรุ่นเป็นไปอย่างเหมาะสมมากขึ้น

1.6.3 เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยในอนาคต ในด้านการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเพื่อแก้ไขพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของเด็กวัยรุ่นต่อไป

1.7 นิยามศัพท์

1.7.1 พฤติกรรมทางเพศ หมายถึง การกระทำ หรือการแสดงออกถึงพฤติกรรมทางเพศของเด็กวัยรุ่นตอนต้น ที่ได้แสดงออกมา ไม่ว่าจะเป็นการคบเพื่อนต่างเพศ การแสดงออกซึ่งความรัก การจับมือถือแขน การโอบกอด การหอม จูบ ทั้งในที่สาธารณะและที่ลับตาคน รวมไปถึงพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสด้วย

1.7.2 พฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร หมายถึง พฤติกรรมหรือการกระทำใดที่มีแนวโน้มต่อการแสดงออกที่ไม่เหมาะสม ในการปฏิบัติตนกับเพื่อนต่างเพศ หรือพฤติกรรมที่อาจนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์เร็วตั้งแต่อยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนต้น

1.7.3 เด็กวัยรุ่นตอนต้น หมายถึง เด็กวัยรุ่นที่มีอายุระหว่าง 11-13 ปี โดยการศึกษาครั้งนี้ หมายถึง เด็กนักเรียนที่มีอายุระหว่าง 11-13 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทั้งเพศหญิงและเพศชาย

1.7.4 ปัจจัยที่มีอิทธิพล หมายถึง สิ่งที่มีผลหรือมีอำนาจต่อทัศนคติ ที่ก่อให้เกิดการแสดงออกที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางเพศ

1.7.5 ปัจจัยทางด้านบุคคล หมายถึง คุณลักษณะส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกัน ซึ่งจะส่งผลต่อพฤติกรรมการแสดงออก ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางเพศ และรูปแบบการดำเนินชีวิต ประกอบด้วย

1.7.5.1 เพศ หมายถึง เพศของกลุ่มตัวอย่าง คือ เพศชายและเพศหญิง

1.7.5.2 สถานภาพของบิดามารดา หมายถึง สถานการณ์ครองคู่ในปัจจุบัน ของบิดาและมารดาของกลุ่มตัวอย่าง แบ่งเป็น 5 ลักษณะ คือ

1) อยู่ด้วยกัน 2) แยกกันอยู่ 3) หย่าร้าง
4) ถึงแก่กรรม 5) แต่งงานใหม่

1.7.5.3 ลักษณะครอบครัว หมายถึง ลักษณะของกลุ่มคนที่รวมอยู่ในบ้านเดียวกัน อาจจะเกี่ยวหรือไม่เกี่ยวพันทางสายโลหิตหรือทางกฎหมาย แต่มีปฏิกิริยาสัมพันธ์กัน ให้ความรัก และความเอาใจใส่ต่อกัน มีความปรารถนาดีต่อกัน

1.7.5.4 ลักษณะการพักอาศัย หมายถึง ลักษณะทางกายภาพของสถานที่ๆเป็นที่พักอาศัยของกลุ่มตัวอย่าง และพักอาศัยอยู่กับบุคคลที่อาจมีความสัมพันธ์กัน หรือไม่มีความสัมพันธ์กันทางสายเลือดก็ได้

1.7.5.5 การรับรู้สมรรถนะของตนเองในเรื่องเพศ หมายถึง การเชื่อมั่นในความสามารถของตนเองในเรื่องพฤติกรรมทางเพศของกลุ่มตัวอย่าง

1.7.6 ปัจจัยทางด้านทัศนคติ หมายถึง ความรู้สึกเอนเอียงของจิตใจ ที่มีต่อประสบการณ์ที่ได้รับมาอาจมากหรือน้อยก็ได้ ซึ่งจะส่งผลต่อพฤติกรรมการแสดงออก ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางเพศและรูปแบบการดำเนินชีวิต ประกอบด้วย

1.7.6.1 ค่านิยมทางเพศ หมายถึง การให้คุณค่า การยอมรับ หรือการเชื่อถือสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศและแสดงพฤติกรรมต่างๆ ที่จะมุ่งไปสู่การกระทำในเรื่องราวทางเพศ

1.7.6.2 เจตคติต่อเพื่อนต่างเพศ หมายถึง ระดับความรู้สึกนึกคิด ท่าที และแนวทางในการปฏิบัติตนในเรื่องเพศ ประกอบไปด้วย อารมณ์และความรู้สึกที่ได้รับจากสิ่งแวดล้อมทางสังคม ต่อพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบของพฤติกรรมทางเพศ

1.7.7 ปัจจัยทางด้านครอบครัว หมายถึง พฤติกรรมที่ได้รับการอบรมสั่งสมกันมามีความสัมพันธ์ในครอบครัว การเลี้ยงดู การสื่อสารที่สร้างความเข้าใจภายในครอบครัว ซึ่งจะส่งผลต่อพฤติกรรมการแสดงออกที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางเพศและรูปแบบการดำเนินชีวิต ประกอบด้วย

1.7.7.1 ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว หมายถึง วิธีการที่พ่อแม่หรือผู้ใกล้ชิดเด็กปฏิบัติต่อเด็กทั้งทางด้านคำพูด การกระทำและความรู้สึกในลักษณะที่แตกต่างกัน โดยจำแนกออกเป็น 5 แบบ ดังนี้

1) การเลี้ยงดูแบบให้ความรัก หมายถึง การที่พ่อแม่หรือผู้ปกครองปฏิบัติต่อเด็กแบบให้ความรัก ความเอาใจใส่ มีความใกล้ชิดกับเด็ก ให้การสนับสนุนช่วยเหลือเด็ก

2) การเลี้ยงดูแบบลงโทษ หมายถึง การที่พ่อแม่หรือผู้ปกครอง มีอำนาจเด็ดขาดภายในบ้าน มีการวางกฎเกณฑ์และจุดมุ่งหมายไว้ให้บุตรหลานปฏิบัติตาม เมื่อเด็กทำผิดจะลงโทษด้วยการดุด่า ทำท่าไม่พอใจ เมินเฉย มากกว่าลงโทษทางกายด้วยการตี

3) การเลี้ยงดูแบบแสดงความเป็นเจ้าของมากเกินไป หมายถึง วิธีการที่พ่อแม่หรือผู้ปกครองดูแลเอาใจใส่เด็กทุกย่างก้าว ไม่ว่าจะเป็นการกิน การนอน หรือการกระทำใดๆจะอยู่ในสายตาของพ่อแม่เสมอ พ่อแม่จะเห็นลูกเป็นเด็กเล็กๆที่ต้องดูแลตลอดเวลา และไม่ยอมให้ลูกพบกับความลำบากไม่ว่ากรณีใดๆ

4) การเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย หมายถึง วิธีการที่พ่อแม่ หรือผู้ปกครองปล่อยให้เด็กมีอิสรเสรีภาพ เด็กสามารถทำอะไรตามใจตัวเอง

5) การเลี้ยงดูแบบตามใจ หมายถึง วิธีการที่พ่อแม่ หรือผู้ปกครองยินยอมให้บุตรแสดงพฤติกรรมต่างๆได้ตามใจโดยไม่มีกฎเกณฑ์ แม้กระทำผิดก็ไม่ถูกลงโทษ

1.7.7.2 การสื่อสารเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว หมายถึง การพูดคุยกันระหว่างบิดามารดาหรือผู้ปกครองกับเด็กวัยรุ่นเกี่ยวกับเรื่องเพศศึกษา ในลักษณะการให้ความรู้ คำแนะนำ การเอาใจใส่ต่อเด็กและเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงออกในความคิด ความรู้สึก ความต้องการ และรับฟังเหตุผลของการแสดงออกเรื่องเพศของเด็ก

1.7.7.3 การสนับสนุนการคบเพื่อนต่างเพศของครอบครัว หมายถึง การรับรู้ของเด็กวัยรุ่นที่มีต่อพ่อแม่หรือผู้ปกครอง ในการสนับสนุนด้านการคบเพื่อนต่างเพศ ได้แก่ การเปิดโอกาสให้ใกล้ชิดกับเพื่อนต่างเพศ และการเป็นที่ปรึกษาเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ

1.7.8 ปัจจัยทางด้านสังคม หมายถึง กลุ่มอ้างอิงจะเป็นกลุ่มที่บุคคลต้องเข้าไปเกี่ยวข้องด้วย ซึ่งกลุ่มนี้จะมีอิทธิพลต่อทัศนคติ ความคิดเห็นและค่านิยมของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งจะส่งผลต่อพฤติกรรมการแสดงออกที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางเพศและรูปแบบการดำเนินชีวิต ประกอบด้วย

1.7.8.1 อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนที่มีต่อพฤติกรรมทางเพศ หมายถึง ปริมาณการรับรู้แบบแผนพฤติกรรมทางเพศที่ยึดถือเอาบรรทัดฐานของเพื่อนมาเป็นแบบอย่างจากการสังเกตเห็นหรือรับรู้การแสดงออกของเพื่อนต่อความพร้อมในการมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ

1.7.8.2 การได้รับข้อมูลเรื่องเพศศึกษาจากโรงเรียน หมายถึง ความรู้ และความเข้าใจในการปฏิบัติตนเกี่ยวกับเรื่องเพศศึกษา ที่ได้รับจากการเรียนการสอนในสถานศึกษา ของกลุ่มตัวอย่าง

1.7.8.3 การเปิดรับสื่อที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ หมายถึง การรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากการอ่าน/การดู/การชมและการฟัง ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางเพศจากแหล่งข้อมูลสื่อสารต่างๆ ของกลุ่มตัวอย่าง

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิทยานิพนธ์เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเด็กวัยรุ่นตอนต้น ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร ผู้ศึกษาได้นำเสนอข้อมูลด้านแนวคิดและทฤษฎี ประกอบกับเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาใช้ เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาและนำเสนอตามหัวข้อ ดังต่อไปนี้

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวัยรุ่น

- 2.1.1 ความหมายของวัยรุ่น
- 2.1.2 การแบ่งช่วงอายุของวัยรุ่น
- 2.1.3 ลักษณะของวัยรุ่น
- 2.1.4 พัฒนาการของวัยรุ่น
- 2.1.5 ความต้องการของวัยรุ่น
- 2.1.6 ปัญหาของวัยรุ่น

2.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการคบเพื่อนต่างเพศของวัยรุ่น

- 2.2.1 วัยรุ่นกับการคบเพื่อน
- 2.2.2 การคบเพื่อนต่างเพศ
- 2.2.3 แนวทางการปฏิบัติตนต่อเพื่อนต่างเพศ
- 2.2.4 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศ
- 2.2.5 อารมณ์และความรู้สึกที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างเพศ
- 2.2.6 การนัดหมายกับเพื่อนต่างเพศ
- 2.2.7 การมีคู่รักในวัยเรียน

2.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของวัยรุ่น

- 2.3.1 ความหมายของพฤติกรรม
- 2.3.2 ประเภทของพฤติกรรม
- 2.3.3 กระบวนการเกิดพฤติกรรม
- 2.3.4 วิธีการศึกษาพฤติกรรม

2.4 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของเด็กวัยรุ่น

2.4.1 ความหมายของพฤติกรรมทางเพศ

2.4.2 ความหมายของพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ

2.4.3 ชนิดของพฤติกรรมเสี่ยง

2.4.4 ตัวชี้วัดพฤติกรรมเสี่ยง

2.4.5 สถานการณ์นำสู่พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่น

2.5 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่น

2.5.1 ความหมายของพฤติกรรมเสี่ยงในการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น

2.5.2 ลักษณะของวัยรุ่นในกลุ่มเสี่ยง

2.5.3 พฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นในปัจจุบัน

2.6 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของเด็กวัยรุ่น

2.6.1 ปัจจัยทางด้านบุคคล

2.6.1.1 เพศ

2.6.1.2 สถานภาพของบิดามารดา

2.6.1.3 ลักษณะครอบครัว

2.6.1.4 ลักษณะการพักอาศัย

2.6.1.5 การรับรู้สมรรถนะของตนเองในเรื่องเพศ

2.6.2 ปัจจัยทางด้านทัศนคติ

2.6.2.1 ค่านิยมทางเพศ

2.6.2.2 เจตคติต่อเพื่อนต่างเพศ

2.6.3 ปัจจัยทางด้านครอบครัว

2.6.3.1 ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว

2.6.3.2 การสื่อสารเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว

2.6.3.3 การสนับสนุนการคบเพื่อนต่างเพศของครอบครัว

2.6.4 ปัจจัยทางด้านสังคม

2.6.4.1 อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนต่อพฤติกรรมทางเพศ

2.6.4.2 การได้รับข้อมูลเรื่องเพศศึกษาจากโรงเรียน

2.6.4.3 การเปิดรับสื่อที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้อง

2.1.1 ความหมายของวัยรุ่น

คำว่าวัยรุ่น ในภาษาอังกฤษใช้คำว่า “Adolescence” มาจากคำกริยา ในภาษาลาตินว่า Adolescere ซึ่งหมายถึง การเจริญวัยหรือการก้าวไปสู่วุฒิภาวะ (To Grow into Maturity) หรือเป็นวัยที่พัฒนามาจากสภาวะความเป็นเด็กไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่ (Hurlock, 1973 อ้างถึงใน ศรัญญา, 2553)

ในปัจจุบันคำจำกัดความ คำว่า วัยรุ่น มีความหมายกว้างขวางมาก เนื่องจากขึ้นอยู่กับความแตกต่างของขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรม ตลอดจนความแตกต่างทางสังคมของวัยรุ่นในแต่ละแห่ง ซึ่งรวมถึงวุฒิภาวะทางจิตใจ อารมณ์ สังคม ร่างกายและสติปัญญา องค์การอนามัยโลกได้กำหนดความหมายอย่างกว้างๆของวัยรุ่นไว้ ดังนี้

วัยรุ่น หมายถึง ช่วงอายุที่มีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย ในลักษณะที่พร้อมจะมีเพศสัมพันธ์ได้ เป็นระยะที่มีการพัฒนาทางจิตใจมาจากความเป็นเด็กไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่ เป็นระยะที่มีการเปลี่ยนแปลงจากสภาพที่ต้องพึ่งพาทางเศรษฐกิจ ไปสู่ภาวะที่ต้องรับผิดชอบและพึ่งพาตนเอง

Roger. (อ้างถึงใน วิณี, 2547) ได้ให้ความหมาย คำว่า วัยรุ่น โดยพิจารณา 3 ประเด็น ดังนี้

1) พิจารณาจากพัฒนาการทางร่างกาย (Physical Development) ซึ่งการเปลี่ยนแปลงจากวัยเด็กมาสู่วัยรุ่นอย่างเห็นเด่นชัด โดยร่างกายจะมีการเปลี่ยนแปลง 4 ประการ คือ เสียงเปลี่ยนโดยเด็กชายมีเสียงห้าวขึ้น เด็กหญิงมีเสียงแหลมขึ้น มีขนขึ้นตามที่ต่างๆ สัดส่วนของร่างกายเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็วและต่อมเพศเริ่มทำงาน ทำให้เด็กหญิงเริ่มมีประจำเดือนเป็นครั้งแรก ส่วนเด็กผู้ชายก็เริ่มจะมีการหลั่งน้ำอสุจิครั้งแรก

2) พิจารณาจากอายุ (Chronological Age-Span) การแบ่งวัยรุ่นโดยการใช้ช่วงอายุนั้น มักพบไม่ตรงกับสภาพความเป็นจริงนัก เพราะเด็กแต่ละคนจะเจริญเติบโตเข้าสู่วัยรุ่นไม่พร้อมกัน เป็นเพียงการประเมินเท่านั้น

3) พิจารณาจากเกณฑ์สังคม (Sociological Phenomenon) ตามเกณฑ์ที่ขึ้นอยู่กับการยอมรับของสังคมแต่ละสังคม ว่าจะยอมรับวัยรุ่นในฐานะผู้ใหญ่เมื่อใด ทั้งนี้ต้องอาศัยพื้นฐานทางวัฒนธรรม ศาสนา ประเพณีของสังคมเป็นที่ตั้ง

Hurlock. (อ้างถึงใน ดลฤดี, 2549) ได้ให้ความหมายของคำว่าวัยรุ่น หมายถึง การเจริญเติบโตไปสู่วุฒิภาวะ ซึ่งเด็กจะระบุขั้นวุฒิภาวะนั้นไม่ใช่จะเจริญเติบโตแต่เฉพาะด้านร่างกายเท่านั้น ทางจิตใจก็เจริญเติบโตเป็นเงาตามตัวไปด้วยนั่นคือ ต้องมีพัฒนาการทั้ง 5 ด้าน ไปพร้อมๆกัน ได้แก่ พัฒนาการทางด้านร่างกาย พัฒนาการทางด้านจิตใจ พัฒนาการทางด้านอารมณ์ พัฒนาการทางด้านสังคมและพัฒนาการทางด้านจริยธรรม

Hall. (อ้างถึงใน ศรัญญา, 2553) ได้ให้คำจำกัดความของวัยรุ่นว่า “เป็นวัยพายุบุแคม” เป็นวัยที่มีการกระทำเหมือนเด็กและเหมือนผู้ใหญ่ ด้วยระยะเวลาของวัยรุ่น เป็นระยะเวลาที่เริ่มตั้งแต่วัยเด็กตอนปลายจนย่างเข้าสู่วัยผู้ใหญ่

นภาพร (2545) กล่าวว่า วัยรุ่นเป็นวัยที่เปลี่ยนแปลงจากวัยเด็กไปสู่วัยเป็นผู้ใหญ่ มีพัฒนาการเจริญเติบโตทางด้านร่างกายและพัฒนาการทางเพศ เด็กหญิงตั้งแต่เริ่มมีประจำเดือนครั้งแรกและเด็กชายเมื่อเมื่อเริ่มมีการผลิตเซลล์สืบพันธุ์

สุพัตรา (2545) ได้ให้ความหมายของวัยรุ่นไว้ว่า เป็นวัยที่เปลี่ยนจากวัยเด็กเป็นวัยผู้ใหญ่ เป็นวัยที่อยู่ระหว่างความเป็นเด็กและความเป็นผู้ใหญ่ หรือเป็นเป็นวัยย่างเข้าสู่หนุ่มสาว

วินัดดา (2546) ได้ให้ความหมายของวัยรุ่นไว้ว่า เป็นช่วงคาบเกี่ยวระหว่างวัยเด็ก กับวัยผู้ใหญ่ ซึ่งตรงกับภาษาอังกฤษว่า Adolescence ซึ่งหมายถึง กระบวนการความงอกงามพ้นความเป็นเด็ก ระยะนี้ตรงกับช่วงอายุ 10-24 ปี ซึ่งอยู่ในวัยที่มีการเจริญเติบโตทางร่างกายสูงสุด มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านอารมณ์ การเข้าสังคม การเรียน การงาน ค้นหาอุดมการณ์ในชีวิต

จากข้อมูลเบื้องต้นผู้ศึกษาได้สรุปความหมายของวัยรุ่นในการศึกษาครั้งนี้ว่า วัยรุ่นเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงเข้าสู่วุฒิภาวะทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม จึงนับว่าเป็นวิกฤติช่วงหนึ่งของชีวิต เนื่องจากเป็นช่วงต่อของวัยเด็กจะก้าวสู่ภาวะความเป็นผู้ใหญ่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระยะต้นของวัยจะมีการเปลี่ยนแปลงมากมายเกิดขึ้น ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว จะมีผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างวัยรุ่นด้วยกันเองและบุคคลรอบข้าง หากกระบวนการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเป็นไปอย่างเหมาะสม โดยการดูแลเอาใจใส่ใกล้ชิด จะช่วยให้วัยรุ่นสามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม และสามารถบรรเทาปัญหาต่างๆที่อาจเกิดขึ้น และเป็นทั้งแรงผลักดันและกระตุ้นให้พัฒนาการด้านอื่นๆเป็นไปด้วยดี

2.1.2 การแบ่งช่วงอายุของวัยรุ่น

เนื่องจากวัยรุ่น เป็นช่วงวัยที่มีระยะค่อนข้างยาว วัยนี้มีการเปลี่ยนแปลงมากมายรวดเร็วและซับซ้อน ทั้งทางร่างกายและจิตใจ การเข้าสู่วัยรุ่นของแต่ละบุคคลนั้น แตกต่างกันตามความพร้อมของร่างกายและการมีวุฒิภาวะทางเพศ จึงเป็นเรื่องยากที่จะบอกว่าวัยรุ่นเริ่มต้นที่อายุเมื่อใด ทางการแพทย์ และนักจิตวิทยาพัฒนาการ ใช้อายุเฉลี่ยเป็นเครื่องกำหนดจุดเริ่มต้นของวัยรุ่น และแบ่งระยะของวัยรุ่นได้ 3 ระยะ เนื่องจากระยะต้นกับระยะปลายของวัยจะมีการเจริญเติบโตทั้งร่างกาย จิตใจ และอารมณ์แตกต่างกันมาก

องค์การอนามัยโลก (WHO) ได้กำหนดอายุของวัยรุ่นอยู่ระหว่างอายุ 10-19 ปี ในประเทศไทย อายุที่กำหนดโดยสภาประชากรไทยในโครงการรณรงค์เพื่อสิทธิอนามัยเจริญพันธุ์ คือ อายุ 10-24 ปี ตำราเกี่ยวกับพัฒนาการเด็กและวัยรุ่น ได้แบ่งช่วงอายุของวัยรุ่นแตกต่างกันไปตามภูมิประเทศและสิ่งแวดล้อม โดยถือเอาการเปลี่ยนแปลงทางด้านรูปร่าง และร่างกายเป็นเกณฑ์ เด็กหญิงตั้งแต่เริ่มมีประจำเดือนครั้งแรก

และเด็กชายเมื่อเริ่มมีการผลิตเซลล์สืบพันธุ์

สุชา (2540) กล่าวว่า วัยรุ่นมีลำดับขั้นในการพัฒนา ซึ่งได้แบ่งระยะเวลาวัยรุ่นออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

1) วัยรุ่นตอนต้น (Early Adolescence) อายุ 13-15 ปี ซึ่งเป็นระยะที่ร่างกายเริ่มมีการเจริเจริญเติบโตทางเพศอย่างสมบูรณ์ทั้งในเด็กหญิงและเด็กชาย สำหรับเด็กหญิงนั้นแสดงให้เห็นความเจริญของร่างกายเต็มที่ คือ การมีประจำเดือนครั้งแรก ส่วนเด็กชายนั้นไม่มีลักษณะบ่งชัดเหมือนเช่นเด็กผู้หญิง แต่เราสังเกตได้จากการหลั่งอสุจิครั้งแรก การมีขนตามอวัยวะเพศ น้ำเสียงที่พูดยังเปลี่ยนเป็นเสียงที่ห้าวขึ้น และมีลักษณะที่เรียกว่า “แตกพาน” ส่วนเด็กหญิงนอกจากการมีประจำเดือนครั้งแรกแล้ว สัดส่วนต่างๆของร่างกายก็เปลี่ยนแปลงไป

2) วัยรุ่นตอนกลาง (Middle Adolescence) อายุ 15-18 ปี มีการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านร่างกาย จิตใจและความรู้สึกนึกคิด การเจริญเติบโตในระยะเวลานี้มีลักษณะค่อยเป็นค่อยไป ในร่างกายมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมาก ในด้านจิตใจนั้นเป็นผลพลอยได้จากการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย แม้ว่าลักษณะการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายเป็นสิ่งปกติของเด็กทุกคน แต่การเปลี่ยนแปลงทางด้านจิตใจของเด็กแต่ละคนไม่เหมือนกัน

3) วัยรุ่นตอนปลาย (Late Adolescence) อายุ 18-21 ปี ในระยะนี้พัฒนาการของวัยรุ่นเริ่มเข้าสู่วุฒิภาวะอย่างสมบูรณ์ ซึ่งมักมีพัฒนาการด้านจิตใจมากกว่าทางด้านร่างกาย โดยเฉพาะเกี่ยวกับความนึกคิด และปรัชญาชีวิต เด็กวัยนี้มักพยายามปรับปรุงร่างกายของตนให้เข้ากับสภาพแวดล้อมมากยิ่งขึ้น และพยายามตัดสินใจแก้ปัญหาต่างๆก่อให้เกิดความมั่นใจในตนเอง

ศรีเรือน (2545) กล่าวว่า ช่วงอายุของวัยรุ่นเริ่มตั้งแต่ อายุ 12-25 ปี โดยให้เหตุผลว่าเนื่องจากเด็กทุกวันนี้ต้องอยู่ในสถาบันการศึกษานานขึ้น การเป็นผู้ใหญ่ที่พึ่งพาตนเองได้ทางเศรษฐกิจต้องยืดระยะเวลาออกไป อีกทั้งรูปแบบชีวิตสมัยใหม่ทำให้เด็กมีวุฒิภาวะทางจิตใจ (Maturity) ช้ากว่ายุคสมัยที่ผ่านมา ในช่วงระยะของความเป็นวัยรุ่นนั้นอาจแบ่งช่วงระยะเวลาเป็น 3 ระยะ โดยใช้เกณฑ์ความเป็นเด็กและผู้ใหญ่ตัดสิน ดังนี้

1) วัยแรกรุ่น มีช่วงอายุระหว่าง 12-15 ปี วัยนี้มีพฤติกรรมค่อนไปทางเด็กอยู่มาก

2) วัยรุ่นตอนกลาง มีช่วงอายุระหว่าง 16-17 ปี วัยนี้มีพฤติกรรมก้ำกึ่งระหว่างความเป็นเด็กจะเข้าสู่ความเป็นผู้ใหญ่

3) วัยรุ่นตอนปลาย มีช่วงอายุระหว่าง 18-25 ปี วัยนี้มีพฤติกรรมจะค่อนไปทางผู้ใหญ่

วินัดดา (2546) ได้แบ่งช่วงอายุของวัยรุ่นออกเป็น

1) วัยแรกรุ่น เป็นช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงของร่างกายทุกระบบ เป็นระยะเวลาประมาณ 2 ปีและมักอยู่ในช่วงอายุ 10-13 ปี โดยจะมีความคิดหมกมุ่นกังวลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย ซึ่งจะ

ส่งผลกระทบไปยังจิตใจ ทำให้อารมณ์หงุดหงิดและแปรปรวนได้ง่าย

2) วัยรุ่นตอนกลาง เป็นช่วงที่วัยรุ่นยอมรับสภาพร่างกาย ที่มีการเปลี่ยนแปลงเป็นหนุ่มเป็นสาวได้แล้ว ซึ่งจะอยู่ในช่วงอายุ 14-16 ปี มีความคิดที่เป็นธรรมชาติมากขึ้น (Abstract) จึงหันมาใฝ่หาอุดมการณ์และหาเอกลักษณ์ของตนเอง เพื่อความเป็นตัวของตัวเอง และพยายามเอาชนะความรู้สึกเด็กๆที่ผูกพัน และอยากพึ่งพาพ่อแม่

3) วัยรุ่นตอนปลาย จะอยู่ในช่วงอายุ 17-19 ปี เป็นเวลาของการฝึกฝนอาชีพตัดสินใจที่จะเลือกอาชีพที่เหมาะสม และเป็นช่วงที่มีความผูกพันแน่นแฟ้น (Intimacy) กับเพื่อนต่างเพศ สภาพร่างกายเปลี่ยนแปลงเติบโตสมบูรณ์เต็มที่ และบรรลุนิติภาวะในเชิงกฎหมาย

จากเอกสารข้างต้น ผู้ศึกษาจึงพอสรุปได้ว่า การแบ่งช่วงอายุของวัยรุ่นนั้น มีผู้แบ่งช่วงอายุแตกต่างกันออกไป (แล้วแต่หลักเกณฑ์ของผู้เชี่ยวชาญ) การเข้าสู่วัยรุ่นของแต่ละบุคคลนั้นแตกต่างกันตามความพร้อมของร่างกายและการมีวุฒิภาวะทางเพศ จึงเป็นเรื่องยากที่จะบอกว่าวัยรุ่นเริ่มต้นที่อายุเมื่อใด โดยทางการแพทย์และนักจิตวิทยาพัฒนาการ ใช้อายุเฉลี่ยเป็นเครื่องกำหนดจุดเริ่มต้นของวัยรุ่น

2.1.3 **ลักษณะของวัยรุ่น** (Characteristics of Adolescence)

Fuhrman. (1990) อ้างถึงใน ศรัญญา (2553) ระบุว่า ลักษณะโดยทั่วไปของวัยรุ่น เด็กจะรู้สึกสับสนทางอารมณ์มากกว่าในวัยที่ผ่านมา เพราะสาเหตุเกี่ยวพันซับซ้อนหลายประการด้วยกัน เช่น

1) เป็นช่วงเปลี่ยนวัย เป็นระยะหัวเลี้ยวหัวต่อที่สำคัญของชีวิต เป็นระยะที่เด็กเลียนแบบบทบาทอย่างผู้ใหญ่ในด้านความประพฤติ ความปรารถนาในชีวิต ความรับผิดชอบ นิสัยใจคอ แต่เนื่องจากเป็นระยะเริ่มแรก เด็กจึงมีความสับสนลังเลใจ ไม่แน่ใจ ไม่ทราบว่าที่ถูกที่ควรนั้นควรจะเป็นเช่นไร

2) ร่างกายเติบโตเป็นชายหนุ่มและหญิงสาวอย่างเต็มที่ ต้องวางตัวในสังคมกับเพื่อนร่วมวัยเพื่อนต่างเพศและเพื่อนต่างวัยในแนวใหม่ การวางตัวอย่างถูกต้องนั้นกระทำไม่ได้ง่ายๆต้องอาศัยเวลาบ้างในระยะที่ปรับตัวไม่ได้ เด็กจึงมีความรู้สึกสับสนในใจเมื่อย่างเข้าสู่วัยรุ่น

3) เด็กจะต้องเลือกอาชีพ เพื่อเตรียมตัวสำหรับประกอบอาชีพต่อไปในระยะวัยผู้ใหญ่ การเลือกอาชีพเป็นเรื่องที่สำคัญต่อชีวิต จิตใจ อารมณ์ ความต้องการของเด็ก และบุคคลที่เกี่ยวข้องทั้งที่บ้าน โรงเรียน และกลุ่มเพื่อน ความสับสนเกิดง่าย เพราะเด็กอยู่ภายใต้ความบีบบังคับข้อจำกัดของระบบการศึกษา สติปัญญา ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ความนิยมของท้องถิ่น โรงเรียนและสังคมส่วนรวม และยังไม่ทราบแน่ในความถนัด ความสนใจ ความต้องการและบุคลิกภาพของตัวเอง

4) สภาพปัจจุบันของสังคมเป็นสาเหตุใหญ่ ซึ่งพอแยกข้อย่อยได้ว่า

(1) สังคมเปลี่ยนแปลงง่ายและรวดเร็วเด็กปรับตัวไม่ทัน เพราะยังมีความชัดเจนในโลกและชีวิตไม่เพียงพอ

(2) สภาพเศรษฐกิจในสังคมปัจจุบัน ทำให้เด็กต้องใช้เวลาในการฝึกฝนอาชีพนานขึ้น ไม่มีโอกาสเป็นผู้ใหญ่และประกอบกิจกรรมของชีวิตอย่างผู้ใหญ่สมใจปรารถนาต้องเก็บกดความรู้สึกเช่นนี้ไว้ การเก็บกดหนักหน่วงขึ้น เมื่อผู้สูงวัยกว่าเหมาเอาว่าหนุ่มสาววัยรุ่นที่กำลังศึกษาอยู่ไม่ว่าในระดับใดก็ตาม ยังอยู่ในฐานะเหมือนเด็ก

(3) วัยรุ่นสมัยปัจจุบันจำนวนไม่น้อย ต้องออกจากความคุ้มครองของพ่อแม่ต้องช่วยตัวเองเร็วขึ้น บางคนอาจยังไม่พร้อมสำหรับการออกจากความคุ้มครองของพ่อแม่ จึงตกไปเป็นเหยื่อของผู้หวังเอาประโยชน์จากเด็ก โดยปราศจากความหวังดี

(4) ครอบครัวมีขนาดเล็กลง ความอบอุ่นใจมีน้อยกว่าครอบครัวใหญ่ สาเหตุความสับสนทางอารมณ์ของวัยรุ่นยังมีอีกมาก เด็กที่แก้ไขความสับสนทางอารมณ์ไม่ได้ จะกลายเป็นวัยรุ่นที่มีปัญหา

จากเอกสารข้างต้น ผู้ศึกษาจึงพอสรุปได้ว่า วัยรุ่นมีลักษณะของวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงเข้าสู่วุฒิภาวะทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม จึงนับว่าเป็นวิกฤติช่วงหนึ่งของชีวิต เนื่องจากเป็นช่วงต่อของวัยเด็กและวัยผู้ใหญ่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระยะต้นของวัย จะมีการเปลี่ยนแปลงมากมายเกิดขึ้น ซึ่งการเปลี่ยนแปลง จะมีผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างวัยรุ่นด้วยกันและบุคคลรอบข้าง หากกระบวนการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเป็นไปอย่างเหมาะสม โดยการดูแลเอาใจใส่ใกล้ชิด จะช่วยให้วัยรุ่นสามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม บรรเทาปัญหาต่างๆที่อาจเกิดขึ้น และเป็นแรงผลักดันแรงกระตุ้นพัฒนาการด้านอื่นๆเป็นไปด้วยดี

2.1.4 พัฒนาการของวัยรุ่น

พัฒนาการ (Development) หมายถึง การเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม การรู้คิด และจริยธรรมที่ดีต่อเนื่องกันไปอย่างมีระบบ ซึ่งพัฒนาการของวัยรุ่นแตกต่างกัน เนื่องจากอิทธิพลของพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม การเปลี่ยนแปลงนี้จะพัฒนาไปเรื่อยๆ จากระยะหนึ่งไปสู่อีกระยะหนึ่ง อันจะทำให้มีลักษณะและความสามารถใหม่ๆเกิดขึ้น ซึ่งจะทำให้เกิดความเจริญเติบโตตามลำดับ ทั้งทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม พัฒนาการด้านต่างๆของวัยรุ่นเป็นเรื่องที่สำคัญเรื่องหนึ่ง ซึ่งจะช่วยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับวัยรุ่นสามารถเข้าใจพฤติกรรมต่างๆของวัยรุ่นได้ดีขึ้น พัฒนาการที่สำคัญของวัยรุ่นแบ่งออกได้เป็น 5 ด้าน ดังนี้

2.1.4.1 พัฒนาการทางด้านร่างกาย (Physical Development)

พัฒนาการทางด้านร่างกายของวัยรุ่นนั้น ส่วนใหญ่เกิดจากการทำงานของต่อมไร้ท่อ (Ductless Gland) ทำหน้าที่ผลิตฮอร์โมนที่มีผลต่อพฤติกรรมและพัฒนาการของวัยรุ่น การทำงานของต่อมไร้ท่อทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายทั่วไปและการเปลี่ยนแปลงทางเพศ เนื่องจากวัยนี้มีการสร้างและหลั่งฮอร์โมนเพศ (Sex Hormone) และฮอร์โมนการเจริญเติบโต (Growth Hormone) อย่างมากและ

รวดเร็ว การเปลี่ยนแปลงในระยะนี้เป็นระยะที่มีความสำคัญมาก คือ มีการเปลี่ยนแปลงจากลักษณะของเด็กมาเป็นระยะของวัยรุ่นที่กำลังก้าวเข้าสู่ลักษณะและภาวะของความเป็นผู้ใหญ่ ในระยะนี้เรียกว่า "วัยรุ่นหนุ่มสาว"

ลักษณะทั่วไปของวัยรุ่นหนุ่มสาว

1) ในเด็กชาย จะเกิดการหลั่งของอสุจิในเวลานอนหลับ ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นว่ามี วุฒิภาวะทางเพศแล้ว โดยเด็กชายจะเริ่มมีการหลั่งอสุจิ อายุประมาณ 13-15 ปี เด็กชายจะมีอวัยวะเพศเติบโตอย่างรวดเร็ว ร่างกายสามารถผลิตอสุจิได้ ซึ่งลักษณะดังกล่าวนี้แสดงว่าเด็กชายนั้นสามารถทำการสืบพันธุ์ และพร้อมที่จะเป็นพ่อคนได้แล้ว

2) ในเด็กหญิง จะเริ่มมีประจำเดือนครั้งแรก รังไข่จะเจริญเติบโตเต็มที่และสามารถทำการผลิตไข่ออกมา โดยไข่ที่สุกและไม่ได้รับการผสม จะถูกขับออกมาจากร่างกายในรูปของประจำเดือน

3) ตามร่างกายจะเริ่มมีขนขึ้นตามที่ต่างๆ ได้แก่ บริเวณรักแร้ ริมฝีปาก และบริเวณอวัยวะเพศ เป็นต้น โดยเฉพาะในเพศชาย จะเริ่มมีหนวดมีเคราขึ้น

4) การเปลี่ยนแปลงทางด้านรูปร่าง และโครงสร้างของร่างกาย โดยสัดส่วนของร่างกายเด็ก จะเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงมาเป็นรูปร่างของผู้ใหญ่ ในเด็กผู้หญิงหน้าอกและสะโพกจะเริ่มขยายและผายมากขึ้น โดยเฉพาะจะมีฮอร์โมนเพศขับออกมาจากต่อมไร้ท่อ ทำให้เด็กหญิงเริ่มมีรูปร่างคล้ายผู้ใหญ่มากขึ้น โดยเฉพาะทรวงอกจะขยายขึ้น นอกจากนี้ยังมีลักษณะอื่นๆ เช่น มีเอวเว้ามากกว่าเดิม เป็นต้น ในเด็กผู้ชายเริ่มมีน้ำเสียงที่เปลี่ยนแปลงไปจะแตกพร่าและห้าวขึ้น ซึ่งทำให้เด็กบางคนตกใจมีความวิตกกังวลกับวุฒิภาวะทางเพศของตน

ลักษณะการเปลี่ยนแปลงข้างต้น ไม่สามารถกำหนดได้ชัดเจนว่า ลักษณะใดเกิดก่อนลักษณะใดเกิดหลัง และมีลักษณะบางอย่างที่เกิดขึ้นโดยไม่สามารถเห็นได้อย่างชัดเจน การเปลี่ยนแปลงนี้อาจจะมีผลต่อพฤติกรรมบางอย่างของวัยรุ่นได้ เช่น ในเด็กผู้หญิงที่มีความกังวลกับรูปร่างของตนเองที่เกิดการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะลักษณะทางกายภาพที่เห็นได้ชัด ได้แก่ หน้าอก วัยรุ่นบางคนที่มีความกังวลอาจจะพยายามที่จะปิดบังซ่อนเร้นไม่ให้เพื่อนเห็นเพราะกลัวถูกล้อโดยการสวมเสื้อผ้าที่มีขนาดใหญ่หลวม นอกจากนั้นยังมีการเปลี่ยนแปลงของเด็กผู้ชายที่อาจมีเสียงแตกพร่า ทำให้เด็กมีความกังวลจนไม่กล้าที่จะพูดคุยกับเพื่อนและคนอื่นๆ โดยเฉพาะลักษณะที่เปลี่ยนแปลงไปกับเพศตรงข้าม เพราะเกิดความอายในการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย ลักษณะการเปลี่ยนแปลงบางอย่างอาจสร้างความวิตกกังวลให้กับวัยรุ่นได้หากเขาไม่ทราบและไม่มีการเตรียมตัวเตรียมใจมาก่อน โดยเฉพาะเด็กผู้หญิงที่มีประจำเดือนเป็นครั้งแรกที่ถือว่าเป็นความจำเป็นอย่างมากที่ทางครอบครัว บุคคลใกล้ชิด ควรมีการให้ความรู้ความเข้าใจ เพื่อมิให้วัยรุ่นเกิดความวิตกกังวล ซึ่งเป็นผลเสียทั้งทางร่างกายและจิตใจของเด็ก

2.1.4.2 พัฒนาการทางด้านอารมณ์ (Emotional Development)

อารมณ์ของวัยรุ่นนั้น มักมีผลมาจากระยะก่อนเข้าสู่วัยรุ่น โดยอารมณ์จะมีบทบาทในระยะวัยรุ่นมาก (Rogres, 1972 อ้างถึงใน ศรินภัสร์, 2551) ได้กล่าวถึงวัยรุ่นว่า เป็นวัยที่มีอารมณ์รุนแรงโดยสามารถเรียกวัยนี้ว่า “วัยแห่งพายุบุแคม” ชอบแสดงอารมณ์และความรู้สึกตรงไปตรงมาเปิดเผยอารมณ์ต่างๆเกิดขึ้นง่ายและเปลี่ยนแปลงง่าย วัยรุ่นมักจะทำกิจกรรมทุกอย่างด้วยการใช้อารมณ์รุนแรง การปรับตัวในชีวิตของวัยรุ่นค่อนข้างจะสับสน ในระยะนี้ความต้องการทางเพศจะมีอิทธิพลสูงมาก วัยรุ่นจะเกิดความอยากรู้ อยากเห็น อยากลอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องเพศซึ่งเป็นเรื่องแปลกใหม่ในชีวิต ในช่วงนี้วัยรุ่นมักเกิดปัญหาในการติดต่อสัมพันธ์หรือปรับตัวให้เข้ากับบุคคลอื่น เพราะวัยรุ่นเกิดความไม่แน่ใจ เนื่องจากเขาไม่ใช่เด็กและเขาก็ยังไม่ใช่ผู้ใหญ่ ในบางครั้งเขาก็อยากเป็นผู้ใหญ่จะได้ทำอะไรตามใจชอบ แต่ในบางครั้งเขาก็ต้องการที่จะเป็นเด็ก อย่างไรก็ตามวัยรุ่นเปลี่ยนจากวัยเด็กไปเป็นวัยผู้ใหญ่วัยรุ่นจึงมีความต้องการที่จะพึ่งพาตนเอง ซึ่งอาจแสดงออกโดยการฝ่าฝืนกฎระเบียบของครอบครัวหรือโรงเรียน ทั้งๆที่เขาต้องการความสนใจจากผู้ใหญ่ ทั้งนี้เพราะวัยรุ่นต้องการความเป็นอิสระ ดังนั้นความเข้มงวดกวดขันของพ่อแม่ หรือผู้ปกครอง นอกจากจะทำให้วัยรุ่นเกิดความเครียดแล้วยังอาจแสดงออกด้วยการมีพฤติกรรมที่ไม่เป็นที่ยอมรับของผู้ใหญ่ เช่น การแต่งกายแปลกๆ หรือมีพฤติกรรมก้าวร้าว เป็นต้น การที่วัยรุ่นมีหลากหลายอารมณ์ทำให้ผู้ใหญ่จำเป็นต้องอบรมสั่งสอนในสิ่งที่ดีที่ควรปฏิบัติ การเกิดอารมณ์ที่ง่ายและรุนแรงของวัยรุ่นนั้น อาจนำไปสู่การยุยงหรือชักชวนให้เกิดการอยากลองทั้งในด้านที่ดีและที่ไม่ดี ด้วยความคิดชั่ววูบของอารมณ์นั้นอาจจะเป็นสิ่งที่ทำให้วัยรุ่นแสดงพฤติกรรมที่ผิดหรือไม่เหมาะสมได้

การเปลี่ยนแปลงทางด้านอารมณ์และจิตใจของวัยรุ่นนั้น เป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย เนื่องจากวัยรุ่นเป็นวัยที่มีรูปร่างแตกต่างจากวัยที่ผ่านมา การมีรูปร่างเปลี่ยนแปลงไปเป็นแบบผู้ใหญ่ ทำให้วัยรุ่นสนใจตนเองมากยิ่งขึ้น ไม่ว่าจะเป็นลักษณะทางเพศที่ปรากฏเด่นชัด ทำให้เด็กมีความต้องการทางเพศ เริ่มมีความสนใจเพศตรงข้าม มีความสนใจที่จะทำตามแบบพฤติกรรมของผู้ใหญ่ แต่เนื่องจากวัยรุ่นยังไม่สามารถที่จะเข้าใจและทำตนได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งผู้ใหญ่มองบุตรหลานตนเองยังเป็นเด็ก วัยรุ่นและผู้ใหญ่จึงเกิดขัดแย้งกัน ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้วัยรุ่นมีอารมณ์ไม่มั่นคง เกิดความเครียด และมักแสดงอารมณ์ออกมาทันที

การเปลี่ยนแปลงของอวัยวะภายในร่างกาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทำงานของต่อมไร้ท่อนับว่าเป็นตัวการสำคัญที่ทำให้วัยรุ่นเกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านร่างกายและอารมณ์ เช่น การขยายตัวของกระเพาะอาหารทำให้วัยรุ่นกินจุขึ้น ภายในร่างกายมีการใช้พลังงานเพิ่มมากขึ้น ทำให้วัยรุ่นเหนื่อยง่ายและต้องการการพักผ่อน รวมทั้งการทำงานของต่อมเพศ ทำให้วัยรุ่นมีความต้องการใหม่ เริ่มมีความสนใจเพศตรงข้าม มีพฤติกรรมที่มีการเรียกร้องความสนใจจากเพศตรงข้ามและมีการแต่งกายแสดงออกถึงความเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง นอกจากนั้นวัยรุ่นยังรวมตัวกับกลุ่มเพื่อน มีการทำกิจกรรมร่วมกันทั้งที่ดี

และไม่ดี เช่น เล่นกีฬา เล่นดนตรี เดินเที่ยวเตร็ดเตร่ตามศูนย์การค้า เที่ยวตามสถานบันเทิง ดื่มสุรา สูบบุหรี่ เป็นต้น

การปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมใหม่ เนื่องจากวัยรุ่นเป็นวัยที่เริ่มมีส่วนติดต่อกับสังคมนอกบ้านในลักษณะต่างๆมากขึ้น ทำให้วัยรุ่นต้องปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ และมักจะขัดแย้งกับผู้ใหญ่ในเรื่องของความเข้มงวดของผู้ใหญ่ที่มีต่อพฤติกรรมของเด็กวัยรุ่น ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการคบเพื่อน การเรียน การแต่งกาย ทำให้วัยรุ่นเกิดความหงุดหงิด วิตกกังวล ไม่มั่นใจในตนเอง เกรงว่าเพื่อนจะไม่ยอมรับ สิ่งเหล่านี้จึงมักทำให้วัยรุ่นเกิดความคับข้องใจอยู่เสมอ ทางครอบครัว พ่อแม่ และผู้ปกครองจึงมีความจำเป็นอย่างมากในการให้ความรู้ ความเข้าใจ ในด้านการปรับตัว การวางตัวในสังคม การแสดงออก การแต่งกาย การคบเพื่อน ความรับผิดชอบในด้านต่างๆ โดยเฉพาะทางด้านการเรียน การศึกษาให้กับวัยรุ่น โดยไม่ใช้วิธีการบังคับหรือสั่งให้ทำเพราะวัยรุ่นนั้นมีลักษณะไม่ชอบให้ใครมาบังคับ

ดวงหทัย (2546) อธิบายว่า ลักษณะที่สำคัญของอารมณ์วัยรุ่นมี ดังนี้

1) มีความรุนแรง บางครั้งสาเหตุของการเกิดอารมณ์ อาจมาจากสาเหตุเพียงเล็กน้อย ได้แก่ การที่พ่อแม่ ผู้ปกครอง ดุว่าห้ามปราม ห้ามไปเที่ยว หรือห้ามคบเพื่อน ซึ่งอาจทำให้เด็กวัยรุ่นบางคนมีอารมณ์รุนแรง จนถึงการประชดและคิดทำร้ายตนเองได้

2) มีความเปลี่ยนแปลงได้ง่าย อารมณ์ของวัยรุ่นนั้นส่วนใหญ่ยังไม่มีความคงที่ไม่สม่ำเสมอ ไม่ค่อยอยู่ในระดับที่พอดี บางครั้งมีความพลุ่งพล่าน มีความเก็บกด มีความมั่นใจในตนเองสูงเกินไปอารมณ์ต่างๆเหล่านี้อาจเกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็วและหายไปได้อย่างรวดเร็วเช่นกัน

3) ขาดการควบคุมการแสดงออกทางอารมณ์ เมื่อวัยรุ่นมีการแสดงออกของอารมณ์ออกมาอย่างเปิดเผย เช่น มีการโต้เถียง การประชดประชัน เป็นต้น ในการควบคุมอารมณ์ของวัยรุ่นนั้น สามารถมีการเปลี่ยนแปลงพัฒนาได้โดยขึ้นอยู่กับอายุด้วย คือ หากมีอายุที่มากขึ้น ทำให้มีความสามารถในการควบคุมอารมณ์ที่ดีได้ นอกจากนั้นยังรวมถึงการมีวุฒิภาวะทางอารมณ์ด้วย

4) อารมณ์ค้าง อารมณ์ชนิดนี้มักเกิดจากความรู้สึกผิดหวัง แม้ในตอนแรกจะแสดงออกอย่างรุนแรง แต่เมื่อนานๆเข้าแม้จะลดอารมณ์ความรุนแรงลงไปก็ตาม แต่อารมณ์ดังกล่าวจะยังติดค้างในใจของวัยรุ่นได้ จนทำให้จิตใจเศร้าหมอง ว้าเหว่ มีความรู้สึกว่าตนเองไร้ค่า เช่น ผิดหวังในเรื่องความรัก ปัญหาครอบครัว เพื่อน เพศตรงข้าม เป็นต้น

5) วัยรุ่นเป็นวัยที่อยู่ในระยะปรับตัว ดังนั้นวัยรุ่นจึงมักตกอยู่ใต้อิทธิพลของสิ่งแวดล้อมที่ยั่วยุทางอารมณ์ได้ง่าย เพราะวัยรุ่นมีอารมณ์อ่อนไหว เชื่อง่าย มีอารมณ์ไม่มั่นคง จึงมักเกิดปัญหายุ่งยากทางอารมณ์เสมอ การที่ผู้ใหญ่ค่อยๆเตรียมวัยรุ่นและให้ความสนใจอย่างสม่ำเสมอด้วยความสนใจ จะช่วยให้วัยรุ่นผ่านพ้นวัยนี้ไปได้ด้วยดี (Rogers, 1972 อ้างถึงใน ศรินภัสร์,2551)

2.1.4.3 พัฒนาการทางสังคม (Social Development)

พัฒนาการทางสังคมของวัยรุ่นนั้น มีความสัมพันธ์กับพัฒนาการทางด้านต่างๆ ไปพร้อมๆกัน ไม่ว่าจะเป็น พัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจและสติปัญญา นอกจากนั้นยังมีการเปลี่ยนแปลงของวัยรุ่นกับความเป็นอยู่ การใช้ชีวิตในครอบครัว ครอบครัวจึงมีความสำคัญอย่างมากต่อการสร้างทัศนคติ ความรู้สึกนึกคิดของวัยรุ่นด้วย

วัยรุ่นในช่วงดังกล่าว มีความต้องการอิสระและเสรีภาพในด้านต่างๆ มีความกระตือรือร้นสนใจกับโลกภายนอก โดยเฉพาะปัญหาที่พบมากในช่วงวัยรุ่นนั้น คือ ความสัมพันธ์กับพ่อแม่ที่มักมีความสัมพันธ์ที่ค่อนข้างมีปัญหาขัดแย้งกันบ้าง เนื่องมาจากทัศนคติความคิดของวัยรุ่นที่ต้องการความอิสระ ความเป็นตัวของตัวเอง ชอบอยู่ตามลำพัง ชอบที่จะมีโลกส่วนตัว มักไม่ค่อยปฏิบัติตามคำสั่งสอนของพ่อแม่ มักจะเชื่อมั่นในความต้องการของตัวเอง วัยรุ่นจะมีความต้องการที่จะทำให้ตนเป็นที่ยอมรับนับถือของเพื่อนๆ และบุคคลในสังคม โดยพยายามทำทุกสิ่งทุกอย่าง สามารถเห็นได้จากการเลียนแบบการแต่งกายที่มีความพิถีพิถันเอาใจใส่กิริยาของตนเอง เพื่อต้องการให้คนอื่นยอมรับว่าตนเองนั้นเติบโตเป็นผู้ใหญ่แล้ว และจากการที่วัยรุ่นเป็นช่วงวัยต่อระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ ไม่ว่าจะเป็นลักษณะรูปร่าง สังคมหรือความคิด ทำให้วัยรุ่นเกิดความสับสนในบทบาทหน้าที่ของตน บางครั้งวัยรุ่นอยากเป็นเด็กเพราะไม่ต้องรับผิดชอบอะไร แต่บางครั้งก็อยากเป็นผู้ใหญ่ที่มีอิทธิพลต่างๆในสังคม ความสับสนนี้ทำให้วัยรุ่นมีการรวมกลุ่มระหว่างเพื่อนสนิทเพศเดียวกัน สร้างลักษณะเฉพาะกลุ่ม มีค่านิยมของกลุ่ม ซึ่งการเข้าหากลุ่มเพื่อนนี้จะช่วยให้เกิดความเป็นอิสระจากครอบครัว และในเวลาต่อมาก็จะเริ่มมีความสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศ โดยจะเริ่มมีเพื่อนต่างเพศเข้ามาร่วมกลุ่มด้วย ในช่วงนี้เพื่อนเริ่มมีบทบาทและมีอิทธิพลสูงอย่างมากต่อวัยรุ่น เพราะเมื่อยามที่วัยรุ่นมีปัญหาเพื่อนนั้นมักเป็นคู่คิด ให้คำปรึกษา ช่วยแก้ไขปัญหามากกว่าพ่อแม่และครอบครัว เพื่อนนั้นจะเริ่มมีความใกล้ชิดผูกพันและมีความหมายต่อทั้งพฤติกรรมด้านความคิด การพูด การแสดงออก เพื่อให้เป็นที่ยอมรับกันในกลุ่มเพื่อน ซึ่งในขณะเดียวกันก็อาจถูกเพื่อนชักจูงให้ลองทำสิ่งที่อาจเป็นผลเสียต่อสุขภาพและอนาคต นอกจากนั้นวัยรุ่นยังมีความต้องการทางสังคม ซึ่งเป็นแรงผลักดันที่มีอิทธิพลต่อการกระทำของวัยรุ่น เช่น การแต่งกายตามแฟชั่น โดยเฉพาะตัวอย่างที่กลุ่มวัยรุ่นนิยมและให้ความสนใจมากเป็นพิเศษ คือ ดารา นักร้อง ที่สื่อมวลชนนำเสนอ เช่น ภาพยนตร์ โทรทัศน์ โดยวัยรุ่นนั้นจะรับเอาความรู้สึกหรือพฤติกรรมดังกล่าวไว้เพื่อปฏิบัติตามหรือที่เรียกว่า “เห่อ” ดังนั้นครอบครัวจึงควรที่จะเอาใจใส่ให้คำแนะนำด้วยความเข้าใจ ซึ่งสามารถทำให้วัยรุ่นได้เลือก ได้คิด เพื่อนำมาปรับปรุงให้เหมาะสมกับวัยรุ่นต่อไป

2.1.4.4 พัฒนาการทางด้านสติปัญญา (Intellectual Development)

วัยรุ่นเป็นวัยที่มีพัฒนาการทางสติปัญญาก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว สามารถคิดหาเหตุผลในด้านต่างๆเพื่อหาทางแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ วัยรุ่นจะมีความจำดี วิเคราะห์เหตุผลต่างๆได้ดี ลักษณะพัฒนาการทางสติปัญญาของวัยรุ่นพอสรุปได้ ดังนี้

1) วัยรุ่นเป็นวัยแห่งการเรียนรู้จากสิ่งแวดล้อมและบุคคลรอบข้าง มีสมาธิดี มีการสังเกต ลองกระทำหรือลองผิดลองถูกในการแก้ปัญหา

2) วัยรุ่นเป็นวัยแห่งการสร้างจินตนาการ และทัศนคติดีงาม เช่น ทัศนคติทางประชาธิปไตย สังคมน่านิยม

3) วัยรุ่นเป็นวัยแห่งการคิดอย่างมีเหตุผล มีความเชื่อมั่น มีระบบพิจารณาใคร่ครวญแนวคิดที่เป็นหลักของตนมีความสามารถเรียนรู้ทักษะต่างๆได้ดี เป็นวัยที่เหมาะสมในการศึกษาพัฒนาความสามารถในทุกด้าน อีกทั้งยังเริ่มเข้าใจในสิ่งที่เป็นนามธรรมได้ดีอีกด้วย เริ่มคิดถึงอนาคตและรู้จักสำรวจตัวเองว่าเหมาะสำหรับอาชีพใด มีวิธีการตัดสินใจในการคบเพื่อน การเข้าสังคมและการเลือกคู่ครอง

ดลฤดี (2549) กล่าวถึง พัฒนาการทางสติปัญญาของวัยรุ่น ว่าเป็นช่วงที่ระดับสติปัญญาพัฒนาสูงสุด จะมีความสามารถคิดได้อย่างเป็นระบบทั้งในสิ่งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ จำแนกเปรียบเทียบทฤษฎีกฎเกณฑ์ หรืออาจคิดค้นแนวคิดทฤษฎีใหม่ๆได้ นอกจากนั้นวัยรุ่นยังสามารถมีความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง พยายามรู้จักตนเองและขัดเกลาพฤติกรรมให้ดีขึ้นอยู่เสมอ รู้จักอดกลั้นและเข้าใจสังคมดีขึ้น รู้จักที่จะพยายามพึ่งตนเอง และเริ่มมีความคิดเห็นส่วนตัวที่จะเก็บไว้เป็นความในใจเฉพาะตนไม่เปิดเผยให้ใครรู้ อย่างไรก็ตามในช่วงวัยรุ่นนี้ ระดับสติปัญญาจะพัฒนาเต็มที่ สมองมีความจำดี การหาเหตุผลก็พัฒนามาก วัยรุ่นจะสนใจทุกสิ่งทุกอย่างรอบตัว อยากรู้อยากเห็นไปหมด มีความคิดที่จะแก้ไขปัญหาได้ดีและคิดได้หลายแง่ แต่วัยรุ่นที่เพิ่งผ่านพ้นวัยเด็ก มักขาดความรับผิดชอบหรือขาดการไตร่ตรองที่ดี ดังนั้นพฤติกรรมบางอย่างของวัยรุ่นในบางครั้งก็อาจผิดพลาดได้ สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่ผู้ใหญ่ควรทำความเข้าใจถึงธรรมชาติของวัยรุ่น เพื่อที่จะช่วยลดความขัดแย้งระหว่างวัยรุ่นและวัยผู้ใหญ่ให้น้อยลง

การคิดด้วยการพิจารณาจริงจังกับสิ่งที่พบเห็น (Concrete Operations) กับการคิดนามธรรมที่อาศัยความคิด ความเข้าใจ ทัศนคติ อารมณ์ (Formal Operations) เป็นลักษณะแนวคิดของวัยรุ่นที่มักทำให้เกิดความสับสนในใจอยู่เสมอ บางอารมณ์วัยรุ่นอาจมีความจริงจัง ต้องให้เห็นและเข้าใจชัดเจนถึงจะยอมรับ บางทีเขาอาจฝันหรือนึกเอาตามอารมณ์ความรู้สึกของตน จนไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น อาจเกิดแนวคิดหลายอย่างกับวัยรุ่นได้พร้อมๆกัน และเกิดความขัดแย้งกับผู้ใหญ่ได้ ลักษณะการคิดนามธรรมนี้ ทำให้เกิดการพัฒนาทางความคิดของวัยรุ่น ดังนี้

1) วัยรุ่นสามารถคิดแก้ปัญหาโดยอาศัยวิธีการหลายๆอย่าง เช่น การลองผิดลองถูก ซึ่งการเรียนรู้โดยวิธีนี้วัยรุ่นได้ลงมือทำเอง ได้พบปัญหาและวิธีการแก้ปัญหาจนกว่าจะเป็นที่พอใจ

2) ความสามารถในการเข้าใจลักษณะสัญลักษณ์ต่างๆ วัยรุ่นสามารถเข้าใจจำสัญลักษณ์แทนได้ ไม่จำเป็นต้องอธิบายอย่างละเอียด โดยวัยรุ่นจะประมวลจากความคิดรวบยอดและลักษณะเหตุการณ์ต่างๆ บางทีวัยรุ่นนำลักษณะความคิดนี้มาใช้ตั้งเครื่องหมายสัญลักษณ์ ภาษาแสลงให้

เป็นที่เข้าใจกันในกลุ่มของตน

3) ประสบการณ์ของวัยรุ่นแต่ละคน เป็นต้นแบบของการอธิบายความเข้าใจ สัญลักษณ์การพัฒนาความคิดนี้ แสดงให้เห็นว่าวัยรุ่นสนใจในการแสดง การใช้ความคิดความเข้าใจมากกว่าการจำ การเลียนแบบ และรับฟังคำบอกเล่า ผู้ใหญ่จึงควรปล่อยให้วัยรุ่นได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นของตนเองบ้าง

2.1.4.5 พัฒนาการทางจริยธรรม (Moral Development)

วัยรุ่นมีพัฒนาการทางจริยธรรมแบบคิดเชื่อมโยงหาเหตุผล โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้และเป็นไปไม่ได้ (Moral Relativism) คือ ในวัยเด็กจะตัดสินใจอะไรโดยคำนึงถึงสาเหตุ และสถานการณ์ที่แตกต่างกันด้วย เด็กพวกนี้จะเข้าใจว่า “กฎ” นั้นไม่ใช่ระเบียบที่ตายตัวแต่เป็นข้อตกลงที่ควรเคารพและปฏิบัติตามเพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม วัยรุ่นจะตัดสินใจคุณค่าทางจริยธรรม โดยพิจารณาจากความคิดเห็น ค่านิยม ซึ่งเป็นที่ยอมรับของสังคมว่าเป็นสิ่งที่ดีงาม และเป็นสิ่งที่สังคมยอมรับ ข้อนี้จะเป็นจุดเริ่มต้นของการพิจารณาค่านิยมของตนเอง ซึ่งจะนำไปสู่ปรัชญาในการดำเนินชีวิตเมื่อเข้าสู่วัยผู้ใหญ่

จะเห็นได้ว่าวัยรุ่นเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านสรีระ จิตตะ สังคม แต่ยังขาดประสบการณ์ ความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมและสังคม เนื่องจากวุฒิภาวะทางอารมณ์ยังไม่สมบูรณ์ ทำให้เกิดปัญหาในด้านการปรับตัว

2.1.5 ความต้องการของวัยรุ่น

ความต้องการของวัยรุ่นนั้น เป็นการตอบสนองความต้องการทางธรรมชาติ เพื่อตอบสนองกับความต้องการ ซึ่งเป็นลักษณะทางธรรมชาติและวัยรุ่นมีความต้องการในหลายๆด้านแตกต่างกันไป ดังนี้

ดวงหทัย (2546) อธิบายว่า ความต้องการที่จำเป็นของวัยรุ่นมีลักษณะพิเศษ คือ

1) ความต้องการทางเพศ เมื่อเข้าสู่วัยรุ่นนั้นต่อมเพศจะเริ่มทำงานผลิตฮอร์โมน เพื่อควบคุมวุฒิภาวะทางเพศทำให้มีความต้องการทางเพศ ในวัยรุ่นนั้นมักเริ่มมีการคบเพื่อนต่างเพศ ดังนั้นทางครอบครัวจึงมีความสำคัญอย่างมาก ในการให้ความรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆของวัยรุ่น เพื่อเป็นการหลีกเลี่ยงการที่วัยรุ่นไปแสวงหาความรู้ในเรื่องเพศจากที่อื่นๆ ซึ่งอาจก่อให้เกิดผลเสียได้ ถ้าได้รับข้อมูลที่ผิดๆ

2) ความต้องการความเป็นอิสระ เมื่อย่างเข้าสู่วัยรุ่นแล้ววัยรุ่นพยายามแสวงหาความจริงและพยายามยืนหยัดด้วยลำแข้งของตนเอง การที่พ่อแม่พยายามกีดกันเด็กไม่ให้ทำตามสิ่งที่เด็กต้องการนั้นทำให้เด็กไม่กล้าที่จะตัดสินใจทำสิ่งต่างๆด้วยตนเอง ทางครอบครัวจึงควรส่งเสริมให้บุตรได้มีความคิดเป็นอิสระและเป็นตัวของตัวเอง

3) ความต้องการที่จะเลี้ยงตนเอง ในวัยรุ่นนั้นจะเริ่มมีความคิดที่จะหาเลี้ยงตนเอง แทนที่จะต้องอาศัยพ่อแม่ ทั้งนี้เพราะการหาเงินได้ด้วยตนเองนั้น ทำให้เกิดความภาคภูมิใจและที่สำคัญคือ เพื่อเป็นการพิสูจน์ว่าเขานั้นเป็นผู้ใหญ่แล้ว

4) ความต้องการที่จะได้รับความนับถือจากสังคม วัยรุ่นต้องการให้สังคม เกิดการยอมรับนับถือว่าตนเองเป็นผู้ใหญ่แล้ว โดยพยายามทำตนเองให้เหมือนกับผู้ใหญ่ ดังนั้นมักพบว่าเด็กหนุ่มสาวบางคนพยายามดื่มเหล้า สูบบุหรี่ เพื่อแสดงหรืออวดว่าตนเองเป็นผู้ใหญ่แล้ว

5) ความต้องการปรัชญาชีวิตที่น่าพอใจ วัยรุ่นนั้นพยายามซักถาม เรื่องที่ตนมีความสนใจและอยากรู้อย่างมีเหตุผล ถ้าได้รับคำตอบที่ไม่พึงพอใจ จะมีการซักถามจนกว่าจะได้รับคำตอบที่พอใจ ทางครอบครัวและผู้ที่ใกล้ชิด จะต้องส่งเสริมให้เด็กรู้จักสร้างปรัชญาชีวิตที่ดี และถูกต้องเหมาะสมกับสภาพทางสังคม เพื่อช่วยให้เด็กรู้จักสร้างมาตรฐานของศีลธรรมให้แก่ตนเอง

2.1.6 ปัญหาของวัยรุ่น

ศรินภัสร์ (2551) กล่าวว่า ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับวัยรุ่น จะมีลักษณะปัญหาแยกตามสาเหตุได้ 3 ประการ คือ

2.1.6.1 ปัญหาที่เกิดจากตัววัยรุ่น (Self – Originated Aspect) เป็นปัญหาที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายและอารมณ์ของวัยรุ่นเอง เป็นสาเหตุของความว้าวุ่นกังวลใจ เช่น การมีสิวบนใบหน้า การมีหนวดเครา การหลั่งอสุจิในชายและการมีประจำเดือนในหญิง เหตุการณ์ต่างๆเหล่านี้ เป็นพัฒนาการของชีวิตที่จัดเป็นภาวะวิกฤติ ถ้าเด็กได้รับความรู้ ได้รับคำแนะนำที่ถูกต้อง เด็กก็จะสามารถผ่านพ้นในระยะนี้ไปได้อย่างราบรื่น แต่ถ้าขาดความรู้ความเข้าใจก็จะทำให้เด็กมีความกังวลสับสนมากยิ่งขึ้น

2.1.6.2 ปัญหาที่เกิดจากสังคมของวัยรุ่น (Social Response Aspect) เป็นปัญหาที่เกิดจากสังคมแวดล้อมตัววัยรุ่น เช่น พ่อแม่ ผู้ใหญ่ในครอบครัว ไม่เข้าใจความรู้สึกและพัฒนาการของวัยรุ่น ซึ่งมักเป็นสาเหตุที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งและช่องว่างระหว่างวัย เพราะเด็กวัยนี้จะมีพฤติกรรมที่แสดงความเป็นตัวของตัวเองค่อนข้างมาก เช่น การพูดจาไม่เรียบร้อย อารมณ์แปรปรวนเปลี่ยนแปลงง่าย ความรับผิดชอบขึ้นๆลงๆ เอาแต่ใจตนเอง ทำให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง หรือครู อาจารย์หงุดหงิดไม่พอใจได้มากๆ ถ้าใช้วิธีการจัดการที่ไม่ถูกต้อง เช่น ว่ากล่าว ตักเตือน ตำหนิหรือลงโทษรุนแรง ก็จะเกิดปฏิกิริยาต่อต้านเป็นอารมณ์ต่อกัน ไม่ได้ช่วยเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมวัยรุ่นมีแต่จะทำให้แย่ลง เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดพฤติกรรมแบบนี้ พ่อแม่ผู้ปกครอง หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง ควรเริ่มต้นจากการทำความเข้าใจความต้องการของวัยรุ่น มีการตอบสนองโดยใช้วิธีประนีประนอม ยืดหยุ่น แต่ยังคงมีขอบเขตพอสมควร พยายามจูงใจให้เด็กร่วมมือมากมากกว่าการบังคับกันตรงๆ หรือใช้วิธีที่รุนแรงสร้างความสัมพันธ์ที่ดีไว้ก่อน อย่าหงุดหงิดกับพฤติกรรมเล็กๆน้อยๆ

2.1.6.3 ปัญหาจากกิริยาต่อต้านที่วัยรุ่นมีต่อสังคม (Reaction Aspect) ปัญหานี้เป็นปัญหาที่สืบเนื่องมาจากปัญหาในข้อที่ 2 ถ้าไม่ได้รับการแก้ไขที่ถูกต้องก็จะทำให้ปัญหานี้รุนแรงขึ้น พ่อแม่และผู้ใหญ่ในครอบครัว จึงควรที่จะให้ความสนใจกับเด็กวัยรุ่น เพื่อป้องกันมิให้เกิดปัญหาเหล่านี้ ซึ่งเมื่อเกิดขึ้นแล้วมักเป็นเรื่องยากที่จะแก้ไขและมักจะเป็นสาเหตุของปัญหาอื่นๆตามมา เช่น ปัญหายาเสพติด เป็นต้น

อาจกล่าวได้ว่า ปัญหาวัยรุ่นที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน มิได้มีสาเหตุมาจากตัวของวัยรุ่นเองเท่านั้นแต่มีสาเหตุหลายประการร่วมกัน เช่น วัยรุ่นในปัจจุบันมีความเป็นหนุ่มเป็นสาวเร็วขึ้นทางด้านสรีระ อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนมีมากขึ้น การมีความเท่าเทียมกันทางเพศมากยิ่งขึ้น การยอมรับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน การเปลี่ยนแปลงจากสังคมเกษตรกรรมมาเป็นสังคมอุตสาหกรรม ทำให้หนุ่มสาวอพยพเข้าสู่เมืองมาทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม ทำให้วัยรุ่นมีโอกาสห่างไกลพ่อแม่มากขึ้น และความก้าวหน้าทางด้านสื่อสารเทคโนโลยีทำให้มีการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารสู่ประชาชนเร็วขึ้น ส่งผลให้สังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมที่หลากหลาย ทำให้อิทธิพลของวัฒนธรรมต่างชาติเข้ามามีบทบาทต่อวิถีชีวิตของวัยรุ่นจำนวนมาก สาเหตุต่างๆเหล่านี้ ทำให้วัยรุ่นมีอิสระมากขึ้น มีโอกาสในการคบเพื่อนต่างเพศมากยิ่งขึ้น การขาดการดูแลจากผู้ใหญ่ที่เคารพยำเกรง ประกอบกับวัยรุ่นเป็นวัยที่มีการเจริญเติบโตทางเพศอย่างมาก มีความอยากรู้อยากเห็น อยากทดลองสิ่งใหม่ๆในชีวิต จึงทำให้วัยรุ่นในยุคปัจจุบันเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรมากยิ่งขึ้น

2.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการคบเพื่อนต่างเพศของวัยรุ่น

2.2.1 วัยรุ่นกับการคบเพื่อน

วัยรุ่นเป็นช่วงเวลาหนึ่งที่มีการเปลี่ยนแปลงจากเด็กไปสู่ผู้ใหญ่ เป็นวัยแห่งการเจริญเติบโตและเตรียมตัวที่จะพึ่งตนเอง และต้องการความเป็นอิสระสู่สังคมภายนอก วัยรุ่นจะศึกษาประสบการณ์ชีวิตจากสังคมภายนอกด้วยการคบเพื่อนที่มีวัยเดียวกับเขาในการพูดคุย และแลกเปลี่ยนความคิดทัศนคติระหว่างกัน

การคบเพื่อน เป็นเรื่องที่มีความจำเป็น และเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างมาก สำหรับชีวิตวัยรุ่น เพราะการมีเพื่อนจะช่วยให้วัยรุ่นมีความรู้สึกว่าตนเองมีกลุ่มที่เข้าใจในตัวเขา มีความรู้สึกว่าเป็นที่ยอมรับและมีความเป็นส่วนร่วม เสริมความเข้มแข็งมั่นใจและมีอำนาจมากขึ้น นอกจากนี้ยังช่วยทำให้วัยรุ่นลดความเห็นแก่ตัว ฝึกหัดให้รู้จักฟังความคิดเห็นจากผู้อื่น หัดคล้อยตามผู้อื่นและที่สำคัญได้มีโอกาสปรับปรุงนิสัยและบุคลิกภาพของตัวเองให้เป็นที่ยอมรับจากเพื่อน ทำตามแบบเพื่อนและมีการแสดงออกในเรื่องของแฟชั่น เสื้อผ้า ทรงผม รองเท้า ดนตรี ความคิดอ่าน ภาษาแสลงต่างๆ อาจจะมีความแตกต่างกันไปตามยุคสมัยได้ สำหรับสังคมวัฒนธรรมของวัยรุ่นในปัจจุบัน สิ่งที่เป็นสื่อกลางในการแสดงออกที่สำคัญของวัยรุ่น คือ การ

โทรศัพท์ครั้งละนานๆ การเล่นดนตรี การเต้นรำในจังหวะแปลกๆ การเขียนโคลงกลอน อันเป็นลักษณะเฉพาะที่วัยรุ่นแสดงออกเกี่ยวกับอารมณ์รัก ความรู้สึก ฯลฯ ซึ่งเป็นการแสดงออกของวัยรุ่น และจะเปลี่ยนรูปแบบไปเรื่อยๆตามระยะเวลา (คณะอนุกรรมการด้านครอบครัว สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานสตรีแห่งชาติ, 2540) โดยแบ่งความสำคัญของการคบเพื่อนไว้ดังนี้ คือ

1) การแบ่งกลุ่มเพื่อน วัยรุ่นเติบโตในอัตราที่เร็วช้าต่างกัน ในช่วงเวลานี้จะทำให้วัยรุ่นต้องเปลี่ยนกลุ่มเพื่อน โดยเฉพาะในวัยรุ่นหญิง ที่ร่างกายและจิตใจจะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและเริ่มมีความสนใจที่แตกต่างกัน จึงหันไปสนใจที่จะใช้เวลาอยู่กับเพื่อนกลุ่มใหม่ มีการพูดคุยปรึกษาในเรื่องที่เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย รูปร่าง การคบเพื่อนต่างเพศ การมีคู่รัก วัยรุ่นมักสุงสิงคลุกคลีกับเพื่อนเพศเดียวกันจนย่างเข้าสู่วัยรุ่นตอนกลาง จึงจะมีการพัฒนาเข้าไปสู่การมีความรักใคร่ผูกพันกับผู้อื่นมากกว่าเพื่อนทั่วไป แต่ในขณะเดียวกันต้องรอให้มีการพัฒนาทางจิตใจไปอีกระยะหนึ่ง เพราะหนุ่มสาวส่วนใหญ่จะมีการเจริญเติบโตทางด้านร่างกายที่เต็มที่แต่ยังไม่พร้อมที่จะมีชีวิตคู่

2) การพัฒนาพื้นฐานทางอารมณ์ การมีเพื่อนสนิทในวัยรุ่นเป็นสิ่งที่สำคัญ และจำเป็นอย่างมาก เพราะเป็นสิ่งที่แสดงถึงทักษะทางด้านมนุษย์สัมพันธ์ในวัยผู้ใหญ่ต่อไป ในวัยเด็กจะมีการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนเป็นไปอย่างผิวเผิน ส่วนใหญ่จะคำนึงถึงแต่ความต้องการและความพอใจของตนเป็นใหญ่ ช่วยผ่อนคลายความผูกพันที่มีต่อพ่อแม่ลดลง ในขณะที่เพื่อนยังสามารถที่จะให้ความช่วยเหลือปลอบใจ และเสริมสร้างส่วนที่ขาดหายไปได้ ทำให้วัยรุ่นเมื่ออยู่กับเพื่อนมีพลังเพิ่มขึ้นในการต่อสู้ เพื่อที่จะคงสภาพความเป็นตัวของตัวเองไว้

2.2.2 การคบเพื่อนต่างเพศ

การคบเพื่อนต่างเพศ หมายถึง การคบหาสมาคมกับบุคคลที่ต่างจากเพศเดียวกับตน เมื่อวิเคราะห์ถึงความสำคัญของการคบเพื่อนต่างเพศแล้วจะพบว่า เพื่อนเป็นบุคคลสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิตของวัยรุ่นทุกคน เพราะสามารถสร้างความสุข สดชื่น สนุกสนาน และเป็นคนที่คอยแนะนำให้คำปรึกษาทั้งในยามทุกข์และในยามสุขได้เป็นอย่างดี ซึ่งการคบเพื่อนถือเป็นรูปแบบของการพัฒนาการทางสังคมที่สำคัญอย่างหนึ่งของวัยรุ่น

ดลฤดี (2549) กล่าวว่า เด็กที่มีอายุอยู่ในรุ่นราวคราวเดียวกันมีอุดมการณ์ และมักจะรวมตัวกันเป็นกลุ่ม เด็กในวัยนี้จะรู้สึกว่าการคบเพื่อนเป็นสิ่งสำคัญ และกลุ่มเพื่อนก็จะมีอิทธิพลต่อตัวเองมากเช่นเดียวกัน เมื่อเด็กวัยรุ่นเข้ารวมกลุ่มกันได้ ก็จะมีการสร้างกิจกรรมร่วมกันขึ้นมารวมทั้งการสร้างกฎเกณฑ์รวมกันของกลุ่มด้วย โดยทั่วไปเด็กวัยรุ่นมักจะมีความเคารพและภักดีต่อกฎเกณฑ์ของกลุ่ม ทำสิ่งต่างๆเหมือนๆกัน การแต่งตัว การพูด และนิยมสิ่งต่างๆเหมือนเพื่อน จะทำให้ตัวเขาเองสบายใจ แต่บางครั้งก็ละเลยหน้าที่ เมื่อเด็กมีปัญหาก็จะหันหน้าไปปรับทุกข์เหมือนขอความเห็นใจจากเพื่อนมากกว่าที่จะหันหน้าไป

ปรึกษาพ่อแม่ เพราะคิดว่าพ่อแม่ไม่เข้าใจเขาเพียงพอ เด็กจะเริ่มเป็นตัวของตัวเองตัดสินใจเอง ไม่ยอมให้ผู้ใหญ่มายุ่งกับเรื่องส่วนตัวของเขา โดยจะยึดความคิดเห็นของตัวเอง เด็กทั้งสองเพศจะเห็นความสำคัญของการที่จะพบปะรู้จักกับเพื่อนเพศตรงข้าม การคบเพื่อนในระยะแรกๆ เด็กจะคบเพื่อนในลักษณะเป็นกลุ่มใหญ่ก่อน แล้วระยะหลังจึงหันไปสนใจเป็นรายบุคคล สัมพันธภาพระหว่างเพศยังไม่แน่นอนเปลี่ยนเพื่อนอยู่เสมอ เข้าทำนองรักเผื่อเลือก ในสังคมไทยของเรานั้นเป็นสังคมที่มีวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและประเพณีที่ค่อนข้างเคร่งครัดในเรื่องเพศ โดยเฉพาะเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างเพศของเด็กวัยรุ่นที่มักไม่อยู่ในขอบเขตหรือมีความประพฤติทางเพศที่ไม่เหมาะสม เช่น การหนีเที่ยว หรือนัดเจอกันไปเที่ยวจนเสียการเรียน และบางคู่อาจมีความสัมพันธ์ทางเพศกัน อย่างไรก็ตามมีการตั้งคำถามกันในเรื่องของความสัมพันธ์ระหว่างเพศของวัยรุ่นในปัจจุบัน คือ วัยรุ่นควรมีเพื่อนต่างเพศหรือไม่ โดยการให้ทัศนะของ สุชาติและ วรรณี (2543) ได้กล่าวว่า การที่เด็กวัยรุ่นทุกวันนี้จะมีเพื่อนต่างเพศกันบ้างนั้นไม่ใช่เรื่องเสียหายแต่อย่างใด แต่การคบหากันนั้นจะต้องอยู่ในขอบเขตที่ดีและเหมาะสม และอย่าถือเป็นเรื่องจริงจังเกินไป โดยในเรื่องของความสัมพันธ์ระหว่างเพศของวัยรุ่นนั้น ถ้าผู้ใหญ่เข้มงวดหรือปล่อยปละละเลยไม่สนใจจะไม่เป็นผลดีต่อวัยรุ่น ดังนั้นควรที่จะเดินสายกลาง คือ ไม่หัวโบราณจนเกินไป และไม่ทันสมัยจนเกินไป จะเป็นการเหมาะสมกับสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลง นอกจากนี้ยังมีข้อปัญหาเกี่ยวกับเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศที่ว่า เด็กวัยรุ่นควรที่จะถูกเนื้อต้องตัวกันนั้นเป็นสิ่งที่ไม่สมควรและไม่ได้ช่วยทำให้ความเป็นเพื่อนนั้นดีขึ้นเลย และไม่ช่วยให้ทั้งสองฝ่ายรู้จักอุปนิสัยใจคอหรือมีความเข้าอกเข้าใจกันได้ดีขึ้น โดยฝ่ายหญิงนั้นมักเป็นฝ่ายเสียเปรียบ ดังนั้นการคบหากันแต่เพียงมีการพูดคุยกันเรียนหนังสือหรือมีกิจกรรมร่วมกันน่าจะเพียงพอแล้วในฐานะเพื่อน ส่วนถ้าความสัมพันธ์และมิตรภาพที่จะยั่งยืนต่อไปในอนาคตไม่ใช่เรื่องเสียหายจนกระทั่งเป็นผู้ใหญ่ทั้งคู่ การที่จะคบกันเป็นคู่รักหรือเป็นคู่ครองต่อไป ก็เป็นข้อหนึ่งของความสัมพันธ์ระหว่างเพศ

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า วัยรุ่นเป็นช่วงที่ต้องมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศ ต้องการปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนเพศเดียวกันและเพื่อนต่างเพศ ตลอดจนปฏิบัติตนต่อกันอย่างเหมาะสมก็จะได้รับการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน มีความสุขในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น วัยรุ่นมีความสนใจ ต้องการติดต่อทำความคุ้นเคยกับเพื่อนต่างเพศ ต้องการได้รับการยกย่องนับถือจากเพื่อนต่างเพศ ต้องการพบปะกับเพื่อนต่างเพศ ต้องการมีเสรีภาพในการติดต่อกับเพื่อนต่างเพศ และต้องการให้เพื่อนต่างเพศสนใจ

2.2.3 แนวทางการปฏิบัติตนต่อเพื่อนต่างเพศ

ในสังคมไทย ความเชื่อ ค่านิยม ทัศนคติ ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมและศาสนาเป็นปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมของบุคคลในสังคม โดยเฉพาะในเรื่องเพศจะเห็นว่าการห้ามคบเพื่อนต่างเพศสมัยก่อนเมื่ออารยะธรรมตะวันตกเข้ามาในประเทศไทย มีผลทำให้ความเชื่อ ค่านิยม และทัศนคติเริ่มเปลี่ยนแปลงตามสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปเช่นกัน พฤติกรรมต่างๆของบุคคลจึงเปลี่ยนตามหากคงยึดมั่นค่านิยม

สังคมเดิมจะเกิดความล้าหลัง

สำหรับแนวทางการปฏิบัติตนต่อเพื่อนต่างเพศมี ดังนี้

ดลฤดี (2549) อธิบายว่า การคบเพื่อนต่างเพศของวัยรุ่น ต้องอยู่ภายในขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมและศาสนา ซึ่งสังคมได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติเพื่อให้สังคมมีระเบียบเรียบร้อยไว้ดังนี้

1) มารยาททางสังคม ตามกฎหมายหลายๆประเทศ จะให้สิทธิผู้หญิงมากกว่าผู้ชาย แต่ในเรื่องของมารยาทอันเป็นวัฒนธรรม มีหลักว่าผู้ชายจะต้องถือว่าผู้หญิงเป็นเพศที่อ่อนแอกว่า จะต้องให้การช่วยเหลือให้ความสะดวก และให้เกียรติมารยาทสังคมระหว่างเพศ ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของมารยาททางสังคม แต่ต้องเป็นไปตามขอบเขตของวัฒนธรรมไทย

2) การคบหากันระหว่างชายหญิง ในขอบเขตวัฒนธรรมไทย ต้องไม่สัมผัสร่างกายซึ่งกันและกัน

3) การใช้ภาษาและถ้อยคำ ถ้อยคำที่ใช้ในกลุ่มชายที่เป็นเพื่อนและสนิทสนมกัน ไม่ควรนำไปใช้กับเพื่อนผู้หญิงหรือต่อหน้าผู้หญิง

4) การวางตัว สุภาพบุรุษ คือ ลูกผู้ชายที่ได้รับการอบรมสั่งสอนอย่างดี จนเกิดบุคลิกที่น่าไว้วางใจ มีความรับผิดชอบ ส่วนสุภาพสตรี คือ ลูกผู้หญิงที่ได้รับการอบรมสั่งสอนมาถูกต้อง จนเกิดเป็นเสน่ห์และทำให้ผู้ชายไม่กล้าล่วงเกิน แต่มีรสนิยมชมชอบ

5) การเรียกชื่อจริงหรือชื่อเล่น การใช้คำว่าคุณ และสรรพนามที่สอดคล้องกับความสนิทสนมชอบพอกันเป็นการส่วนตัว

6) การพูดคุยให้คิดก่อนพูด เรื่องที่จะพูดคุยต้องฟังได้ทั้ง 2 เพศ คุยในเรื่องที่เพศตรงข้ามสนใจ ไม่ควรถามเรื่องส่วนตัว ไม่พูดเรื่องของตนหรือเรื่องของคนอื่น หากหลีกเลี่ยงได้ไม่พูดเรื่องไม่สุภาพเกี่ยวกับเรื่องเพศ หรือสิ่งที่ฟังแล้วไม่สบายใจทำให้เกิดความกระอักกระอ่วนใจ

7) ผู้ชายต้องแสดงตนเป็นผู้พิทักษ์ในโอกาสต่างๆ เช่น การเดินริมถนน บนรถโดยสาร ผู้หญิงและเด็กจะต้องได้นั่ง การสูบบุหรี่จะต้องได้รับอนุญาตก่อน

นอกจากนี้ในการปฏิบัติตนของวัยรุ่น สามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีต่อกันควรปฏิบัติ ดังนี้

ตารางที่ 2.1 แนวทางการปฏิบัติตนต่อเพื่อนต่างเพศ

วัยรุ่นหญิง	วัยรุ่นชาย
1. เป็นคู่สนทนาที่ดี เป็นผู้พูดและผู้ฟังที่รู้จักฟังอย่างตั้งใจ ไม่คุยเรื่องส่วนตัว ควบคุมอารมณ์ของตนได้	1. เป็นผู้พูดและผู้ฟังที่ดี ไม่โอ้อวด มีอารมณ์ขันใช้ถ้อยคำที่ดีและเหมาะสม
2. มีกิริยามารยาทที่ดี มีความอดทนใช้เหตุผล ในการพิจารณา ลดความเพ้อฝันความหวั่นไหว	2. สำรวมกิริยามารยาท ลดความเห็นแก่ตัว อดทนต่อความหยุมหยิม
3. ตรงต่อเวลาไม่ควรเที่ยวกับผู้ชายให้เกินเวลา	3. รักษาเวลานัดหมาย ไม่ถ่วงเวลาของผู้หญิงให้เกินเวลาอันควร
4. ไม่ควรทำตามใจผู้ชายให้เขาล่วงเกินไม่ควรไปตามสถานที่ๆไม่เหมาะสม	4. ให้เกียรติยกย่อง ไม่ล่วงเกินให้ผู้หญิงเสียหายถูกครหา นินทา

ที่มา : เบญจวรรณ แสงอรุณ , 2555

2.2.4 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศ

ยงยุทธ (2551) ได้ให้ความหมายของความสัมพันธ์ระหว่างเพศ คือ ความสัมพันธ์ของคนสองคน ซึ่งโดยปกติจะเป็นคนละเพศ โดยความสัมพันธ์นี้พัฒนามาจากการที่บุคคลทั้งสองคนนั้นมีความสนใจซึ่งกันและกัน และเมื่อคบหากันจะเกิดการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ทำให้เกิดความรู้จักกันมากขึ้น จนกลายเป็นความสนิทสนมชอบพอกัน โดยที่บุคคลทั้งสองจะมีความสนใจในสิ่งต่างๆที่คล้ายกัน มีทัศนคติที่ดีต่อกันในลักษณะใกล้เคียงกัน มีความถนัด และความชอบในการทำกิจกรรมต่างๆที่คล้ายกันอีกด้วย การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพศในช่วงวัยรุ่น เป็นสิ่งที่ดีซึ่งเป็นไปตามธรรมชาติของวัยรุ่นที่ต้องการมีเพื่อน โดยเฉพาะเพื่อนต่างเพศ แต่การมีสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศนั้นต้องอยู่ในขอบเขตที่เหมาะสม คือ ควรเป็นความสัมพันธ์แบบเพื่อนไม่ใช่คู่รัก และสอดคล้องกับค่านิยมทางสังคม ตลอดจนวัฒนธรรมที่ดีงามของสังคมด้วย

รูปแบบและขอบเขตของความสัมพันธ์ระหว่างเพศ แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. ความสัมพันธ์ฉันเพื่อน เป็นความรู้สึกผูกพันอย่างเพื่อน มีความรักความปรารถนาดีต่อกัน ให้ความช่วยเหลือดูแลเอาใจใส่กันและกัน มีความเข้าใจและเห็นใจในความทุกข์ หรือปัญหาที่เกิดขึ้นกับอีกฝ่ายหนึ่งและพร้อมที่จะช่วยเหลือแก้ไขปัญหาต่างๆเหล่านั้น ความสัมพันธ์ฉันเพื่อนนี้มักจะไม่มีความรู้สึกทางเพศเข้ามาเกี่ยวข้อง และเป็นความสัมพันธ์ที่คงทน สร้างความสุขและความพอใจที่ลึกซึ้ง

2. ความสัมพันธ์ฉันคนรัก เป็นความสัมพันธ์ที่มีพื้นฐานมาจากความรักแบบคู่รัก ซึ่งในช่วงวัยรุ่นเป็นความรักแบบเพ้อฝัน หลงใหล เป็นความรู้สึกชื่นชอบในรูปลักษณ์ภายนอก เป็นความรู้สึกที่เกิด

ขึ้นอย่างรวดเร็วก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์และจิตใจ จะมีความรู้สึกหึงหวง ต้องการอยู่ใกล้ชิดตลอดเวลา มีความรู้สึกเป็นเจ้าของอีกฝ่ายหนึ่งจึงเกิดความหวงแหน ไม่ต้องการให้อีกฝ่ายหนึ่งคบหากับคนอื่น ต้องการให้คบหาใกล้ชิดเฉพาะตนเองเท่านั้น ส่วนทางด้านร่างกายจะเกิดความพร้อมตื่นตัวต้องการมีเพศสัมพันธ์ ความสัมพันธ์แบบนี้ในวัยรุ่น เป็นความสัมพันธ์ที่น่าจะก่อให้เกิดผลเสียตามมา ที่สำคัญ คือ การมีเพศสัมพันธ์ ซึ่งจะก่อให้เกิดปัญหาตามมาอีกมากมาย

ดังนั้น วัยรุ่นจึงควรหลีกเลี่ยงการมีความสัมพันธ์ฉันคนรัก แต่ควรเสริมสร้างความสัมพันธ์ฉันเพื่อนจะก่อให้เกิดประโยชน์มากกว่า และความสัมพันธ์ฉันเพื่อน ไม่มีขีดจำกัดเฉพาะเพื่อนคนใดคนหนึ่งเท่านั้น แต่สามารถเป็นเพื่อนได้กับทุกคน หรือเป็นกลุ่มเพื่อนที่ร่วมเรียนร่วมทำกิจกรรมต่างๆที่มีประโยชน์ จะทำให้ช่วงชีวิตในวัยรุ่นเป็นช่วงชีวิตที่มีคุณค่าอย่างแท้จริง

กล่าวโดยสรุป การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพศในวัยรุ่น เป็นสิ่งสำคัญสำหรับชีวิตวัยรุ่นที่ต้องการเพื่อนหรือคนพิเศษที่เข้าใจ ให้ความเอื้ออาทรช่วยเหลือ แต่การมีความสัมพันธ์ระหว่างเพศ จะต้องมีขอบเขตที่เหมาะสม และสอดคล้องกับค่านิยม และวัฒนธรรมที่ดีงามของสังคม ซึ่งในการที่จะเลือกมีความสัมพันธ์ระหว่างเพศแบบใด และปฏิบัติอย่างไรจึงจะเหมาะสมนั้น วัยรุ่นจะต้องมีวิจารณญาณ มีสติสัมปชัญญะและมีเหตุผลในการเลือก

จากความหมายข้างต้น ผู้ศึกษาได้สรุปว่า สัมพันธ์ระหว่างเพศ คือ ความสัมพันธ์ระหว่างเพศชายและเพศหญิง อันเกี่ยวกับเรื่องพฤติกรรมทางเพศ (Sex behavior) โดยเฉพาะอย่างยิ่งความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นในวัยรุ่น ซึ่งมีความหมายและขอบเขตกว้างขวางมาก โดยเน้นลักษณะที่สำคัญของชีวิตทั้ง 3 ด้าน คือ ทางด้านร่างกาย ทางด้านจิตใจ และทางด้านสังคม รวมทั้งลักษณะแห่งความสัมพันธ์ระหว่างเพศหญิงและเพศชายไปจนถึงสัมพันธ์กันมากๆ ถึงขั้นที่เรียกว่า เพศสัมพันธ์หรือการร่วมเพศ ความสัมพันธ์ระหว่างเพศนั้นไม่จำเป็นต้องมีเป้าหมายเพื่อให้ได้มาซึ่งการร่วมเพศเสมอไป คือ การปฏิบัติตนหรือการคบหาสมาคมระหว่างเพื่อนต่างเพศ ไม่จำเป็นที่จะต้องทำเพื่อการที่ชายและหญิง จะคบกันมีปฏิสัมพันธ์กัน เพื่อที่จะต้องมาเป็นคู่รักกันหรือเป็นแฟนกันเสมอไป แต่เป็นเพียงมารยาททางสังคมที่มนุษย์ต่างเพศจะต้องปฏิบัติด้วยดีต่อกัน

2.2.5 อารมณ์และความรู้สึกที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างเพศ

เด็กวัยรุ่นนั้นเป็นที่ทราบกันดีว่าเป็นวัยแห่งการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจและสติปัญญา โดยเฉพาะทางด้านอารมณ์และความรู้สึกที่เกี่ยวข้องกับตนเองและเพศตรงข้าม สามารถแบ่งออกได้ 3 ด้าน คือ (จันทร์วิภา, 2543)

1) ความพึงพอใจ (Sexual Satisfaction)

เมื่อเริ่มมีความสัมพันธ์ระหว่างเพศ ความพอใจเพศตรงข้าม มักเกิดขึ้นตามมาเสมอ จัดเป็นความรู้สึก หรืออารมณ์ทางเพศที่สำคัญมากสำหรับเด็กวัยรุ่น เพราะเป็นประสบการณ์ใหม่ๆใน

ชีวิต เด็กวัยรุ่นจำนวนไม่น้อยเกิดความเข้าใจผิดคิดว่า ความพึงพอใจ คือ ความรักทั้งๆที่ความพึงพอใจและความรักนั้นแตกต่างกันมาก

2) ความรัก (Affection)

ความรักไม่ใช่สิ่งที่ร่างกายต้องการ แต่ความรักเป็นส่วนสนับสนุน ที่จะช่วยให้กระบวนการทางจิตใจของบุคคลเป็นปกติ ความรักมิใช่สิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ เพราะในโลกนี้มีคนจำนวนมากที่ไม่เคยรู้จักกับความรักเลย แต่ความรักเป็นสิ่งที่ต้องเรียนรู้และเป็นผลแห่งการพัฒนาทางวัฒนธรรมทางสังคมด้วย ดังได้มีผู้พยายามอธิบายหรือให้ความหมายของความรักไว้อย่างน่าสนใจหลายท่าน

อุดมศิลป์ (2544) ได้อธิบายนิยามของความรักว่า คือ ความรู้สึกที่มีต่อสิ่งที่เรารัก ไม่ว่าจะเป็นต่อสิ่งที่มีชีวิตหรือไม่มีชีวิตก็ตาม ความรู้สึกที่อยากให้ผู้ที่เรารักนั้นมีความสุข แล้วเราผู้ที่ไปรักเขาก็จะทำทุกอย่าง เพื่อให้คนที่เรารักมีความสุข และถ้าเราทำสำเร็จ เราก็จะมีความสุขขึ้นมาทันที

สุชาติ และ วรรณี (2543) ได้อธิบายว่า “ความรัก” เป็นอารมณ์ชนิดหนึ่งที่มนุษย์ได้แสดงความรู้สึกในความสัมพันธ์ ต่อสิ่งที่อาจเป็นรูปธรรมหรือนามธรรมก็ได้ เช่น บุคคล สิ่งของ วัตถุ ลัทธิศาสนา ปรัชญา หรืออุดมการณ์ ความรักจึงเป็นความผูกพันทางใจที่อาจแบ่งออกได้เป็นหลายอย่าง เช่น รักตนเอง รักเพื่อน รักเพศตรงข้าม รักคนที่เทิดทูนบูชา เป็นต้น ทุกประเภทของความรัก จัดเป็นสิ่งที่มีค่าสำหรับมนุษย์และความรู้สึกรักนั้นย่อมเปลี่ยนแปลงไปตามระดับของอายุ ในแต่ละวัยด้วย

3) ความใคร่

ดวงหทัย (2546) ได้อธิบายถึง ความใคร่ว่า เป็นการแสวงหาความสำราญจากผู้อื่น เป็นการแสดงออกถึงความเห็นแก่ตัวในลักษณะต่างๆ มีระดับความมากน้อยแตกต่างกันในแต่ละเวลาไม่แน่นอน ส่วนที่มาของความใคร่มีความสัมพันธ์กับอารมณ์ใคร่หรืออารมณ์ทางเพศ ซึ่งมีสาเหตุมาจากตัวกระตุ้นภายนอก ได้แก่ การดู (รูป) การรับรส (รส) การได้กลิ่น (กลิ่น) การได้ยิน(เสียง) และการสัมผัส (สัมผัส) เป็นต้น ซึ่งความใคร่สามารถพัฒนาไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ได้

ในเรื่องของอารมณ์และความรู้สึกที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างเพศนี้ เด็กวัยรุ่นจำนวนไม่น้อยมีความเข้าใจและสับสนระหว่าง “ความรัก” กับ “ความใคร่”

โดยฝ่ายหญิงมักมองความสัมพันธ์ระหว่างเพศในแง่ของความรัก เรียกว่า มองแบบโรแมนติก (Romantic) คือ มองแบบอุดมคติ เห็นความรักเป็นสิ่งสวยงาม เป็นความอบอุ่นความผูกพัน ความสุขทางใจ และความรักไม่มีเรื่องความใคร่เข้ามาเกี่ยวข้อง แต่ความรักในเด็กวัยรุ่นนี้ เป็นประเภทที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความฉาบฉวยมีแต่ความอ่อนต่อโลก เกิดขึ้นเพียงชั่วขณะหาความจริงใจและความมั่นคงไม่ได้

ส่วนฝ่ายชายมักมองความสัมพันธ์ระหว่างเพศในแง่ของความใคร่ เรียกว่า มองแบบอีโรติก (Erotic) เป็นการแสวงหาสิ่งที่กระตุ้นทางเพศ ความพึงพอใจทางเพศ ต้องการที่จะสัมผัสแตะต้องและมีเพศสัมพันธ์กับฝ่ายหญิงเมื่อมีโอกาสโดยไม่จำเป็นต้องมีความรักเป็นพื้นฐานมีเพียงความพึงพอใจเท่า

นั้น โดยส่วนมากฝ่ายหญิง มักมีความเข้าใจผิดคิดว่าการที่ฝ่ายชายล่วงเกิน หรือต้องการมีเพศสัมพันธ์กับตน นั้นเพราะว่ามีความรักอย่างแท้จริง จึงยอมเสียสละยินยอมมีเพศสัมพันธ์ด้วย เพื่อเป็นการพิสูจน์ความรักที่มีต่อชายผู้นั้น

2.2.6 การนัดหมายกับเพื่อนต่างเพศ

ดลฤดี (2549) กล่าวว่า การคบเพื่อนต่างเพศ โดยเฉพาะการมีนัดกับเพื่อนต่างเพศนั้น เด็กหญิง จะมีพฤติกรรมการมีนัดกับเพื่อนต่างเพศเร็วกว่าเด็กผู้ชาย เนื่องจากเด็กหญิงมีการเจริญเติบโตเร็วกว่าเด็กชาย จากขนบธรรมเนียมประเพณีไทย กำหนดให้เด็กหญิงต้องรักนวลสงวนตัว ไม่ควรมีเพศสัมพันธ์กันก่อนแต่งงาน สังคมไม่ยอมรับการไปไหนมาไหนกันสองต่อสองในเวลากลางคืนด้วยกัน เพราะอาจเป็นสาเหตุให้มีเพศสัมพันธ์เกิดขึ้น ดังนั้นการมีนัดกับเพื่อนต่างเพศขณะที่เรียนหนังสือ จึงต้องเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียน เช่น การไปห้องสมุด การดูกีฬา เป็นต้น สถานที่ไม่ควรไปกันสองต่อสอง คือ โรงภาพยนตร์ สถานเริงรมย์ และสถานที่ลับตาคน เพราะบรรยากาศหรือเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ผสมอยู่ อาจทำให้ผู้ที่น่าไว้ใจกลายเป็นผู้ที่ไม่น่าไว้ใจ และได้เสนอแนะการนัดพบเพื่อนต่างเพศไว้ ดังนี้

1) การมีนัดต้องมีเจตนาบริสุทธิ์ เพื่อรู้จักกันให้มากขึ้น ในระยะต้นควรนัดหมายกันเป็นกลุ่ม

2) สถานที่ๆไม่ควรจะไป ได้แก่ สถานที่ไกลเกินไปจนต้องพักแรม ไม่ควรไปสองต่อสอง

3) ในระยะทำความรู้จักเพื่อจะมักคุ้น จะไปไหนกับเพศตรงข้าม ฝ่ายหญิงควรปรึกษาและขออนุญาตผู้ใหญ่ก่อน

4) เมื่อแน่ใจว่าทางฝ่ายชาย เป็นที่น่าไว้วางใจ จึงควรให้ความสนิทสนมมากขึ้น จึงไปนันทนาการด้วยกันได้

5) หากเป็นนักเรียนนักศึกษาที่ยังไม่มีอาชีพ ไม่ควรเลือกนัดหมายสถานที่ๆมีราคาแพง เช่น สถานที่ๆมีการเต้นรำร้อนแรง เพราะอาจทำให้มีการเร้าทางเพศสูง

6) ไม่นัดหมายกัน ในที่ๆประกอบธุรกิจหากำไร จากเยาวชน โดยขาดความรับผิดชอบทางศีลธรรม มีการจัดกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ทางเพศได้ง่าย

2.2.7 การมีคู่รักในวัยเรียน

การคบเพื่อนต่างเพศ เป็นการฝึกทักษะในการเข้าสังคมที่สำคัญของวัยรุ่น เพื่อพัฒนาไปสู่การสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างเพศ วัยรุ่นเมื่อก้าวเข้าสู่ความเป็นผู้ใหญ่ ย่อมมีความต้องการสร้างความสัมพันธ์ที่นอกเหนือไปจากเพื่อนเพศเดียวกัน นั่นคือ ความปรารถนาจะได้รับความเป็นเพื่อนกับเพศตรงข้าม ซึ่งเป็นความต้องการทางธรรมชาติ และการคบเพื่อนต่างเพศนี้เอง จะทำให้เกิดการเรียนรู้ถึงวิธีการปรับตัวให้

เข้ากับเพื่อนต่างเพศ เพื่อนำไปสู่การมีครอบครัวในอนาคต และโดยเหตุที่ธรรมชาติของเพศชายและเพศหญิงมีความแตกต่างกัน

เรื่องรักต่างเพศในวัยเรียนที่มักพบเห็นในโรงเรียนทั่วๆไป ได้แก่ การสนิทสนมใกล้ชิดติดต่อกับเพศตรงข้ามคนใดคนหนึ่งเป็นประจำชักระยะหนึ่ง ฝ่ายหญิงจะถูกมองว่าเป็นผู้ที่มีความรักในวัยเรียน เป็นเด็กที่ทำอะไรล้ำสมัยไม่สำรวม รักในวัยเรียนจึงเป็นสิ่งต้องห้ามในสมัยก่อน แต่พฤติกรรมเหล่านี้เป็นปกติวิสัยในเด็กวัยรุ่น ซึ่งเป็นช่วงที่จะจัดรูปตัวเองว่าเป็นผู้ใหญ่หรือยัง การมีเพศตรงข้ามเข้ามาสนใจทำให้เด็กวัยรุ่นแน่ใจว่าเป็นหนุ่มเป็นสาว ฉะนั้นการมีคู่จึงเป็นการกระทำที่เด็กเองมีความบริสุทธิ์ใจ โดยเป็นการประกาศว่า ฉันเป็นรุ่นหนุ่มรุ่นสาวแล้วเท่านั้น ผู้ใหญ่ไม่ควรบังคับให้เลิกสนใจ หรือห้ามไม่ให้เด็กทำกิจกรรมร่วมกัน เพราะถ้าบังคับให้เด็กทำกิจกรรมเฉพาะเพศเดียวกัน อาจทำให้กลายเป็นลักเพศ หรือรักร่วมเพศได้ แต่ไม่ได้หมายความว่าจะปล่อยเลยทีเดียว หากต้องเตรียมเด็กให้เข้าใจขอบเขตของการวางตัว ให้เข้าใจธรรมชาติของอารมณ์เพศของตนและเพศตรงข้าม ค่านิยมเรื่องรักษาพรหมจารี เพื่อให้ชายที่ตกลงปลงใจที่จะแต่งงานด้วยการคบหาสนิทสนมกันมาก ปล่อยให้มีการจับมือถือแขน อาจละเลยไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ได้ง่ายในโอกาสที่ลับตาคน หากเป็นช่วงเวลาที่ฝ่ายชายมีความต้องการทางเพศจะเร้าใจให้ฝ่ายหญิงเกิดอารมณ์ทางเพศตามมา เกิดความสมยอมและเสียสาวได้ การคบหาควรอยู่ในข้อจำกัด เช่น ไม่อยู่ในที่ลับตาคนสองต่อสอง ละเว้นการถูกเนื้อต้องตัวถ้าไม่จำเป็น เด็กวัยรุ่นผู้นั้นก็จะพัฒนาไปเต็มที่เป็นชายหญิงที่แท้จริง ประนีประนอมถนอมจิตใจผู้ใหญ่ การบังคับของผู้ใหญ่ทำให้เกิดการต่อต้านในทำนองที่ว่า ยิ่งว่าเหมือนยิ่งยุ ทำให้เกิดปัญหามากขึ้นจนอาจลงเอยด้วยปัญหา การตั้ง ครรภ์ หนีออกจากบ้านหรือสอบตก ถูกไล่ออกจากโรงเรียน เป็นต้น

2.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของวัยรุ่น

2.3.1 ความหมายของพฤติกรรม

พฤติกรรม (Behavior) หมายถึง การกระทำที่บุคคลแสดงออกหรือตอบสนอง เมื่อเผชิญต่อสิ่งเร้า (Stimulus) หรือสถานการณ์ต่างๆ อาการที่แสดงออกอาจเป็นการเคลื่อนไหวที่สังเกตได้หรือวัดได้ เช่น การเดิน การพูด การเขียน การคิด เป็นต้น

ราชบัณฑิตยสถาน (2546) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมว่า หมายถึง การกระทำ หรือการแสดงออกทางกล้ามเนื้อ ความคิด ความรู้สึก เพื่อตอบสนองต่อสิ่งเร้า ได้มีผู้ศึกษาพฤติกรรมมนุษย์ และได้ให้ความ หมายเกี่ยวกับ พฤติกรรมไว้มากมาย

เบนจามิน บี. โวลแมน กล่าวว่า พฤติกรรม หมายถึง ผลรวมทั้งหมดของการกระทำโดยตรงที่เกี่ยวข้องกับบุคคล ทั้งที่เกิดภายใน และที่แสดงออกต่อสิ่งแวดล้อมทางกายและทางสังคม (Wolman, 1973 อ้างถึงใน อำนาจ, 2547)

โกลเดน กล่าวว่า พฤติกรรม หมายถึง การกระทำหรือการตอบสนองการกระทำทางจิตวิทยาของแต่ละบุคคล และเป็นปฏิสัมพันธ์ในการตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้นภายในหรือภายนอก รวมทั้งการกระทำต่างๆที่เป็นไปอย่างมีจุดมุ่งหมาย สามารถที่จะสังเกตเห็นได้ หรือเป็นกิจกรรมของการกระทำต่างๆที่ ได้ผ่านการใคร่ครวญมาแล้ว หรือเป็นไปอย่างไม่รู้สึกตัว (Golden, 1984 อ้างถึงใน อำนาจ, 2547)

ประเทือง (2540) อ้างถึงใน วิณี (2547) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมไว้ว่า หมายถึง สิ่งที่บุคคลกระทำ แสดงออก ตอบสนอง หรือได้ตอบสนองต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ในสภาพการณ์ใดสภาพการณ์หนึ่ง ที่สามารถสังเกตเห็นได้ ได้ยิน อีกทั้งสามารถวัดได้ตรงกันด้วยเครื่องมือที่เป็นวัตถุวิสัย ไม่ว่าการแสดงออกหรือการตอบสนองนั้นจะเกิดขึ้นภายในหรือภายนอกร่างกาย

เฉลิมพล (2541) ได้ให้ความหมาย พฤติกรรมไว้ว่า เป็นกิจกรรมต่างๆที่เกิดขึ้น ซึ่งอาจเป็นการกระทำที่บุคคลนั้นแสดงออกมา รวมทั้งกิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคล และกิจกรรมนี้อาจสังเกตได้ด้วยประสาทสัมผัสหรือไม่สามารถสังเกตได้ และสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1) พฤติกรรมภายนอก (Overt Behavior) คือ การกระทำที่เกิดขึ้นแล้วสามารถสังเกตได้โดยตรงต่อประสาทสัมผัส

2) พฤติกรรมภายใน (Covert Behavior) คือ กระบวนการที่เกิดขึ้นภายในใจของบุคคล ซึ่งบุคคลไม่สามารถสังเกตได้โดยตรง

จากความหมายของพฤติกรรมดังกล่าวข้างต้น ผู้ศึกษาได้สรุปความหมาย ของพฤติกรรมในการศึกษาครั้งนี้ว่า พฤติกรรม หมายถึง การปฏิบัติ หรือการกระทำของบุคคลในทุกลักษณะ ทั้งที่เป็นโดยธรรมชาติทางสรีระ และที่จงใจกระทำ ซึ่งอาจจะรู้ตัวหรือไม่รู้ตัว และเป็นการกระทำที่สังเกตได้ โดยอาจใช้ประสาทสัมผัสธรรมดา หรือเครื่องมือช่วยสังเกต

2.3.2 ประเภทของพฤติกรรม

ในการจำแนกพฤติกรรมของบุคคล เบนจามิน เอส. บลูม (Benjamin S. Bloom, 1964) อ้างถึงในดวงหทัย (2546) ได้จำแนกพฤติกรรมออกเป็น 3 ส่วน คือ

1) พฤติกรรมด้านพุทธิศึกษา (Cognitive domain) เป็นพฤติกรรมเกี่ยวกับการรู้ การจำข้อเท็จจริงต่างๆ รวมทั้งการพัฒนาความสามารถและทักษะทางสติปัญญา การใช้วิจารณญาณ เพื่อประกอบการตัดสินใจ พฤติกรรมด้านนี้ประกอบด้วย ความสามารถระดับต่างๆ เริ่มต้นจากการเรียนรู้ระดับง่ายๆ และเพิ่มการใช้ความคิดและพัฒนาสติปัญญามากขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งขั้นของความสามารถต่างๆ ประกอบไปด้วย ความรู้ความเข้าใจ การประยุกต์หรือการนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์และการประเมินผล

2) พฤติกรรมทางด้านทัศนคติ ค่านิยม ความรู้สึก ความชอบ (Affective domain) เป็นพฤติกรรมเกี่ยวกับความสนใจ ความรู้สึกท่าที ความชอบไม่ชอบ การให้คุณค่า การรับ การเปลี่ยน หรือปรับ

ปรุงค่านิยมที่ยึดถืออยู่ พฤติกรรมทางด้านนี้ยากแก่การอธิบาย เพราะเกิดขึ้นจากภายในจิตใจของบุคคล ซึ่งต้องใช้เครื่องมือในการวัดพฤติกรรม โดยพฤติกรรมทางด้านทัศนคติ มีขั้นตอนการเกิด ดังนี้

2.1) การรับหรือการให้ความสนใจ (Receiving or Attending)

2.2) การตอบสนอง (Responding)

2.3) การให้ค่าหรือการเกิดค่านิยม (Valuing)

2.4) การจัดค่ากลุ่ม (Organization)

2.5) การแสดงลักษณะตามค่านิยมที่ยึดถือ (Characterization by a Valuingor Valuing Complex)

3) พฤติกรรมด้านปฏิบัติ (Psychomotor domain) เป็นการใช้ความสามารถที่แสดงออกทางร่างกายรวมทั้งการปฏิบัติหรือพฤติกรรมที่แสดงออกและสังเกตได้ในสถานการณ์หนึ่ง กระบวนการที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมนี้ ต้องอาศัยระยะเวลาและการตัดสินใจหลายขั้นตอน

นอกจากนี้ เราสามารถ แบ่งพฤติกรรมของคนเราได้เป็น 2 ประเภทหลักๆ ด้วยกัน คือ

3.1) พฤติกรรมที่มีมาตั้งแต่กำเนิด (Innate Behavior) เป็นพฤติกรรมที่ร่างกายสามารถกระทำได้โดยไม่เคยฝึก หรือได้เคยทำมาก่อน ส่วนใหญ่พฤติกรรมที่มีมาแต่กำเนิด มักเป็นกริยาสะท้อนและสัญชาติญาณ ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ช่วยป้องกันมิให้ร่างกายได้รับอันตราย และเป็นความสามารถของบุคคลที่กระทำได้โดยไม่ต้องเรียนรู้มาก่อน เช่น สัญชาติญาณ ความกลัว เป็นต้น

3.2) พฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากอิทธิพลของกลุ่ม (Group influences Behavior) เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากการที่บุคคลมีการติดต่อคบหาสมาคมกัน หรืออยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มตามสภาพธรรมชาติของคนเรา ซึ่งมีอิทธิพลในการกำหนดพฤติกรรมของบุคคลแต่ละคนไม่มากก็น้อย โดยที่บุคคลนั้นต้องยอมรับกติกาหรือแนวทางในการปฏิบัติ เพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมและสิ่งแวดล้อมต่างๆ ที่มีอิทธิพลจะมีผลกระทบต่อวิถีชีวิตและการตัดสินใจของคนเรา

2.3.3 กระบวนการเกิดพฤติกรรม

สุรพล (2545) รายงานว่า เมื่อบุคคลกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดขึ้นมา การกระทำนั้นๆ จะเป็นไปอย่างมีลำดับขั้นตอนเป็นกระบวนการมาก่อนทั้งสิ้น กระบวนการเกิดพฤติกรรมแต่ละครั้งนั้น อาจแยกเป็นกระบวนการย่อยได้อีกอย่างน้อย 3 กระบวนการ คือ

1) กระบวนการรับรู้ (Perception process) เป็นกระบวนการที่เริ่มต้น จากบุคคลได้รับสัมผัสหรือรับข่าวสารจากสิ่งเร้าต่างๆโดยผ่านระบบประสาทสัมผัส ซึ่งรวมถึงความรู้สึก (Sensation) กับสิ่งเร้าที่สัมผัสนั้นๆด้วย

2) กระบวนการคิดและเข้าใจ (Cognition process) กระบวนการนี้ อาจเรียกว่า “กระบวน

การทางปัญญา" ซึ่งเป็นกระบวนการที่ประกอบด้วย การเรียนรู้ การคิด การจำ ตลอดจนการนำไปใช้หรือเกิดการพัฒนาจากการเรียนรู้นั้นๆ ด้วยการรับสัมผัสความรู้สึกที่นำมาสู่การคิดและการเข้าใจนี้ เป็นกระบวนการทำงานที่มีความละเอียดซับซ้อนมาก และเป็นกระบวนการภายในทางจิตใจ ที่ยังมิอาจศึกษาและสรุปเป็นคำอธิบายอย่างเป็นหลักการที่ชัดเจนได้

3) กระบวนการแสดงออก (Spatial behavior process) หลังจากผ่านขั้นตอนของการรับรู้ การคิดและการเข้าใจแล้ว บุคคลจะมีอารมณ์ตอบสนองต่อสิ่งที่ได้รับรู้นั้นๆ แต่ยังมิได้แสดงออกให้ผู้อื่นรับรู้ยังเป็นพฤติกรรมที่อยู่ภายใน (Covert behavior) แต่เมื่อได้คิดและเลือกที่จะแสดงการตอบสนองให้บุคคลอื่นได้สังเกตจะเรียกพฤติกรรมภายนอก (Overt behavior) ซึ่งพฤติกรรมภายนอกนี้ เป็นเพียงส่วนหนึ่งของพฤติกรรมที่มีอยู่ทั้งหมดภายในตัวบุคคลนั้น เมื่อมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อสิ่งเร้าใดสิ่งเร้าหนึ่ง การแสดงออกมาเพียงบางส่วนของที่มีอยู่จริงเช่นนี้เรียกว่า Spatial behavior โดยแท้จริงแล้วกระบวนการย่อยของ 3 ขั้นตอนนี้ไม่สามารถแยกเป็นขั้นตอนต่างหากหรือเป็นอิสระจากกันเพราะการเกิดพฤติกรรมในแต่ละครั้งนั้นจะมีความต่อเนื่องสัมพันธ์กันอย่างมากมาย การแยกวิเคราะห์เป็น 3 ส่วน ก็เพียงเพื่อให้เกิดความเข้าใจตามขั้นตอนได้มากขึ้น

2.3.4 วิธีการศึกษาพฤติกรรม

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่าพฤติกรรมของบุคคลนั้น มีทั้งพฤติกรรมภายใน และพฤติกรรมภายนอก การศึกษาถึงพฤติกรรมนั้นสามารถทำได้หลายวิธี ถ้าเป็นพฤติกรรมภายนอกที่บุคคล แสดงออกมาให้บุคคลอื่นเห็นจะทำการศึกษาได้คือ ใช้การสังเกตโดยทางตรงและทางอ้อม ถ้าเป็นพฤติกรรมภายในไม่สามารถสังเกตได้ต้องใช้วิธีการทางอ้อม เช่น การสัมภาษณ์ การทดสอบด้วยแบบทดสอบ หรือใช้การทดลองทั้งในห้องปฏิบัติการและในชุมชน ดังนั้นเครื่องมือที่ใช้วัดพฤติกรรม อาจทำได้โดยการสร้างเป็น แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกตประกอบการสัมภาษณ์ หรือใช้เครื่องมืออื่นประกอบด้วย เช่น เครื่องวัดความดันโลหิต เพื่อฟังการเต้นของหัวใจ ฯลฯ วิธีการศึกษาพฤติกรรมมนุษย์เพื่อให้ได้ความรู้อย่างเชื่อถือได้นั้น เป็นเรื่องที่มีความสำคัญเพราะจะนำไปสู่เป้าหมายที่สำคัญ ได้แก่ การอธิบาย (Explain) การทำนาย (Predict) และการควบคุมพฤติกรรม (Control) สิ่งที่ต้องคำนึงถึงในการใช้วิธีการใดในการศึกษาพฤติกรรมมนุษย์ คือ วิธีการนั้นจะมีความตรง (Validity) ซึ่งหมาย ถึงวิธีการนั้นสามารถวัดหรือกำหนดสิ่งที่วัดได้อย่างถูกต้องอีกประการหนึ่งคือ ความเที่ยง (Reliability) หมายถึง ความสอดคล้อง ความคงที่ของสิ่งที่วัดหรือสิ่งที่ศึกษาไม่เปลี่ยนไปเปลี่ยนมา

วิธีการศึกษาพฤติกรรมมี 2 วิธี คือ

1) การศึกษาพฤติกรรมโดยทางตรง ทำได้โดย

1.1) การสังเกตแบบทำให้ผู้ถูกสังเกตรู้ตัว (Direct Observation) เช่น ครู สังเกต

พฤติกรรมของนักเรียนในห้องเรียน โดยบอกให้นักเรียนในชั้นได้ทราบว่า ครูจะสังเกตดูว่าใครทำกิจกรรมอะไรบ้างในห้องเรียน การสังเกตแบบนี้บางคนอาจไม่แสดงพฤติกรรมที่แท้จริงออกมาได้

1.2) การสังเกตแบบธรรมชาติ (Naturalistic Observation) เช่น การที่บุคคลผู้สังเกตต้องการสังเกตพฤติกรรม ไม่ได้กระทำตนเป็นที่รบกวนพฤติกรรมของบุคคลผู้ถูกสังเกต และเป็นไปในลักษณะที่ทำให้ผู้ถูกสังเกตไม่ทราบว่าถูกสังเกตพฤติกรรม การสังเกตแบบนี้จะได้พฤติกรรมที่แท้จริงมากและทำให้สามารถ นำผลที่ได้ไปอธิบายพฤติกรรมที่ใกล้เคียงหรือเหมือนกัน ข้อจำกัดของวิธีสังเกตแบบธรรมชาติก็คือ ต้องใช้เวลามากถึงจะสังเกตพฤติกรรมที่ต้องการได้ และการสังเกตต้องทำเป็นเวลาติดต่อกันเป็นจำนวนหลายๆครั้ง

การสังเกต (Observation) เป็นการศึกษาพฤติกรรม ได้รับความนิยมมากในปัจจุบัน เพราะเป็นวิธีการที่มีความชัดเจนตรงไปตรงมา และได้รับการพัฒนาในเทคนิควิธีมาก จึงได้รับการยอมรับและกำลังก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะในกลุ่มพฤติกรรมนิยม (Behaviorism) วิ ธีการสังเกตพฤติกรรมเป็นการเฝ้าดูพฤติกรรมเป้าหมายของบุคคลว่าเป็นอย่างไร มีความถี่ ความยาว ของพฤติกรรมนานแค่ไหน ดังนั้นการสังเกตพฤติกรรมจึงต้องกำหนดพฤติกรรมให้มีความชัดเจนและเป็นธรรมเป็นอันดับแรก

Kazdin A. E. (1984) อ้างถึงใน สุรพล (2545) ได้อธิบายถึงวิธีการสังเกต ดังนี้

1. การสังเกตพฤติกรรมเป็นความถี่ เป็นการสังเกตจำนวนครั้ง ของการเกิดพฤติกรรมเป็นเป้าหมายในช่วงเวลานั้น

2. สังเกตพฤติกรรมแบบชั้นพวกที่เป็น 2 ขั้ว เช่น ถูก-ผิด ทำ-ไม่ทำ เช่น พฤติกรรมคุยกับเพื่อน

3. การสังเกตพฤติกรรมเป็นจำนวนบุคคล เช่น จำนวนบุคคลที่ขับรถ ไม่ถูกกฎจราจร

4. วัน เวลา ในการสังเกตพฤติกรรม ในบางครั้งไม่สามารถทำได้ ในสภาพการณ์ปกติเพราะพฤติกรรมที่ต้องการเกิดขึ้นได้ยาก อาจใช้วิธีการทางคลินิกได้ คือ สร้างเหตุการณ์ให้เกิดขึ้นแล้วสังเกตพฤติกรรม

2) การศึกษาพฤติกรรมโดยอ้อม แบ่งออกได้หลายวิธี คือ

2.1) การสัมภาษณ์ (Interview) เป็นวิธีที่ผู้ศึกษา ต้องการซักถามข้อมูลจากบุคคลหรือกลุ่มของบุคคล ซึ่งทำได้โดยการซักถามเผชิญหน้าโดยตรง หรือมีคนกลางทำหน้าที่ซักถามให้ก็ได้ เช่น ใช้ล่ามสัมภาษณ์คนที่พูดกันคนละภาษา การสัมภาษณ์เพื่อต้องการทราบถึงพฤติกรรมของบุคคล แบ่งออกเป็นเรื่องๆ ตามที่ได้ตั้งจุดมุ่งหมายเอาไว้ อีกประเภทหนึ่งคือ การสัมภาษณ์โดยอ้อมหรือไม่เป็นทางการ ผู้ถูกสัมภาษณ์ จะไม่ทราบว่าผู้สัมภาษณ์ต้องการอะไร ผู้สัมภาษณ์จะพูดไปเรื่อยๆ โดยสอดแทรกเรื่องที่จะ

สัมภาษณ์เมื่อมีโอกาส ซึ่งผู้ตอบจะไม่รู้ตัวว่า เป็นสิ่งที่ผู้สัมภาษณ์เจาะจง ที่จะทราบถึงพฤติกรรม การสัมภาษณ์ทำให้ได้ข้อมูลมาก แต่ก็มีข้อจำกัดคือ บางเรื่องผู้ถูกสัมภาษณ์ไม่ต้องการเปิดเผย

2.2) การใช้แบบสอบถามและการสำรวจ (Questionnaires and Surveys) เป็นการศึกษาพฤติกรรมของบุคคลที่มีจำนวนมาก และสามารถได้คำตอบอย่างรวดเร็วและประหยัดค่าใช้จ่าย การใช้แบบสอบถาม และการสำรวจให้มากกว่าผู้ตอบๆตามความเป็นจริง อยากตอบ และที่สำคัญคือ การได้รับคืนของแบบสอบถามนั้น การเก็บข้อมูลตัวต่อตัว (Fact to Face) จะคล้ายกับการสัมภาษณ์ ทำให้สิ้นเปลืองทั้งเวลาและค่าใช้จ่าย การเก็บข้อมูลโดยการกำหนดกลุ่ม วัน เวลานัดหมายไว้ (Handout questionnaires) ทำให้ได้ข้อมูลเร็ว การส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ (Post questionnaires) มีโอกาสได้รับคืนน้อยมาก ส่วนมากการเก็บข้อมูลทางโทรศัพท์ (Telephone questionnaires) จะทำให้ได้ข้อมูลเร็วและทันเหตุการณ์มากที่สุด

แบบสอบถามหรือแบบสำรวจที่ใช้ส่วนใหญ่จะเป็น

1. แบบสอบถามปลายเปิด-ปลายปิด
2. มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)
3. การจัดอันดับ (Order Scale)

ในการเก็บข้อมูล จะต้องทำการเก็บจากกลุ่มตัวอย่าง (Sample) ให้มากพอและมีวิธีการเลือกอย่างไรที่จะเป็นตัวแทนที่ดีของประชากร (Population) ได้

2.3) การทดลอง (Experiments) เป็นการศึกษาพฤติกรรมมนุษย์ในลักษณะความสัมพันธ์ตามเหตุผล โดยผู้ศึกษาจะต้องสร้างสถานการณ์สิ่งที่จะศึกษาให้เกิดขึ้น เพื่อดูความเป็นเหตุเป็นผล สิ่งที่เรียกว่า ตัวแปรต้น (Independent variables) เป็นตัวแปรที่สร้างขึ้นมา เพื่อดูว่าส่งผลต่อตัวแปรตาม (Dependent variables) อย่างไร ผู้วิจัยจะต้องตั้งสมมุติฐานก่อน แล้วจึงทำการทดลอง วิธีการทดลอง เป็นการศึกษาพฤติกรรมที่นิยมมากในกลุ่มที่ต้องการอธิบายพฤติกรรมเชิงเหตุผล และเป็นไปในเชิงวิทยาศาสตร์นำไปใช้ในเรื่องของการปรับพฤติกรรม การเรียน การสอน การบริหารในธุรกิจ และการโฆษณา เป็นต้น

2.4) การบันทึก วิธีนี้ทำให้ทราบพฤติกรรมของบุคคล โดยให้แต่ละบุคคลทำการบันทึกพฤติกรรมตนเอง ซึ่งอาจเป็นบันทึกประจำวัน หรือศึกษาพฤติกรรมแต่ละประเภท เช่น พฤติกรรมการกิน พฤติกรรมการทำงาน พฤติกรรมสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

สำหรับการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมในครั้งนี้ เป็นการศึกษาวิจัยโดยอ้อม ผู้ศึกษาจึงได้เลือกใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการศึกษาพฤติกรรมของประชากรกลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากขนาดและจำนวนของกลุ่มตัวอย่าง มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับวิธีการใช้แบบสอบถาม กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างมีจำนวนมากและอ่านออกเขียนได้ อีกทั้งวิธีการใช้แบบสอบถามสามารถสอบถามถึงพฤติกรรมในอดีต และแนวโน้มของพฤติกรรมในอนาคตได้ รวมทั้งยังสามารถศึกษาถึงข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ปกปิด ไม่แสดงออกให้ผู้อื่นทราบได้อีกด้วย

2.4 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของเด็กวัยรุ่น

2.4.1 ความหมายของพฤติกรรมทางเพศ

พฤติกรรมทางเพศ หมายถึง การกระทำ หรือการปฏิบัติตนที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ มีหลากหลายกิจกรรมที่แตกต่างกันออกไปอย่าง เช่น แผนในการหาคู่ (จับคู่และแสดงพฤติกรรม) การปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ความใกล้ชิดทางร่างกายและอารมณ์ รวมถึงการมีเพศสัมพันธ์ โดยครอบคลุมทั้งพฤติกรรมที่แสดงออกภายนอก คือ พฤติกรรมที่สามารถมองเห็นได้ด้วยตาเปล่า

นภาภรณ์ (2542) อธิบายว่า พฤติกรรมทางเพศ เป็นสิ่งที่คนแสดงออกมาในรูปของการกระทำและคำพูดซึ่งเป็นสิ่งที่สังเกตเห็นได้พฤติกรรมทางเพศอาจจะเป็นสิ่งที่คนแสดงออกมาต่อตนเองหรือต่อคนอื่นได้ พฤติกรรมทางเพศนั้นเป็นผลผลิตของสังคมในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างเพศ ซึ่งถูกปลูกฝังให้กับสมาชิกของสังคม โดยผ่านทางครอบครัว โรงเรียน กลุ่มเพื่อน ชุมชน ตลอดจนสื่อมวลชน

สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์ กรมอนามัย (2554) ได้ให้ความหมายของ พฤติกรรมทางเพศ ว่า หมายถึง การแสดงออกทางเพศภายใต้กรอบของสังคม วัฒนธรรม ชีววิทยาและลักษณะเฉพาะบุคคลด้วยท่าทีที่เป็นธรรมชาติ สามารถแสดงออกในวิถีเพศที่ตนเองให้คุณค่า โดยเคารพสิทธิของผู้อื่น แยกแยะการกระทำทางเพศ ที่ทำให้ชีวิตมีสุขภาวะกับการกระทำที่เป็นผลร้ายต่อตนเองและผู้อื่น แสวงหาข้อมูลการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสุขภาวะทางเพศของตนเอง สร้างความรู้สึกสุขใจ พอใจทางเพศ โดยไม่จำเป็นว่าจะต้องลงมือปฏิบัติตามความรู้สึก ความคิดเห็นเหล่านั้นมีความสัมพันธ์ทางเพศกับคู่ ด้วยความยินยอมพร้อมใจ และสุขใจทั้งสองฝ่าย อย่างปลอดภัย จริงใจไม่หลอกลวงเอาเปรียบ ทำร้าย

2.4.2 ความหมายของพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ

กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณะสุข (2544) ได้ให้ความหมายของ พฤติกรรมเสี่ยงไว้ว่า หมายถึง เด็กที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปจากปกติ เช่น เก็บตัว แสดงออกเกินขอบเขต ปรับตัวทางเพศไม่เหมาะสม ทดลองดื่ม/เสพ/สูบ เริ่มมีปัญหาด้านการเรียน ฯลฯ (อ้างถึงใน วิณี, 2547)

อรอุษา (2544) ระบุว่า พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ หมายถึง การประพฤติ ปฏิบัติทางเพศที่ก่อให้เกิดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

กองสุขศึกษา กระทรวงสาธารณะสุข (2546) ได้ให้ความหมายของ พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ว่า หมายถึง การกระทำ หรือการปฏิบัติที่ชักนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ และการปฏิบัติทางเพศที่ไม่ปลอดภัย ดังนั้นพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่น จึงประกอบด้วย

1. พฤติกรรมชักนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ ได้แก่ การดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ การอ่านหนังสือกระตุ้นอารมณ์ทางเพศ การดูภาพยนตร์ วีดีทัศน์ หรือเข้าเว็บไซต์ที่กระตุ้นอารมณ์ทางเพศ การถูกเนื้อ

ต้องตัวกันระหว่างชายหญิงในเชิงชู้สาว การไปเที่ยวในสถานเริงรมย์

2. พฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย ได้แก่ การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร การมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ได้มีการป้องกันการตั้งครรภ์ และ/หรือป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การมีคู่นอนหลายคน

2.4.3 ชนิดของพฤติกรรมเสี่ยง

พฤติกรรมเสี่ยงของเด็กวัยรุ่นโดยพื้นฐาน คือ ความอยากรู้ อยากลองของเด็กเอง และเมื่อประกอบกับแรงจูงใจ กระตุ้นให้ความเสี่ยงมีโอกาสกระทำได้ไม่ยาก การริเริ่มทดลองเพื่อรู้ครั้งแรก เป็นพฤติกรรมเสี่ยงเบื้องต้น ที่ส่งผลให้มีการกระทำซ้ำ และบางคนมีแนวโน้มที่จะกลายเป็นพฤติกรรมที่ถาวร

วิลาสินี (2545) กล่าวว่า พฤติกรรมเสี่ยงของเด็กวัยรุ่นสามารถจัดกลุ่มได้ ดังนี้

1. พฤติกรรมที่ไม่ยั้งคิด เช่น การเล่นพนัน หรือเล่นกีฬาที่โลดโผนอันตราย หรือการขี่รถมอเตอร์ไซค์ผาดโผน ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาต่างๆตามมา

2. การไม่ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ต่างๆ พฤติกรรมเหล่านี้จะเริ่มจากความรุนแรงน้อย เช่น ดื้อ พูดจาหยาบคาย พูดเสียงดัง โดยไม่รู้ว่าเป็นพฤติกรรมที่ไม่ดีและถือว่าไม่เสียหาย ก่อให้เกิดปฏิกิริยาทางลบจากบุคคลอื่น บางคนถูกตีตราจากสังคม ทำให้โอกาสกลับมาปฏิบัติตนให้ดีได้ยาก และกลายเป็นบุคลิกภาพที่ผิดปกติได้

3. การละเมิดกฎเกณฑ์และสิทธิของผู้อื่น พฤติกรรมนี้เริ่มรุนแรงขึ้น จนทำให้ผู้อื่นและสังคมเดือดร้อน เช่น การก้าวร้าว เกเร การทำร้ายร่างกายผู้อื่น การทำลายทรัพย์สินสาธารณะ ซึ่งวัยรุ่นมักทำด้วยความคึกคะนอง ขาดความควบคุมตนเอง

4. พฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมกับวัย คือ การสนใจในเรื่องเพศมากกว่าการแสดงออกทางเพศที่ไม่เหมาะสมกับกาลเทศะ ปัญหาเหล่านี้นำมาซึ่งปัญหาต่อตนเองและผู้อื่น และส่งผลเสียต่อสังคมโดยที่เขาไม่รู้ตัว

5. พฤติกรรมการใช้ยาหรือสารเสพติด เป็นพฤติกรรมที่วัยรุ่นใช้หาความสุขหรือแก้ไขความทุกข์ในระยะเวลาอันสั้น ซึ่งเป็นพฤติกรรมเสี่ยงที่รุนแรงมากจนเป็นอาชญากรรม และทำลายอนาคตโดยสิ้นเชิง

2.4.4 ตัวชี้วัดพฤติกรรมเสี่ยง

เบ็นสัน (ปิ่นทิพย์, 2544 อ้างอิงจาก Benson, Peter L. 1993) กล่าวถึง ตัวชี้วัดพฤติกรรมเสี่ยง ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2.2 ตัวชี้วัดพฤติกรรมเสี่ยง (At-risk Indicators)

พฤติกรรม	ตัวชี้วัด	นิยาม/คำอธิบาย
เหล้า/เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์	1) ความถี่ในการใช้แอลกอฮอล์ 2) การดื่มแบบผูกพัน	1) มีการดื่มเหล้า/แอลกอฮอล์ 5 ครั้ง หรือมากกว่าในช่วง 30 วัน ที่ผ่านมา 2) มีการดื่มเหล้า/แอลกอฮอล์ 5 แก้ว/ครั้ง หรือมากกว่า 1 ครั้ง ในช่วง 2 สัปดาห์ที่ผ่านมา
บุหรี่	3) การใช้บุหรี่ในแต่ละวัน	3) มีการสูบบุหรี่ปริมาณ 1 มวน หรือมากกว่า/วัน
สารเสพติดชนิดผิดกฎหมายอื่นๆ	4) ความถี่ในการใช้สารเสพติดชนิดผิดกฎหมายอื่นๆ	4) มีการใช้กัญชา, เฮโลอีน หรือยาบ้า 6 ครั้งหรือมากกว่าในช่วง 1 ปี ที่ผ่านมา
เพศสัมพันธ์	5) การกระตือรือร้นเรื่องเพศสัมพันธ์ 6) การไม่คุมกำเนิด	5) เคยมีการร่วมเพศมาแล้ว 2 ครั้ง หรือมากกว่า 6) มีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย หรือ คู่นอนไม่คุมกำเนิดอย่างสม่ำเสมอ
การใช้ยานพาหนะ	7) การขับขี่และการดื่ม 8) การขับขี่จักรยานยนต์และการดื่ม	7) มีการขับขี่ยวดยานพาหนะหลังจากดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ 2 ครั้งหรือมากกว่าใน1 ปีที่ผ่านมา 8) มีการขับขี่จักรยานยนต์หรือซ้อนท้ายไปกับคนที่ดื่มแอลกอฮอล์2 ครั้งหรือมากกว่าใน 1 ปีที่ผ่านมา
การใช้ยานพาหนะ	9) ไม่ใช้เข็มขัดนิรภัย/หมวกกันน็อก	9) ไม่ใช้เข็มขัดนิรภัย/หมวกกันน็อกทุกครั้งหรือบ่อยครั้งสุด
ภาวะซึมเศร้า/ฆ่าตัวตาย	10) ซึมเศร้า 11) การพยายามฆ่าตัวตาย	10) เศร้าหรือซึมเศร้าบ่อยครั้งหรือตลอดเวลา 11) เคยฆ่าตัวตาย 1 ครั้ง หรือมากกว่า
พฤติกรรมต่อต้านสังคม	12) ความรุนแรง 13) การต่อสู้เป็นกลุ่ม	12) มีการทำลายทรัพย์สินเพื่อความสนุก 2 ครั้ง หรือมากกว่าใน 1 ปี ที่ผ่านมา 13) เป็นส่วนหนึ่งในการต่อสู้ระหว่าง 2 กลุ่ม/แก๊ง 2 ครั้ง หรือมากกว่าใน 1 ปี ที่ผ่านมา

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

พฤติกรรม	ตัวชี้วัด	นิยาม/คำอธิบาย
พฤติกรรมต่อต้านสังคม	14) มีปัญหากับตำรวจ 15) ขโมย 16) ใช้อาวุธ	14) มีปัญหากับตำรวจ 2 ครั้ง หรือมากกว่าใน 1 ปี ที่ผ่านมา 15) ขโมยของในร้านค้า 2 ครั้ง หรือมากกว่าใน 1ปี ที่ผ่านมา 16) มีการใช้อาวุธทำร้ายคนอื่น 2 ครั้ง หรือมากกว่าใน 1 ปี ที่ผ่านมา
พฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการยุติการเรียน	17) การขาดเรียน 18) มีความต้องการยุติการเรียน	17) โดดเรียนอย่างน้อย 2 วัน หรือมากกว่าใน 1ปี ที่ผ่านมา 18) มีความต้องการยุติการเรียนก่อนจบ

ที่มา : Benson, Peter L.(1993) อ้างอิงจาก ปิ่นทิพย์ (2544)

2.4.5 สถานการณ์นำสู่พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่น

เบนสัน (Benson. 1993, อ้างถึงใน ศรินภัสร์, 2551) กล่าวถึง สถานการณ์นำสู่พฤติกรรมเสี่ยง ดังนี้

ตารางที่ 2.3 สถานการณ์นำสู่พฤติกรรมเสี่ยง

ชื่อความบกพร่อง	ความหมาย
1) เดียวดายที่บ้าน	1) เด็กอยู่บ้านโดยไม่มีผู้ใหญ่อยู่ด้วยเป็นเวลา 2 ชั่วโมง หรือมากกว่า/วัน
2) ค่านิยมการตอบสนองตนเอง (Hedonistic Value)	2) เด็กให้ความสำคัญสูงกับค่านิยมการตอบสนองตนเอง
3) การดู TV มากเกินไป	3) เด็กดู TV ถึง 3 ชั่วโมงหรือมากกว่า/1 วัน
4) การดื่มในงานเลี้ยง	4) เด็กร่วมงานเลี้ยงที่มีการดื่มกับเพื่อนบ่อยๆ
5) ความเครียด	5) เด็กมีความรู้สึกอยู่ใต้ความเครียดหรือกดดันมากที่สุด หรือตลอดเวลา
6) การถูกประทุษร้ายร่างกาย	6) เด็กรายงานว่ามีเหตุการณ์อย่างน้อย 1 ครั้ง ที่ถูกประทุษร้ายร่างกายโดยผู้ใหญ่
7) การถูกประทุษร้ายทางเพศ	7) เด็กรายงานว่ามีเหตุการณ์อย่างน้อย 1 ครั้ง ที่ถูกประทุษร้ายทางเพศ

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

ชื่อความบกพร่อง	ความหมาย
8) การพึ่งพิง พ่อแม่ผู้ปกครอง 9) การแยกตัวจากสังคม 10) การกดดันด้านลบจากเพื่อน	8) เด็กรายงานว่า พ่อหรือแม่ มีปัญหาเคร่งเครียดกับแอลกอฮอล์ หรือสารเสพติด 9) เด็กรู้สึกขาดแรงยึดเหนี่ยว ของการเอาใจใส่ การสนับสนุนและความเข้าใจ 10) เพื่อนส่วนมากถูกดึงเข้าไปพัวพันกับการใช้สารเสพติด และ/หรือการมีปัญหากับทางโรงเรียน เด็กอยู่บ้านโดยไม่มีผู้ใหญ่อยู่ด้วยเป็นเวลา 2 ชั่วโมง

ที่มา : Benson, Peter L. (1993) อ้างอิงจาก ศรินภัสร์ (2551)

2.5 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่น

2.5.1 ความหมายของพฤติกรรมเสี่ยงในการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น

พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ หมายถึง การประพฤติปฏิบัติทางเพศที่ก่อให้เกิดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ อาทิเช่น การมีเพศสัมพันธ์เมื่ออายุเริ่มเข้าสู่วัยรุ่นตอนต้น คือ ตั้งแต่อายุ 13 ปีการมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ใช้ถุงยางอนามัย การดื่มสุราก่อนการมีเพศสัมพันธ์ หรือการมีคู่นอนจำนวนมาก เป็นต้น ซึ่งพฤติกรรมเสี่ยงที่กล่าวมาข้างต้น พบว่าเป็นพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศที่พบมากในวัยรุ่น

สุชาดา (2547) ได้กล่าวว่า พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ หมายถึง พฤติกรรมเสี่ยงทางสุขภาพที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ ได้แก่ การเที่ยวสถานเริงรมย์ การดื่มสุราหรือของมึนเมา การใช้สารเสพติด การอ่านหนังสือกระตุ้นอารมณ์ทางเพศ การจับมือถือแขน การกอดจูบ การชักนำของเพื่อนต่อการมีเพศสัมพันธ์

พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ คือ การปฏิบัติหรือการกระทำที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศก่อนการสมรส การตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ การทำแท้งโดยผิดกฎหมาย ตลอดจนโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ซึ่งประกอบด้วยพฤติกรรมต่างๆ เช่น การแต่งกายไม่เหมาะสม การแต่งกายที่กระตุ้นความรู้สึกทางเพศ การดื่มสุราหรือของมึนเมา รวมทั้งสื่อต่างๆ ที่กระตุ้นและยั่วยุอารมณ์ทางเพศ โดยได้รวบรวมพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ ศึกษาในขอบข่ายทั้งหมด 6 ด้าน (อ้างถึงใน สุพัตรา, 2550) คือ

1) การใช้สารเคมีกระตุ้นอารมณ์ทางเพศ และการดื่มของมึนเมา เนื่องจากสังคมไทยในปัจจุบัน การดื่มสุราเป็นเรื่องปกติธรรมดาที่เราพบเห็นโดยทั่วไปในสังคม และพบว่ามีคนไทยที่ดื่มสุราเป็นนิสัย 1.6 ล้านคน และถ้านับผู้ดื่มสุราในปริมาณและสัดส่วนต่างๆ รวมไปถึงสุราเถื่อนมีมากถึง 26 ล้านคน ซึ่ง

ในจำนวนนี้มีเด็กวัยรุ่นรวมอยู่ด้วย

ส่วนพฤติกรรมการเสพยา ประเภทยาอี และยาเลิฟ ก็เป็นที่นิยมเช่นกัน วัยรุ่นมีความเชื่อว่ามีสรรพคุณกินแล้วกระตุ้นอารมณ์ทางเพศ แต่ความจริงทำให้ผู้เสพมีอาการหลอนทางประสาท เพราะยาไปกระตุ้นเซลล์ประสาท ซึ่งทำหน้าที่ในการผลิตสารเซโรโทยานินออกมามากขึ้นกว่าปกติ เมื่อเสพเข้าไปจะมีอาการเคลิบเคลิ้ม กระตุ้นการเคลื่อนไหวของกล้ามเนื้อ สาเหตุที่ทำให้เด็กวัยรุ่นติดยาประเภทนี้ อาจจะอาศัยอยู่ในชุมชนที่มีการใช้ยา มีการเที่ยวเตร่กลางคืนหรือถูกหลอกลวงให้เสพ หรือมีการหลงเชื่อผิดๆ เพราะความอยากรู้อยากเห็นของวัยรุ่น ทั้งที่รู้ว่าโทษเป็นอย่างไร คิดว่าตนเองเข้มแข็งพอที่จะไม่ติด ตลอดจนความโก้เก๋แสดงถึงการยอมรับในกลุ่มเพื่อน นอกจากนี้เด็กวัยรุ่นที่ใช้ยาเป็นส่วนใหญ่ขาดความควบคุมตนเองไม่มีความละอายต่อเพศตรงข้าม จึงกล้าแสดงพฤติกรรมทางเพศออกมา พบว่า ร้อยละ 90 ที่เมายาและมีเพศสัมพันธ์หลังการเที่ยวกลางคืน (สมประสงค์, 2544 อ้างถึงใน ณฐาภพ, 2554) ฉะนั้นการดื่มเครื่องดื่ม ที่มีแอลกอฮอล์และมีการเสพยา เป็นพฤติกรรมที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ จากการศึกษาของ ประพิมพร (2543) ได้ศึกษาค่านิยมทางเพศและพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน พบว่า นักเรียนเคยดื่มก่อนมีเพศสัมพันธ์ร้อยละ 79.5 ประเภทเครื่องดื่มคือ ไวน์ร้อยละ 35.77 เบียร์ร้อยละ 33.18 และสุราร้อยละ 29.98 สาเหตุของการดื่ม คือ อยากลอง ร้อยละ 48.97 เพื่อนชวนร้อยละ 37.93 นอกจากนี้ยังพบว่ามีนักเรียนเคยใช้สารเสพติดร้อยละ 8.2 ซึ่งสาเหตุมาจากอยากลองร้อยละ 50 และเพื่อนชวนร้อยละ 39.58

2) การเที่ยวสถานบันเทิง หรือสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ แหล่งสถานบันเทิงและสถานบริการทั้งหลาย เช่น คอฟฟี่ช็อป บาร์ ไนต์คลับ คาราโอเกะ เป็นสถานที่ๆบุคคลทั่วไป รวมทั้งเด็กวัยรุ่นใช้เป็นแหล่งบริการในช่วงเวลากลางคืน ในช่วงว่างจากเวลาทำงานและเป็นช่วงเวลาพักผ่อนหย่อนใจ เป็นพฤติกรรมทางสังคมของเด็กวัยรุ่น ทั้งที่อยู่ในระบบการศึกษาและนอกระบบการศึกษา การที่วัยรุ่นไปเที่ยวเตร่ในสถานที่เช่นนี้ เป็นปัจจัยเสี่ยงทำให้เด็กวัยรุ่นมีโอกาสใกล้ชิดกับเพศตรงข้ามและเป็นพฤติกรรมเสี่ยงนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์แบบไม่ได้ตั้งใจ ดังงานวิจัยต่อไปนี้คือ จากการศึกษาของ สร้อยวลัย (2543) ศึกษาค่านิยมทางเพศและพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ ผ ลการศึกษา พบว่า นักศึกษามีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศด้านการเที่ยวสถานเริงรมย์ร้อยละ 78.5 โดยเพศชายเที่ยวสถานเริงรมย์ร้อยละ 85.4 เพศหญิงร้อยละ 74.8 และจากการศึกษาของ ประพิมพร (2543) ได้ศึกษาค่านิยมทางเพศและพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน พบว่า นักเรียนเคยเที่ยวสถานเริงรมย์ร้อยละ 52.7 สถานเริงรมย์ที่ไปเที่ยวมากที่สุด คือ เธค้อยละ 39.64 ผับร้อยละ 38.62 สาเหตุการเที่ยวสถานเริงรมย์ส่วนใหญ่ มาจากเพื่อนชักชวน ร้อยละ 48.56 อยากลองร้อยละ 34.5

3) การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร จากสื่อสาธารณะ ในลักษณะกระตุ้นอารมณ์ทางเพศ โลกในยุคปัจจุบันอาจเรียกได้ว่าเป็น ยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งเป็นยุคที่มีวิวัฒนาการของข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องเพศผ่านสื่อต่างๆ

เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ อินเทอร์เน็ตได้อย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะในสังคมเมือง เด็กวัยรุ่นจึงมีโอกาสสัมผัสกับสื่อมวลชนแขนงต่างๆ ซึ่งสื่อนั้นมีอิทธิพลต่อความคิดและพฤติกรรมของเด็กวัยรุ่นในทางบวกและทางลบ แต่สิ่งที่น่าห่วงใยคือ มีสื่อมวลชนไม่น้อยที่จัดทำโดยหวังเพียงผลทางธุรกิจ โดยไม่คำนึงถึงผลเสียที่เกิดแก่เด็กวัยรุ่น สิ่งที่ปรากฏคือ เด็กวัยรุ่นที่สัมผัสสื่อที่ให้ข้อมูลข่าวสารที่ไม่เหมาะสม เช่น ภาพโป๊ ภาพเปลือย อาจนำไปสู่พฤติกรรมทางเพศก่อนเวลาอันสมควรได้โดยง่าย หนังสือและวีดีโอประเภทยั่วยุต่อความรู้สึกทางเพศของเด็กวัยรุ่นปรากฏอยู่ในท้องตลาดจำนวนมาก

จากการศึกษาของ สร้อยวลัย (2543) ศึกษาค่านิยมทางเพศและพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ ผลการศึกษา พบว่า นักศึกษาได้รับอิทธิพลจากสื่อด้านต่างๆคือ สื่อสิ่งพิมพ์ วีดีทัศน์ และอินเทอร์เน็ตที่ปลุกเร้าอารมณ์ทางเพศ ทำให้อยากรู้อยากลองหาประสบการณ์แปลกใหม่ และจากการศึกษาของ ประพิมพร (2543) ได้ศึกษาค่านิยมทางเพศและพฤติกรรมทางเพศ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน พบว่า นักเรียนเคยใช้สื่อกระตุ้นอารมณ์ทางเพศมากถึงร้อยละ 78.8 ประเภทสื่อที่ใช้มากที่สุด คือ หนังสือร้อยละ 24.54 วีดีทัศน์ร้อยละ 23.96 ภาพยนตร์ร้อยละ 19.79 โทรทัศน์ร้อยละ 16.66 และอินเทอร์เน็ตร้อยละ 14.24 แหล่งของสื่อที่กระตุ้นอารมณ์ทางเพศของนักเรียนได้มาโดย การยืมเพื่อนหรือคนรู้จักร้อยละ 54.52 การซื้อร้อยละ 21.93 สาเหตุของการใช้สื่อที่กระตุ้นอารมณ์ทางเพศของนักเรียน มาจากอยากลองร้อยละ 49.76 เพื่อนชักชวนร้อยละ 41.02

4) การแตะต้องสัมผัสระหว่างชายหญิง ในลักษณะเชิงชู้สาว ความสัมพันธ์ของเด็กวัยรุ่นมักเริ่มต้นจากการเที่ยวกับเพื่อนทั้งสองเพศเป็นกลุ่ม จากนั้นจะเป็นการนัดเที่ยวกับคู่รักพร้อมกันหลายๆคู่ และสุดท้ายจะเป็นการนัดพบกับคู่รักตามลำพัง เพื่อที่จะมีโอกาสได้ใกล้ชิดสนิทสนมและเรียนรู้ซึ่งกันและกัน โดยพฤติกรรม จะเริ่มต้นจากการจับมือถือแขน การจูบ การโอบกอด และเด็กวัยรุ่นชายอาจมีพฤติกรรมที่เกินเลยขอบเขตโดยการแตะต้องสัมผัสลูบคลำร่างกายของฝ่ายหญิง ซึ่งการที่เด็กวัยรุ่นหญิงเปิดโอกาสให้เพศตรงข้ามแตะต้องตัว และมีการเล้าโลมได้ เป็นขั้นแรกที่จะนำไปสู่การได้เสียกันในที่สุด ดังจะเห็นได้จากการศึกษาของ ประพิมพร (2543) ได้ศึกษาค่านิยมทางเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน พบว่า นักเรียนเคยจับมือถือแขนคู่รัก หรือเพศตรงข้ามร้อยละ 66.8 โดยมีสาเหตุมาจากความรักความเสน่หาร้อยละ 29.3 นักเรียนเคยกอดจูบกับคู่รัก หรือเพศตรงข้ามร้อยละ 40.8 ส่วนมากเกิดจากความรักความเสน่หาร้อยละ 25.9 สถานที่ๆนักเรียนกอดจูบกับคู่รักหรือเพศตรงข้ามคือ ที่พักร้อยละ 58.90 โรงภาพยนตร์ร้อยละ 21.46 ที่สาธารณะร้อยละ 11.87 ที่อื่นๆร้อยละ 5.02 และสถานที่ศึกษาร้อยละ 2.74 ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ อรอุษา (2544) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ ผลการศึกษา พบว่า นักเรียนมีการแตะต้องสัมผัสระหว่างชายหญิงในเชิงชู้สาว มีเพศสัมพันธ์ถึงร้อยละ 25.3 ในขณะที่นักเรียนที่ไม่มีการแตะต้องสัมผัส

ระหว่างชายหญิงในเชิงชู้สาว มีเพศสัมพันธ์เพียงร้อยละ 1.7

5) การอยู่กับเพศตรงข้ามตามลำพัง ปัจจุบันสังคมไทยยอมรับอิทธิพล ในเรื่องต่างๆ จากประเทศตะวันตกมากขึ้น โดยเฉพาะในเรื่องการมีนัดระหว่างชายหญิง ทำให้เด็กวัยรุ่นไทยในปัจจุบันมีโอกาสคบหากันใกล้ชิดและสนิทสนมกันมากขึ้น แต่การไปเที่ยวกับเพื่อนต่างเพศตามลำพังนั้น สามารถก่อปัญหาได้โดยเฉพาะปัญหาเรื่องเพศ เพราะการเคลิบเคลิ้มกับบรรยากาศ ประกอบกับเด็กวัยรุ่นเป็นช่วงที่กำลังมีแรงขับทางเพศมาก จะเริ่มสนใจเพศตรงข้าม และจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้เด็กวัยรุ่นและเยาวชนชายหญิงมีโอกาสพบปะพูดคุย มีอิสระในการคบเพื่อนต่างเพศ มีกิจกรรมต่างๆที่จะต้องทำร่วมกันมากขึ้น ทำให้เกิดความใกล้ชิด และก่อให้เกิดการคบหาในลักษณะที่เรียกว่าคู่รัก ซึ่งการมีคู่รักนั้นเป็นค่านิยมหนึ่งที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ได้ การอยู่กับเพศตรงข้ามตามลำพัง เป็นพฤติกรรมที่นับว่าเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ประพิมพร (2543) ได้ศึกษาค่านิยมทางเพศและพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน พบว่านักเรียนเคยจับมือถือแขนคู่รักหรือเพศตรงข้ามร้อยละ 66.8 โดยมีสาเหตุมาจากความรัก ความเสน่หาร้อยละ 29.3 อยู่ตามลำพัง 2 คน ร้อยละ 21.87 สำหรับสถานที่ๆนักเรียนอยู่กับเพศตรงข้ามหรือคู่รัก คือ ที่สาธารณะร้อยละ 35.37 โรงภาพยนตร์ร้อยละ 33.05 ที่พักร้อยละ 20.21 และสถานที่ศึกษาร้อยละ 9.9 ฉะนั้นวัยรุ่นที่มีคู่รักและอยู่กับเพศตรงข้าม อาจมีการเสี่ยงต่อพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมได้ เพราะชายหญิงเมื่อมีความรักและใกล้ชิดกัน มีการนัดเที่ยวตามลำพังสองต่อสอง โอกาสที่จะถูกเนื้อต้องตัวกันมีมาก ประกอบกับวัยรุ่นมีแรงขับทางเพศมากและถ้าขาดความยับยั้งชั่งใจทางเพศจะนำมาซึ่งการร่วมเพศ เมื่อมีเพศสัมพันธ์เกิดขึ้นแล้วจะเกิดปัญหาต่างๆตามมา

6) การแต่งกายล่อแหลม การแต่งกายของเด็กวัยรุ่น มักมีรูปแบบที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และความรวดเร็วในการติดต่อสื่อสาร ทำให้ข้อมูลเกี่ยวกับการแต่งกาย หรือแฟชั่นของวัฒนธรรมตะวันตก แพร่เข้ามาอย่างรวดเร็ว วัยรุ่นชอบลองและอยากเรียนรู้ จึงยอมรับสิ่งใหม่ๆอย่างรวดเร็ว จากรายงานการวิจัยของบริษัทศูนย์วิจัยไทยพาณิชย์ ปี 2542 ได้รายงานว่า วัยรุ่นมักแต่งกายตามแฟชั่น แต่บ่งบอกถึงความเป็นตัวของตัวเอง นอกจากนี้มักพบว่าเด็กวัยรุ่นหญิงมักจะมีการแต่งกายตามแฟชั่น ด้วยเสื้อผ้าที่เปิดเผยเนื้อตัวมากขึ้น ซึ่งการแต่งกายของวัยรุ่นในปัจจุบันนั้น มักจะใส่เสื้อผ้ารัดรูป เอวลอย เสื้อสายเดี่ยว เสื้อเกาะอก และกระโปรงสั้น เป็นการแต่งกายที่ไม่เหมาะสมและไม่สอดคล้องกับโอกาส อาจนำไปสู่ปัญหาสังคมและปัญหาอาชญากรรมรวมไปถึงพฤติกรรมเสี่ยงที่ส่งผลให้เกิดการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นได้ง่าย ดังตัวอย่างงานวิจัย ที่ศึกษาเกี่ยวกับการแต่งกายของเด็กวัยรุ่นในปัจจุบันคือ สร้อยวลัย (2543) ศึกษาค่านิยมทางเพศและพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ ผลการศึกษา พบว่า นักศึกษาเคยมีพฤติกรรมการแต่งกายล่อแหลม เช่น การสวมเสื้อเกาะอก เสื้อสายเดี่ยว กระโปรงสั้นของเด็กวัยรุ่นหญิง และการสวมกางเกงรัดรูปของเด็กวัยรุ่นชาย ซึ่งลักษณะการแต่งกายนั้น

เพศชายร้อยละ 22.6 และเพศหญิงร้อยละ 31.5 ซึ่งการแต่งกายล่อแหลม จะก่อให้เกิดคดีล่วงละเมิดทางเพศ และพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศ สัมพันธ์ของเด็กวัยรุ่น

2.5.2 ลักษณะของวัยรุ่นในกลุ่มเสี่ยง

วัยรุ่น เป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงพัฒนาการทางร่างกายอย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดความวิตกกังวล ปรับตัวไม่ได้ อารมณ์เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีอารมณ์รุนแรง ไม่ยั้งคิด ถ้าจะกระทำสิ่งใดต้องการทำให้ได้ โดยไม่คำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้น ทำให้เป็นวัยที่เกิดปัญหามากที่สุด อาจจะกระทำพฤติกรรมแปลกๆ หรือกระทำพฤติกรรมให้เหมือนกับกลุ่มเพื่อน ถึงแม้ว่าสังคมจะไม่ยอมรับก็ตาม เช่น การหนีเรียน การเที่ยวเตร่ในสถานเริงรมย์ การทดลองใช้สารเสพติด รวมถึงการมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศ หรือเพศเดียวกัน โดยคิดว่าเป็นการแสวงหาประสบการณ์ที่แปลกใหม่ ซึ่งนำไปสู่การมีปัญหาสังคมตามมา การเที่ยวเตร่บางครั้งกระทำพฤติกรรมถึงขั้นเป็นอาชญากร การติดเชื้อโรคจากการมีเพศสัมพันธ์ บางรายอาจตั้งครรภ์โดยที่ไม่พึงประสงค์ ซึ่งทำให้เกิดความเดือดร้อน เสื่อมเสียชื่อเสียงต่อตนเอง ครอบครัวและสังคม ดังนั้นพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องจึงควรเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด คอยช่วยแนะนำตักเตือน ให้ความรัก ความห่วงใย เป็นที่พึ่ง ให้ความรู้และให้คำปรึกษา เพื่อให้วัยรุ่นกระทำพฤติกรรมที่เหมาะสมถูกต้องตามวัยจะทำให้วัยรุ่นรู้สึกอบอุ่นมีที่พึ่ง ซึ่งจะช่วยลดปัญหาที่เกิดจากการกระทำพฤติกรรมเสี่ยงต่ออนาคตของวัยรุ่นได้ เพราะเมื่อถึงวัยผู้ใหญ่ อารมณ์ความคิด จะทำให้พฤติกรรมเปลี่ยนแปลงตามที่สังคมยอมรับได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถานศึกษาควรที่จะจัดกลุ่มตามลักษณะความต้องการของวัยรุ่น ให้ความรู้ รับฟังความคิดเห็นเพื่อนำไปใช้ในการปรับตัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้คำปรึกษากลุ่มเพศศึกษา เป็นต้น

2.5.3 พฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นในปัจจุบัน

พฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นในประเทศไทยปัจจุบันเริ่มเห็นเด่นชัดว่าสังคมไทยกำลังเผชิญวิกฤติความเสื่อมถอย ทางด้านคุณธรรมและจริยธรรม ทั้งนี้เนื่องมาจากความเจริญก้าวหน้าทางการสื่อสารและเทคโนโลยี การรับรู้ข้อมูลสื่อสารเป็นไปอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้วัยรุ่นไทยมีการยึดมั่นในวัฒนธรรมของชาติหย่อนยานลง ทำให้อิทธิพลของวัฒนธรรมต่างชาติ เข้ามามีบทบาทต่อวิถีชีวิตของเด็กวัยรุ่นไทยจำนวนมาก ทั้งในด้านการแต่งกาย การรับประทานอาหาร มีความฟุ้งเฟ้อและวัตถุนิยม พฤติกรรมทางเพศมีความอิสระใกล้ชิดสนิทสนมกันง่ายขึ้น การแสดงออกทางด้านพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นไทย ปัจจุบันได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมตะวันตกเป็นอย่างมาก เช่น การคบเพื่อนต่างเพศ การวางตัวกับเพื่อนต่างเพศ อิทธิพลของวัฒนธรรมวัฒนธรรมตะวันตก ได้ถ่ายทอดค่านิยมเกี่ยวกับเรื่องเพศหลายประการ ที่แตกต่างจากค่านิยมเดิมของวัฒนธรรมไทย เช่น การทดลองอยู่ร่วมกันก่อนแต่งงาน การมีเพศสัมพันธ์เมื่อคบกันเป็นคู่รัก การมีเพศสัมพันธ์กับบุคคลที่เพิ่งรู้จักกัน ประกอบกับมีอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมภายนอก เช่น เอกสารสื่อสิ่งพิมพ์ วีดีโอ

ภาพยนตร์ สถานเริงรมย์มีมาก ทำให้วัยรุ่นขาดความยั้งคิด ปล่อยตัวปล่อยใจไปตามความปรารถนา ของธรรมชาติของสิ่งยั่วยุ จนลืมคิดถึงความพร้อมของตนด้านเศรษฐกิจและสังคม

วรัญญู (2541) ศึกษาในเรื่องทัศนคติและพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นในปัจจุบันว่า

1) วัยรุ่นสมัยนี้มีแนวโน้มจะมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสมากขึ้นและเร็วขึ้น

2) วัยรุ่นชายมีประสบการณ์ทางเพศมากกว่าวัยรุ่นหญิง

3) มีแนวโน้มว่าเพศชายจะต้องการมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนหญิงมากขึ้น

4) วัยรุ่นชายส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสว่า ไม่เป็นเรื่องเสียหาย

5) วัยรุ่นหญิงส่วนใหญ่ ไม่เห็นด้วยกับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสในวัยนี้ แต่มีแนวโน้มจะยอมรับมากขึ้น

ศรินภัสร์ (2551) กล่าวว่า พฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นได้เปลี่ยนแปลงไปมาก การมีประสบการณ์ทางเพศได้เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มเด็กนักเรียน นอกจากนี้อายุที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกลดลง ประสบการณ์ทางเพศก่อนสมรสเพิ่มขึ้นตามอายุ การกระตุ้นทางเพศที่ได้รับการเปิดเผยอย่างมาก โดยผ่านสื่อมวลชนและการเดินข้ามเขตแดนทางวัฒนธรรม ในยุคโลกาภิวัตน์ ทำให้การมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น กลายเป็นเรื่องธรรมดาไป

จากเอกสารข้างต้น ผู้ศึกษาสรุปได้ว่า พฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นในปัจจุบัน นับวันจะมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสหรือวัยเรียนเพิ่มมากขึ้น การยึดมั่นในวัฒนธรรมต่างชาติในวัยรุ่นหย่อนยานลงอิทธิพลของสภาพแวดล้อมตัววัยรุ่น เป็นสิ่งสำคัญในการกระตุ้นให้วัยรุ่นมีเพศสัมพันธ์เร็วขึ้น

2.6 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของเด็กวัยรุ่น

จากแนวคิดปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเด็กวัยรุ่นตอนต้น ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร โดยปัจจัยที่ศึกษามี ดังนี้

2.6.1 ปัจจัยส่วนบุคคล

2.6.1.1 เพศ

เพศ สามารถเป็นตัวทำนายพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศในวัยรุ่นได้ดีที่สุด โดยเพศชายจะมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศมากกว่าเพศหญิง (อ้างถึงใน เมตตา, 2549) จากการประชุมเชิงปฏิบัติการของกองทุนประชากรแห่งสหประชาชาติ เรื่อง เพศ ประชากรและการพัฒนาให้นิยามของ Sex ว่าเพศที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ และเป็นข้อกำหนดทางสรีระวิทยา (ซึ่งเปลี่ยนแปลงไม่ได้ยกเว้นการผ่าตัดแปลงเพศ) ให้บุคคลเกิดมามีเพศเป็นหญิง หรือเป็นชาย โดยมีหน้าที่ให้กำเนิดและมีบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน ส่วนคำว่า Gender นั้น

ให้หมายถึง เพศของบุคคล ที่ถูกกำหนดให้มีบทบาทเป็นหญิงหรือเป็นชาย โดยมีเงื่อนไขทางสังคมหรือวัฒนธรรม ปัจจัยกำหนดทางชีววิทยาเป็นตัวกำหนดเพศ (Sex) จึงเป็นตัวที่ส่งผลต่อภาวะอนามัยการเจริญพันธุ์และสุขภาพทางเพศ ในแต่ละช่วงชีวิตของทั้งหญิงละชายด้วย (สุมาลี, 2550)

ณฐาภพ (2554) ศึกษาตัวแปรแบบสมมุติฐานการยอมรับ การมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรส พบว่า ตัวแปรด้านเพศ มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญ กับการยอมรับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรส โดยเพศชายมีการยอมรับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสมากกว่าเพศหญิง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ชุลีพร อินทรไพบูลย์ อ้างถึงใน ณฐาภพ (2554) ที่ผลการศึกษา พบว่า เพศของนักเรียนวัยรุ่นมีความสัมพันธ์กับค่านิยมเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศ โดยนักเรียนหญิงมีค่านิยมเกี่ยวพฤติกรรมทางเพศ เป็นไปในทิศทางที่เหมาะสมกว่าเพศชาย ซึ่งในการศึกษานี้ คาดว่าเพศน่าจะมีความเกี่ยวข้องกับการแสดงออกถึงความพร้อม ในการมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่น

พะเยาว์ ละกะเต็บ อ้างถึงใน ณฐาภพ (2554) ศึกษาตัวแบบสมมุติฐาน การยอมรับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรส พบว่า ตัวแปรด้านเพศมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญ กับการยอมรับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรส โดยเพศชายมีการยอมรับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรส มากกว่าเพศหญิง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ชุลีพร อินทรไพบูลย์ ที่ผลการศึกษา พบว่า เพศของนักเรียนวัยรุ่นมีความสัมพันธ์กับค่านิยมเกี่ยวกับพฤติกรรมในเรื่องเพศ โดยนักเรียนหญิงมีค่านิยมเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศเป็นไปในทิศทางที่เหมาะสมมากกว่าเพศชาย ซึ่งในการศึกษานี้คาดว่าเพศน่าจะมีความเกี่ยวข้องกับการแสดงออกถึงความพร้อม ในการมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของเด็กวัยรุ่น

ดังนั้นการศึกษาในครั้งนี้ ผู้ศึกษาจึงนำตัวแปรเพศ มาเป็นตัวแปรตัวหนึ่ง ในการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบทบาทชายหญิง (Gender) ให้มีความแตกต่างกันบทบาททางเพศที่สังคมกำหนด จึงส่งผลกระทบอย่างลึกซึ้ง ต่อสถานภาพภาวะสุขภาพทางเพศโดยรวม และยังส่งผลต่อพฤติกรรมการแสดงอำนาจ และการควบคุมของชายเหนือหญิงที่เป็นคู่ครองของตนอีกด้วย

2.6.1.2 สถานภาพของบิดามารดา

หมายถึง สถานภาพของบิดามารดาของประชากรกลุ่มตัวอย่างในขณะที่ตอบแบบสอบถาม ซึ่งสถานภาพของบิดามารดาในแบบสอบถามการศึกษาในครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 5ประเภท คือ

1) อยู่ด้วยกัน หมายถึง บิดามารดาใช้ชีวิตคู่อยู่ร่วมกันฉันสามีภรรยา ทั้งโดยการสมรสหรือการอยู่ร่วมกันเฉยๆ

2) แยกกันอยู่ หมายถึง บิดาหรือมารดาพักอาศัยอยู่คนละที่กัน และทั้งคู่มีเจตจำนงที่จะไม่กลับมาอาศัยและใช้ชีวิตร่วมกันฉันสามีภรรยาอีก

3) หย่าร้าง หมายถึง บิดาหรือมารดาแยกกันอยู่อย่างถาวรตามกฎหมาย

4) ถึงแก่กรรม หมายถึง บิดาหรือมารดาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดหรือทั้งสองฝ่ายเสียชีวิต

5) แต่งงานใหม่ หมายถึง บิดาหรือมารดา ตกลงปลงใจที่จะใช้ชีวิตคู่อยู่ร่วมกันกับผู้หญิงหรือผู้ชายคนใหม่ที่ไม่ใช่คู่สามีภรรยาคนเดิม

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น ผู้ศึกษาจึงสรุปว่า สัมพันธภาพของบิดามารดาของเด็กวัยรุ่น เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของเด็กวัยรุ่นมาก เด็กวัยรุ่นที่มีลักษณะครอบครัวที่สมบูรณ์ มีทั้งบิดามารดาอยู่ด้วยกันสามารถให้คำปรึกษาแนะนำ ให้ความรักความอบอุ่น และก่อให้เกิดพัฒนาการทางร่างกาย และจิตใจของเด็กวัยรุ่นให้เป็นไปในทางที่เหมาะสม โดยเฉพาะเด็กวัยรุ่นที่อยู่ในช่วงของการปรับตัวทำให้มีความอยากรู้อยากเห็น อยากทดลองในเรื่องเพศ จึงอาจพิจารณาได้ว่าสัมพันธภาพภายในครอบครัว หรือระหว่างบิดามารดา น่าจะมีความสัมพันธ์กับโอกาสของการมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเด็กวัยรุ่นได้

2.6.1.3 ลักษณะครอบครัว

พูนสุข (2548) ได้แบ่งโครงสร้างของครอบครัวไว้ 2 ประเภท คือ ครอบครัวเชิงเดี่ยว (Nuclear families) ครอบครัวขยาย (Extended families) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ (อาภาพร และ สร้อย, 2548) ได้แบ่งโครงสร้างของครอบครัวไว้ 3 ประเภทคือ ครอบครัวเชิงเดี่ยว (Nuclear families) ครอบครัวขยาย (Extended families) และครอบครัวที่มีการจัดโครงสร้างใหม่ (Reorganized families)

1) ครอบครัวเชิงเดี่ยว (Nuclear families) มีรูปแบบที่สำคัญ 2 รูปแบบ คือ รูปแบบชีวภาพ และรูปแบบทางสังคม ปัจจัยด้านชีวภาพของครอบครัว ประกอบด้วย บิดามารดา และบุตร มีปฏิสัมพันธ์ดูแลซึ่งกันและกัน บิดาและมารดาทั้ง 2 คน อาจจะอยู่หรือไม่อยู่ด้วยกันก็ได้ ส่วนครอบครัวเชิงเดี่ยวทางสังคม ไม่จำเป็นต้องมีรูปธรรมดังกล่าวข้างต้น

2) ครอบครัวขยาย (Extended families) รูปแบบของครอบครัวขยายตามปกติ คือ ครอบครัวที่มีคน 3 รุ่น อาศัยอยู่ร่วมกัน ได้แก่ ปู่ ย่า ตา ยาย บิดา มารดา และบุตร วัฒนธรรมที่ให้คุณค่าการเคารพและดูแลผู้สูงอายุ จะนิยมใช้ชีวิตแบบครอบครัวขยายมากที่สุด

3) ครอบครัวที่มีการจัดโครงสร้างใหม่ (Reorganized families) ครอบครัวลักษณะนี้อาจจะมีการจัดโครงสร้างใหม่ โดยการสมรสครั้งใหม่หรือการอยู่ร่วมกันของผู้ที่มีบุตร โดยการสมรสครั้งก่อน รูปแบบของการสมรสใหม่หรือการใช้ชีวิตร่วมกันตามประเพณีหลังจากที่สามีภรรยาคู่นั้นเคยมีความสัมพันธ์กับผู้อื่นมาแล้วครั้งหนึ่งหรือหลายครั้ง ซึ่งมีอยู่หลายรูปแบบด้วยกัน เช่น สามีหรือภรรยาทั้งคู่ อาจจะมีบุตรที่อาจจะอาศัยหรือไม่ได้อาศัยอยู่ร่วมกัน สามีภรรยาคู่ปัจจุบันอาจจะมีบุตรหรือไม่มีบุตรร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นบุตรโดยกำเนิดหรือบุตรบุญธรรม ในลักษณะนี้เด็กอาจจะมีพี่น้อง ต่างบิดา หรือต่างมารดา ปู่ ย่า ตา ยายและญาติที่ไม่มีความเกี่ยวพันทางสายเลือดได้เป็นจำนวนมากและถ้ามีการสมรสใหม่เกิดขึ้นในครอบครัวขยาย ความสัมพันธ์ในครอบครัวก็จะยิ่งซับซ้อนมากขึ้น

กล่าวโดยสรุป สังคมไทยในปัจจุบันโดยส่วนใหญ่ประกอบด้วย ครอบครัวเชิงเดี่ยว ที่เกิดจากการที่คนสองคนมีความสัมพันธ์ร่วมกัน ทั้งโดยการสมรสหรือการอยู่ร่วมกันเฉยๆ ไม่ว่าจะมีบุตรทางสายเลือดหรือไม่ ครอบครัวเชิงเดี่ยวทางชีวภาพยังมีรูปแบบแตกต่างไปอีกรูปแบบที่พบมากที่สุด ได้แก่ ครอบครัวที่มีบิดาหรือมารดาคนเดียวและบุตร 1 คน หรือมากกว่านั้น จากสภาพเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบันทำให้ครอบครัวไทยมีลักษณะเปลี่ยนแปลงไปจากครอบครัวขยายเป็นครอบครัวเดี่ยว ความผูกพันใกล้ชิดระหว่างสมาชิกในครอบครัวเริ่มน้อยลง พ่อแม่ไม่มีเวลาสนทนากับลูก บทบาทของพ่อแม่ในการอบรมลูก จึงมีความสำคัญมาก ส่งผลต่อพฤติกรรมและจิตใจของเด็ก การเลี้ยงดูเด็กในครอบครัวให้มีพัฒนาการอย่างสมดุลในทุกๆด้าน จึงต้องอาศัยความรัก ความอบอุ่นและความเข้าใจ ซึ่งแสดงออกด้วยความเอื้ออาทรต่อกันและกัน

ดังนั้นการศึกษาในครั้งนี้ ผู้ศึกษาจึงนำตัวแปรทางด้านลักษณะครอบครัว มาเป็นตัวแปรในการศึกษาครั้งนี้ เพราะเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงของเด็กวัยรุ่นมาก เด็กวัยรุ่นที่มีลักษณะครอบครัวที่สมบูรณ์ มีทั้งบิดามารดาอยู่ด้วยกัน สามารถให้คำปรึกษาแนะนำ ให้ความรัก ความอบอุ่น และก่อให้เกิดพัฒนาการทางร่างกาย และจิตใจของเด็กวัยรุ่นให้เป็นไปในทางที่เหมาะสม โดยเฉพาะเด็กวัยรุ่นที่อยู่ในช่วงของการปรับตัว ทำให้มีความอยากรู้ อยากเห็น อยากทดลองในเรื่องเพศได้

2.6.1.4 ลักษณะการพักอาศัย

ลักษณะการพักอาศัย หมายถึง ลักษณะทางกายภาพของสถานที่ ซึ่งเป็นที่พักอาศัยของประชากรกลุ่มตัวอย่าง ในขณะที่ตอบแบบสอบถาม ลักษณะการพักอาศัยเป็นปัจจัยเสี่ยงอย่างหนึ่งต่อการมีเพศสัมพันธ์ กรณีที่ไม่ได้อยู่กับพ่อแม่หรือผู้ปกครอง สถานที่พักอาศัยมีหลายประเภท เช่น หอพัก อพาร์ตเมนต์ แฟลต คอนโดมิเนียม ห้องเช่า บ้านญาติ เป็นต้น ที่พักอาศัยในลักษณะหลากหลายดังกล่าวนี้นับเป็นปัจจัยเสี่ยงของสังคมประการแรก ที่ก่อให้เกิดโอกาสเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น โดยเฉพาะวัยรุ่นที่ไม่ได้อยู่กับพ่อแม่หรือผู้ปกครอง ซึ่งการพักอาศัยอยู่ห่างไกลสายตาของพ่อแม่หรือผู้ปกครอง การเลือกแหล่งที่พักอาศัยเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องศึกษาให้รอบคอบ เพื่อดูความปลอดภัยว่าสถานที่พัก หรือบริเวณรอบๆที่พัก สภาพแวดล้อมการเดินเข้าออก หรือกรณีอื่นๆ มีความปลอดภัยไม่เป็นแหล่งมั่วสุม มีกลุ่มวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อความปลอดภัยในรูปแบบต่างๆ มีสภาพสภาพแวดล้อม หรือบริเวณที่พักเปลี่ยว รกร้างไม่ค่อยมีผู้คนอาศัย ลักษณะต่างๆเหล่านี้ ควรนำมาพิจารณาในการเลือกที่พักอาศัย

ปัญหาที่พบในปัจจุบันคือ การอยู่อาศัยในที่พักบางลักษณะ ได้กลายเป็นสถานที่เอื้อให้เกิดปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นมากขึ้น เช่น การลวนลามหรือถูกข่มขืนทางเพศ โดยเฉพาะวัยรุ่นบางกลุ่มที่อยู่ในวัยกำลังศึกษาเล่าเรียน และมีความจำเป็นที่ต้องเช่าที่อยู่อาศัยอยู่อย่างอิสระ หรืออยู่กับบุคคลอื่น ซึ่งอาจเนื่องมาจากไม่มีญาติ หรือไม่มีที่พัก หรือเพื่อความสะดวกในการเดินทาง พฤติกรรมเช่นนี้ทำให้ขาดการดูแลอย่างใกล้ชิดจากพ่อแม่ผู้ปกครอง ส่งผลทำให้วัยรุ่นต้องดูแลตนเอง นอกจากนี้การขาดการดูแลที่ดีของเจ้าของธุรกิจผู้ให้เช่าที่อยู่อาศัย อาจเป็นอีกสาเหตุหนึ่งของการเกิดปัญหาพฤติกรรมทางเพศที่ไม่

เหมาะสมได้

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้ศึกษาจึงได้นำ ลักษณะการพักอาศัยมาเป็นตัวแปรในการศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ของเด็กวัยรุ่นตอนต้น

2.6.1.5 การรับรู้สมรรถนะของตนเองในเรื่องเพศ

เนื่องจากพฤติกรรมของบุคคลไม่ได้เกิดขึ้นหรือเปลี่ยนแปลง เนื่องจากสภาพแวดล้อมเพียงอย่างเดียวแต่ต้องมีปัจจัยส่วนบุคคลร่วมด้วยโดยเฉพาะพฤติกรรมที่ต้องการระยะเวลาในการเปลี่ยนแปลง เช่น พฤติกรรมทางเพศ ปัจจัยส่วนบุคคลเป็นสิ่งที่สำคัญ การศึกษาที่ผ่านมาชี้ให้เห็นว่า หากบุคคลมีการรับรู้สมรรถนะของตนเอง ที่จะจัดการ และดำเนินพฤติกรรมตามที่ตนเองคาดหวังไว้ จะส่งผลให้บุคคลสามารถดำเนินพฤติกรรมนั้นๆได้ นอกจากการดำเนินพฤติกรรมขึ้นอยู่กับการรับรู้สมรรถนะของตนเองแล้ว ยังขึ้นอยู่กับความคาดหวังในผลที่จะเกิดขึ้น ถ้าบุคคลได้รับผลลัพธ์ตามที่คาดหวังไว้ ก็จะเป็นแรงเสริมให้เกิดพฤติกรรมอย่างต่อเนื่อง (Bandura, 1977 อ้างถึงใน อาภาพร และ สร้อย, 2548)

แม้ว่ากรอบแนวคิดของการรับรู้สมรรถนะของตนเอง จะมีทั้งการรับรู้สมรรถนะของตนเองและความคาดหวังในผลการกระทำ แต่การศึกษาส่วนใหญ่จะมุ่งเน้นเฉพาะการรับรู้สมรรถนะของตนเองเพื่อทำนายพฤติกรรม จากการศึกษาที่ผ่านมา โดยเฉพาะเรื่องพฤติกรรมทางเพศ พบว่า การรับรู้สมรรถนะของตนเอง เป็นตัวแปรที่ทำนายพฤติกรรมทางเพศได้ดีกว่า ความคาดหวังในผลของการกระทำ ดังนั้นตัวแปรที่สำคัญในการตัดสินใจ ในการดำเนินพฤติกรรมทางเพศน่าจะเป็นการรับรู้สมรรถนะของตนเอง

การศึกษาที่ผ่านมา สนับสนุนความสัมพันธ์ ระหว่างการรับรู้สมรรถนะของตนเองและพฤติกรรมทางเพศ กล่าวคือ โดยทั่วไปการรับรู้สมรรถนะของตนเอง มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลางกับพฤติกรรมทางเพศ (Rosenthal, Moore,& Flynn, 1991 อ้างถึงใน อาภาพร และสร้อย, 2548) และเป็นตัวทำนายที่ดีในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ โดยเฉพาะในเพศหญิง (Richard & Plight, 1991 อ้างถึงใน อาภาพร และ สร้อย, 2548) ศึกษาด้านการรับรู้สมรรถนะทางเพศ พบว่า เพศหญิงมีความมั่นใจในความสามารถที่จะปฏิเสธการมีเพศสัมพันธ์แต่มีความมั่นใจในความสามารถที่จะบอกถึงความต้องการทางเพศน้อยกว่าเพศชาย และมีความสามารถในการใช้สิ่งป้องกันขณะมีเพศสัมพันธ์ไม่แตกต่างจากเพศชาย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ดิโอริโอ ดั๊กเลย์ โซเอท วัลคินส์ และ เมลบาร์ช (Dilorio, Dudley, Watkins & Maibach, 2000) ที่พบว่า ความมั่นใจในการรับรู้สมรรถนะของตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวก กับความสม่ำเสมอในการใช้ถุงยางอนามัย

สำหรับการศึกษาเกี่ยวกับการรับรู้สมรรถนะของตนเอง ในประเทศไทย พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้สมรรถนะของตนเองและพฤติกรรมทางเพศ มีการศึกษาไว้น้อยมาก และจะเน้นเฉพาะการรับรู้สมรรถนะของตนเองในเพศชาย ในด้านการใช้ถุงยางอนามัย มีเพียงการศึกษาของ มณีรัตน์

วิริยะประสบโชค (อ้างถึงใน อาภาพร และ สร้อย, 2548) ที่ศึกษาหญิงอาชีพพิเศษในจังหวัดเชียงราย และจังหวัดพะเยา ผลการศึกษา พบว่า การรับรู้สมรรถนะของตนเองในการป้องกันโรคเอดส์ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการปฏิบัติตัว เพื่อป้องกันโรคเอดส์ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ พิสมัย (2543) ที่ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ของนักเรียนมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษา ในจังหวัดอุตรดิตถ์ ผลการศึกษา พบว่า การรับรู้สมรรถนะของตนเองมีความสัมพันธ์เชิงลบกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ และสามารถใช้อธิบายพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศได้ดี และการรับรู้สมรรถนะของตนเอง โดยเฉพาะเรื่องการต่อรองของหญิงไทยวัยต้นที่อาศัยในชุมชนแออัด เขตกรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์เชิงลบกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ (อ้างถึงใน อาภาพร และ สร้อย, 2548)

จากผลการศึกษาข้างต้น ผู้ศึกษาเห็นว่า การรับรู้สมรรถนะของตนเอง เป็นตัวทำนายที่สำคัญของพฤติกรรมทางเพศ บุคคลที่มีการรับรู้สมรรถนะของตนอง ในด้านการปฏิเสธการมีเพศสัมพันธ์ การสื่อสารในเรื่องเกี่ยวกับเพศสัมพันธ์ และการใช้ถุงยางอนามัย มีโอกาสที่จะมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศน้อย ในทางตรงกันข้ามบุคคลที่ไม่มีความมั่นใจในสมรรถนะของตนเองในเรื่องเพศ ก็จะมีโอกาสที่จะมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสูง

2.6.2 ปัจจัยทางด้านทัศนคติ

2.6.2.1 ค่านิยมทางเพศ

ค่านิยมของสังคม เป็นวิถีของการจัดรูปแบบความประพฤติ ที่มีความหมายต่อบุคคล และเป็นแบบฉบับความคิดที่ฝังแน่น สำหรับยึดถือในการปฏิบัติตัวของคนในสังคมและในชีวิต หรือเผชิญกับเหตุการณ์ ทำให้มีการเลือกในสถานการณ์หรือเวลานั้น ค่านิยมจึงรวมไปถึงจุดมุ่งหมาย หรือความต้องการในชีวิต และสิ่งที่บุคคลชอบ

ค่านิยมที่ได้มาโดยการเรียนรู้ และการสั่งสมจากประสบการณ์ ครอบครัวเป็นจุดเริ่มต้นที่มีอิทธิพลต่อการสร้างค่านิยมของวัยรุ่น จากนั้นโรงเรียน กลุ่มเพื่อน สื่อมวลชนและสังคมทั่วไปจะเริ่มมีอิทธิพลต่อค่านิยมของวัยรุ่นมากขึ้น (สถิต 2540) กล่าวว่า ค่านิยมเกิดจากประเพณีและวัฒนธรรม โดยการถ่ายทอดจากคนรุ่นหนึ่งไปยังอีกรุ่นหนึ่งอย่างต่อเนื่อง โดยได้รับการยอมรับและมีการปฏิบัติสืบต่อกันมา ซึ่งอาจเกิดจากประสบการณ์ของแต่ละบุคคลที่เคยพบเห็น รู้สึกได้ หรือเคยปฏิบัติมาแล้ว จากการอบรมเลี้ยงดูแบบต่างๆ หรืออาจเกิดจากอิทธิพลของสื่อมวลชน และการเข้ามาของประเพณี วัฒนธรรมอื่นๆ และโฟเจล กับลอเวอร์ (Fogel; & Lauver. 1990) อ้างถึงใน ณฐาภพ (2554) กล่าวว่า ต้องเป็นการเลือกอย่างอิสระปราศจากการบีบบังคับ เป็นการเลือกจากหลายๆตัวเลือก เป็นการเลือกโดยรู้ถึงผลที่จะตามมา ถูกประเมินคุณค่าและถูกยอมรับโดยสังคม และเมื่อปฏิบัติแล้วมีคุณค่า จะเกิดเป็นรูปแบบพฤติกรรมที่คงที่ หรือเป็นค่านิยมของบุคคลนั้น

1) ความหมายและการวัดค่านิยม

ค่านิยม หมายถึง สิ่งที่คนสนใจ สิ่งที่คนปรารถนาจะได้ ปรารถนาจะเป็น หรือกลับกลายมาเป็นสิ่งที่คนถือว่าเป็นสิ่งบังคับต้องทำ ต้องปฏิบัติ เป็นสิ่งที่คนบูชายกย่องและมีความสุขที่จะได้เห็นจะได้ฟัง ได้เป็นเจ้าของ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (ราชบัณฑิตยสถาน 2546) ได้ให้ความหมายค่านิยมว่า เป็นสิ่งที่บุคคลหรือสังคมยึดถือ เป็นเครื่องช่วยตัดสินใจ และกำหนดการกระทำของตน ซึ่งในต่างประเทศมีผู้ให้ความหมายของค่านิยมคล้ายคลึงกันหลายท่าน อาทิเช่น เบอร์คาร์ท และ นาธาเนล (Burkhard; & Nathaniel. 2002) ที่กล่าวว่า ค่านิยมเป็นความคิดความเชื่อ ธรรมเนียมปฏิบัติ คุณลักษณะหรือจุดมุ่งหมาย ซึ่งเป็นรางวัลสูงสุดหรือความพึงพอใจของบุคคล หรือสังคมของประเทศไทย

สุพัตรา (2547) ได้ให้ความหมายของ ค่านิยมทางเพศไว้ว่า เป็นการให้คุณค่าการยอมรับ หรือการเชื่อถือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของความสัมพันธ์ระหว่างเพศชายและเพศหญิง ความต้องการทางเพศ ตลอดจนพฤติกรรมต่างๆทางเพศ ซึ่งการยอมรับเชื่อถือและปฏิบัติตามนั้น เกิดขึ้นทั้งจากการประเมินค่าด้วยตนเอง และจากการประเมินค่าของบุคคลอื่นในสังคม ซึ่งสิ่งเหล่านั้นเป็นสิ่งที่ปรากฏอยู่ในความคิดของบุคคล และบุคคลนั้นพร้อมที่จะปฏิบัติตามความเชื่อนั้นๆ แบ่งเป็นการให้คุณค่าใน 6 ด้าน ซึ่งได้แก่

(1) ค่านิยมการคบเพื่อนต่างเพศในฐานะคู่รัก คือ การยอมรับในการมีความสัมพันธ์ของวัยรุ่นชาย-หญิง ในระดับที่มีความสัมพันธ์มากกว่าความเป็นเพื่อนธรรมดา มีการปฏิบัติตนในลักษณะที่รักใคร่ชอบพอกันเป็นคู่รักกัน

(2) ค่านิยมการแสดงความรักระหว่างเพศ คือ การยอมรับในการที่ชายหญิงสามารถแสดงความรักต่อกันในระดับต่างๆ ตั้งแต่การจับมือถือแขน การถูกเนื้อต้องตัว โอบกอด จูบ และการเล้าโลม

(3) ค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรส คือ การยอมรับในการที่ชายหญิงสามารถมีเพศสัมพันธ์กันได้ โดยที่ยังไม่ได้สมรสกัน

(4) ค่านิยมในการให้คุณค่าของพรหมจรรย์ คือ การยอมรับ ในการรักษาความบริสุทธิ์ของเพศหญิง โดยการไม่มีความสัมพันธ์ทางเพศกับชาย จนถึงขั้นมีการร่วมเพศ เมื่อหญิงนั้นไม่ได้ทำการสมรสกับชายผู้นั้น

(5) ค่านิยมการทำแท้ง คือ การยอมรับในการกระทำให้ทารก ออกจากครรภ์ก่อนเวลากำเนิดในสตรีที่ตั้งครรภ์โดยไม่มีความพร้อม

(6) ค่านิยมการสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง คือ การยอมรับ ในการประพฤติปฏิบัติ หรือการกระทำกิจกรรมทางเพศ เพื่อปลดปล่อยลดความต้องการทางเพศด้วยตนเอง

การศึกษาระบบความเชื่อ และพฤติกรรมเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทางเพศ และความสัมพันธ์ระหว่างชายหญิง ในระบบครอบครัวของ พิมพวัลย์ (2542) อ้างถึงใน ณฐาภพ (2554) ค่านิยมทางเพศ ประกอบด้วย ความเชื่อ และความคิดเห็นต่อการแสดงออกถึงบทบาทหญิงและชายในครอบครัว ความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างชายและหญิง การต่อรองทางเพศ ความพึงพอใจทางเพศ การแสดงออกทางเพศและพฤติกรรมทางเพศ นอกจากนี้ในการศึกษาค่านิยมทางเพศของ มาลี (2545) กำหนดให้ค่านิยมทางเพศ หมายถึง ความคิดเห็นและความเชื่อต่อพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ในลักษณะต่างๆกัน ได้แก่ พฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสและนอกสมรสของสตรี การมีเพศสัมพันธ์กับหญิงบริการ และหญิงทั่วไปของชายโสด และชายที่แต่งงานแล้ว และพฤติกรรมรักร่วมเพศของหญิงและชาย

อุมาวัลย์ (2547) ได้ให้ความหมาย ค่านิยมทางเพศ ว่าเป็นความเชื่อของบุคคลที่จะเลือกปฏิบัติสิ่งที่ตนเองชอบ สนใจ และแสดงพฤติกรรมต่างๆที่จะมุ่งไปสู่การกระทำในเรื่องราวทางเพศในด้านใดด้านหนึ่งหรือทั้ง 4 ด้าน ซึ่งได้แก่ 1) ลักษณะทางชีววิทยา (รูปลักษณ์กายภาพ) 2) ลักษณะทางสุขวิทยา 3) ลักษณะพฤติกรรมทางเพศสัมพันธ์ 4) ลักษณะทางสังคม และได้ศึกษาเชิงคุณภาพและกล่าวถึงค่านิยมทางเพศไว้อย่างน่าสนใจ 4 ประเด็นด้วยกัน คือ

1) ค่านิยมทางเพศด้านรูปลักษณ์ โดยพบว่า ค่านิยมทางเพศ ด้านรูปลักษณ์และสีระที่เด่นชัดคืออวัยวะเพศชายนั้นให้ความสำคัญกับขนาดว่าเป็นเครื่องหมายแห่งประสิทธิภาพความเป็นชายสมชาย ในขณะที่รูปลักษณ์ของฝ่ายหญิงให้ความสำคัญกับความสวยความงามเป็นหลัก การให้ความสำคัญในรูปร่างของฝ่ายหญิงมีนัยทางเพศ เพื่อให้ฝ่ายชายพอใจ ซึ่งไม่ใช่จะคลอบคลุมลักษณะเพียงภายนอกเท่านั้น ยังมีการให้คุณค่ากับอวัยวะทางเพศด้วย ซึ่งสะท้อนค่านิยมว่าเพศหญิง จะต้องสร้างแรงดึงดูดทางเพศด้วยการตกแต่งตนเองให้สวยงาม และสร้างความพึงพอใจให้แก่ฝ่ายชาย ฝ่ายชายเป็นเพศที่มีสิทธิในสังคม ในการสร้างความสัมพันธ์เชิงรุกถูกดึงเข้าหา ซึ่งแสดงนัยของเพศในสังคมได้อีกทางหนึ่ง

2) ค่านิยมทางด้านชีวภาพ เป็นค่านิยมเกี่ยวกับ การคุมกำเนิดและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เรื่องการคุมกำเนิดเป็นความเชื่อเกี่ยวกับถุงยาง การตั้งครรภ์โดยไม่พึงประสงค์ ส่วนหนึ่งเกิดจากลักษณะฝ่ายหญิงนั้นมีการป้องกันตนเองต่ำ ไม่ได้เตรียมตัวในการมีเพศสัมพันธ์ การคุมกำเนิดใช้วิธีการนับวัน เมื่อผิดพลาดจะใช้ยาคุมกำเนิดแบบฉุกเฉิน ซึ่งมีผลข้างเคียงค่อนข้างมาก ขณะที่ฝ่ายชายจะรับผิดชอบคุมกำเนิดขณะมีเพศสัมพันธ์

3) ด้านพฤติกรรมทางเพศภายในเว็บไซต์ จะสื่อให้เห็นการแสดงออกทางเพศ ได้รับอิทธิพลจากแนวคิดตะวันตก มีการแสดงออกทางเพศอย่างชัดเจน ซึ่งอาจทำให้กลุ่มวัยรุ่นที่เข้ามาท่องอินเทอร์เน็ต กลายเป็นกลุ่มสมัยใหม่ทางเพศ มีการใฝ่รู้ในพฤติกรรมทางเพศ ผู้ชายมีความสนใจว่าทำอย่างไรผู้หญิงถึงชอบ ทำอย่างไรจึงจะเป็นคู่รักที่ดี การแสดงความพึงพอใจเรื่องเพศเป็นสิ่งที่ยอมรับได้ไม่ต้องเก็บซ่อนไว้

4) ค่านิยมทางด้านเนื้อหาความสัมพันธ์ระหว่างเพศเชิงสังคม เช่น การวางตัวของฝ่ายชายและฝ่ายหญิง จากเดิมการวางตัวของฝ่ายหญิง จะเป็นฝ่ายรับในความสัมพันธ์มากกว่าฝ่ายรุก รักนวลสงวนตัว การให้ความสำคัญของความบริสุทธิ์เริ่มเปลี่ยนแปลงไป คือ ชายหญิงจะเริ่มทดลองอยู่ด้วยกันก่อนแต่ง แต่อย่างไรก็ยังยึดคติผัวเดียวเมียเดียว การให้ความสำคัญกับความบริสุทธิ์ยังมีอยู่บ้างบางประเด็นฝ่ายหญิงไม่จำเป็นต้องพึ่งพาฝ่ายชาย

สุพัตรา (2547) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อค่านิยมทางเพศของวัยรุ่น ในเขตกรุงเทพมหานคร ใช้แบบสอบถามมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ซึ่งแบบวัดค่านิยมมีเนื้อหาคลอบคลุม 6 ด้าน ได้แก่ การคบเพื่อนต่างเพศในฐานะคู่รัก การแสดงความรักระหว่างเพศ การมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรส การให้คุณค่าของพรหมจรรย์ การทำแท้งและการสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง 20 ข้อ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้เท่ากับ 0.75

สิริวรรณ (2548) ได้ศึกษาค่านิยมทางเพศ โดยให้ครอบคลุมประเด็นการรักนวลสงวนตัว การพูดคุยเรื่องเพศ การแสดงออกทางเพศ การมีคู่รัก การมีเพศสัมพันธ์และ/หรือการอยู่ร่วมกันก่อนแต่งงาน โดยให้ตอบเองซึ่งมีคำถามให้เลือก 4 ระดับ คือ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วย ค่อนข้างไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยที่สุด โดยแบบสอบถามค่านิยมทางเพศ ได้ค่าความเชื่อมั่นโดยรวมเท่ากับ .79 (ค่านิยมการรักนวลสงวนตัวเท่ากับ .76 ค่านิยมการพูดเรื่องเพศเท่ากับ .75 ค่านิยมการแสดงออกทางเพศเท่ากับ .87 ค่านิยมการมีคู่รักเท่ากับ .73 ค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ และ/หรือการอยู่ร่วมกันก่อนแต่งงานเท่ากับ.82) และแบบประเมินพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .90

ดังนั้นผู้ศึกษา จึงได้สรุปค่านิยมในการศึกษาครั้งนี้ หมายถึง การให้คุณค่า การยอมรับ หรือการเชื่อถือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศและแสดงพฤติกรรมต่างๆที่มุ่งไปสู่การกระทำเรื่องราวทางเพศ ซึ่งผู้ศึกษาวัดจากองค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่ 1) ลักษณะทางชีววิทยา (รูปลักษณ์กายภาพ) 2) ลักษณะทางสุขวิทยา 3) ลักษณะพฤติกรรมทางเพศสัมพันธ์ และ 4) ลักษณะทางสังคมวิทยา

2.6.2.2 เจตคติต่อเพื่อนต่างเพศ

1) ความหมายของเจตคติ

คำว่า เจตคติ ตรงกับภาษาอังกฤษว่า Attitude มาจากคำว่า Aptus ในภาษาลาติน บางครั้งแปลคำนี้ว่า ทัศนคติหรือท่าที ปัจจุบันคำนี้ยังแพร่หลายอยู่ แต่มีนักวิชาการบัญญัติศัพท์ขึ้นมาใหม่ คือ เจตคติ โดยมีความต้องการใช้ศัพท์ให้ทันสมัยมากขึ้น (อ้างถึงใน พิภพ, 2547) โดยพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ได้บัญญัติศัพท์ไว้ว่า เจตคติ หมายถึง ท่าทีหรือความรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546)

พิภพ (2547) กล่าวว่า เจตคติ หมายถึง สิ่งที่อยู่ภายในจิตใจของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง เราสามารถรู้ได้โดยดูจากพฤติกรรมของบุคคล ว่าจะตอบสนอง

ต่อสิ่งเร้าอย่างไร

ภาวิดา (2553) ได้กล่าวว่าเจตคติ หมายถึง ความรู้สึกหรือท่าทีที่บุคคลมีต่อวัตถุสิ่งของหรือสถานการณ์ต่างๆ เป็นไปในทำนองที่พึงพอใจหรือไม่พึงพอใจ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย เจตคติเป็นนามธรรม ที่เกิดจากการเรียนรู้หรือประสบการณ์ในชีวิตของบุคคล เจตคติมีความสำคัญต่อการตอบสนองทางสังคมและบุคลิกภาพของบุคคล ที่มีต่อสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกันออกไป

จากความหมายของเจตคติดังกล่าว สรุปได้ว่า เจตคติ คือ ความคิดเห็น ความเชื่อ และความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดๆ ซึ่งแสดงออกมาเป็นพฤติกรรมในลักษณะ ชอบไม่ชอบ อาจเห็นด้วยไม่เห็นด้วย พอใจไม่พอใจ ต่อสิ่งใดๆในลักษณะเฉพาะตัวตามทิศทางของทัศนคติ และทำให้เป็นตัวกำหนดแนวทางของบุคคลในการที่จะมีปฏิกิริยาตอบสนอง

ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ สรุปว่า เจตคติต่อเพื่อนต่างเพศ หมายถึง ระดับความรู้สึกนึกคิด ท่าที และแนวทางในการปฏิบัติตนในเรื่องเพศ ในลักษณะที่นิยมหรือไม่นิยม เป็นสิ่งที่บุคคลได้รับการเรียนรู้มาจากประสบการณ์ของบุคคลนั้นๆ ตลอดจนค่านิยมของบุคคล ประกอบไปด้วยอารมณ์ความรู้สึก ที่ได้รับจากสิ่งแวดล้อมทางสังคม ต่อพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบของพฤติกรรมทางเพศ ที่มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเด็กวัยรุ่นตอนต้น

2) ลักษณะของเจตคติ

ลักษณะสำคัญของเจตคติ ภาวิดา (2553) ได้สรุปไว้ ดังนี้

2.1) เจตคติเป็นการเตรียมความพร้อม ในการตอบสนองต่อสิ่งเร้าทางที่ชอบหรือไม่ชอบต่อสิ่งนั้น ซึ่งการเตรียมนี้เป็นการเตรียมภายในของจิตใจมากกว่าภายนอก ที่จะสังเกตเห็นได้

2.2) สภาวะตอบสนองของบุคคล ที่จะยอมรับหรือไม่ยอมรับ ชอบหรือไม่ชอบต่อสิ่งต่างๆนั้น มีลักษณะที่ซับซ้อน ทั้งนี้จะเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับอารมณ์ด้วย

2.3) เจตคติไม่ใช่พฤติกรรม แต่เป็นสภาวะของจิตใจ ที่มีอิทธิพลต่อความรู้สึกนึกคิด และเป็นตัวกำหนดแนวทางในการแสดงออกของพฤติกรรม

2.4) เจตคติ ไม่สามารถวัดได้โดยตรง แต่สามารถสร้างเครื่องมือวัดพฤติกรรมที่แสดงออกมา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการทำนายหรืออธิบายเจตคติได้

2.5) เจตคติเกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ ซึ่งบุคคลจะมีเจตคติในเรื่องเดียวกัน แตกต่างกันได้ด้วยสาเหตุหลายประการ เช่น สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม ระดับอายุและเชาวน์ปัญญา

2.6) เจตคติมีความคงที่และแน่นอนพอสมควร แต่อาจเปลี่ยนแปลงได้

จะเห็นได้ว่าเจตคติเป็นลักษณะที่เกิดจากบุคคล โดยผ่านการเรียนรู้มานานนับตั้งแต่เด็ก ประสบการณ์ทั้งมวลที่ได้รับทั้งทางตรงและทางอ้อม มีอิทธิพลทำให้เกิดความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบ ยอมรับหรือปฏิเสธ ตาม

ความคิดเห็นของแต่ละบุคคล ลักษณะของเจตคตินี้สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามวัยต่างๆ

3) การวัดเจตคติ

เจตคติเป็นพฤติกรรมภายในที่มีลักษณะเป็นนามธรรม ซึ่งเราเองเท่านั้นที่ทราบ การวัดเจตคติโดยตรงจึงทำไม่ได้ แต่การศึกษาเจตคตินั้นสามารถกระทำได้ เจตคติสามารถวัดได้ โดยการสร้างแบบวัดเจตคติ เพื่อถามความรู้สึกต่อสิ่งเร้าในรูปของความชอบหรือไม่ชอบ แบบวัดเจตคติที่นิยมใช้มีอยู่ 3-4 วิธี (สุวิทย์ และ คณะ, 2541) คือ

3.1) วิธีลิเคิร์ทสเกล (Likert Scale) เป็นวิธีวัดเจตคติ ที่รู้จักแพร่หลายมากที่สุดวิธีหนึ่ง การวัดเจตคติของลิเคิร์ท เริ่มด้วยการรวบรวมหรือเรียบเรียงข้อความที่เกี่ยวข้องกับเจตคติที่ต้องการจะศึกษา ให้ความหมายสิ่งที่ต้องการจะวัดให้แน่นอนชัดเจน และครอบคลุมขอบเขตเนื้อหาที่ต้องการวัดทั้งหมดและข้อความที่สร้างขึ้น ต้องประกอบไปด้วยข้อความที่สนับสนุน และต่อต้านในเรื่องที่ต้องการจะวัด กล่าวคือ มีข้อความที่เป็นบวกและเป็นลบคละกันไป และนำข้อความที่รวบรวมได้ ไปลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการจะทำการศึกษา โดยกำหนดคำตอบของแต่ละข้อความ ให้เลือกตอบ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง การให้คะแนนนั้น จะขึ้นอยู่กับชนิดของข้อความว่าเป็นข้อความที่สนับสนุนหรือเป็นบวก ถ้าตอบเห็นด้วยอย่างยิ่ง ให้คะแนน 5 คะแนน และลดลงไป จนถึงตอบไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ให้คะแนน 1 คะแนน ส่วนข้อความที่ต่อต้านหรือเป็นลบ ถ้าตอบไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งให้ 5 คะแนน และลดลงเรื่อยๆไปจนถึงเห็นด้วยอย่างยิ่งให้คะแนน 1 คะแนน คะแนนของผู้ตอบแต่ละคนในแบบวัดเจตคติ คือ ผลรวมของคะแนนทุกข้อในแบบวัดเจตคติ ซึ่งลิเคิร์ทถือว่าผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อสิ่งใด ย่อมมีโอกาสที่จะตอบเห็นด้วยกับข้อความที่สนับสนุนสิ่งนั้นมาก และในทำนองเดียวกันผู้ที่มีเจตคติไม่ดีต่อสิ่งนั้น โอกาสที่จะเห็นด้วยกับข้อความที่สนับสนุนสิ่งนั้นก็มีน้อย และโอกาสที่จะตอบเห็นด้วยกับข้อความที่ต่อต้านสิ่งนั้นจะมีมาก คะแนนรวมของทุกข้อ จะเป็นเครื่องชี้ให้เห็นถึงเจตคติของผู้ตอบ ในแบบวัดเจตคติของแต่ละคน

3.2) วิธีเทอร์สโตน (Thrustone Scale) วิธีการวัดแบบเทอร์สโตนนี้ เน้นปัญหาด้านการมีช่วงเท่ากัน มากกว่าการวัดแบบอื่นซึ่งในทางปฏิบัติ หมายถึง วิธีการให้น้ำหนักหรือคะแนนแต่ละข้อความที่ประกอบขึ้นมาเป็นสากล ข้อความแต่ละข้อความจะมีน้ำหนักในแต่ละช่วงเท่ากัน โดยเทอร์สโตน ยึดหลักที่ว่า “คุณลักษณะใดๆในความรู้สึกของคนเรานั้น จะมีตั้งแต่เห็นด้วยน้อยที่สุดไปจนถึงเห็นด้วยมากที่สุด” โดยจะแบ่งช่วงความรู้สึกออกเป็น 11 ช่วงเท่าๆกัน ความคิดเห็นแต่ละข้อความ จะมีน้ำหนักค่าเจตคติต่างกันไป จะอยู่ในช่วงไหนนั้นก็แล้วแต่ข้อความคิดเห็นนั้น

3.3) วิธีกัทแมน สเกล (Guttman Scale) จากข้อบกพร่องเทอร์สโตนสเกล และลิเคิร์ทสเกล ในเรื่องเกี่ยวกับความหมายของคะแนน และความเป็นมิติเดียวกัน ตลอดจนความสามารถในการนำคะแนนมาสร้างเป็นสเกล ใช้แก้ไขข้อบกพร่องที่กัทแมนได้ให้ความสนใจ และคิดหาวิธีสร้างสเกลที่มีคุณสมบัติเด่น

3.4) วิธีการหาความแตกต่างของความหมาย (Semantic Deferential) เป็นการศึกษาเกี่ยวกับความคิดรวบยอด (Concepts) ของบุคคลแต่ละบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีต่อสิ่งต่างๆ ผู้ที่คิดวิธีนี้ คือ ชาร์ล ออสกูด (Charles E. Osgood) และผู้ร่วมงาน เป็นการศึกษาถึงความหมายของสิ่งต่างๆ ตามความคิดเห็นของกลุ่มที่จะศึกษา โดยการให้ประเมินคาบเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ที่ต้องการวัดอาจจะเป็นสถานที่ บุคคล เหตุการณ์ ฯลฯ การประมาณค่านั้นใช้คำคุณศัพท์ ซึ่งตรงกันข้ามและมีลำดับของความมากน้อยจากด้านหนึ่งไป สู่อีกด้านหนึ่ง รวมทั้งหมด 7 อันดับ (บางครั้งใช้ 5 หรือ 3 อันดับ) ในการที่จะให้ผู้ตอบประเมินค่ามากหรือน้อยนี้ทำให้เชื่อได้ว่าแบบวัดนี้สามารถใช้วัดเจตคติของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลต่อสิ่งต่างๆ ได้ และสามารถเปรียบเทียบเจตคติที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งของกลุ่มต่างๆได้ จะเห็นได้ว่าการวัดเจตคติมีหลายวิธี และวิธีของ ลิเคิร์ทสเกล เป็นวิธีที่นิยมใช้กันแพร่หลาย

สำหรับการศึกษาในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้นำวิธีของลิเคิร์ทสเกล มาประยุกต์ใช้เป็น 5 ระดับ เพื่อวัดระดับความคิดเห็นในเรื่องเกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยง และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเด็กวัยรุ่นตอนต้น อายุระหว่าง 11-13 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร

2.6.3 ปัจจัยทางด้านครอบครัว

2.6.3.1 ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว

1) ความหมายของการอบรมเลี้ยงดู

การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ เป็นสิ่งที่มีอิทธิพล ต่อการพัฒนาการในเด็กและวัยรุ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีอิทธิพลต่อพัฒนาการด้านอารมณ์ สังคม ภาษา และเชาว์ปัญญา ตลอดจนความรู้สึกนึกคิด ค่านิยม เจตคติและอื่นๆ มีผู้ให้ความหมายของการอบรมเลี้ยงดูไว้ ดังนี้

สารภี (2541) การอบรมเลี้ยงดู หมายถึง การที่พ่อแม่ หรือผู้ปกครองมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กทั้งทางตรงและทางอ้อม ทั้งทางวาจาและการกระทำ ทำให้เด็กรับรู้ถึงความรู้สึก และการกระทำดังกล่าวของพ่อแม่

อาภาพร และ สร้อย, (2548) กล่าวว่า การอบรมเลี้ยงดู หมายถึง วิธีการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ ผู้ปกครองที่ปฏิบัติต่อเด็ก ทั้งการกระทำ วาจา ท่าทางที่แสดงให้เด็กรับรู้ถึงความรัก ความอบอุ่น การเอาใจใส่ที่พ่อแม่ ผู้ปกครอง มีต่อแด็กในลักษณะการให้คำแนะนำ สั่งสอนในเรื่องต่างๆ เพื่อเป็นการสร้างและพัฒนาบุคลิกภาพของเด็ก

2) รูปแบบการอบรมเลี้ยงดู

การอบรมเลี้ยงดูเป็นสิ่งที่สำคัญยิ่ง ในการสร้างและพัฒนาบุคลิกภาพ

ของเด็ก จึงมีผู้ศึกษาค้นคว้าและวิจัยเกี่ยวกับการเลี้ยงดูในรูปแบบต่างๆ ซึ่งรูปแบบการเลี้ยงดู มีลักษณะเฉพาะแตกต่างกันตามลักษณะและการปฏิบัติต่อเด็ก ที่สามารถสรุปได้ ดังนี้

โรเจอร์ (Rogers) ได้แบ่งประเภทของการอบรมเลี้ยงดู ที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพและพฤติกรรมของมนุษย์ออกเป็น 3 แบบ คือ (Rogers, 1972, อ้างถึงใน ไชยา, 2541)

2.1) การเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย (Democracy) หมายถึง วิธีการปฏิบัติของพ่อแม่ หรือผู้ปกครอง ที่ทำให้เด็กรู้สึกว่าตนเองได้รับการปฏิบัติด้วยความยุติธรรม ไม่ตามใจหรือเข้มงวดจนเกินไป พ่อแม่ให้ความรัก ความอบอุ่น มีเหตุผล ยอมรับความสามารถ และความคิดเห็นของเด็ก เปิดโอกาสให้เด็กได้มีส่วนร่วมรับรู้ในกิจกรรมบางอย่าง ส่งเสริมให้เด็กมีอิสระในการตัดสินใจ และแก้ปัญหาด้วยตนเอง มีความเป็นตัวของตัวเอง

2.2) การอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความคุ้มครองมากเกินไป (Over Protection) หมายถึง วิธีการปฏิบัติของพ่อแม่หรือผู้ปกครอง ที่ทำให้เด็กรู้สึกว่าตนเองไม่ได้รับอิสระเท่าที่ควร ไม่ได้ทำในสิ่งที่ตนเองต้องการ หรือทำอะไรด้วยตนเอง ต้องปฏิบัติตามระเบียบวินัยที่พ่อแม่กำหนดไว้ ถูกควบคุมและอยู่ในสายตาหรือคุ้มครองป้องกัน ให้ความช่วยเหลืออยู่ตลอดเวลา ไม่มีความเป็นตัวของตัวเอง และมีความรู้สึกว่าตนเองเป็นเด็กเสมอ

2.3) การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย (Rejection) หรือการทอดทิ้ง หมายถึง วิธีการปฏิบัติของพ่อแม่หรือผู้ปกครอง ที่ทำให้รู้สึกว่าตนเองถูกเกลียดชังไม่ได้รับการเอาใจใส่สนับสนุน หรือให้คำแนะนำช่วยเหลือเท่าที่ควร มักใช้วิธีวิจารณ์ ตำหนิ หรือลงโทษที่รุนแรง ปราศจากเหตุผล ไม่ให้ความสนิทสนมเป็นกันเอง และปล่อยปละละเลยความเป็นอยู่

สารภี (2541) แบ่งการอบรมเลี้ยงดูออกเป็น 4 แบบ ดังนี้

1) การอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ (Authoritative parenting style) หมายถึง การที่เด็กรับรู้ว่าพ่อแม่อบรมเลี้ยงดู โดยมีการควบคุมและเรียกร้องให้เด็ก ทำตามความต้องการของพ่อแม่ ในขณะเดียวกัน พ่อแม่ก็ยึดตัวเด็กเป็นศูนย์กลาง ด้วยการยอมรับและตอบสนองต่อความต้องการของเด็ก

2) การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อำนาจควบคุม (Authoritarian parenting style) หมายถึง การที่เด็กรับรู้ว่าพ่อแม่อบรมเลี้ยงดูโดยมีการควบคุม และเรียกร้องให้เด็กทำตามความต้องการของพ่อแม่ ในขณะเดียวกันพ่อแม่ก็ยึดตัวเด็กเป็นศูนย์กลาง ด้วยการปฏิเสธและไม่ตอบสนองต่อความต้องการของเด็ก

3) การอบรมเลี้ยงดูแบบรักตามใจ (Permissive parenting style) หมายถึง การที่เด็กรับรู้ว่าพ่อแม่อบรมเลี้ยงดู โดยไม่มีการควบคุม และไม่เรียกร้องให้เด็กทำตามความต้องการของพ่อแม่ ในขณะเดียวกันพ่อแม่ก็ยึดตัวเด็กเป็นศูนย์กลาง ด้วยการยอมรับและตอบสนอง ต่อความต้องการทุกอย่างของเด็ก

4) การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย (Indifferent and uninvolved parenting style) หมายถึง การที่เด็กรับรู้ว่าพ่อแม่อบรมเลี้ยงดูโดยไม่มีการควบคุม และไม่เรียกร้องให้เด็กทำตามความต้องการของพ่อแม่ ในขณะเดียวกันพ่อแม่ก็ยึดตัวเด็กเป็นศูนย์กลาง ด้วยการปฏิเสธและไม่ตอบสนองต่อความต้องการทุกอย่างของเด็ก

อาภาพร และ สร้อย (2548) กล่าวถึง การอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา ไว้ 5 แบบ ดังนี้

1) การอบรมเลี้ยงดูแบบอัตตาธิปไตย หมายถึง การที่พ่อแม่คอยกวดขัน ดูแล ควบคุม ทั้งความประพฤติ ความคิด เจตคติ และความรู้สึก พ่อแม่จะออกคำสั่ง ให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบและสิ่งที่พ่อแม่ต้องการ ถ้าเด็กไม่ปฏิบัติจะถูกทำโทษ

2) การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย หมายถึง การที่พ่อแม่แสดงความรัก และส่งเสริมให้เด็กมีอิสระด้านความคิด ตัดสินใจ และแก้ปัญหาต่างๆด้วยตนเอง พ่อแม่จะอธิบายเหตุผลในการส่งเสริม หรือห้ามทำสิ่งต่างๆ

3) การอบรมเลี้ยงดูแบบรักตามใจ หมายถึง การที่พ่อแม่ยินยอมให้เด็กแสดงพฤติกรรมต่างๆได้ตามใจปรารถนา โดยไม่ต้องทำตามกฎเกณฑ์ แม้กระทำผิดก็ไม่ได้รับการลงโทษ เด็กได้รับการปล่อยตามใจ ไม่มีการแนะนำที่เหมาะสมในการแก้ปัญหา

4) การอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความคุ้มครอง หมายถึง การที่พ่อแม่แสดงความรักและความห่วงใยจนเกินไป ให้ความช่วยเหลือเกินความจำเป็น มักเข้าไปยุ่งในทุกเรื่อง ทำให้เด็กรู้สึกว่าตนไม่มีอิสระที่จะทำอะไรด้วยตนเอง

5) การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย หมายถึง การที่พ่อแม่ไม่สนใจ ไม่เอาใจใส่ ไม่ให้ความช่วยเหลือเมื่อจำเป็น

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่า รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูมีความหลากหลายรูปแบบการเลี้ยงดูที่ครอบคลุมความหมายของการเลี้ยงดู ในบริบทของประเทศไทยและมีความละเอียดในเนื้อหาของแต่ละรูปแบบ ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษา ได้สรุปแนวคิดในการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวไว้ดังนี้

การการอบรมเลี้ยงดู หมายถึง วิธีการที่พ่อแม่ หรือผู้ปกครองใช้ในการอบรมเลี้ยงดูสั่งสอนบุตร อันเป็นแนวทางให้ผู้เลี้ยงดู สามารถให้ความรักและการลงโทษการกระทำต่างๆของเด็ก ได้จำแนกออกเป็น 5 แบบ ดังนี้

1) การเลี้ยงดูแบบให้ความรัก หมายถึง การที่พ่อแม่ หรือผู้ปกครองปฏิบัติต่อเด็กแบบไม่เข้มงวดเกินไป และในขณะเดียวกันก็ไม่ปล่อยลูกจนเกินไป พ่อแม่เป็นคนใจกว้างมีเหตุผล มีความรักความเอาใจใส่ และสนใจทุกข์สุขของเด็ก มีความใกล้ชิดกับเด็ก มีเหตุผล ถ้าลูกทำผิดก็จะ

อบรมสั่งสอน หรือแม้จะมีการลงโทษ ก็จะชี้แจงความผิดก่อนไม่ลงโทษด้วยอารมณ์ พร้อมทั้งให้โอกาสเด็กในการที่จะชี้แจงเหตุผล เด็กสามารถแสดงความคิดเห็น สามารถโต้ตอบ มีความเป็นตัวของตัวเอง พ่อแม่ยอมรับในความสามารถและความคิดของเด็ก และให้การช่วยเหลือกับเด็กในโอกาสที่เหมาะสม

2) การเลี้ยงดูแบบลงโทษ หมายถึง การที่พ่อแม่หรือผู้ปกครองมีอำนาจเด็ดขาดภายในบ้าน มีการวางกฎเกณฑ์และจุดมุ่งหมายไว้ให้บุตรหลานปฏิบัติตาม เด็กควรเชื่อฟังผู้ใหญ่ สิ่งที่ผู้ใหญ่หรือพ่อแม่สั่งให้ทำต้องเป็นสิ่งที่ถูกต้องเสมอ เด็กมีหน้าที่รับฟังคำสั่งและทำตามคำสั่งเท่านั้น เมื่อใดที่เด็กทำผิดในสายตาของพ่อแม่แล้วก็จะได้รับการว่ากล่าวตักเตือน การตัดสินว่าเด็กทำถูกหรือผิด เป็นความคิดเห็นของพ่อแม่เพียงฝ่ายเดียว พ่อแม่จะคอยควบคุมทั้งพฤติกรรมและความคิด ถ้าเด็กไม่ปฏิบัติตามจะถูกลงโทษ

3) การเลี้ยงดูแบบแสดงความเป็นเจ้าของมากเกินไป หมายถึง วิธีการที่พ่อแม่หรือผู้ปกครองดูแลเอาใจใส่เด็กทุกย่างก้าว ไม่ว่าจะการกินการนอน หรือการกระทำใดๆจะอยู่ในสายตาของพ่อแม่เสมอ พ่อแม่จะเห็นลูกเป็นเด็กเล็กๆที่ต้องดูแลตลอดเวลา และไม่ยอมให้ลูกพบกับความลำบากไม่ว่ากรณีใดๆ จะปฏิบัติต่อเด็กทำให้เด็กรู้สึกว่าไม่ได้รับอิสระ พ่อแม่หรือผู้ปกครองครอบงำ ทั้งในเรื่องส่วนตัว ความคิดเห็น การแต่งกาย ฯลฯ โดยยึดเอาความพอใจและความต้องการของตนเป็นหลัก

4) การเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย หมายถึง วิธีการที่พ่อแม่ หรือผู้ปกครองปล่อยให้เด็กมีอิสรเสรีภาพ เด็กสามารถทำอะไรตามใจตัวเอง เด็กจะทำผิดหรือถูก พ่อแม่ก็ไม่สนใจจะอบรมสั่งสอน ทำให้เด็กรู้สึกว่าไม่ได้รับความรักความเอาใจใส่ ไม่ได้รับคำแนะนำและการช่วยเหลือจากพ่อแม่ เด็กพยายามเรียกร้องความสนใจ โดยแสดงพฤติกรรมที่ก้าวร้าว เห็นคนอื่นเป็นศัตรู ปรับตัวไม่ดี ไม่รู้จักขอบเขตของความพอดี แสวงหาความอบอุ่นจากสิ่งแวดล้อมนอกบ้าน เช่น โรงเรียน เพื่อนๆ ซึ่งทำให้ถูกชักจูงและล่อลวงได้ง่าย

5) การเลี้ยงดูแบบตามใจ หมายถึง วิธีการที่พ่อแม่ หรือผู้ปกครองยินยอมให้บุตรแสดงพฤติกรรมต่างๆได้ตามใจ โดยไม่มีกฎเกณฑ์ แม้กระทำผิดก็ไม่ถูกลงโทษ บางครั้งพ่อแม่อาจชดเชยเอาใจใส่ต่อลูก โดยการให้เงินลูกใช้ตามความพอใจ คบเพื่อนได้ตามสะดวก และดำเนินชีวิตได้ตามความต้องการของตนเอง

สภาพแวดล้อมทางสังคมที่มีอิทธิพลต่อชีวิตและพัฒนาการในทุกด้านของมนุษย์ คือ ครอบครัว ซึ่งประกอบไปด้วย พ่อแม่ ซึ่งเป็นองค์ประกอบพื้นฐาน พ่อแม่นั้นมีบทบาทในด้านการอบรมสั่งสอน และถ่ายทอดความเชื่อ ทัศนคติ ค่านิยม และแบบแผนพฤติกรรมต่างๆแก่เด็กในการอบรมเลี้ยงดู ซึ่งจะมีผลต่อลักษณะทางจิตใจและพฤติกรรมของเด็ก และเป็นการส่งผลต่อลักษณะทางบุคลิกภาพต่อไปด้วย ดังนั้นพฤติกรรมที่มนุษย์แสดงออกส่วนใหญ่สืบเนื่องมาจากการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว

2.6.3.2 การสื่อสารเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว

1) การสื่อสารในครอบครัว

ครอบครัว เป็นสถาบันที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ในการป้องกันปัญหาสังคมและการพัฒนาสังคม ในประเทศต่างๆมุ่งพัฒนาครอบครัวให้มีคุณภาพ การสื่อสารในครอบครัวที่ดี ควรเริ่มจากพัฒนาความสัมพันธ์ที่ดีกับลูก การพัฒนาความสัมพันธ์ที่ดีกับลูกได้นั้น จะต้องอาศัยความไว้วางใจ การยอมรับการเข้าใจอันดีและความสนใจ ซึ่งเป็นหน้าที่โดยตรงของพ่อแม่ที่จะผลักดันให้เกิดขึ้นในตัวของเด็ก เมื่อใดก็ตามที่เด็กเกิดความรู้สึกว่าพ่อแม่ยอมรับในตัวเด็ก เด็กมีความไว้วางใจพ่อแม่ๆก็จะสามารถที่จะเข้าหาเด็ก พูดคุยกับเด็กได้

กลยุทธ์ในการเข้าหาตัวเด็ก พ่อแม่ควรมีความละเอียดรอบคอบให้ความสนใจในเรื่องที่จะพูดคุยกับเด็ก ไม่พูดไปทำงานไป ซึ่งอาจทำให้เด็กรู้สึกว่าพ่อแม่ไม่สนใจในตัวเด็ก พ่อแม่ควรที่จะให้เด็กรู้สึกว่าพ่อแม่มีความสนใจเด็กอย่างแท้จริง มีความจริงใจที่จะช่วยเหลือเด็ก ในทุกๆเรื่องของเด็ก ในบางเรื่องคำแนะนำของพ่อแม่ อาจทำให้เด็กเกิดความสับสนกับความคิดของเด็กเอง ในการตัดสินใจในการแก้ปัญหา แต่พ่อแม่ก็ควรที่จะให้ความสนใจเด็ก และคอยเป็นที่ปรึกษาแนะนำเด็กได้ตลอดเวลา เพราะบางทีถ้ารอเด็กเป็นฝ่ายพูดก่อน เด็กอาจจะไม่พูดเลยก็เป็นได้

2) ความหมายของการสื่อสาร

การสื่อสาร หมายถึง การที่บุคคลหนึ่งส่งข่าวสารไปยังอีกบุคคลหนึ่ง มีผลให้ผู้รับข่าวสารนั้นมีการตอบสนองภายในและแสดงออกมา

ผู้ส่งข่าวสาร ผู้รับข่าวสาร

การสื่อสารประกอบด้วย ข่าวสาร 2 อย่าง คือ

(1) ข่าวสารที่เป็นคำพูด หรือ ภาษาพูด (วัจนภาษา)

(2) ข่าวสารที่ไม่เป็นคำพูด (อวัจนภาษา) หรือภาษาท่าทาง ที่รวมถึงภาษากาย การสบตา สีหน้า น้ำเสียง การสัมผัส ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของอารมณ์

จึงอาจกล่าวได้ว่า การสื่อสารเป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกันและกัน โดยเน้นที่การสื่อสารทางวาจา เนื่องจากสามารถประเมินได้ชัดเจนกว่าการสื่อสารโดยไม่ใช้คำพูด

3) ความหมายของการสื่อสารในครอบครัว

การสื่อสารในครอบครัวที่เหมาะสม จะเป็นพื้นฐานสำคัญที่ช่วยให้ครอบครัวมีความมั่นคง มีความเข้าใจระหว่างสมาชิกในครอบครัวและช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว และเป็นการส่งเสริมสุขภาพจิตของสมาชิกในครอบครัวในแต่ละครอบครัวสามารถปรุงแต่งชีวิตครอบครัวให้มั่นคง

ได้ โดยใช้ทักษะพื้นฐานของการสื่อสาร ดังนี้

3.1) สื่อความประทับใจ (appreciations) เป็นการแสดงความชื่นชมที่มีต่อสมาชิกในครอบครัวด้วยความจริงใจ ไม่ใช่ป้อยอจนเกินเหตุ ผู้ฟังรู้สึกผ่อนคลายมีความสุข มีความภาคภูมิใจ เช่น “ลูกเก่งมาก ทำให้แม่ภูมิใจ”

3.2) สื่อความกังวลใจ ห่วงใย (worries) เป็นการบอกกล่าวถึงความรู้สึกที่กังวลออกมาในเวลาที่เหมาะสม เป็นการช่วยลดความเก็บกดลงได้ เช่น “ลูกกลับบ้านผิดเวลา แม่เป็นห่วงมาก”

3.3) การให้ข้อมูลใหม่ (new information) การให้ข้อมูลใหม่ เป็นการบอกกล่าวเกี่ยวกับเหตุการณ์ การนัดหมาย ความชื่นชมในความสำเร็จของบุคคล หรือการทำกิจกรรมเพื่อให้สมาชิกในครอบครัวทราบข้อมูลเดียวกัน มีความเข้าใจเหมือนกัน นำไปสู่ความภาคภูมิใจ แก่บุคคลที่ประสบความสำเร็จด้วย

3.4) สื่อข้อสงสัยหรือไม่เข้าใจ เป็นการสื่อสารให้อีกฝ่ายทราบ เพื่อขอให้อธิบายสิ่งที่สงสัยนั้นเพิ่มเติม แทนที่จะเก็บไปคิดหรือเข้าใจเอง ซึ่งมักจะเป็นทางลบมากกว่าทางบวก

3.5) สื่อความไม่พอใจ พร้อมด้วยข้อเสนอแนะ ที่มีความเป็นไปได้ (complaints and recommendations) เป็นการแลกเปลี่ยนปัญหาซึ่งกันและกัน และผู้เสนอปัญหามีโอกาสเสนอทางแก้ไขที่เป็นไปได้ เพราะผู้ที่ทราบปัญหาจะเป็นผู้ที่รู้ดีที่สุด เกี่ยวกับปัญหาดีกว่าจะให้ผู้อื่นตัดสินว่าไม่ถูกต้องหรือไม่ควรเป็นอย่างนั้น ซึ่งการสื่อเช่นนี้จะเป็นการเปิดเผยความไม่พอใจ ความโกรธ และแสดงออกมาในทางที่เหมาะสม

3.6) สื่อความหวัง ความปรารถนา (hopes and wishes) เป็นการแบ่งปันความหวังและความปรารถนาต่อกัน โดยการพูดให้ผู้อื่นทราบถึงความหวังและความปรารถนา ที่เรากระทำให้เป็นจริง แม้ว่าจะได้รับการตอบสนองหรือไม่ก็ตาม แต่เมื่อเราบอกถึงความหวังความปรารถนาออกไปแล้วอาจมีการรวมพลัง เพื่อให้ความหวังนั้นเป็นผลสำเร็จก็ได้ เช่น การที่ลูกมีความปรารถนาที่จะสอบได้เกรดดีๆ อยากเป็นที่รักของครู พ่อแม่ ก็สามารถตอบสนอง โดยการให้กำลังใจ ความชื่นชม เป็นการช่วยเพิ่ม Self-esteem (ความภาคภูมิใจในตนเอง) ให้แก่ลูกได้

3.7) อารมณ์ขัน การใช้คำพูดที่แทรกอารมณ์ขัน จะช่วยให้บรรยากาศในการพูดคุยคลายความตึงเครียดลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในชีวิตประจำวันของคนเรา ต้องประสบกับความเครียดของการจราจร ความเหน็ดเหนื่อยจากการทำงาน ก็จะมีคำพูดที่ช่วยผ่อนคลายความรู้สึกภายในขึ้นได้

การสื่อสารที่ดีในครอบครัวเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับการอยู่ร่วมกันในชีวิตประจำวัน แม้ว่าในสังคมไทยเราจะไม่ค่อยได้คำนึงถึงเรื่องราวการสื่อสารว่ามีความสำคัญมาก่อน ซึ่งจะเห็นได้จากคำกล่าวที่ว่า “พูดไปสองไพเบี้ย นิ่งเสียตำลึงทอง” ทำให้คนส่วนใหญ่กลายเป็นคนเงียบไม่อยากพูด ไม่

ออกความเห็น เกิดความเครียดและกดดันในครอบครัว นำไปสู่ปัญหาในครอบครัว แต่ในปัจจุบันมีการนำเรื่องการสื่อสาร มาใช้ในการแก้ปัญหาครอบครัวมากขึ้น และถือเป็นหัวใจสำคัญ ในการช่วยให้เกิดความเข้าใจระหว่างสมาชิก และช่วยให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดี สร้างความรัก ความผูกพัน พร้อมที่จะช่วยกันแก้ปัญหาที่จะเกิดขึ้นในครอบครัว

4) รูปแบบการสื่อสารในครอบครัว

รูปแบบการสื่อสารในครอบครัว (family communication pattern) เป็นโครงสร้าง และกระบวนการสื่อสารระหว่างบุคคล (interpersonal level) ซึ่งมีการแบ่งรูปแบบของการสื่อสารไว้หลายชนิด แต่ที่ถูกกล่าวถึงและนำมาใช้ คือ แนวคิดของ เมคลอด และเชพฟี่ (Mcleod & Chaffee, 1967 อ้างถึงใน จุฑานาฏ, 2543) ซึ่งแบ่งการสื่อสารออกเป็น 4 รูปแบบ ซึ่งสอดคล้องกับรูปแบบการเลี้ยงดู ดังนี้

4.1) การสื่อสารแบบปล่อยปละ (laissez-faire) เป็นการสื่อสารระหว่างพ่อ แม่ ลูก จะไม่เน้นหรือยึดถือรูปแบบ ไม่มีกรอบหรือแนวทางที่เป็นแบบอย่าง ว่าเด็กต้องเชื่อฟัง และคล้อยตามทรรศนะคติ หรือห้ามโต้เถียงพ่อแม่ โดยจะเป็นไปอย่างอิสรเสรี แต่ขณะเดียวกันเด็กจะไม่ได้รับการสนับสนุนให้กล้าแสดงความคิดเห็น

4.2) การสื่อสารแบบปกป้อง (protective) ให้ความสำคัญกับ สังคมประเพณีที่ยึดถือปฏิบัติ และปลูกฝังเป็นอันดับแรก หรือให้ความสำคัญต่อเรื่องของความคิด จะเห็นได้จากการที่เด็กให้ความสำคัญเกี่ยวกับความถูกต้องของเนื้อหา และข้อเท็จจริงเป็นเรื่องรองลงมา ครอบครัวจะสอนให้เด็กเชื่อฟังคล้อยตามผู้ใหญ่ เพื่อให้อยู่ร่วมกันในครอบครัวหรือสามารถติดต่อกับผู้อื่นได้ เด็กจะถูกสอนไม่ให้แสดงความคิดเห็นที่ขัดแย้ง โต้เถียง แม้จะไม่เห็นด้วยก็ตาม

4.3) การสื่อสารแบบเปิดเสรี (pluralistic) ให้ความสำคัญ โดยการให้เด็กได้พัฒนาความคิดที่เป็นตัวของตัวเองและแสดงออกมา แม้เด็กจะมีความคิดแตกต่างกัน เด็กจะได้รับการสั่งสอนให้มีแนวคิดใหม่ๆ กล้าที่จะแสดงออกโดยการอภิปราย ถกเถียงในประเด็นต่างๆ ในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นกับบุคคลอื่นๆ รู้จักกล้าตัดสินใจด้วยตัวเอง โดยไม่ต้องกลัวว่าความคิดจะขัดแย้งกับพ่อแม่และทำให้พ่อแม่ไม่พอใจ ไม่ต้องยึดติดกับสังคม ความเชื่อ และประเพณีมากนัก

4.4) การสื่อสารแบบประนีประนอม (consensual) ให้เห็นความสำคัญของสังคม ประเพณี และแบบแผนที่ยึดถือปฏิบัติปลูกฝังกันมานาน ขณะเดียวกันก็ให้ความสำคัญกับการสอนให้เด็กพัฒนาความคิดเห็นที่เป็นของตนเอง กล้าแสดงความคิดเห็น แม้ว่าความคิดเห็นนั้นจะแตกต่างกันก็ตาม

ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบแล้วแต่ละแบบมีข้อดีข้อเสียแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับการเลือกใช้ในแต่ละสถานการณ์ (จุฑานาฏ, 2543) ดังนี้

(1) การสื่อสารแบบปกป้อง (closed family communication) เป็นวิธีการ

สื่อสารในครอบครัวที่เข้มงวด โดยมีพ่อผู้มีอำนาจสูงสุดในครอบครัว เป็นผู้กำหนดกฎระเบียบอย่างเคร่งครัด ให้คำแนะนำและควบคุมกิจกรรมต่างๆในครอบครัว การสนทนาและข้อมูลข่าวสารจะต้องถูกกลั่นกรอง เพื่อให้เป็นไปตามบรรทัดฐานของครอบครัว โดยกำหนดว่าสมาชิกควรที่จะได้เห็นอะไรบ้าง และไม่ควรได้เห็นอะไรบ้าง

ข้อดีของการสื่อสารแบบปกป้อง คือ มีการแก้ไขปัญหา ด้วยวิธีเชิงอำนาจนิยม โดยมุ่งเน้นให้เกิดประสิทธิผล กฎระเบียบวินัยให้ความมั่นคง และปลอดภัยกับสมาชิก ได้เป็นอย่างดี การใช้ทรัพยากรในครอบครัวมีการจัดสรรอย่างรอบคอบ ไม่ปล่อยให้สมาชิกทำตามอำเภอใจ ข้อเสียของการสื่อสารแบบปกป้อง คือ สมาชิกในครอบครัวปิดกั้นตนเองจากโลกภายนอก ไม่มีอิสระอย่างเต็มที่ดำเนินกิจกรรมต่างๆตามกฎระเบียบที่วางไว้

(2) การสื่อสารแบบเปิด (open family communication) เป็นการสื่อสารที่สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ และสามารถดำเนินการได้ กฎ ระเบียบของครอบครัวเป็นสิ่งที่ผ่อนผันและเปลี่ยนแปลงได้ ประเด็นต่างๆสามารถที่จะถกเถียงกันได้ การโน้มน้าวจิตใจเป็นวิธีที่พ่อแม่ใช้ ซึ่งจะได้ผลดีกว่าการใช้อำนาจเหนือลูก ทุกคนมีสิทธิ์ในการโน้มน้าวจิตใจของสมาชิก ให้ทำในสิ่งที่ตนต้องการ มีการสื่อสารกับบุคคลภายนอกตลอดเวลา ไม่มีการปิดกั้นข้อมูลข่าวสารจากภายนอกสู่ครอบครัว

ข้อดีของการสื่อสารแบบเปิด คือ สมาชิกสามารถแสดงความต้องการของตนเองกับครอบครัว เนื่องจากมีการสื่อสารที่โน้มน้าวใจ และยึดเสียงข้างมากเป็นส่วนใหญ่ ทุกคนมีอิทธิพลต่อครอบครัว และมีโอกาสแสดงออกทั้งทางอารมณ์ สังคมและสติปัญญา ข้อเสียของการสื่อสารแบบเปิด คือ มีการแตกแยกได้ง่าย ขาดความปรองดองและทุกคน ต่างยึดมั่นในความคิดของตนเองและมักที่จะเอาชนะกัน

(3) การสื่อสารแบบปล่อยปละละเลย (random family communication) เป็นการสื่อสารที่สมาชิก สามารถที่จะทำในสิ่งที่ตนเองต้องการ กฎระเบียบในครอบครัว มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา เป็นการอยู่ร่วมกันแบบเป็นไปตามความพอใจของแต่ละคนในครอบครัว โดยแต่ละคนสนใจในเรื่องที่เป็นปัจจุบัน ไม่มีเป้าหมายในอนาคต การดำเนินกิจกรรมในครอบครัวเป็นเพียงการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า มีการสื่อสารกับบุคคลภายนอกเป็นส่วนมาก และมีการรับเอาอิทธิพลจากภายนอกเข้ามามากน้อยแตกต่างกันในแต่ละคน

ข้อดีของการสื่อสารแบบปล่อยปละละเลย คือ ให้โอกาสในแต่ละคน มีอิสระในการดำเนินชีวิต ข้อเสียของการสื่อสารแบบปล่อยปละละเลย คือ เด็กไม่ได้รับการเอาใจใส่อย่างเหมาะสม และอาจเป็นหนทางไปสู่ความแตกร้าวของครอบครัว

5) การสื่อสารเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว

การศึกษาเพื่อหาความสัมพันธ์ ระหว่างกระบวนการเลี้ยงดู และ

พฤติกรรมทางเพศของบุตรได้รับความสนใจอย่างต่อเนื่อง แต่การศึกษายังคงเป็นการศึกษาในบริบทของต่างประเทศ สาเหตุสำคัญ คือ สังคมและวัฒนธรรมไทย ให้ความหมายของการพูดคุยเกี่ยวกับเรื่องเพศว่าเป็นสิ่งที่ไม่เหมาะสม แต่ในขณะเดียวกันการได้รับอิทธิพลจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคม การสื่อสารที่ไร้พรมแดนทำให้วัยรุ่นค้นหาข้อมูลต่างๆได้มากขึ้น แต่การค้นหาข้อมูลเหล่านี้กลับส่งผลในทางกลับกัน คือ เปิดโอกาสให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศมากขึ้น จากการทบทวนวรรณกรรมในต่างประเทศ เกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศภายในครอบครัว พบประเด็นสำคัญ ดังต่อไปนี้

ครอบครัวที่มีการพูดคุยเรื่องเพศ ระหว่างพ่อแม่ และบุตร มีแนวโน้มที่บุตรจะมีพฤติกรรมทางเพศช้า มีจำนวนคู่นอนน้อยและมีพฤติกรรมทางเพศน้อยกว่ากลุ่มที่ไม่มีการพูดคุย ที่สำคัญการสื่อสารเรื่องเพศมีความสัมพันธ์กับการคุมกำเนิด พบว่า การที่มารดาสื่อสารกับบุตรสาวถึงวิธีการคุมกำหนด ทำให้บุตรสาวมีเพศสัมพันธ์น้อยลง และในกลุ่มที่มีเพศสัมพันธ์ก็ใช้การคุมกำเนิดอย่างถูกวิธี ส่วนเนื้อหาที่ใช้ในการสื่อสารยังไม่มีข้อสรุปชัดเจน โรเซนทอล และ เฟลแมน (Rosenthal & Feldman, 1999) อ้างถึงใน อาภาพร และ สร้อย (2548) ได้ศึกษาถึงการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว และแยกสาระสำคัญประกอบด้วย

(1) พัฒนาการและประเด็นทางสังคม (development and societal concerns)

(2) พฤติกรรมทางเพศที่ปลอดภัย (safe sex)

(3) ประสบการณ์ทางเพศ (experiencing sex)

(4) กิจกรรมทางเพศ (solitary sexual activity)

อย่างไรก็ตามยัง ไม่มีข้อสรุปที่ชัดเจนถึงวิธีการ (styles) ความถี่ (frequency) ในการพูดคุยเกี่ยวกับเรื่องเพศ (Miller,1998)

จากการทบทวนวรรณกรรม ที่เกี่ยวข้องในประเทศไทย เกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างบิดาและบุตรสาว พบว่า มีค่อนข้างจำกัด การศึกษาส่วนใหญ่เน้นที่การศึกษา ความรู้ ทัศนคติของมารดา ในเรื่องการสื่อสารเรื่องเพศ และเนื้อหาเรื่องเพศ ในการสื่อสารยังเป็นรูปแบบเดียวกัน โดยไม่ได้คำนึงความแตกต่างของรูปแบบในการเลี้ยงดู จากแนวคิดและสถานการณ์ปัจจุบันในสังคมไทย ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของความแตกต่างของรูปแบบการเลี้ยงดู ที่จะส่งผลถึงการสื่อสารเรื่องเพศ รวมทั้งเนื้อหาที่ใช้ในการสื่อสาร นอกเหนือจากรูปแบบของการเลี้ยงดู และการสื่อสารระหว่างมารดาและบุตรสาว เนื้อหาสาระที่ใช้ในการสื่อสารเรื่องเพศยังมีความจำกัด ส่วนใหญ่มารดาจะสื่อสาร ในเรื่องการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพประจำเดือน และสุขวิทยา โดยละเว้นที่จะกล่าวถึงการตั้งครรภ์ การคุมกำเนิด และการมีเพศสัมพันธ์

กล่าวโดยสรุป การศึกษาที่ผ่านมาทั้งในประเทศและต่างประเทศ ชี้ให้เห็นความสำคัญของการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างพ่อแม่และบุตร โดยเฉพาะระหว่างมารดาและบุตรสาว ที่ส่ง

ผลต่อพฤติกรรมทางเพศของบุตร ทั้งในเรื่องของจำนวนคู่นอน กิจกรรมทางเพศ และการคุมกำเนิด แต่การศึกษาที่ผ่านมายังไม่ได้ข้อสรุปที่ชัดเจนถึงรูปแบบการเลี้ยงดูที่ส่งผลต่อการสื่อสารเรื่องเพศ โดยไม่ได้ใช้ความแตกต่างในการเลี้ยงดู เป็นพื้นฐานในการให้คำแนะนำ เนื้อหาในการสื่อสารส่วนใหญ่ ศึกษาเปรียบเทียบจากพัฒนาการของวัยรุ่น มากกว่าความต้องการของวัยรุ่นเอง ผู้ศึกษาจึงได้นำปัจจัยทางด้านการสื่อสารเรื่องเพศศึกษาในครอบครัวมาเป็นตัวแปรในการศึกษาครั้งนี้ด้วย

2.6.3.3 การสนับสนุนการคบเพื่อนต่างเพศของครอบครัว

เมอร์เรย์ และ เซนเทอร์ (Murray ; & Zentner. 1985) อ้างถึงใน ภาวิดา (2553) ให้ความเห็นว่า ครอบครัวเป็นระบบสังคมซึ่งเป็นกลุ่มปฐมของสังคม ประกอบด้วยบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป อาศัยร่วมกันโดยความสัมพันธ์ที่อาจเกิดจากการสืบสายโลหิต การแต่งงานหรือการรับเลี้ยงดู หรือเป็นผู้ที่อยู่อาศัยร่วมกัน โดยมีสัญญาผูกมัดในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง อย่างไรก็ตามหน้าที่ของครอบครัว และแรงสนับสนุนของครอบครัว ยังคงมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา

นิเทศ (2543) กล่าวว่า ครอบครัวเป็นจุดเริ่มต้นของชีวิตเด็ก โดยมีพ่อแม่ ผู้ปกครองเป็นตัวจักรสำคัญที่มีอิทธิพลต่อตัวเด็กอย่างยิ่ง ทั้งในด้านบุคลิกภาพ ทัศนคติ ความเชื่อค่านิยม ตลอดจนความประพฤติ และรวมไปถึงความสำเร็จในชีวิตของเด็กก็ว่าได้ ถ้าจะพิจารณาถึงความสำเร็จในการศึกษาเล่าเรียน ซึ่งพ่อแม่ผู้ปกครองมีส่วนเกี่ยวข้องอยู่ไม่น้อย โดยเฉพาะพ่อแม่ผู้ปกครองที่มีความมุ่งหวังต่อการประสบความสำเร็จของบุตรหลานของตน เขาย่อมต้องการให้เด็กได้รับการศึกษาในระดับสูงสุดเท่าที่จะทำได้ และประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี พ่อแม่ ผู้ปกครองที่เข้าใจจะให้ความสนใจในการศึกษาของเด็ก ให้คำแนะนำในการเรียนแก่เด็กเป็นอย่างดี และให้การสนับสนุนในการทำกิจกรรมต่างๆ สิ่งเหล่านี้จะเป็นแรงกระตุ้นให้เด็กสามารถทำการศึกษาเล่าเรียน จนประสบผลสำเร็จได้เป็นอย่างดี ด้านนักเรียนที่มาจากต่างจังหวัดต้องจากครอบครัวซึ่งมีพ่อแม่ผู้ปกครองย่อมต้องการการสนับสนุนด้านการเรียนด้วยดีทั้งทางด้านทุนทรัพย์ กำลังใจด้านการเรียน และให้ความร่วมมือด้านการเรียน จะทำให้ประสบผลสำเร็จในการเรียนได้ แต่ถ้าไม่ได้รับการสนับสนุนที่จริงจัง ย่อมมีผลในทางตรงกันข้าม คือ ไม่ประสบผลสำเร็จในด้านการเรียนได้

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น ผู้ศึกษาจึงสรุปได้ว่า พ่อแม่ผู้ปกครองเป็นตัวจักรที่มีอิทธิพลต่อตัวเด็กอย่างยิ่ง ทั้งในด้านบุคลิกภาพ ทัศนคติ ความเชื่อ ค่านิยม ตลอดจนความประพฤติ และรวมไปถึงความสำเร็จในชีวิต และการปรับตัวกับเพื่อนต่างเพศ ซึ่งถือว่าเป็นช่วงชีวิตหนึ่งที่สำคัญกับชีวิตของเด็ก

2.6.4 ปัจจัยด้านสังคม

2.6.4.1 อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนต่อพฤติกรรมทางเพศ

ไรส์แมน (Reissman, อ้างถึงใน ดวงหทัย 2546) กล่าวว่า กลุ่มเพื่อนเป็นกลุ่มที่มีความสำคัญมากที่สุด โดยเฉพาะในสังคมปัจจุบันเด็กวัยรุ่นมักยึดเอาแบบอย่างจากกลุ่มเพื่อน เป็นแนวทาง

ในการปฏิบัติ กลุ่มเพื่อนจึงมีอิทธิพล ดังนี้

1) วัยรุ่นรู้จักการเคารพกฎเกณฑ์ กติกาของกลุ่มเพื่อน วัยรุ่นจะเรียนรู้กฎเกณฑ์ต่างๆจากการมีส่วนร่วมด้วย เช่น การเล่นฟุตบอล ถ้าฝ่าฝืนจะถูกกีดกันออกจากกลุ่ม ซึ่งในที่สุดบุคคลนั้นจะกลายเป็นคนที่รักกฎเหมือนคนอื่น

2) กลุ่มเพื่อน จะช่วยให้วัยรุ่นได้ทดลอง ข้อกำหนดหรือกฎเกณฑ์ของผู้ใหญ่ โดยปกติวัยรุ่นเมื่ออยู่ในกลุ่ม มักกล้าทำอะไรที่ขัดแย้ง หรือลองดีผู้ใหญ่มากกว่าทำลำพังเพียงคนเดียว ในขณะเดียวกันก็ทดสอบว่า กลุ่มจะขัดแย้ง หรือดื้อดึงกับผู้ใหญ่ได้แค่ไหน และพอจะเชื่อถือพึ่งพาได้แค่ไหน ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับกำลังใจ

3) กลุ่มเพื่อน อาจถ่ายทอดระเบียบ วิธีการและคุณค่าที่ผู้ใหญ่ต้องการ หรืออาจเป็นในรูปตรงกันข้าม ซึ่งโดยทั่วไปจะเป็นตัวแทนถ่ายทอดคุณค่าที่ผู้ใหญ่ต้องการอย่างได้ผลดีที่สุด หากกลุ่มสนับสนุน ระเบียบและคุณค่านั้น

เด็กวัยรุ่นมีสังคมที่กว้างขวางมากขึ้น มีการติดต่อกับบุคคลอื่นที่นอกเหนือจากผู้ใกล้ชิดที่คุ้นเคยกันมาก่อนและเด็กวัยนี้ให้ความสำคัญกับเพื่อนมาก กลุ่มเพื่อนถือว่ามีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของวัยรุ่น ซึ่งโดยธรรมชาติวัยรุ่นจะมีความผูกพัน และให้ความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน มักมีความเห็นคล้อยตามหรือเลียนแบบกันในด้านความคิด การแต่งกาย หรือการแสดงออก ทั้งนี้เพราะต้องการให้เพื่อนยอมรับว่าเป็นส่วนหนึ่งของสมาชิกกลุ่ม มีความสำคัญในกลุ่ม เด็กวัยรุ่นมักใช้เวลาส่วนใหญ่ อยู่กับเพื่อนวัยเดียวกันมากกว่าคนวัยอื่นๆ ดังนั้นความรู้สึกนึกคิดที่พอกัน รสนิยม ความสนใจคล้ายๆกัน พูดกันรู้เรื่อง แม้เรื่องเล็กจนถึงเรื่องใหญ่ เช่น เรื่องเพศ วัยรุ่นจะคุยและปรึกษากันเอง ซึ่งความรู้ความคิดที่ได้แลกเปลี่ยนกันเรื่องเพศในกลุ่มเพื่อน อาจเป็นความรู้ที่ผิดๆ อันเนื่องมาจากขาดความรู้ ขาดประสบการณ์ที่แท้จริง และถ้ากลุ่มเพื่อนเป็นแหล่งยั่วยุให้เห็นผิดเป็นชอบ อาจชักชวนกันไปทำในสิ่งที่สังคมไม่พึงปรารถนา เช่น การหนีเรียน การลักขโมย การสูบบุหรี่ การเที่ยวเตร่ในสถานเริงรมย์ เป็นต้น อันจะก่อให้เกิดปัญหาอื่นๆตามมา

ดลฤดี (2549) กล่าวว่า เด็กที่มีอายุในรุ่นราวคราวเดียวกัน มีอุดมคติและมักจะรวมตัวกันเป็นกลุ่ม เด็กในวัยนี้จะรู้สึกว่าการคบเพื่อนเป็นสิ่งสำคัญ และกลุ่มเพื่อนจะมีอิทธิพลต่อตนเองมากเช่นเดียวกัน เมื่อเด็กวัยรุ่นเข้ารวมกลุ่มกันได้ก็จะมีการสร้างกิจกรรมร่วมกันขึ้นมา รวมทั้งการสร้างกฎเกณฑ์รวมกันของกลุ่มด้วย โดยทั่วไปเด็กวัยรุ่นมักจะมีความเคารพ และภักดีต่อกฎเกณฑ์ของกลุ่ม ทำสิ่งต่างๆเหมือนๆกัน เช่น การแต่งตัว การพูด และนิยมสิ่งต่างๆเหมือนเพื่อน จะทำให้ตัวเขาเองสบายใจ แต่บางครั้งก็ละเลยหน้าที่ เมื่อเด็กมีปัญหาก็จะหันไปปรับทุกข์ เหมือนขอความเห็นจากเพื่อนมากกว่าที่จะหันไปปรึกษาพ่อแม่ เพราะคิดว่าพ่อแม่ไม่เข้าใจเขาเพียงพอ เด็กจะเริ่มหัดเป็นตัวของตัวเอง ตัดสินใจเอง และไม่ยอมให้ผู้ใหญ่มายุ่งเรื่องส่วนตัวของเขา โดยจะยึดความคิดเห็นของตัวเอง เด็กทั้งสองเพศ จะเห็นความสำคัญของการที่จะพบปะรู้จักกับเพื่อนเพศตรงข้าม การคบเพื่อนในระยะแรกๆ เด็กจะคบเพื่อนในลักษณะเป็นกลุ่มใหญ่ก่อน

แล้วระยะหลัง จึงหันไปสนใจเป็นรายบุคคล สัมพันธภาพระหว่างเพศยังไม่แน่นอน เปลี่ยนเพื่อนอยู่เสมอเข้าทำนองรักเผื่อเลือก

จากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน ต่อพฤติกรรมทางเพศ สรุปได้ว่า การที่เด็กวัยรุ่นกับเพื่อนมีความสัมพันธ์กัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในด้านการแสดงออกทางด้านพฤติกรรมต่อกัน ในด้านการให้ความร่วมมือ ความช่วยเหลือในทางด้านการเรียนรู้ และยอมรับฟังความคิดเห็นของกันและกัน จะมีผลต่อการแสดงออกในด้านพฤติกรรมทางเพศ ดังนั้นผู้ศึกษาคาดว่า อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนต่อพฤติกรรมทางเพศน่าจะเป็นปัจจัยหนึ่ง ที่ส่งผลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของวัยรุ่นตอนต้นด้วย

2.6.4.2 การได้รับข้อมูลเรื่องเพศศึกษาจากโรงเรียน

โรงเรียนมีความสำคัญเป็นอันดับสอง รองจากครอบครัว ในการปลูกฝังค่านิยมเรื่องเพศแก่เด็ก ซึ่งในปัจจุบันมีการให้ความรู้เรื่องเพศผ่านหลักสูตรวิชาต่างๆ เช่น สุขศึกษา สังคมศึกษา เป็นต้น โดยเน้นเรื่องการเรียนรู้สรีระวิทยา การเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย และจิตใจของวัยรุ่น พฤติกรรมทางสังคม การเจริญ และพัฒนาการทางเพศ การติดต่อกับเพศตรงข้าม การมีครอบครัว การอยู่ร่วมกันในสังคม และครูสามารถถ่ายทอดความรู้ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเพศ บทบาทหน้าที่ทางเพศที่เหมาะสมแก่เด็ก ตามความจำเป็นด้วย

1) การสอนเรื่องเพศศึกษาตามพัฒนาการทางเพศ

การสอนเรื่องเพศแก่เด็กและวัยรุ่น เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้อง กับชีวิตมนุษย์ตั้งแต่เกิดจนตาย เป็นการศึกษาทั้งในระบบโรงเรียน และนอกระบบโรงเรียน ที่บุคคลจะได้เรียนรู้ธรรมชาติความเป็นจริงของชีวิตและสังคม เพื่อให้บุคคลมีความรู้ มีทัศนคติ และมีพฤติกรรมถูกต้อง ในเรื่องเพศ ตลอดจนสามารถปรับตัวตามพัฒนาการของชีวิตอย่างเหมาะสม การสอนดังกล่าว มีเนื้อหาที่ครอบคลุมกว้างขวาง เกิดขึ้นตามพัฒนาการของเด็ก ตั้งแต่เกิดและต่อเนื่องไปตามวัยจนถึงวัยรุ่น เด็กเรียนรู้จากการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย และจากตัวอย่าง และการสอนโดยพ่อแม่ ครอบครัว และสังคม สิ่งแวดล้อม ไปตามระดับสติปัญญา และการเปลี่ยนแปลงของตนเองและสิ่งแวดล้อม พัฒนาเป็นเอกลักษณ์ทางเพศ บทบาททางเพศที่เหมาะสม ปรับตัวเอง และควบคุมตัวเองในเรื่องเพศได้ การสอนเรื่องเพศจำเป็นให้สอดคล้องตามพัฒนาการทางเพศปกติ ผู้สอนเรื่องเพศจึงต้องศึกษาเรื่องพัฒนาการทางเพศตั้งแต่เด็กจนถึงวัยรุ่นเพื่อให้จัดการเรียนรู้ได้อย่างถูกต้อง

2) วัตถุประสงค์การสอนเรื่องเพศศึกษา

การสอนเรื่องเพศ สามารถสอนได้ตั้งแต่เด็ก สอดแทรกไปกับการส่งเสริมพัฒนาการด้านอื่นๆ พ่อแม่ควรเป็นผู้สอนเบื้องต้น เมื่อเข้าสู่โรงเรียน ครูจะช่วยสอนให้สอดคล้องไปกับที่บ้าน เมื่อเด็กเริ่มเข้าสู่วัยรุ่นควรส่งเสริมให้เด็กเรียนรู้ด้วยตัวเอง แต่มีแนวทางที่ถูกต้อง

สุชาติ (2555) การสอนเรื่องเพศศึกษาในโรงเรียนนั้นกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงสาธารณะสุขได้ร่วมกันกำหนดหลักสูตรการเรียนรู้เรื่อง “เพศศึกษา” ในโรงเรียนโดยแบ่งการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ 6 ด้าน ซึ่งสามารถใช้เป็นหลักในการสอนที่บ้านได้ด้วยเช่นกัน ดังนี้

2.1) พัฒนาการทางเพศ (Human sexual development) ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการเจริญเติบโต พัฒนาการทางเพศตามวัย ทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม

2.2) สัมพันธภาพ (Interpersonal relation) การสร้าง และรักษาสัมพันธภาพกับเพื่อนเพศเดียวกัน และต่างเพศ การเลือกคู่ การเตรียมตัวก่อนสมรส และการสร้างครอบครัว ความสัมพันธ์ระหว่างสามี ภรรยา พ่อ แม่ ลูก

2.3) ทักษะส่วนบุคคล (Personal and communication skills) ความสามารถในการจัดการสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ เช่น ทักษะการสื่อสาร การสร้างความสัมพันธ์ และควบคุมความสัมพันธ์ให้อยู่ในความถูกต้องเหมาะสม ทักษะการปฏิเสธ ทักษะการขอความช่วยเหลือ ทักษะการจัดการกับอารมณ์ ทักษะการตัดสินใจและแก้ปัญหาที่เกี่ยวกับเรื่องเพศ

2.4) พฤติกรรมทางเพศ (Sexual behaviors) การแสดงออกถึงพฤติกรรมทางเพศหรือบทบาททางเพศ (Gender sole) ที่เหมาะสมกับบทบาททางเพ และวัย เป็นที่ยอมรับของสังคม ไม่เกิดความเสี่ยงทางเพศ เช่น เพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น (เพศสัมพันธ์ที่ปราศจากการป้องกันการตั้งครรภ์ หรือการติดเชื้อ) การสร้างเอกลักษณ์ทางเพศที่เหมาะสม ความเสมอภาคทางเพศ และบทบาททางเพศ ที่ช่วยเหลือเกื้อกูลกันในสังคมอย่างสมดุล

2.5) สุขอนามัยทางเพศ (Sexual health) ความรู้ ความเข้าใจ และสามารถดูแลสุขภาพอนามัยทางเพศได้ตามวัย เช่น การดูแลอวัยวะในระบบสืบพันธ์อนามัยเจริญพันธุ์ สังเกตการณ์เปลี่ยนแปลงต่างๆ และความผิดปกติ ในลักษณะและหน้าที่ของอวัยวะเพศ การหลีกเลี่ยงอันตรายจากการซอกซ้ำ บาดเจ็บ อักเสบและติดเชื้อ รวมถึงการถูกล่วงเกินทางเพศ

2.6) สังคมและวัฒนธรรม (Society and culture) ค่านิยมในเรื่องเพศที่เหมาะสม สอดคล้องกับสังคมและวัฒนธรรมไทย การให้เกียรติเพศตรงข้าม การรักนวลสงวนตัวไม่ปล่อยใจให้เกิดเพศสัมพันธ์โดยง่าย การปรับตัวต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคม โดยเฉพาะจากสื่อที่ยั่วยุทางเพศต่างๆ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ

ในการเรียนการสอนเพศศึกษาดังกล่าว ยังได้กำหนดช่วงชั้นเป็น 4 ระดับ คือ ช่วงชั้นแรกตั้งแต่ ป.1-3 ช่วงชั้นที่ 2 ตั้งแต่ ป.4-6 ช่วงชั้นที่ 3 ตั้งแต่ ม.1-3 และช่วงชั้นที่ 4 ตั้งแต่ ม.4-6 โดยออกแบบให้เนื้อหาสอดคล้องกับการเรียนรู้ และแทรกลงไปในการเรียนของเด็กตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาตอนต้นไปจนถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย

3) หลักการสอน

หลักการสอนมี ดังนี้

3.1) การสอนให้เด็กรับรู้ไปตามพัฒนาการทางเพศ และพัฒนาการทางจิตใจ เริ่มตั้งแต่เกิด แบ่งสอนตามวัยและความสามารถในการรับรู้ของเด็ก ผู้สอนต้องมีความรู้ว่าวัยใดควรให้ความสนใจเรื่องใด เช่น วัยอนุบาล ควรให้ความสนใจกับการถ่ายทอดแบบอย่างทางเพศ พ่อแม่มีความสำคัญที่เด็กจะพัฒนาบทบาททางเพศตามเพศของตนเองอย่างถูกต้อง

3.2) ผู้สอน ควรมีความรู้ทางเพศอย่างถูกต้อง ควรสนใจหาความรู้ หรือสอบถามจากผู้รู้ หนังสือหรือสื่อที่มีคุณภาพดี การหาความรู้นี้ทำให้พ่อแม่มีทัศนคติที่เป็นกลางกับเรื่องเพศ และรู้จักสื่อที่เหมาะสม ควรเลือกสื่อที่ง่าย ให้ความถูกต้องเหมาะกับวัย ไม่กระตุ้นความรู้สึกทางเพศ พ่อแม่แสวงหาความรู้จากหนังสือ วีดีโอ ซีดี ฯลฯ ควรอ่านให้เข้าใจก่อน ถ้าจะนำไปสอน ควรวางแผนในใจว่าจะสอนอย่างไร ใช้คำพูดแบบใดจึงจะเหมาะสม คิดล่วงหน้าไว้ก่อนว่าเด็กอาจสงสัยเรื่องใด เพื่อเตรียมตอบคำถามง่ายๆของเด็กอยากรู้ บางครั้งอาจแนะนำเด็กเอาหนังสือไปอ่านก่อนล่วงหน้า แล้วค่อยมาพูดคุยกันตอนหลัง ให้เด็กเตรียมคำถามที่สงสัยมาคุยกัน คำถามใดที่ตอบไม่ได้ ให้บอกตรงๆว่าไม่รู้ แต่จะไปถามใครที่รู้มาบอกภายหลัง หรือให้เด็กลองค้นหาคำตอบด้วยตัวเองไปก่อนจากสื่อที่มีอยู่

3.3) การสอนเรื่องเพศ ควรสอดแทรกไปตามการเรียนรู้ปกติ ตามจังหวะเวลา และสถานการณ์ที่เหมาะสม รู้จักใช้เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันเป็นตัวอย่างในการเรียนรู้ หรือกระตุ้นให้เด็กเรียนรู้ เช่น เหตุการณ์ที่สุนัขที่บ้านคลอดลูก

3.4) สอนให้เหมาะกับความสนใจ ความอยากรู้ และความสามารถทางสติปัญญา ที่เด็กจะรับได้และเข้าใจได้ เด็กเล็กต้องมีวิธีบอก ใช้คำพูดง่ายๆ ให้สั้นๆเข้าใจง่าย เป็นรูปธรรม มีตัวอย่างประกอบ ไม่ควรอธิบายยืดยาวจนเด็กสับสน เด็กโตสามารถอธิบายมากขึ้น ให้ความรู้ที่ซับซ้อนได้ พี่น้องอายุต่างกัน การอธิบายย่อมไม่เหมือนกัน เวลาสอนต้องสังเกตด้วยว่า เขาเข้าใจหรือไม่ ถ้าสงสัยให้มีโอกาสถามทันที

3.5) สอนก่อนที่จะเกิดการเปลี่ยนแปลง หรือปัญหาที่คาดว่าจะเกิดขึ้น เช่น สอนเรื่องประจำเดือนก่อนวัยมีประจำเดือน สอนการป้องกันตัวทางเพศ ก่อนจะเกิดปัญหาการถูกล่วงละเมิดทางเพศ

3.6) ผู้สอนมีท่าทีและทัศนคติเป็นกลาง ผู้สอนไม่ควรรังเกียจ หรืออายเวลาสอนเรื่องเพศ พยายามพูดด้วยท่าทีสงบเป็นกลาง เตรียมคำพูดล่วงหน้า และฝึกฝนให้คล่องด้วยตนเอง ไม่แสดงความรู้สึกด้านลบ เมื่อเด็กแสดงความสนใจเรื่องเพศ ควรเปิดใจกว้าง คิดเสมอว่าถ้าเขาอยากรู้ เป็นเรื่องปกติธรรมดา การให้เขารู้อย่างถูกต้องไม่มีผลเสีย ดีกว่าให้เขารู้จากแหล่งอื่น ซึ่งมีโอกาสเรียนรู้แบบผิดๆได้

3.7) ควรให้ความรู้อย่างถูกต้อง ไม่ควรบ่ายเบี่ยงหลอกเด็ก หรือพูดให้เด็กเข้าใจผิด ถ้ารู้ว่าเขาเข้าใจผิดควรรีบแก้ไขทันที เด็กอาจงงถ้าได้ข้อมูลไม่ถูกต้อง ไม่ครบหรือข้อมูลขัดแย้งกัน

3.8) พ่อแม่ และครู ควรช่วยกันสอนให้สอดคล้องกัน เมื่อไม่ทราบหรือไม่เข้าใจ ควรปรึกษาแพทย์

การเรียนการสอนเรื่องเพศศึกษาในโรงเรียน จะได้ผลอย่างสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง โรงเรียนจะเพียงจัดสอนเรื่องเพศศึกษาแต่ในห้องเรียนเท่านั้นย่อมไม่เป็นการเพียงพอ เพราะคนเราสามารถเรียนรู้จากเหตุการณ์ และสภาพแวดล้อมได้ตลอดเวลา โรงเรียนจึงจำเป็นต้องจัดสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างเสริมบรรยากาศทางเพศศึกษา รวมทั้งต้องจัดบริการเกี่ยวกับเรื่องเพศศึกษา เพื่อขยายโอกาสทางการเรียนรู้เพิ่มเติมขึ้นอีกด้วย เพื่อที่นักเรียนทุกคนจะได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางเพศ ทั้งด้านความรู้ ทัศนคติ การปฏิบัติหรือความประพฤติไปในทางที่พึงประสงค์และนักเรียนสามารถปรับตัวได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

จากข้อมูลข้างต้น ผู้ศึกษาจึงสรุปได้ว่า การได้รับการศึกษาข้อมูลเรื่องเพศศึกษาจากโรงเรียนเป็นตัวจักรสำคัญที่มีอิทธิพลต่อตัวเด็กอย่างยิ่ง ทั้งในด้านบุคลิกภาพ ทัศนคติความเชื่อ ค่านิยม ตลอดจนความประพฤติ และรวมไปถึงความสำเร็จในชีวิต ซึ่งถือว่าเป็นช่วงชีวิตหนึ่งที่สำคัญกับชีวิตของเด็ก

2.6.4.3 แหล่งข้อมูลสื่อสารเรื่องเพศศึกษาที่ได้รับ

แหล่งข้อมูลสื่อสารเป็นตัวการสำคัญ ในการถ่ายทอดความรู้และค่านิยมทางเพศแก่วัยรุ่น โดยทั่วไปสื่อมวลชน เช่น โทรทัศน์ วิทยุ ภาพยนตร์ สิ่งตีพิมพ์ อินเทอร์เน็ต ฯลฯ ได้รับความนิยมมาก เนื่องจากมีความคล่องตัว รวดเร็ว และให้ข้อมูลข่าวสารได้เร็วทันใจ สื่อเหล่านี้นอกจากช่วยให้ความเพลิดเพลิน เพิ่มการรับรู้เรื่องต่างๆแก่เด็กวัยรุ่นแล้ว อาจมีการนำเสนอพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม สำหรับสังคมไทยได้ เช่น การถูกเนื้อต้องตัว การกอดจูบ การเล้าโลมหรือการมีเพศสัมพันธ์ เป็นต้น พฤติกรรมเหล่านี้เด็กวัยรุ่นอาจรับมาลอกเลียนแบบและนิยมชมชอบว่าทันสมัยมากกว่าที่จะศึกษาพฤติกรรมเหล่านั้นอย่างลึกซึ้ง ดังนั้นหากวัยรุ่นรับรู้ค่านิยมทางเพศจากสื่อ โดยขาดการวิเคราะห์ไตร่ตรอง หรือขาดผู้ที่ช่วยชี้แนะ อาจทำให้วัยรุ่นรับรู้ประสบการณ์ทางเพศที่ผิดๆได้

1. บทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชน

Will schramm อ้างถึงใน กรกฤต (2541) ได้กล่าวถึง บทบาทและหน้าที่ของสื่อมวลชน ดังนี้

1) เป็นยามตรวจสอบ คือ การให้ข่าวสารและอธิบายเหตุการณ์ต่างๆว่ารุดหน้าไปเพียงใด ปกติสื่อมวลชนต่างๆก็ได้ทำหน้าที่นี้อยู่แล้ว

2) เป็นผู้ก่อให้เกิดสิ่งที่น่าสนใจ ส่งเสริมทำให้เกิดความรู้ และส่งเสริมประสบการณ์แก่ประชาชนได้รู้จักอย่างกว้างขวาง สื่อมวลชนได้เข้ามามีบทบาท ในการนำสิ่งใหม่ๆ มาให้

ประชาชนได้รู้จักและทราบว่าผู้อื่น หรือสังคมอื่นเขาเป็นอย่างไร

3) เป็นผู้ก่อให้เกิดความสนใจ หมายถึง สื่อมวลชน จะเป็นผู้นำเอาสิ่งต่างๆมาทำให้เป็นที่น่าสนใจ ซึ่งในประเทศที่กำลังพัฒนาสามารถสร้างสื่อมวลชนให้มีบทบาทที่สำคัญ ทำให้การพัฒนาประเทศเป็นสิ่งที่น่าสนใจแก่ประชาชนได้

4) สื่อมวลชน สามารถสร้างความทะเยอทะยานให้กับประชาชนได้ โดยจะเป็นผู้สร้างชีวิตที่ดีกว่า การที่คนเราพอใจในสิ่งที่เป็นอยู่จนเกินไป ก็อาจเป็นสาเหตุที่ทำให้การพัฒนาเป็นไปได้ช้า

5) เป็นผู้สร้างบรรยากาศของการพัฒนาให้เกิดขึ้น ในที่นี้หมายความว่าสื่อมวลชนได้กระตุ้นและให้มโนภาพ และความรู้แก่ประชาชนในด้านต่างๆอย่างกว้างขวาง ซึ่งก่อให้เกิดความสนใจในสิ่งต่างๆ ก่อให้เกิดการเปรียบเทียบสิ่งที่เป็นอยู่ในสังคมปัจจุบันและสิ่งที่ควรจะเป็นในอนาคตว่า ควรดีกว่าปัจจุบันอย่างไร

6) ช่วยให้เกิดกระบวนการตัดสินใจทางอ้อม ทั้งในแง่ของทัศนคติ และค่านิยม สื่อมวลชนจะเป็นตัวกระตุ้นทางอ้อมให้ประชาชนเกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและค่านิยมคงเดิม ถึงแม้ว่าจะไม่มีใครพิสูจน์ได้แน่ชัดว่าสื่อมวลชนสามารถเปลี่ยนแปลงทัศนคติ และค่านิยมที่ถูกฝังแน่นได้สำเร็จ แต่เมื่อสื่อมวลชนเข้ามามีบทบาทในการเปลี่ยนแปลงทางอ้อม กระบวนการตัดสินใจ ในการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญนั้นต้องอาศัยบุคคลเป็นสื่อสำคัญ

7) ช่วยส่งเสริมการตัดสินใจ โดยผ่านข่าวสารไปทางสื่อบุคคล หมายถึงการกระจายข่าวสารผ่านสื่อมวลชนไป เพื่อวัตถุประสงค์ให้ประชาชนหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้รับเอาข่าวสารจากสื่อมวลชนไปถ่ายทอดอีกต่อหนึ่ง ซึ่งผลก็คือ ทำให้มีการตัดสินใจที่ดีขึ้น

8) สื่อมวลชนนั้นสามารถสร้างสถานภาพให้บุคคลได้ หมายถึงว่า สื่อมวลชนสามารถสร้างชื่อเสียงให้กับบุคคลได้ โดยอาจจะใช้วิธีการยกย่องหรือเอ่ยถึงเสมอเท่ากับว่าสื่อมวลชนช่วยสร้างความสนใจให้เกิดขึ้นแก่ตัวบุคคล

9) สามารถขยายนโยบายรัฐบาล ให้เป็นที่เข้าใจในหมู่ประชาชนแต่ละท้องถิ่นได้ หมายถึง ความคิดเห็นหรือนโยบายของรัฐบาลในการบริหารประเทศ ย่อมเป็นที่น่าสนใจแก่ประชาชน

10) สื่อมวลชน สามารถควบคุม หรือบังคับ ให้คนในสังคมปฏิบัติตามบรรทัดฐานทางสังคมได้

11) สื่อมวลชนช่วยสนับสนุนการมีรสนิยมที่ดี หมายถึง ในการพัฒนาสื่อมวลชนจะเป็นผู้ช่วย ทำให้เกิดการตัดสินใจเลือกในสิ่งที่ถือได้ว่าเป็นปฏิบัติที่ถูกที่ควร

12) สื่อมวลชนสามารถเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ที่ไม่ฝังลึก หรือค่อยๆ

เปลี่ยนทัศนคติบางอย่างให้มั่นคงขึ้น โดยสิ่งแปลกใหม่ หรือทัศนคติที่สังคมสมัยใหม่เข้ามามีส่วนร่วม ทำให้เกิดสภาวะการตัดสินใจขึ้นว่า จะเปลี่ยนตามสมัยนิยมดีหรือยึดถือของเก่าดี

2. อิทธิพลของสื่อมวลชนกับเด็กวัยรุ่น

อิทธิพลของสื่อมวลชนนั้นมีความสำคัญอย่างมาก ต่อวัยรุ่น ในการขัดเกลา ปลูกฝังค่านิยม แนวคิดวัฒนธรรมต่างๆของสังคม ในการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารข้อมูลเหตุการณ์ต่างๆ เป็นที่ทราบกันดีว่า สื่อมวลชนนั้นมีบทบาทกับวัยรุ่นเป็นอย่างมากในสังคมปัจจุบันนี้

ศรินภัสร์ (2551) จากการศึกษาถึงความหมาย พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ พบว่า สิ่งแวดล้อมมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น ส่วนหนึ่งมาจากสื่อมวลชนได้เข้ามามีบทบาทสำคัญต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น ได้แก่

1) หนังสือพิมพ์ เป็นแหล่งให้ข่าวสารความรู้แก่วัยรุ่น ทั้งทางดีและทางเลว หนังสือพิมพ์ไทยส่วนมากมักคิดถึงประโยชน์ของตนเองมากกว่าที่จะช่วยให้สังคมดีขึ้น ดังจะเห็นได้จากการที่หนังสือพิมพ์ที่ขายดีที่สุด และมักมีการลงรูปภาพโป๊หรือเปลือย มีบรรยายข้อความยั่วยุอารมณ์ทางเพศ โดยไม่คำนึงถึงสื่อที่แสดงออกต่อสาธารณะ ในขณะที่ผู้อ่านส่วนหนึ่งเป็นวัยรุ่น และอาจกระทำอะไรผิดๆ จากการอ่านหนังสือพิมพ์

2) หนังสืออ่านเล่น พบว่า มีจำนวนมากที่อยู่ในท้องตลาด เป็นหนังสือเกี่ยวกับเรื่องเพศ หนังสือยั่วยุกามารมณ์ หนังสือลามก และไม่ได้ให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องเพศที่ถูกต้อง อีกทั้งให้บทเรียนที่เลวในด้านภาษา ชักจูงให้เด็กมีพฤติกรรมก้าวร้าว หรือมีทีท่าน่ารังเกียจต่างๆ รวมทั้งเรื่องเพศด้วย ก่อให้เกิดความขัดแย้งทางจิตใจของวัยรุ่น

3) วิทยุ เป็นบริการที่ได้ยินแต่เสียง แต่ก่อให้เกิดความจดจำ ข้อความหรือเนื้อหาเนื้อความได้มากกว่าหนังสือพิมพ์ ซึ่งมักอยู่ในรูปแบบของละครวิทยุและเพลงต่างๆ

4) ภาพยนตร์ หรือโทรทัศน์ เป็นสื่อที่แสดงให้วัยรุ่นรู้จักเทคนิค ในการทำความผิด และการแสดงแบบอย่างความประพฤติที่ไม่ดี ซึ่งวัยรุ่นซึมซับโดยไม่รู้ตัว นักวิชาการโดยทั่วไปเชื่อว่าสื่อมวลชนมีอานุภาพในการจูงใจเป็นพิเศษ เนื่องจากได้เห็นและได้ยินไปพร้อมกัน จึงทำให้เร้าอารมณ์ได้โดยง่าย และมีอิทธิพลต่อวัยรุ่นไทยมากขึ้นในปัจจุบัน จากการที่สื่อมวลชนช่วยเผยแพร่ค่านิยม และแบบแผนความประพฤติแนวโน้มใหม่ให้แก่วัยรุ่น ในเรื่องการแสดงออกทางเพศ ค่านิยมความบริสุทธิ์ของผู้หญิง ความรู้เรื่องการคุมกำเนิดของวัยรุ่นบางกลุ่ม มักจะมีการแสดงความรักกันอย่างเปิดเผย เช่น ในโรงภาพยนตร์ สวนสาธารณะ มักพบเห็นวัยรุ่นแสดงความรักต่อกันอย่างเปิดเผย ส่วนหนึ่งของวัยรุ่นที่ไม่ได้เรียนหนังสือ และทำงานในสิ่งแวดล้อมที่ต้องใช้ชีวิตในเวลากลางคืน เช่น ผับ บาร์ ก็เป็นอีกสาเหตุหนึ่ง ที่ส่งเสริมให้เกิดการกระทำผิดทางเพศขึ้น

5) วีดีทัศน์อาจแบ่งได้เป็น 3 รูปแบบ คือ วีดีทัศน์เพื่อความรู้ วีดีทัศน์เพื่อความบันเทิงและวิดีโอเกมส์ (รวมเกมกด) ข้อเด่น คือ เป็นสื่อที่ผู้ใช้สามารถเลือกใช้ได้ในเวลาที่ตนต้องการ ซึ่งกลุ่มเด็ก เป็นกลุ่มที่ดูภาพยนตร์ประเภทต่างๆ จากวีดีทัศน์มากที่สุดส่วนวีดีโอเกมส์ มีการวิจัยพบว่า เด็กเริ่มเล่นเกมส์ตั้งแต่อายุ 9-10 ขวบ แต่ละคนใช้เวลา 1-2 วันต่อสัปดาห์วันละ1-2 ชั่วโมง สถานที่เล่น คือ บ้าน ร้านเช่าและบ้านเพื่อน เกมส์ที่เด็กผู้ชายชอบ คือ การต่อสู้เด็กเล่นแล้วเลิกยากคล้ายยาเสพติด เด็กที่เล่นวีดีโอเกมส์บ่อยจะเครียด มีแนวโน้มจะก้าวร้าวและใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหา ชอบการต่อสู้มากขึ้น เห็นว่าการฆ่าศัตรูเป็นการแก้ปัญหาที่ดี ผลการวิจัยชี้ว่า วิดีโอเกมส์เป็นมากกว่า “ของเล่น” ของเด็ก ที่พ่อแม่ยังไม่ตระหนักถึงอันตรายที่จะเกิดขึ้น (จันทร์เพ็ญ และ คณะ, 2541: ออนไลน์)

6) คอมพิวเตอร์ เป็นอีกสื่อหนึ่งที่กำลังก้าวเข้ามามีบทบาท ต่อเด็กวัยรุ่น และต่อสังคมไทยในปัจจุบันดังที่ ศ.ดร.ชัยอนันต์ สมุทรวณิช (อ้างถึงใน จันทร์เพ็ญ และ คณะ 2541 : ออนไลน์) กล่าวไว้ว่า ในโลกยุคดิจิตอลเด็กจะมีทางเลือกและมีอิทธิพล และผลกระทบของสื่อมวลชนต่อเด็กและเยาวชนเวลาเป็นของตนเองมากขึ้น โดยการใช้เวลาไปกับการท่องไปใน cyberspace และเรียนรู้ด้วยตนเอง เด็กๆที่ใช้คอมพิวเตอร์ท่องอยู่ใน cyberspace และใช้อินเทอร์เน็ต ได้นำวัฒนธรรมใหม่มาสู่ครอบครัวของเขา วัฒนธรรมนี้มีลักษณะพิเศษตรงที่ว่า รวมสุดขั้วของความเป็นส่วนตัว กับความเป็นส่วนรวม ที่เกี่ยวพันกับคนทั่วโลกมาไว้ด้วยกัน เด็กๆเข้าใจคอมพิวเตอร์ ก็เพราะพวกเขาสามารถควบคุมมันได้ เขาโปรดปรานมัน เพราะเขาสามารถเปิดหน้าต่างความสนใจได้ด้วยตัวเอง แทนที่จะถูกจำกัดกรอบ ถูกกำหนดให้เรียน ในสิ่งที่เขาไม่สนใจ แต่จำใจต้องเรียนคอมพิวเตอร์ จะทำให้เด็กสามารถทดแทนการถูกละเลยจากครอบครัว และความรู้สึกเบื่อหน่ายจากโรงเรียนได้ นั่นคือ บทบาทของคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต ที่ควรตระหนักถึงในฐานะสื่อใหม่ที่จะมีอิทธิพลมากในเวลานี้และต้องยอมรับว่า กระแสของสื่อออนไลน์ มีการเผยแพร่ได้อย่างรวดเร็วกว่าในอดีตค่อนข้างมาก โดยเฉพาะการส่งต่อข้อมูล ภาพ คลิปกันผ่านทางเว็บไซต์โซเชียลเน็ตเวิร์ค เฟสบุค ทวิตเตอร์ กันเป็นลูกโซ่ อีกทั้งการเข้าถึงโลกออนไลน์ ของเด็กในปัจจุบันยังรวดเร็ว และมีแนวโน้มเด็กที่เล่นอินเทอร์เน็ตประจำเพิ่มขึ้น ที่คาดว่าจะโตสูงถึง 30-40 เปอร์เซ็นต์ในปี 2555

ข้อดีของโลกอินเทอร์เน็ตนั้น หากใช้ให้เป็นก็จะเป็นประโยชน์ ในการเปิดโลกทัศน์เรียนรู้สิ่งใหม่ ทั้งเทคโนโลยี ข่าวสารบันเทิง ให้ก้าวทันความเป็นไปของโลก แต่ทว่าในทางกลับกันยังเป็นช่องทางในการเข้าถึงอบายมุข เว็บโป๊ คลิปโป๊ สิ่งล่อแหลมอนาจารที่มีเนื้อหาไม่เหมาะสม จนเกิดปัญหาการล่อลวงละเมิดทางเพศ การแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศจากเด็กและเยาวชน และการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร เมื่ออินเทอร์เน็ตกระจายตัวไปสู่สังคมวงกว้าง นำไปสู่การเกิดขึ้นของ “สังคมดิจิตอล” การแสดงออกในทางที่ไม่เหมาะสม จึงเป็นจุดล่อแหลมที่จะถูกเผยแพร่ผ่านทางโลกไซเบอร์ได้เช่นเดียวกัน จะเห็นได้ว่าภัยออนไลน์ มีรอบตัวเราถึงเวลาแล้วที่สังคมจะช่วยกันปลูกจิตสำนึก และสร้างภูมิคุ้มกันให้เด็ก ขณะเดียวกันตัวเด็กต้องตระหนักถึงผลกระทบเมื่อประพฤติกระทำสิ่งใดลงไป เพราะเมื่อเกิดเรื่องอื้อฉาว มีคลิปหลุดกลายเป็นข่าว

ตามสื่อต่างๆ มักโทษให้เป็นความรับผิดชอบของ สังคม โรงเรียน รัฐบาล หรือสื่อ หากสิ่งที่ทำลงไปเป็นพฤติกรรมที่เกิดจากการกระทำของตัวเอง ไม่ขาดความยั้งคิดจนกลายเป็นปัญหาระดับชาติได้

3. ผลกระทบของสื่อมวลชนต่อเด็กเยาวชนและครอบครัว

มนัสวินี (2548) กล่าวว่า ตั้งแต่กำเนิดสื่อสารมวลชน จากหนังสือพิมพ์ถึงยุคสื่ออิเลคทรอนิกส์ เช่น ภาพยนตร์ วิทยุ โทรทัศน์ และยุคอินเทอร์เน็ตและมัลติมีเดีย ในปัจจุบันผลกระทบ หรืออิทธิพลของสื่อสารมวลชนเหล่านี้ก็ได้รับความสนใจจากสังคมในวงกว้าง โดยเฉพาะผลกระทบอันเกิดแก่เด็กและเยาวชน ทั้งการเลียนแบบ การสร้างค่านิยมด้านความรุนแรง และทัศนคติในเรื่องเพศ ซึ่งมักจะมีตัวอย่างปรากฏออกมาให้เห็นอยู่เนืองๆ เช่น การยกพวกตีกันของวัยรุ่นที่ไปดูคอนเสิร์ต หรือการสักยันต์เลียนแบบตามภาพยนตร์ ของเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษา เป็นต้น ในขณะเดียวกันก็มีสื่อสารมวลชนอีกจำนวนหนึ่ง ที่มีผลงานสร้างสรรค์ ส่งเสริมการเรียนรู้ และการมีส่วนร่วมทางสังคมอยู่ สื่อสารมวลชน จึงถือว่ามีศักยภาพทั้งบวก และลบอยู่ในตัวเอง ซึ่งก็มีปัจจัยหลายประการ ที่เกี่ยวข้องกับการแสดงบทบาทด้านใดด้านหนึ่งของสื่อมวลชน ไม่ว่าจะเป็นปัจจัยภายในองค์กร ปัจจัยภายนอก เช่น รัฐบาล เอกชน ชุมชน โรงเรียน ครอบครัว เป็นต้น

จากข้อมูลข้างต้น ผู้ศึกษาจึงสรุปได้ว่า แหล่งข้อมูลสื่อสารเรื่องเพศศึกษาที่ได้รับโดยเฉพาะสื่อมวลชน (Mass media) เป็นสถาบันทางสังคมอีกอย่างหนึ่งที่มีความสำคัญ และมีบทบาทที่มีอิทธิพลต่อตัวเด็กวัยรุ่นอย่างยิ่ง ทั้งในด้านบุคลิกภาพ ทัศนคติ ความเชื่อค่านิยม ตลอดจนความประพฤติทั้งการเลียนแบบ การสร้างค่านิยมด้านความรุนแรง ทัศนคติในเรื่องเพศและรวมไปถึงความสำเร็จในชีวิต ซึ่งถือว่าเป็นช่วงชีวิตหนึ่งที่สำคัญกับชีวิตของเด็กวัยรุ่น ถ้าเด็กได้รับข้อมูลสื่อสารที่ดี เด็กก็มีโอกาสที่จะมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศน้อย ในทางตรงกันข้ามถ้าเด็กได้รับข้อมูลข่าวสารที่ไม่ดี เด็กก็จะมีโอกาสที่จะมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสูงได้

2.7 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขวัญชนก (2541) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมทางเพศและปัจจัยที่สามารถทำนายการมีเพศสัมพันธ์ ของเยาวชนหญิงโสดในจังหวัดอุดรธานี กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนหญิงอายุ 15-24 ปี ที่เรียนในระดับชั้นมัธยมต้นและแบบทางไกลศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จำนวน 433 คน ผลการศึกษา พบว่า นักเรียนมีทัศนคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสร้อยละ 15.7 มีความเห็นว่าไม่ใช่เรื่องเสียหายร้อยละ 12.0 เห็นว่าเป็นสิ่งที่ไม่เหมาะสมและร้อยละ 72.3 มีความเห็นเป็นกลาง

ณิฐินันท์ (2545) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีเพศสัมพันธ์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตอำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 369 คน ผลการศึกษา พบว่า (1) ความรู้เรื่องเพศศึกษาอยู่ในระดับกลาง ความคิดเห็นเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศ

และความสัมพันธ์ในครอบครัวอยู่ในระดับมาก สำหรับการคล้อยตามกลุ่มเพื่อน และพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์อยู่ในระดับน้อย (2) พฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ เมื่อจำแนกตามเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกตามระดับชั้น และสภาพครอบครัว พบว่าไม่แตกต่างกัน (3) การคล้อยตามกลุ่มเพื่อน และความสัมพันธ์ภายในครอบครัว สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ได้ร้อยละ 54.0 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ดวงหทัย (2546) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น ในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่าง เป็นเด็กวัยรุ่นอายุระหว่าง 13-21 ปี ในเขตกรุงเทพมหานคร ณ บริเวณสยามสแควร์และเซ็นเตอร์พ้อย จำนวน 400 คน ผลการศึกษา พบว่า (1) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง โดยส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 19-21 ปี และกำลังศึกษาในระดับปริญญาตรีมากที่สุด และพักอาศัยอยู่กับบิดามารดามากที่สุด สถานภาพสมรสของบิดามารดาส่วนใหญ่อยู่ด้วยกัน และครอบครัวมีลักษณะการเลี้ยงดูแบบให้พึ่งพาตนเองมากที่สุด (2) ด้านทัศนคติเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีระดับทัศนคติโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีทัศนคติเกี่ยวกับเรื่องเพศสัมพันธ์เพียงครั้งเดียวสามารถนำมาซึ่งปัญหาได้ เช่น การตั้งครรภ์ โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ มีทัศนคติในระดับสูง และทัศนคติเรื่องการที่ผู้ชายเที่ยวโสเภณี หรือมีประสบการณ์ทางเพศ แสดงถึงความเป็นชายชาตรีมีทัศนคติในระดับต่ำ (3) ด้านการปฏิบัติตนในเรื่องเพศ พบว่า ส่วนใหญ่มีเพื่อนต่างเพศ และมีพฤติกรรมจับมือถือแขนมากที่สุด และเคยมีเพศสัมพันธ์ (4) ปัจจัยด้านครอบครัว พบว่า ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว การให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา และการใช้เวลาว่างมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น (5) ส่วนการทดสอบสมมุติฐาน เพื่อหาความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ พบว่า เพศ อายุ และลักษณะที่อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น

วิณี (2547) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีปัญหาของเด็กวัยรุ่น กลุ่มตัวอย่าง นักเรียนโรงเรียนสาธิตพิบูลบำเพ็ญ มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2545 จำนวน 152 คน ผลการศึกษา พบว่า (1) เด็กวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีปัญหามีเพศแตกต่างกัน มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (2) เด็กวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีปัญหามีสถานภาพครอบครัวต่างกันมีพฤติกรรมเสี่ยง ต่อการมีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (3) เด็กวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมเสี่ยง ต่อการมีปัญหามีการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สุพัตรา (2547) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อค่านิยมทางเพศของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และระดับอาชีวศึกษาที่ศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2546 จำนวน 400 คน ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อค่านิยมการคบเพื่อนต่างเพศ ในฐานะคู่รัก ได้แก่ การยอมรับค่านิยมทางเพศในกลุ่มเพื่อน ซึ่งทำนายค่านิยมดังกล่าวได้ร้อยละ 20.87 ปัจจัยที่มีผลต่อค่านิยมการแสดงความรักระหว่างเพศ ได้แก่ การยอมรับค่านิยมทางเพศในกลุ่มเพื่อน ระดับการศึกษา วิธีการ

อบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครอง และอาชีพของมารดา ซึ่งทำนายค่านิยมดังกล่าวได้ร้อยละ 23.0 ปัจจัยที่มีผลต่อค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส ได้แก่ การยอมรับค่านิยมทางเพศในกลุ่มเพื่อน และอาชีพของบิดา ซึ่งทำนายค่านิยมดังกล่าวได้ร้อยละ 36.1 ปัจจัยที่มีผลต่อค่านิยมการให้คุณค่าของพรหมจรรย์ ได้แก่ การยอมรับค่านิยมทางเพศในกลุ่มเพื่อน และวิธีการอบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครอง ซึ่งทำนายค่านิยมดังกล่าวได้ร้อยละ 27.3 ปัจจัยที่มีผลต่อค่านิยมการทำแท้ง ได้แก่ วิธีการอบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครอง อาชีพของบิดาและมารดา แหล่งความรู้เรื่องเพศ และการยอมรับค่านิยมทางเพศในกลุ่มเพื่อน ซึ่งทำนายค่านิยมดังกล่าวได้ร้อยละ 14.2 และปัจจัยที่มีผลต่อค่านิยมการสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง ได้แก่ ความรู้เรื่องเพศ วิธีการอบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครอง อาชีพของบิดา และเพศ ซึ่งทำนายค่านิยมดังกล่าวไว้ร้อยละ 25.4

สิริวรรณ (2548) ศึกษาเรื่อง ค่านิยมทางเพศ พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ และเปรียบเทียบค่านิยมทางเพศ ของสตรีวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศต่างกัน สังกัดกรมอาชีวศึกษาและคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ปีการศึกษา 2547 ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดแพร่ พบว่า สตรีวัยรุ่นส่วนใหญ่มากกว่าครึ่งหนึ่ง เห็นด้วยกับการมีค่านิยมรักนวลสงวนตัว แต่ในส่วนการพูดเรื่องเพศ และการแสดงออกทางเพศ กลุ่มตัวอย่างเห็นว่า ควรสามารถทำได้อย่างเปิดเผย มีส่วนน้อยไม่ถึงครึ่งหนึ่งที่เห็นด้วยกับค่านิยมการมีคู่รัก และค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ และ/หรือการอยู่ร่วมกันก่อนแต่งงานสามารถทำได้อย่างเสรี กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 10.6 มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ โดยทั้งหมดมีเพศสัมพันธ์เมื่ออายุน้อยกว่า 18 ปี ร้อยละ 83.7 ไม่ใช้ถุงยางอนามัย เมื่อมีเพศสัมพันธ์ทุกครั้งและร้อยละ 13.9 มีคู่นอนมากกว่า 1 คน กลุ่มตัวอย่างที่มีความแตกต่างกันของพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศมีค่านิยมทางเพศต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ค่านิยมรักนวลสงวนตัว, $p < .001$, ค่านิยมการมีคู่รัก, $p < .001$, ค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ และ/หรือการอยู่ร่วมกันก่อนแต่งงาน, $p < .001$, ค่านิยมการแสดงออกทางเพศ, $p < .01$, ค่านิยมการพูดเรื่องเพศ, $p < .01$) ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า ค่านิยมทางเพศมีผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของสตรีวัยรุ่นแตกต่างกัน

อาภาพร และ สร้อย (2548) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของหญิงไทยวัยต้น ชุมชนแออัด เขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่าง เป็นวัยรุ่นหญิงอายุระหว่าง 15-20 ปี (อายุเฉลี่ย 17 ปี) จำนวน 343 คน และมารดา (อายุเฉลี่ย 44.7 ปี) จำนวน 330 คน ผลการศึกษา พบว่า (1) มารดาส่วนใหญ่มีความรู้เรื่องเพศศึกษาและการสื่อสารเรื่องเพศในระดับปานกลาง มีความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับการคุมกำเนิด การคบเพื่อนและการวางตัวต่อเพศตรงข้าม และการมีเพศสัมพันธ์ อุปสรรคที่พบ คือ มีความรู้สึกว่าเรื่องเพศเป็นเรื่องน่าอายไม่ควรพูดคุยกันอย่างเปิดเผย ไม่รู้จะเริ่มต้นพูดคุยเรื่องเพศกับลูกว่าอย่างไร และมีความลำบากใจที่จะพูดคุยเรื่องเพศ โดยหลีกเลี่ยงที่จะคุยในเรื่องปฏิบัติ เมื่อมีความต้องการทางเพศ การคบเพื่อนต่างเพศ การมีเพศสัมพันธ์และผลกระทบ ความรู้เรื่องเพศศึกษา และการสื่อสารเรื่องเพศ ทัศนคติต่อการสื่อสารเรื่องเพศ ไม่มีความสัมพันธ์กับการสื่อสารเรื่องเพศ แต่ความรู้เรื่องเพศศึกษาและการสื่อสารเรื่องเพศ มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการสื่อสารเรื่องเพ ($r=.534$, p-value $< .001$) (2) บุตรสาวเคยมีเพศสัมพันธ์ (28.4%) มีเพศสัมพันธ์

โดยไม่ใช้ถุงยางอนามัย (17.8%) ส่วนใหญ่ได้รับการเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย (51.6%) มารดาพูดคุยด้วยเป็นบางครั้ง ในเรื่องความต้องการทางเพศ การคบเพื่อนต่างเพศ การมีเพศสัมพันธ์ และผลกระทบส่วนใหญ่ มีอำนาจต่อรองในสัมพันธภาพ และรับรู้ความสามารถในสัมพันธภาพน้อย และใช้ความนึกคิดในการจำกัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ ปัจจัยด้านอายุ ระดับการศึกษา เงินที่ได้รับในแต่ละเดือน ความเพียงพอของเงินที่ได้รับ การสูบบุหรี่ การดื่มสุรา อำนาจต่อรองในสัมพันธภาพ ด้านสัมพันธภาพระหว่างบุคคล การนึกคิดในการมีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมทางเพศ (p-value < .05) การสื่อสารเรื่องเพศ การรับรู้สมรรถนะของตนเองในเรื่องเพศ การนึกคิดในการจำกัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศในด้านมีคุณธรรม มีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมทางเพศ (p-value < .05) ปัจจัยในการทำนายพฤติกรรมทางเพศ ประกอบด้วย การนึกคิดที่ใช้ในการมีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ สัมพันธภาพ ความอยากรู้อยากเห็น การนึกคิดที่ใช้ในการจำกัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ : การมีคุณธรรม ผลกระทบทางลบของการมีเพศสัมพันธ์ อำนาจต่อรองในสัมพันธภาพ การตัดสินใจในสัมพันธภาพระหว่างบุคคล อายุ การศึกษาและการดื่มสุรา ปัจจัยเหล่านี้สามารถทำนายพฤติกรรมทางเพศได้ 39.9% (3) การปรับเปลี่ยนเชิงนโยบาย ในการเสริมสร้างทักษะในการสื่อสารสำหรับมารดา โดยผ่านช่องทางสื่อสารที่แพร่หลาย เช่น โทรทัศน์ การสร้างจิตสำนึกและทักษะของเด็กในการปฏิบัติตัวที่ถูกต้องและเหมาะสม โดยผ่านแรงผลักดันของสังคม การปรับเปลี่ยนรูปแบบการให้บริการ ที่เน้นการมีส่วนร่วมของมารดาและบุตรสาว การเสริมสร้างพลังอำนาจส่วนบุคคล การจัดทำหลักสูตรและคู่มือ เพื่อพัฒนาทักษะของมารดาและบุตรสาว ในการสื่อสารเรื่องเพศจะช่วยในการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นหญิง

ศรินภัสร์ (2551) ศึกษาเรื่อง การสร้างแบบคัดกรองและโปรแกรมป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่น กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 ของโรงเรียนสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร รวม 3 เขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 3 โรงเรียน จำนวน 1,087 คน ผลการศึกษา พบว่า (1) แบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น ประกอบด้วย ข้อคำถาม จำนวน 32 ข้อ ซึ่งมีค่าจำแนกอยู่ 7.85 ถึง 33.27 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.37 ถึง 0.79 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94 ตำแหน่งเปอร์เซ็นไทล์อยู่ระหว่าง 2.07 ถึง 99.95 เกณฑ์ปกติในรูปของคะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง T38 ถึง T94 (2) โปรแกรมป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่นจำนวน 11 ครั้ง (3) นักเรียนมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนลดลง หลังจากได้เข้าร่วมโปรแกรมป้องกันพฤติกรรมเสี่ยง ต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ของวัยรุ่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (4) นักเรียนที่ได้เข้าร่วมโปรแกรมป้องกันพฤติกรรมเสี่ยง ต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่น มีพฤติกรรมลดลงน้อยกว่านักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ณฐาภพ (2554) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมป้องกันการเสี่ยงทางเพศ ของนักศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 406 คน ผลการศึกษา พบว่า (1) นักศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร มีพฤติกรรมป้องกันการเสี่ยงทางเพศในระดับปานกลาง (2) นักศึกษาที่มีเพศแตกต่างกัน มีพฤติกรรมป้องกันการเสี่ยงทางเพศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (3) นักศึกษาที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีพฤติกรรมป้องกันการเสี่ยงทางเพศไม่แตกต่างกัน (4) นักศึกษาที่มีจำนวนคู่รักแตกต่างกัน มีพฤติกรรมป้องกันการเสี่ยงทางเพศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (5) นักศึกษาที่มีความรู้เรื่องเพศแตกต่างกัน มีพฤติกรรมป้องกันการเสี่ยงทางเพศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (6) นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีพฤติกรรมป้องกันการเสี่ยงทางเพศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (7) นักศึกษาที่มีลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมตนแตกต่างกัน มีพฤติกรรมป้องกันการเสี่ยงทางเพศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (8) นักศึกษาที่มีค่านิยมทางเพศแตกต่างกัน มีพฤติกรรมป้องกันการเสี่ยงทางเพศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (9) นักศึกษาที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองแตกต่างกัน มีพฤติกรรมป้องกันการเสี่ยงทางเพศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (10) นักศึกษาที่มีความเชื่ออำนาจภายในตน ด้านสุขภาพแตกต่างกัน มีพฤติกรรมป้องกันการเสี่ยงทางเพศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (11) นักศึกษาที่มีอิทธิพลจากกลุ่มเพื่อนต่อพฤติกรรมทางเพศแตกแตกต่างกัน มีพฤติกรรมป้องกันการเสี่ยงทางเพศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (12) ปัจจัยด้านค่านิยม ความเชื่อ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การเห็นคุณค่าในตนเอง อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อนต่อพฤติกรรมทางเพศ และลักษณะมุ่งอนาคต - ควบคุมตน เป็นตัวแปรที่สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมป้องกันการเสี่ยงทางเพศของนักศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ได้ร้อยละ 65.70

บทที่ 3

วิธีดำเนินการ

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศและปัจจัยที่มีอิทธิพล ต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเด็กวัยรุ่นตอนต้น ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร ได้ทำการศึกษาโดยแบ่งเป็น 2 ขั้นตอน คือ

1. ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสาร และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Documentary Syudy) โดยศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากตำรา เอกสาร วิทยานิพนธ์ สื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆและรายงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. ศึกษาภาคสนาม (Field Study) โดยการใช้แบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่างของประชากรที่ศึกษา แล้วนำมาวิเคราะห์ทางสถิติ

มีวิธีดำเนินการ ดังนี้

3.1 การกำหนดประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

3.2.1 ลักษณะของเครื่องมือ

3.2.2 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

3.2.3 เกณฑ์การให้คะแนนและแปรความหมาย

3.2.4 การหาคุณภาพเครื่องมือ

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านบุคคล

3.4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเด็กวัยรุ่นตอนต้น

3.4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเด็กวัยรุ่นตอนต้น

3.4.4 การทดสอบสมมุติฐาน

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.5.1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล สถิติพื้นฐาน

3.5.2 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน

3.1 การกำหนดประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดขอบเขตตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการศึกษาเป็นเด็กนักเรียนวัยรุ่นตอนต้น อายุระหว่าง 11-13 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2557 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร ทั้งเพศหญิงและเพศชาย จำนวน 118 โรงเรียน จำนวนนักเรียน 42,264 คน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2557: ออนไลน์)

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ นักเรียนวัยรุ่นตอนต้น อายุระหว่าง 11-13 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2557 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานครจาก 3 เขตพื้นที่การศึกษา เขตละ 1 โรงเรียน เป็นจำนวน 3 โรงเรียน คือ โรงเรียนศรีอยุธยาในพระอุปถัมภ์ฯ โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย และโรงเรียนมหรรณพาราม เป็นจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 396 คน ทั้งเพศหญิงและเพศชาย ซึ่งได้จากการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ในกรณีทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน (Finite population) โดยใช้สูตรของ ทาโร่ ยามาเน่ (Yamane, 1973 อ้างถึงใน วันดี, 2555) ในการหาขนาดตัวอย่างของกลุ่มประชากรมาใช้ในการศึกษาที่เหมาะสม โดยยอมให้มีค่าความคลาด เคลื่อนของผลการศึกษาไม่เกินร้อยละ 5 ตามสูตร

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

เมื่อ n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N แทน ขนาดของประชากร

e แทน ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง

(ในการวิจัยนี้ กำหนดให้ เท่ากับ ร้อยละ 5 หรือเท่ากับ 0.05 เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นที่ระดับ 95%)

เมื่อแทนค่าในสูตรจะได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

$$n = \frac{42,264}{1 + 42,264 \times .05^2}$$

$$= 396$$

ดังนั้นขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ 396 คน จากจำนวนประชากรทั้งหมด 42,264 คน และทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi Stage Random Sampling) จากเด็กนักเรียนวัยรุ่นตอนต้น อายุระหว่าง 11-13 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคการเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2557 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร ทั้งเพศหญิงและเพศชาย จำนวน 118 โรงเรียน จำนวนนักเรียน 42,264 คน โดยมีวิธีการ ดังนี้

1) ผู้ศึกษาได้แบ่งเขตโรงเรียนที่จะศึกษาออกเป็น 3 เขตการศึกษา เหตุผลที่ผู้ศึกษาได้แบ่งพื้นที่การศึกษาของกรุงเทพมหานครออกเป็น 3 เขตการศึกษานั้น ผู้ศึกษาได้แบ่งตามการตั้งถิ่นฐานของชุมชนและตามที่ตั้งของพื้นที่ โดยใช้เกณฑ์ของสำนักผังเมืองกรุงเทพมหานครเป็นตัวกำหนด ได้แก่ เขตกรุงเทพฯ ชั้นใน (Inner City) เขตกรุงเทพฯ ชั้นกลาง (Urban Fringe) และเขตกรุงเทพฯ ชั้นนอก (Suburb) เพื่อให้การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีความสอดคล้องกับสภาพพื้นที่ เศรษฐกิจ สังคมและวิถีชีวิตของประชากรกลุ่มตัวอย่าง และสามารถตอบสนองประเด็นปัญหาของหัวข้อวิจัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งเพื่อประโยชน์ในการประสานงาน กำกับและติดตามการปฏิบัติงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามจุดประสงค์ของการศึกษาวิจัย จากนั้นทำการจำแนกโรงเรียนในแต่ละพื้นที่การศึกษาในกรุงเทพมหานคร ออกเป็น 3 เขตพื้นที่การศึกษา ดังนี้

เขตกรุงเทพฯ ชั้นใน (Inner City) ได้แก่ โรงเรียนที่อยู่ในเขต พระนคร ป้อมปราบศัตรูพ่าย สัมพันธวงศ์ ปทุมวัน บางรัก ยานนาวา สาทร บางคอแหลม (ไม่มีโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน) ดุสิต บางซื่อ พญาไท ราชเทวี ห้วยขวาง คลองเตย จตุจักร ธนบุรี คลองสาน (ไม่มีโรงเรียนมัธยมในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน) บางกอกน้อย บางกอกใหญ่ ดินแดง วัฒนา รวมจำนวนโรงเรียนทั้งสิ้น 53 โรงเรียน

เขตกรุงเทพฯ ชั้นกลาง (Urban Fringe) ได้แก่ โรงเรียนที่อยู่ในเขต พระโขนง ประเวศ บางเขน บางกะปิ ลาดพร้าว บึงกลุ่ม บางพลัด ภาษีเจริญ จอมทอง ราษฎร์บูรณะ สวนหลวง บางนา (ไม่มีโรงเรียนมัธยมในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน) ทุ่งครุ บางแค วังทองหลาง คันนายาว (ไม่มีโรงเรียนมัธยมในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน) สะพานสูง สายไหม รวมจำนวนทั้งสิ้น 37 โรงเรียน

เขตกรุงเทพฯ ชั้นนอก (Suburb) ได้แก่ โรงเรียนที่อยู่ในเขต มีนบุรี ดอนเมือง หนองจอก ลาดกระบัง ตลิ่งชัน หนองแขม บางขุนเทียน หลักสี่ คลองสามวา บางบอน ทวีวัฒนา รวมจำนวนทั้งสิ้น 28 โรงเรียน

2) สุ่มรายชื่อโรงเรียนที่จะทำการศึกษา โดยวิธีการจับสลาก จากทั้งหมด 47 เขต ของกรุงเทพมหานคร มาเขตละ 1 โรงเรียน รวมจำนวน 47 โรงเรียน และจำแนกรายชื่อโรงเรียนที่สุ่มได้ โดยแบ่งตามพื้นที่การศึกษา 3 เขต

3) สุ่มรายชื่อโรงเรียนใน 3 เขตการศึกษา โดยวิธีจับสลาก จำนวน 3 โรงเรียน ดังนี้

เขตกรุงเทพฯ ชั้นใน ได้แก่ โรงเรียนศรีอยุธยาในพระอุปถัมภ์ฯ ตั้งอยู่ในเขตราชเทวี

เขตกรุงเทพฯ ชั้นกลาง ได้แก่ โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย ตั้งอยู่ในเขตสายไหม

เขตกรุงเทพฯ ชั้นนอก ได้แก่ โรงเรียนมหรรณพาราม ตั้งอยู่ในเขตตลิ่งชัน

4) สุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่างจากนักเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของแต่ละโรงเรียน โดยวิธีการสุ่มแบบเป็นสัดส่วนตามสูตร (สิทธิ์,2550) ได้จำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในแต่ละโรงเรียน ดังแสดงในตารางที่ 3.1

$$\text{ขนาดตัวอย่างแต่ละโรงเรียน} = \frac{\text{จำนวนตัวอย่างแต่ละโรงเรียน} \times \text{ขนาดตัวอย่างที่ต้องการ}}{\text{จำนวนตัวอย่างทั้งหมด}}$$

ตารางที่ 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ของเด็กนักเรียนวัยรุ่นตอนต้น ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2557 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษา

พื้นที่การศึกษา/เขต/โรงเรียน	**จำนวนนักเรียน**	**กลุ่มตัวอย่าง (คน)**
พื้นที่การศึกษากรุงเทพฯ ชั้นใน		
โรงเรียนศรีอยุธยาในพระอุปถัมภ์ฯ	570	141
พื้นที่การศึกษากรุงเทพฯ ชั้นกลาง		
โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย	758	188
พื้นที่การศึกษากรุงเทพฯ ชั้นนอก		
โรงเรียนมหรรณพาราม	271	67
รวมทั้งหมด	**1,599**	**396**

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

3.2.1 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) เพื่อศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ของเด็กนักเรียนวัยรุ่นตอนต้น ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2557 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล ของเด็กนักเรียนวัยรุ่นตอนต้น ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย เพศ สถานภาพของบิดามารดา ลักษณะครอบครัว ลักษณะการพักอาศัย และการรับรู้สมรรถนะของตนเองในเรื่องเพศ มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ของของเด็กวัยรุ่นตอนต้น ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร มีลักษณะเป็นคำถามเลือกตอบ ใช้แบบวัดตามแนวคิดของลิเกิร์ต (Likert) (อ้างอิงในสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2550) คือ บ่อยมาก บ่อย ปานกลาง นานๆครั้ง และไม่เคยเลย ซึ่งข้อคำถามประกอบด้วยข้อความเชิงนิมาน (ด้านบวก) และข้อความนิเสธ (ด้านลบ) คละกัน ซึ่งกำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถาม เลือกตอบแต่ละข้อคำถามเพียงระดับเดียว จำนวน 20 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรเด็กวัยรุ่นตอนต้นโดยกำหนดไว้ 3 ด้าน คือ

(1) ปัจจัยทางด้านทัศนคติ เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับ ค่านิยมทางเพศเจตคติต่อเพื่อนต่างเพศ มีลักษณะเป็นคำถามเลือกตอบ ใช้แบบวัดตามแนวคิดของลิเกิร์ต (Likert) (อ้างอิงในสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2550) คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ซึ่งข้อคำถามประกอบด้วยข้อความเชิงนิมาน (ด้านบวก) และข้อความนิเสธ (ด้านลบ) คละกัน ซึ่งกำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบแต่ละข้อคำถามเพียงระดับเดียว จำนวน 19 ข้อ

(2) ปัจจัยทางด้านครอบครัว เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับ ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว การสื่อสารเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว และการสนับสนุนการคบเพื่อนต่างเพศของครอบครัว มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 10 ข้อ

(3) ปัจจัยทางด้านสังคม เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับ อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนที่มีต่อพฤติกรรมทางเพศ การได้รับข้อมูลเรื่องเพศศึกษาจากโรงเรียน และการเปิดรับสื่อที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ มีลักษณะเป็นคำถามเลือกตอบ ใช้แบบวัดตามแนวคิดของลิเกิร์ต (Likert) คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ซึ่งข้อคำถามประกอบด้วยข้อความเชิงนิมาน (ด้านบวก) และข้อความนิเสธ (ด้านลบ) คละกัน ซึ่งกำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบแต่ละข้อคำถามเพียงระดับเดียว จำนวน 17 ข้อ

3.2.2 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

การสร้างและตรวจสอบเครื่องมือ มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาขั้นตอนและเนื้อหาการสร้างเครื่องมือจาก ทฤษฎี เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดขอบเขตและโครงสร้างของเนื้อหา ให้ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยแล้วนำไปสร้างเป็นข้อคำถามในแบบสอบถาม

ขั้นตอนที่ 3 นำแบบสอบถามฉบับร่าง เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของข้อคำถาม และนำมาแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

ขั้นตอนที่ 4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ส่งให้ผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเหมาะสมของข้อคำถาม แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

ขั้นตอนที่ 5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับเด็กนักเรียนวัยรุ่นตอนต้น ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2557 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร (ซึ่งไม่ใช่เด็กนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง) ทั้งเพศหญิงและเพศชาย จำนวน 50 คน แล้วนำแบบสอบถามที่ได้ไปวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือก่อนนำไปใช้กับประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นตอนที่ 6 นำแบบสอบถามที่มีความเชื่อมั่นผ่านเกณฑ์ที่กำหนด ไปจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

3.2.3 เกณฑ์การให้คะแนนและแปลความหมาย

ผู้ศึกษาได้กำหนดเกณฑ์การประเมินเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ดังนี้

3.2.3.1 เกณฑ์การให้คะแนน แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเด็กวัยรุ่นตอนต้น ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร กำหนดไว้ ดังนี้

1) เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถาม เกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเด็กวัยรุ่นตอนต้น ที่มีลักษณะข้อคำถาม เป็นข้อความเชิงนิมาน (ด้านบวก) มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับบ่อยมาก	ให้	5	คะแนน
ระดับบ่อย	ให้	4	คะแนน
ระดับปานกลาง	ให้	3	คะแนน
ระดับนานๆครั้ง	ให้	2	คะแนน
ระดับไม่เคยเลย	ให้	1	คะแนน

2) เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถาม เกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเด็กวัยรุ่นตอนต้น ที่มีลักษณะข้อคำถาม เป็นข้อความนิเสธ(ด้านลบ) มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับบ่อยมาก	ให้	1	คะแนน
ระดับบ่อย	ให้	2	คะแนน
ระดับปานกลาง	ให้	3	คะแนน
ระดับนานๆครั้ง	ให้	4	คะแนน
ระดับไม่เคยเลย	ให้	5	คะแนน

3) การแปลความหมายของคะแนน เพื่อวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเด็กวัยรุ่นตอนต้น พิจารณาจากค่าเฉลี่ย โดยใช้คะแนนของ เบสท์ (ชัยวัฒน์, 2550) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศอยู่ในระดับสูงมาก

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศอยู่ในระดับสูง

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศอยู่ในระดับต่ำ

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศอยู่ในระดับต่ำมาก

3.2.3.2 เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถาม เกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ของเด็กวัยรุ่นตอนต้น ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร กำหนดไว้ ดังนี้

1) เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถาม เกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเด็กวัยรุ่นตอนต้น ที่มีลักษณะข้อคำถาม เป็นข้อความเชิงนิมาน (ด้านบวก) มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	5	คะแนน
ระดับเห็นด้วย	ให้	4	คะแนน
ระดับไม่แน่ใจ	ให้	3	คะแนน
ระดับไม่เห็นด้วย	ให้	2	คะแนน
ระดับไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	1	คะแนน

2) เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถาม เกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเด็กวัยรุ่นตอนต้น ที่มีลักษณะข้อคำถาม เป็นข้อนิเสธ (ด้านลบ) มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	1	คะแนน
ระดับเห็นด้วย	ให้	2	คะแนน
ระดับไม่แน่ใจ	ให้	3	คะแนน
ระดับไม่เห็นด้วย	ให้	4	คะแนน
ระดับไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	5	คะแนน

3) การแปลความหมายของคะแนน เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเด็กวัยรุ่นตอนต้นพิจารณาจากค่าเฉลี่ย โดยใช้คะแนนของ เบสท์ (ชัยวัฒน์, 2550) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศอยู่ในระดับสูงมาก

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศอยู่ในระดับสูง

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศอยู่ในระดับต่ำ

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศอยู่ในระดับต่ำมาก

3.2.4 การหาคุณภาพเครื่องมือ

3.2.4.1 การตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity)

โดยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง (Construct Validity) และภาษาที่ใช้ โดยการหาค่าดัชนีสอดคล้อง (Index of Item–Objective Congruence; IOC) โดยใช้เกณฑ์ ดังนี้

+ 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการหรือไม่

- 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

การวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยใช้สูตรของโรวิเนลลี และแฮมเบิลตัน (Rovinelli and Hambleton) อ้างถึงใน วันดี (2555)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC คือ ความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์กับแบบทดสอบ

$\sum R$ คือ ผลรวมของคะแนนจากผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

นำผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน ในแต่ละข้อคำถาม มาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการ โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปมาปรับปรุงแก้ไข โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง ดังตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 ผลการวิเคราะห์ค่าความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ (IOC) ของแบบสอบถาม

(N=5)

ประเด็นคำถาม	ค่า IOC
พฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเด็กวัยรุ่นตอนต้น	0.98
ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเด็กวัยรุ่นตอนต้น โดยกำหนดไว้ 3 ด้าน คือ	
ปัจจัยทางด้านทัศนคติ	0.92

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

(N=5)

ประเด็นคำถาม	ค่า IOC
ปัจจัยทางด้านครอบครัว	0.86
ปัจจัยทางด้านสังคม	0.91
ค่าเฉลี่ย ค่า IOC ทั้งฉบับ	**0.93**

3.2.4.2 การหาค่าความเชื่อมั่น

การทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับเด็กนักเรียนวัยรุ่นตอนต้น ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2557 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร (ซึ่งไม่ใช่เด็กนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง) ทั้งเพศหญิงและเพศชาย จำนวน 50 คน แล้วนำแบบสอบถามที่ได้ไปวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ได้ผลตามตารางที่ 3.3

ตารางที่ 3.3 ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม

(n=50)

ประเด็นคำถาม	ค่า alpha
พฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเด็กวัยรุ่นตอนต้น	0.93
ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเด็กวัยรุ่นตอนต้น จำแนกไว้ 3 ด้าน คือ	
ปัจจัยทางด้านทัศนคติ	0.92
ปัจจัยทางด้านครอบครัว	0.74
ปัจจัยทางด้านสังคม	0.95

การหาค่าความเชื่อมั่นใช้เกณฑ์สัมประสิทธิแอลฟา (alpha coefficient)(วันดี, 2555) โดยทั่วไปควรมีค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป จากการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของข้อคำถามด้านพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเด็กวัยรุ่นตอนต้น และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงของเด็กวัยรุ่นตอนต้น มีค่า alpha มากกว่า 0.60 ขึ้นไปทุกด้าน ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ จึงมีความเชื่อมั่นเพียงพอในการนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1) ผู้ศึกษาขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากเด็กนักเรียนวัยรุ่นตอนต้น ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2557 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร 3โรงเรียน คือ โรงเรียนศรีอยุธยาในพระอุปถัมภ์ฯ โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย และโรงเรียนมหรรณพาราม ที่เป็นประชากรกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้

2) ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแจกแบบสอบถามแก่เด็กนักเรียนวัยรุ่นตอนต้น ที่กำลังศึกษาอยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

3) ทำการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม ในเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2558 โดยได้มีการติดตามเก็บแบบสอบถามกลับคืนมาและมีความสมบูรณ์ ได้เป็นจำนวน 396 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 จึงนำแบบสอบถามทั้งหมดไปวิเคราะห์ต่อไป

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามมาประมวลผลโดยโปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำตารางวิเคราะห์ทางสถิติ ดังนี้

3.4.1 **การวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านบุคคล** ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) วิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ สถานภาพของบิดามารดา ลักษณะครอบครัว ลักษณะการพักอาศัย และการรับรู้สมรรถนะของตนเองในเรื่องเพศ วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาอัตราส่วนร้อยละ (Percentage) นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

3.4.2 **การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยง ต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มตัวอย่าง** ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

3.4.3 **การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มตัวอย่าง** ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

(Descriptive Statistics) จำแนกได้ ดังนี้

3.4.3.1 วิเคราะห์ปัจจัยทางด้านทัศนคติ วิเคราะห์โดย การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

3.4.3.2 วิเคราะห์ปัจจัยทางด้านครอบครัว วิเคราะห์โดย การแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาอัตราส่วนร้อยละ (Percentage) นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

3.4.3.3 วิเคราะห์ปัจจัยทางด้านสังคม วิเคราะห์โดย การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

3.4.4 การทดสอบสมมุติฐาน โดยใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) เพื่อทดสอบสมมุติฐาน จำแนกได้ ดังนี้

3.4.4.1 สมมุติฐานที่ 1 ปัจจัยทางด้านบุคคล ใช้การทดสอบค่าสถิติ (t-test) แบบ independent ในการเปรียบเทียบสถานภาพส่วนบุคคลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม เพศ และใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) ในการเปรียบเทียบสถานภาพส่วนบุคคล ต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม สถานภาพของบิดามารดา ลักษณะครอบครัว ลักษณะการพักอาศัย และการรับรู้สมรรถนะของตนเองในเรื่องเพศ และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยการเปรียบเทียบพหุคูณ (multiple comparison) แบบวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe 's method) นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

3.4.4.2 สมมุติฐานที่ 2 ปัจจัยทางด้านทัศนคติ ใช้ทดสอบความสัมพันธ์ ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร จำแนกตาม ค่านิยมทางเพศ และเจตคติต่อเพื่อนต่างเพศต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยง ต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มตัวอย่าง โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์ของเพียร์สัน (Pearson Product moment Coefficient of Correlation) นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

3.4.4.3 สมมุติฐานที่ 3 ปัจจัยทางด้านครอบครัว ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยการเปรียบเทียบพหุคูณ (multiple comparison) แบบวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe 's method) ในการเปรียบเทียบปัจจัยทางด้านครอบครัวต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม ลักษณะการอบรมเลี้ยงดู การสื่อสารเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว และการสนับสนุนการคบเพื่อนต่างเพศของครอบครัว นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

3.4.4.4 สมมุติฐานที่ 4 ปัจจัยทางด้านสังคม ใช้ทดสอบความสัมพันธ์ ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร จำแนกตาม อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนที่มีต่อพฤติกรรมทางเพศ การได้รับข้อมูลเรื่องเพศศึกษาจากทางโรงเรียน และการเปิดรับสื่อที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเพศต่อการเกิดพฤติกรรม

เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มตัวอย่าง โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์ของเพียร์สัน (Pearson Product moment Coefficient of Correlation) นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.5.1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล สถิติพื้นฐาน

3.5.1.1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ประมวลผลข้อมูลจากแบบสอบถาม

3.5.1.2 สถิติเชิงพรรณนา ใช้สำหรับอธิบายข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับประชากร สถานภาพของบิดามารดา ลักษณะครอบครัว ลักษณะการพักอาศัย และการรับรู้สมรรถนะของตนเองในเรื่องเพศ ค่านิยมทางเพศ เจตคติต่อเพื่อนต่างเพศ ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว การสื่อสารเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว การสนับสนุนการคบเพื่อนต่างเพศของครอบครัว อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนที่มีต่อพฤติกรรมทางเพศ การได้รับข้อมูลเรื่องเพศศึกษาจากโรงเรียน และการเปิดรับสื่อที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ ใช้หาค่าร้อยละ (Percentage) โดยใช้ตารางแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

3.5.2 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน

สถิติเชิงอนุมาน ใช้การทดสอบค่าสถิติ (t-test) แบบ independent ในการเปรียบเทียบสถานภาพส่วนบุคคล ต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) ในการเปรียบเทียบสถานภาพส่วนบุคคลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม สถานภาพของบิดามารดา ลักษณะครอบครัว ลักษณะการพักอาศัย และการรับรู้สมรรถนะของตนเองในเรื่องเพศ และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยการเปรียบเทียบพหุคูณ (multiple comparison) แบบวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe 's method) ปัจจัยทางด้านครอบครัว ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) ในการเปรียบเทียบปัจจัยทางด้านครอบครัวต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม ลักษณะการอบรมเลี้ยงดู การสื่อสารเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว และการสนับสนุนการคบเพื่อนต่างเพศของครอบครัว และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยการเปรียบเทียบพหุคูณ (multiple comparison) แบบวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe 's method) สำหรับปัจจัยทางด้านทัศนคติ และปัจจัยทางสังคม ใช้ทดสอบความสัมพันธ์ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรจำแนกได้ ดังนี้ ปัจจัยทางด้านทัศนคติ คือ ค่านิยมทางเพศ และเจตคติต่อเพื่อนต่างเพศ ปัจจัยทางด้านสังคม คือ อิทธิพล

ของกลุ่มเพื่อนที่มีต่อพฤติกรรมทางเพศ การได้รับข้อมูลเรื่องเพศศึกษาจากทางโรงเรียน และการเปิดรับสื่อที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเพศต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มตัวอย่าง โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์ของเพียร์สัน (Pearson Product moment Coefficient of Correlation) นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและอภิปรายผล

วิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเด็กวัยรุ่นตอนต้น ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร” ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเรียงตามลำดับ ดังต่อไปนี้

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1.1 การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลจำแนกตาม เพศ สถานภาพของบิดามารดา ลักษณะครอบครัว ลักษณะการพักอาศัย และการรับรู้สมรรถนะของตนเองในเรื่องเพศ ของกลุ่มตัวอย่าง โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาอัตราส่วนร้อยละ (Percentage) นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

4.1.2 การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์เป็นรายข้อ โดยคิดค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

4.1.3 การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกได้ ดังนี้

4.1.3.1 วิเคราะห์ปัจจัยทางด้านทัศนคติที่มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์เป็นรายข้อ โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

4.1.3.2 วิเคราะห์ปัจจัยทางด้านครอบครัว ที่มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์เป็นรายข้อ โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาอัตราส่วนร้อยละ (Percentage) นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

4.1.3.3 วิเคราะห์ปัจจัยทางด้านสังคม ที่มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์เป็นรายข้อ โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

4.1.4 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) เพื่อทดสอบสมมุติฐาน จำแนกได้ ดังนี้

4.1.4.1 สมมุติฐานที่ 1 ปัจจัยทางด้านบุคคล ใช้การทดสอบค่าสถิติ (t-test) แบบ Independent ในการเปรียบเทียบสถานภาพส่วนบุคคล ต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม เพศ และใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยการเปรียบเทียบพหุคูณ (multiple comparison) แบบวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe 's method) ในการเปรียบเทียบสถานภาพส่วนบุคคล ต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม สถานภาพของบิดามารดา ลักษณะครอบครัว ลักษณะการพักอาศัย และการรับรู้สมรรถนะของตนเองในเรื่องเพศ นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

4.1.4.2 สมมุติฐานที่ 2 ปัจจัยทางด้านทัศนคติ ใช้ทดสอบความสัมพันธ์ ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร จำแนกตาม ค่านิยมทางเพศ และเจตคติต่อเพื่อนต่างเพศต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มตัวอย่าง โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์ของเพียร์สัน (Pearson Product moment Coefficien of Correlationt) นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

4.1.4.3 สมมุติฐานที่ 3 ปัจจัยทางด้านครอบครัว ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยการเปรียบเทียบพหุคูณ (multiple comparison) แบบวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe 's method) ในการเปรียบเทียบปัจจัยทางด้านครอบครัว ต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม ลักษณะการอบรมเลี้ยงดู การสื่อสารเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว และการสนับสนุนการคบเพื่อนต่างเพศของครอบครัว นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

4.1.4.4 สมมุติฐานที่ 4 ปัจจัยทางด้านสังคม ใช้ทดสอบความสัมพันธ์ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร จำแนกตาม อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนที่มีต่อพฤติกรรมทางเพศ การได้รับข้อมูลเรื่องเพศศึกษาจากทางโรงเรียน และการเปิดรับสื่อที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ ต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มตัวอย่าง โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์ของเพียร์สัน (Pearson Product moment Coefficient of Correlation) นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

4.2 อภิปรายผล

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน	จำนวนประชากรในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบค่าวิกฤติในการแจกแจงแบบ (t-test)
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน (F-test)
df	แทน	ชั้นของความเป็นอิสระ
r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
Sig	แทน	ความน่าจะเป็นของสถิติ
*	แทน	ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ

4.1.1 **การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา** (Descriptive Statistics) **เกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคล** จำแนกตาม เพศ สถานภาพของบิดามารดา ลักษณะครอบครัว ลักษณะการพักอาศัย และการรับรู้สมรรถนะของตนเองในเรื่องเพศของกลุ่มตัวอย่าง โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาอัตราส่วนร้อยละ (Percentage) ผลปรากฏตามตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนและอัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม เพศ สถานภาพของบิดามารดา ลักษณะครอบครัว ลักษณะการพักอาศัยและการรับรู้สมรรถนะของตนเองในเรื่องเพศ

(n = 396)

ตัวแปรที่ศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	190	48.0
หญิง	206	52.0
รวม	**396**	**100**
2. สถานภาพของบิดามารดา		
อยู่ด้วยกัน	270	68.2
แยกกันอยู่	58	14.6
หย่าร้าง	34	8.6
บิดา/มารดาถึงแก่กรรม	22	5.6
บิดา/มารดาแต่งงานใหม่	12	3.0
รวม	**396**	**100**
3. ลักษณะครอบครัว		
ครอบครัวเดี่ยว	238	60.1

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

(n = 396)

ตัวแปรที่ศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ครอบครัวขยาย	123	31.1
ครอบครัวที่มีการจัดโครงสร้างใหม่	35	8.8
รวม	**396**	**100**
4. ลักษณะที่พักอาศัย		
บ้านเดี่ยว	178	44.9
คอนโดมิเนียม	22	5.6
อพาร์ตเมนต์/หอพัก	33	8.3
ทาวน์เฮาส์/ตึกแถว	138	34.8
อื่นๆ	25	6.3
รวม	**396**	**100**
5. การพักอาศัยในปัจจุบัน		
อยู่กับบิดา/มารดา	265	66.9
อยู่กับบิดา	12	3.0
อยู่กับมารดา	73	18.4
อยู่กับญาติ	34	8.6
อื่นๆ	12	3.0
รวม	**396**	**100**
ด้านการรับรู้สมรรถนะของตนเองในเรื่องเพศ		
6. เมื่อนักเรียนมีเวลาว่างส่วนใหญ่นักเรียนมักเลือกทำอะไร		
ไปเที่ยวกับเพื่อน	46	11.6
พักผ่อนอยู่กับครอบครัว	110	27.8
ไปเที่ยวกับแฟน/คนรัก	12	3.0
ทำกิจกรรมนันทนาการ	206	52.0
อื่นๆ	22	5.6
รวม	**396**	**100**
7. สำหรับตัวนักเรียนเอง เคยปฏิบัติหรือมีพฤติกรรมเหล่านี้ กับเพื่อนต่างเพศ/คู่รัก/แฟน หรือไม่		
จับมือถือแขน/ถูกเนื้อต้องตัว/โอบ กอด หอมจูบ ในที่สาธารณะ/ที่ลับตาคน	123	31.1
ไม่เคย	260	65.7
อื่นๆ	13	3.3

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

(n = 396)

ตัวแปรที่ศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
รวม	**396**	**100**
8. จากข้อความต่อไปนี้ นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไร “การมีเพศสัมพันธ์เป็นธรรมชาติของมนุษย์ แต่ต้องถึงวัยที่เหมาะสม และมีการป้องกันการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์อย่างถูกต้อง”		
ถูก	287	72.5
ผิด	12	3.0
ไม่แน่ใจ	47	11.9
อื่นๆ	50	12.6
รวม	**396**	**100**
9. จากข้อความต่อไปนี้ นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไร “การมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย คือ การใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งขณะมีเพศสัมพันธ์”		
ถูก	274	69.2
ผิด	15	3.8
ไม่แน่ใจ	67	16.9
อื่นๆ	40	10.1
รวม	**396**	**100**
10. จากข้อความต่อไปนี้นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไร “โรงภาพยนตร์/สถานเริงรมย์/หรือสถานที่ลับตาคน เป็นสถานที่นักเรียนไม่ควรไปกับเพศตรงข้ามสองต่อสอง เพราะสุ่มเสี่ยงต่อการเกิดพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมได้”		
ถูก	265	66.9
ผิด	29	7.3
ไม่แน่ใจ	65	16.4
อื่นๆ	37	9.3
รวม	**396**	**100**

จากตารางที่ 4.1 แสดงให้เห็นว่าข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคล และการรับรู้สมรรถนะของตนเองในเรื่องเพศ ของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 396 คน จำแนกได้ ดังนี้

เพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง จำนวน 206 คน คิดเป็นร้อยละ 52.0 และเพศชาย จำนวน 190 คน คิดเป็นร้อยละ 48.0

สถานภาพของบิดามารดา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ บิดาและมารดาอยู่ด้วยกัน จำนวน 270 คน

คิดเป็นร้อยละ 68.2 รองลงมาคือ กลุ่มที่บิดาและมารดาแยกกันอยู่ จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 14.6 กลุ่มที่บิดาหรือมารดาหย่าร้างกัน จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 8.6 กลุ่มที่บิดาหรือมารดาถึงแก่กรรม จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 5.6 และกลุ่มที่บิดาหรือมารดาแต่งงานใหม่ จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.0 ตามลำดับ

ลักษณะครอบครัว พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นแบบครอบครัวเดี่ยว จำนวน 238 คน คิดเป็นร้อยละ 60.1 รองลงมาคือ กลุ่มครอบครัวขยาย จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 31.1 และกลุ่มครอบครัวที่มีการจัดโครงสร้างใหม่ จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 8.8 ตามลำดับ

ลักษณะที่พักอาศัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ พักอยู่ในบ้านเดี่ยว จำนวน 178 คน คิดเป็นร้อยละ 44.9 รองลงมาคือ กลุ่มที่พักอยู่ในทาวน์เฮ้าส์หรือตึกแถว จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 34.8 กลุ่มที่พักอยู่ในอพาร์ตเมนต์หรือหอพัก จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 8.3 กลุ่มที่พักอยู่ในคอนโดมิเนียม จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 5.6 และกลุ่มที่พักอยู่ในที่อื่นๆ เช่น บ้านพักของข้าราชการ จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 6.3 ตามลำดับ

การพักอาศัยในปัจจุบัน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ พักอาศัยอยู่กับบิดาและมารดาจำนวน 265 คน คิดเป็นร้อยละ 66.9 รองลงมาคือ กลุ่มที่พักอาศัยอยู่กับมารดา จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 18.4 กลุ่มที่พักอาศัยอยู่กับญาติ จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 8.6 กลุ่มที่พักอาศัยอยู่กับบิดา และกลุ่มที่พักอาศัยอยู่กับบุคคลอื่นๆ เช่น อยู่คนเดียว อยู่กับเพื่อนหรือคนรัก จำนวน 12 คน เท่ากันทั้งสองกลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 3.0 ตามลำดับ

ด้านการรับรู้สมรรถนะของตนเองในเรื่องเพศ จำแนกได้ ดังนี้

เมื่อมีเวลาว่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เลือกทำกิจกรรมนันทนาการ (เช่น ออกกำลังกาย ฟังเพลง อ่านหนังสือ ฯลฯ) จำนวน 206 คน คิดเป็นร้อยละ 52.0 รองลงมาคือ เลือกพักผ่อนอยู่กับครอบครัว จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 27.8 เลือกไปเที่ยวกับเพื่อน จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 11.6 เลือกทำกิจกรรมอื่นๆ เช่น แชตคุยกับเพื่อนผ่านทางเว็บไซต์โซเชียลเน็ตเวิร์ค เฟสบุค ทวิตเตอร์ ฯลฯ จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 5.6 และเลือกไปเที่ยวกับแฟนหรือคนรัก จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.0 ตามลำดับ

พฤติกรรมที่เคยปฏิบัติกับเพื่อนต่างเพศ คู่รักหรือแฟน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ไม่เคยปฏิบัติหรือมีพฤติกรรม การจับมือถือแขน ถูกเนื้อต้องตัว โอบกอด หอมจูบ ในที่สาธารณะหรือที่ลับตาคนกับเพื่อนต่างเพศ คู่รักหรือแฟนมาก่อน จำนวน 260 คน คิดเป็นร้อยละ 65.7 ส่วนกลุ่มที่เคยมีพฤติกรรม การจับมือถือแขน ถูกเนื้อต้องตัว โอบกอด หอมจูบ ในที่สาธารณะหรือที่ลับตาคนกับเพื่อนต่างเพศ คู่รักหรือแฟน จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 31.1 และกลุ่มที่เคยมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศ คู่รักหรือแฟนมาแล้ว จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 3.3 ตามลำดับ

ความคิดที่ว่า “การมีเพศสัมพันธ์เป็นธรรมชาติของมนุษย์ แต่ต้องถึงวัยที่เหมาะสม และต้องมีการป้องกันการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์อย่างถูกต้อง” พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ คิดว่าเป็นเรื่องที่ถูก

ต้อง จำนวน 287 คน คิดเป็นร้อยละ 72.5 รองลงมาคือ กลุ่มที่ตอบไม่รู้ จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 12.6 กลุ่มที่ไม่แน่ใจว่าเป็นเรื่องถูกหรือผิด จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 11.9 และกลุ่มที่คิดว่าเป็นเรื่องที่ผิด จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.0 ตามลำดับ

ความคิดเห็นที่ว่า "การมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย คือ การใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งขณะมีเพศสัมพันธ์" พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่คิดว่าเป็นเรื่องที่ถูกต้อง จำนวน 274 คน คิดเป็นร้อยละ 69.2 รองลงมาคือ กลุ่มที่ไม่แน่ใจว่าเป็นเรื่องถูกหรือผิด จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 16.9 กลุ่มที่ไม่รู้ จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 10.1 และกลุ่มที่คิดว่าเป็นเรื่องที่ผิด จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 3.8 ตามลำดับ

ความคิดเห็นที่ว่า "โรงภาพยนตร์/สถานเริงรมย์/หรือสถานที่ลับตาคน เป็นสถานที่ไม่ควรไปกับเพศตรงข้ามสองต่อสอง เพราะสุ่มเสี่ยงต่อการเกิดพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมได้" พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่คิดว่าเป็นเรื่องที่ถูกต้อง จำนวน 265 คน คิดเป็นร้อยละ 66.9 รองลงมาคือ กลุ่มที่ไม่แน่ใจว่าเป็นเรื่องถูกหรือผิด จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 16.4 กลุ่มที่ไม่รู้ จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 9.3 และกลุ่มที่คิดว่าเป็นเรื่องที่ผิด จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 7.3 ตามลำดับ

4.1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) วิเคราะห์เกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเด็กวัยรุ่นตอนต้น โดยคิดค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการแปลผลระดับพฤติกรรมเสี่ยง ต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มตัวอย่าง ตามเกณฑ์ของคะแนนเฉลี่ย เป็นรายข้อ ผลปรากฏตามตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลระดับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มตัวอย่าง

(n = 396)

พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ	$\bar{X}$	S.D	ระดับพฤติกรรมเสี่ยง
1. นักเรียนดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เมื่อไปเที่ยวกับเพื่อนต่างเพศ	1.56	1.03	ต่ำ
2. เมื่อนักเรียนสมหวังในความรัก นักเรียนจะฉลองโดยการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	1.34	0.92	ต่ำมาก
3. นักเรียนดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กับเพศตรงข้ามเพื่อระบายความเครียด หรือเวลามีเรื่องกังวลใจ	1.33	0.89	ต่ำมาก
4. นักเรียนและเพื่อนต่างเพศชอบไปดูภาพยนตร์รอบค่ำหรือรอบดึก	1.34	0.91	ต่ำมาก
5. นักเรียนและเพื่อนต่างเพศ มักจะไปเที่ยวตามศูนย์การค้าหลังเวลาเลิกเรียนด้วยกันตามลำพัง	1.45	0.94	ต่ำมาก
6. นักเรียนและเพื่อนต่างเพศชอบไปนั่งเล่นที่สวนสาธารณะในเวลาค่ำคืน	1.26	0.81	ต่ำมาก

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

(n = 396)

พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ	$\bar{X}$	S.D	ระดับพฤติกรรมเสี่ยง
7. เมื่อนักเรียนจะไปเที่ยวกลางคืนกับกลุ่มเพื่อน นักเรียนจะขออนุญาตผู้ปกครองก่อน	2.65	1.65	ปานกลาง
8. นักเรียนให้แฟนถูกเนื้อต้องตัว หรือโอบกอดได้	1.69	1.13	ต่ำ
9. นักเรียนเดินจับมือกับเพศตรงข้าม เพราะเห็นเป็นเรื่องธรรมดาของวัยรุ่น	1.85	1.25	ต่ำ
10. นักเรียนมักหลีกเลี่ยงการอยู่ตามลำพังกับเพศตรงข้ามในที่ลับตาคน	2.55	1.70	ปานกลาง
11. นักเรียนและเพื่อนต่างเพศนอนหนุนตักกันและกัน	1.55	1.10	ต่ำ
12. นักเรียนไปเที่ยวและพักค้างแรมกับเพื่อนต่างเพศตามลำพังสองต่อสอง	1.23	0.80	ต่ำมาก
13. นักเรียนแตะเนื้อต้องตัวกันกับเพื่อนต่างเพศ เมื่อหยอกล้อกัน	2.42	1.33	ต่ำ
14. นักเรียนแต่งตัวโชว์สัดส่วน เพื่อดึงดูดความสนใจ	1.43	0.94	ต่ำมาก
15. นักเรียนมักจะให้ผู้ปกครองตรวจสอบการแต่งกายของนักเรียนก่อนออกจากบ้าน	3.15	1.56	ปานกลาง
16. นักเรียนแต่งกาย โดยการปลดกระดุมเสื้อด้านหน้าเพื่อโชว์หน้าอก และดึงดูดความสนใจจากเพศตรงข้าม	1.26	0.85	ต่ำมาก
17. หลังเวลาเลิกเรียน นักเรียนมักตรงกลับบ้าน โดยไม่แวะสถานที่อื่นก่อน	2.86	1.44	ปานกลาง
18. หลังเวลาเลิกเรียนนักเรียนจะแวะสถานที่ต่างๆ เช่น ศูนย์การค้า/สวนสาธารณะ/ร้านเกมส์/บ้านเพื่อน ฯลฯ ก่อนกลับบ้าน	2.47	1.35	ต่ำ
19. เวลานักเรียนจะออกไปธุระข้างนอกกับเพื่อนต่างเพศ นักเรียนจะบอกผู้ปกครองก่อนว่าจะไปที่ไหน	2.40	1.53	ต่ำ
20. นักเรียนให้เพื่อนต่างเพศมาส่งที่บ้านหลังเลิกเรียน	1.47	1.01	ต่ำมาก
พฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ของเด็กวัยรุ่นตอนต้นโดยรวม	**1.86**	**0.59**	**ต่ำ**

จากตารางที่ 4.2 พบว่า พฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มตัวอย่าง ในภาพรวมอยู่ในระดับต่ำ โดยมีค่าเฉลี่ย 1.86 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.59

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มักจะให้ผู้ปกครอง ตรวจสอบการแต่งกายก่อนออกจากบ้าน มีค่าเฉลี่ย 3.15 รองลงมาคือ หลังเวลาเลิกเรียน มักตรงกลับบ้านโดยไม่แวะสถานที่อื่นๆ ก่อน มีค่าเฉลี่ย 2.86 และเมื่อจะไปเที่ยวกลางคืนกับกลุ่มเพื่อนจะต้องขออนุญาตจากผู้ปกครองก่อน มีค่าเฉลี่ย 2.65 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 จำนวนและอัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับของพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร

(n = 396)

ระดับของพฤติกรรมเสี่ยง	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำมาก	120	30.3
ต่ำ	231	56.3
ปานกลาง	33	10.4
สูง	11	2.7
สูงมาก	1	0.3
รวม	**396**	**100**

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ในภาพรวมของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรอยู่ในระดับต่ำ คิดเป็นร้อยละ 56.3 รองลงมาคือ ระดับต่ำมาก คิดเป็นร้อยละ 30.3 และระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 10.4 ตามลำดับ

4.1.3 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) วิเคราะห์เกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ของเด็กวัยรุ่นตอนต้น จำแนกได้ ดังนี้

4.1.3.1 วิเคราะห์ปัจจัยทางด้านทัศนคติ จำแนกตาม ค่านิยมทางเพศและเจตคติต่อเพื่อนต่างเพศ โดยคิดค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการแปลผลระดับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยง ต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มตัวอย่าง ตามเกณฑ์ของคะแนนเฉลี่ย เป็นรายข้อ ผลปรากฏตามตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลระดับปัจจัยทางทัศนคติ ที่มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มตัวอย่าง

(n = 396)

ปัจจัยทางทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D	ระดับพฤติกรรม
<u>ด้านค่านิยมทางเพศ</u>			
1. การรักนวลสงวนตัว เป็นสิ่งที่สำคัญมากสำหรับผู้หญิงไทย	4.37	1.17	สูง
2. การเดินกอดคอกับเพื่อนต่างเพศที่สนิทสนมกัน เป็นเรื่องธรรมดา	3.43	1.28	ปานกลาง

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

(n = 396)

ปัจจัยทางทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D	ระดับพฤติกรรม
3. การถูกเนื้อต้องตัวกับคู่รัก การกอดจูบ เป็นสิ่งที่สามารถทำได้อย่างเปิดเผยในที่สาธารณะ	4.19	1.06	สูง
4. ในกลุ่มเพื่อน คนที่ไม่เคยเที่ยวกลางคืนกับเพื่อนต่างเพศถือว่าเชย	4.20	1.17	สูง
5. การไปเที่ยวกลางคืนกับเพื่อนต่างเพศทำให้รู้สึกได้เป็นพวกเดียวกับกลุ่มเพื่อน	3.92	1.19	สูง
6. สมัยปัจจุบัน ไม่ถือว่าความบริสุทธิ์ของผู้หญิง เป็นเรื่องสำคัญ	3.53	1.45	สูง
7. การแต่งกายล่อแหลม นุ่งสั้น เอวลอยของผู้หญิง และการใส่กางเกงรัดรูปของผู้ชาย ถือเป็นเรื่องทันสมัย	3.78	1.34	สูง
8. ปัจจุบัน ผู้ชายไม่สนใจกับเรื่องความบริสุทธิ์ของผู้หญิง	3.25	1.46	สูง
9. วัยรุ่นที่เปลี่ยนคู่รักบ่อยๆ ถือว่าเป็นคนมีเสน่ห์	3.97	1.21	สูง
ค่านิยมทางเพศ โดยรวม	**3.84**	**0.78**	**สูง**
ด้านเจตคติต่อเพื่อนต่างเพศ			
10. การนัดกับเพื่อนต่างเพศทำให้เกิดความคุ้นเคย และเป็นการเรียนรู้นิสัยใจคอกัน	3.42	1.30	ปานกลาง
11. การมีคู่รักในวัยเรียนเป็นสิ่งที่น่าภาคภูมิใจ	3.81	1.11	สูง
12. การนัดพบเพื่อนต่างเพศในเวลากลางคืน เป็นเรื่องที่ไม่เหมาะสม	3.65	1.61	สูง
13. นักเรียนรู้สึกไม่พอใจหากเพื่อนต่างเพศมาจับมือถือแขน	3.06	1.37	ปานกลาง
14. ในปัจจุบันถ้าคู่รักจะมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานถือเป็นเรื่องปกติ	3.74	1.28	สูง
15. การเป็นคู่รัก (วัยรุ่น) ควรคำนึงถึงความรักมากกว่าความใคร่	3.13	1.42	ปานกลาง
16. การมีเพศสัมพันธ์กับคู่รัก (ขณะอยู่ในวัยเรียน) เป็นสิ่งที่ท้าทายน่าทดลอง	4.24	1.18	สูง
17. วัยรุ่นคนใด ไม่มีคนรัก ถือเป็นเรื่องน่าอาย	4.14	1.19	สูง
18. การมีเพศสัมพันธ์กันเป็นการแสดงออกถึงความรักที่แท้จริง	4.24	1.16	สูง
19. ความต้องการทางเพศเป็นเรื่องที่ต้องตอบสนองไม่สามารถควบคุมได้	3.82	1.26	สูง
เจตคติต่อเพื่อนต่างเพศ โดยรวม	**3.72**	**0.67**	**สูง**
ปัจจัยทางทัศนคติ ที่มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยง ต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเด็กวัยรุ่นตอนต้น โดยรวม	**3.78**	**0.66**	**สูง**

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ในภาพรวมของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ปัจจัยทางทัศนคติ มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.78 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.66 และจำแนกได้ ดังนี้

ด้านค่านิยมทางเพศ

ค่านิยมทางเพศ พบว่า มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ของกลุ่มตัวอย่างในภาพรวมอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.84 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.78

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยกับค่านิยมทางเพศ ประเด็นที่ว่า การรักนวลสงวนตัวเป็นสิ่งที่สำคัญมากสำหรับผู้หญิงไทย มีค่าเฉลี่ย 4.37 รองลงมาคือ ในกลุ่มเพื่อนคนที่ไม่เคยเที่ยวกลางคืนกับเพื่อนต่างเพศถือว่าเชย มีค่าเฉลี่ย 4.20 และการถูกเนื้อต้องตัวกับคู่รัก การกอดจูบ เป็นสิ่งที่สามารถทำได้อย่างเปิดเผยในที่สาธารณะ มีค่าเฉลี่ย 4.19 ตามลำดับ

ด้านเจตคติต่อเพื่อนต่างเพศ

เจตคติต่อเพื่อนต่างเพศ พบว่า มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มตัวอย่างในภาพรวมอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.72 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.67

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยกับเจตคติต่อเพื่อนต่างเพศ ประเด็นที่ว่าการมีเพศสัมพันธ์กับคู่รัก (ขณะอยู่ในวัยเรียน) เป็นสิ่งที่ท้าทายน่าทดลอง และการมีเพศสัมพันธ์กัน เป็นการแสดงออกถึงความรักที่แท้จริง มีค่าเฉลี่ย 4.24 รองลงมาคือ วัยรุ่นคนใดไม่มีคนรัก ถือเป็นเรื่องน่าอาย มีค่าเฉลี่ย 4.14 และความต้องการทางเพศเป็นเรื่องที่ต้องตอบสนอง ไม่สามารถควบคุมได้ มีค่าเฉลี่ย 3.82 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 จำนวนและอัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม ค่านิยมทางเพศและเจตคติต่อเพื่อนต่างเพศ

(n = 396)

ปัจจัยที่มีอิทธิพล	**จำนวน**	**ร้อยละ**
ปัจจัยทางทัศนคติ ด้านค่านิยมทางเพศ		
ต่ำมาก	8	2.0
ต่ำ	16	4.1
ปานกลาง	93	23.4
สูง	191	48.3
สูงมาก	88	22.2
รวม	**396**	**100**
ปัจจัยทางทัศนคติ ด้านเจตคติต่อเพื่อนต่างเพศ		
ต่ำมาก	3	0.8
ต่ำ	22	5.5
ปานกลาง	113	28.5
สูง	215	54.3
สูงมาก	43	10.9
รวม	**396**	**100**

จากตารางที่ 4.5 ปัจจัยทางทัศนคติ ด้านค่านิยมทางเพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ค่านิยมทางเพศ มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 48.3 รองลงมาคือ ค่านิยมทางเพศมีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 23.4 และค่านิยมทางเพศ มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรอยู่ในระดับสูงมาก คิดเป็นร้อยละ 22.2 ตามลำดับ

ปัจจัยทางทัศนคติ ด้านเจตคติต่อเพื่อนต่างเพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เจตคติต่อเพื่อนต่างเพศ มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 54.3 รองลงลงมาคือ เจตคติต่อเพื่อนต่างเพศ มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 28.5 และเจตคติต่อเพื่อนต่างเพศ มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรอยู่ในระดับสูงมาก คิดเป็นร้อยละ 10.9 ตามลำดับ

4.1.3.2 วิเคราะห์ปัจจัยทางด้านครอบครัว จำแนกตาม ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว การสื่อสารเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว และการสนับสนุนการคบเพื่อนต่างเพศของครอบครัว โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาอัตราส่วนร้อยละ (Percentage) ผลปรากฏตามตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 จำนวนและอัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว การสื่อสารเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว และการสนับสนุนการคบเพื่อนต่างเพศของครอบครัว

(n = 396)

ตัวแปรที่ศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
<u>ด้านลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว</u>		
1. การอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวนักเรียน มีลักษณะอย่างไร		
ครอบครัวที่เลี้ยงดูแบบให้ความรัก	280	70.7
ครอบครัวที่เลี้ยงดูแบบลงโทษ	53	13.4
การเลี้ยงดูแบบแสดงความเป็นเจ้าของมากเกินไป	37	9.3
การเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย	12	3.0
การเลี้ยงดูแบบตามใจ	14	3.5
รวม	**396**	**100**
<u>ด้านการสื่อสารเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว</u>		
2. พ่อแม่ของนักเรียนรู้ว่านักเรียนอยู่ที่ไหน หลังจากที่โรงเรียนเลิกแล้ว		
ไม่รู้	37	9.3

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

(n = 396)

ตัวแปรที่ศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
รู้บางครั้ง	183	47.0
รู้ทุกครั้ง	173	43.7
รวม	**396**	**100**
3. นักเรียนได้พูดคุยกับพ่อแม่หรือผู้ปกครองเกี่ยวกับเรื่องเพศศึกษา บ้างหรือไม่		
ไม่เคย	173	43.7
คุยเป็นบางครั้ง	196	49.5
คุยเป็นประจำ	27	6.8
รวม	**396**	**100**
4. นักเรียนคิดว่าครอบครัวของนักเรียน มีบทบาทในการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษามากน้อยเพียงใด		
มาก	55	13.9
พอสมควร	213	53.8
น้อย	82	20.7
ไม่เคยเลย	46	11.6
รวม	**396**	**100**
5. เมื่อนักเรียนมีปัญหาเรื่องเพศ บุคคลแรกที่นักเรียนนึกถึง และอยากปรึกษาด้วยทุกครั้งคือใคร		
บิดา	18	4.5
มารดา	90	22.7
บิดาและมารดา	126	31.8
พี่น้อง	38	9.8
เพื่อน	81	20.5
อื่นๆ	43	10.9
รวม	**396**	**100**
<u>ด้านการสนับสนุนการคบเพื่อนต่างเพศของครอบครัว</u>		
6. ครอบครัวของนักเรียนสนับสนุนการคบเพื่อนต่างเพศหรือไม่		
ไม่สนับสนุน	101	25.5
สนับสนุนในฐานะเพื่อนสนิท	183	46.2
สนับสนุนในฐานะแฟน/คนรัก	31	7.8
สนับสนุนในฐานะเพื่อนร่วมปฏิบัติงาน	81	20.5
รวม	**396**	**100**

จากตารางที่ 4.6 แสดงให้เห็นว่าข้อมูลปัจจัยทางครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างจำแนกได้ ดังนี้

ปัจจัยทางครอบครัว ด้านลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว

พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ครอบครัวเลี้ยงดูแบบให้ความรักจำนวน 280 คน คิดเป็นร้อยละ 70.7 รองลงมาคือ ครอบครัวเลี้ยงดูแบบลงโทษ จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 13.4 ครอบครัวเลี้ยงดูแบบแสดงความเป็นเจ้าของมากเกินไป จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 9.3 ครอบครัวเลี้ยงดูแบบตามใจ จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 3.5 และครอบครัวเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.0 ตามลำดับ

ปัจจัยทางครอบครัว ด้านการสื่อสารเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว จำแนกได้ ดังนี้

พ่อแม่ของนักเรียนรู้ว่านักเรียนอยู่ที่ไหนหลังจากที่โรงเรียนเลิกแล้ว พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ พ่อและแม่รู้เป็นบางครั้ง จำนวน 186 คน คิดเป็นร้อยละ 47.0 รองลงมาคือ กลุ่มที่พ่อและแม่รู้ทุกครั้ง จำนวน 173 คน คิดเป็นร้อยละ 43.7 และกลุ่มที่พ่อและแม่ไม่เคยรู้เลยว่าอยู่ที่ไหนจำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 9.3 ตามลำดับ

นักเรียนได้พูดคุยกับพ่อแม่หรือผู้ปกครองเกี่ยวกับเรื่องเพศศึกษาบ้างหรือไม่ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ได้พูดคุยเป็นบางครั้ง จำนวน 196 คน คิดเป็นร้อยละ 49.5 รองลงมาคือ กลุ่มไม่เคยพูดคุยเลย จำนวน 173 คน คิดเป็นร้อยละ 43.7 และกลุ่มที่พูดคุยเป็นประจำ จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 6.8 ตามลำดับ

นักเรียนคิดว่าครอบครัวของนักเรียน มีบทบาทในการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษามากน้อยเพียงใด พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ คิดว่าครอบครัวมีบทบาทสมควร จำนวน 213 คน คิดเป็นร้อยละ 53.8 รองลงมาคือ กลุ่มที่คิดว่าครอบครัวมีบทบาทน้อยมาก จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 20.7 กลุ่มที่คิดว่าครอบครัวมีบทบาทอย่างมาก จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 13.9 และกลุ่มที่คิดว่าครอบครัวไม่เคยให้ความรู้ในเรื่องเพศศึกษาเลย จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 11.6 ตามลำดับ

เมื่อนักเรียนมีปัญหาเรื่องเพศ บุคคลแรกที่นักเรียนนึกถึง และอยากปรึกษาด้วยทุกครั้งคือใคร พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เลือกปรึกษาบิดาและมารดา จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 31.8 รองลงมาคือ กลุ่มที่ปรึกษาเฉพาะมารดา จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 22.7 กลุ่มที่ปรึกษากับเพื่อน จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 20.5 กลุ่มที่ปรึกษากับบุคคลอื่นๆ เช่น ครู แฟน/คนรัก ญาติ ฯลฯ จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 10.9 กลุ่มที่ปรึกษาพี่น้อง จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 9.6 และกลุ่มที่ปรึกษาเฉพาะกับบิดาคนเดียว จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 4.5 ตามลำดับ

ปัจจัยทางครอบครัว ด้านการสนับสนุนการคบเพื่อนต่างเพศของครอบครัว

ครอบครัวของนักเรียน สนับสนุนการคบเพื่อนต่างเพศหรือไม่ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ครอบครัวสนับสนุนให้คบเพื่อนต่างเพศได้ในฐานะเพื่อนสนิท จำนวน 183 คน คิดเป็นร้อยละ 46.2 รองลงคือ กลุ่มที่ครอบครัวไม่สนับสนุนให้คบเพื่อนต่างเพศ จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 25.5 กลุ่มที่ครอบครัว

สนับสนุนให้คบเพื่อนต่างเพศได้ในฐานะเพื่อนร่วมปฏิบัติงาน จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 20.5 และกลุ่มที่ครอบครัวสนับสนุนให้คบเพื่อนต่างเพศ ในฐานะแฟนหรือคนรักได้ จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 7.8 ตามลำดับ

4.1.3.3 วิเคราะห์ปัจจัยทางด้านสังคม จำแนกตาม อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน ที่มีต่อพฤติกรรมทางเพศ การได้รับข้อมูลเรื่องเพศศึกษาจากโรงเรียน และการเปิดรับสื่อที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ โดยการคิดค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการแปลผลระดับปัจจัย ที่มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยง ต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเด็กวัยรุ่นตอนต้น ตามเกณฑ์ของคะแนนเฉลี่ย เป็นรายข้อ ผลปรากฏตามตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลระดับปัจจัยทางสังคม ที่มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยง ต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มตัวอย่าง

(n = 396)

ปัจจัยทางสังคม	$\bar{X}$	S.D	**ระดับพฤติกรรม**
<u>ด้านอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนที่มีต่อพฤติกรรมทางเพศ</u>			
1. เพื่อนแนะนำให้นักเรียนมีเพื่อนต่างเพศไปส่งเวลากลับบ้าน	2.04	1.18	ต่ำ
2. เพื่อนชอบชวนนักเรียนไปเที่ยวสถานบันเทิง กับเพื่อนต่างเพศตอนกลางคืนเสมอในกลุ่มเพื่อน	1.76	1.14	ต่ำ
3. นักเรียนไม่กล้าขัดใจเพื่อน ถ้าเพื่อนชวนไปเที่ยวและให้ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์	1.89	1.18	ต่ำ
4. เพื่อนชวนนักเรียนไปเที่ยวกับเพื่อนต่างเพศเพียงลำพังสองต่อสอง	1.72	1.07	ต่ำ
5. เพื่อนของนักเรียนชอบเล่าเรื่องเพศให้ฟัง	2.45	1.32	ต่ำ
อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนที่มีต่อพฤติกรรมทางเพศ โดยรวม	**1.97**	**0.96**	**ต่ำ**
<u>ด้านการได้รับข้อมูลเรื่องเพศศึกษาจากโรงเรียน</u>			
6. นักเรียนได้รับความรู้เรื่องเพศศึกษาจากโรงเรียนมากเพียงพอ	3.60	1.28	สูง
7. นักเรียนได้รับคำแนะนำ ในเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศจากครู	3.55	1.26	สูง
8. ครูควรให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาอย่างถูกต้อง ไม่ควรบ่ายเบี่ยงหลอกเด็ก หรือพูดให้เด็กนักเรียนเข้าใจผิด	3.86	1.33	สูง
9. ครูสามารถถ่ายทอดความรู้ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเพศบทบาทหน้าที่ทางเพศที่เหมาะสมกับเด็กนักเรียน	3.86	1.22	สูง
10. ครูผู้สอนไม่ควรรังเกียจหรืออายเวลาสอนเรื่องเพศศึกษาให้กับเด็กนักเรียน	4.03	1.22	สูง
11. การสอนเรื่องเพศศึกษาในสถานศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของการลดผลกระทบจากการมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศได้	3.87	1.30	สูง

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

(n = 396)

ปัจจัยทางสังคม	$\bar{X}$	S.D	ระดับพฤติกรรม
การได้รับข้อมูลเรื่องเพศศึกษาจากโรงเรียน โดยรวม	**3.79**	**1.04**	**สูง**
ด้านการเปิดรับสื่อที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ			
12. ปัจจุบันการใช้อินเทอร์เน็ตเซตหาเพื่อนต่างเพศ ทำได้ง่าย รวดเร็ว	3.73	1.33	สูง
13. การอ่าน/ดู/ชม/หนังสือ ภาพยนตร์ ที่มีเนื้อหาทางเพศสัมพันธ์ทำให้มีความรู้เรื่องเพศสัมพันธ์อย่างถูกต้อง	2.86	1.30	ปานกลาง
14. เด็กวัยรุ่นได้เรียนรู้ เรื่องเพศศึกษาจากสื่อประเภทต่างๆมากกว่าจากครอบครัวและสถานศึกษา	3.18	1.32	ปานกลาง
15. ในปัจจุบันเด็กวัยรุ่น สามารถหาชมคลิปที่มีเนื้อหา เกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศได้อย่างเหมาะสม	3.39	1.41	ปานกลาง
16. ในปัจจุบันสื่อประเภทต่างๆ นำเสนอข่าวสารเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศได้อย่างเหมาะสม	3.09	1.29	ปานกลาง
17. นักเรียนคิดว่าหนังสือโป๊/หนังสือการ์ตูนลามก/วีดีโอโป๊/เว็ปไซต์/สื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเพศหรือเพศสัมพันธ์มีอิทธิพลต่อตัวนักเรียนหรือไม่ ในการนำไปสู่การอยากทำตามสื่อ	2.78	1.42	ปานกลาง
การเปิดรับสื่อที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ โดยรวม	**3.17**	**0.99**	**ปานกลาง**
ปัจจัยทางสังคม ที่มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ของเด็กวัยรุ่นตอนต้น โดยรวม	**3.03**	**0.75**	**ปานกลาง**

จากตารางที่ 4.7 ในภาพรวมของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ปัจจัยทางสังคมมีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.03 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.75 และจำแนกได้ ดังนี้

ปัจจัยทางสังคม ด้านอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนที่มีต่อพฤติกรรมทางเพศ

อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนที่มีต่อพฤติกรรมทางเพศ พบว่า มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มตัวอย่างในภาพรวมอยู่ในระดับต่ำ โดยมีค่าเฉลี่ย 1.97 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.96

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยกับ อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนที่มีต่อพฤติกรรมทางเพศ ประเด็นที่ว่า เพื่อนของนักเรียนชอบเล่าเรื่องเพศให้ฟัง มีค่าเฉลี่ย 2.45 รองลงมาคือ เพื่อนแนะนำให้นักเรียนมีเพื่อนต่างเพศไปส่งเวลากลับบ้านมีค่าเฉลี่ย 2.04 และนักเรียนไม่กล้าขัดใจเพื่อนถ้าเพื่อน

ชวนไปเที่ยวและให้ดื่ม เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ มีค่าเฉลี่ย 1.89 ตามลำดับ

ปัจจัยทางสังคม ด้านการได้รับข้อมูลเรื่องเพศศึกษาจากโรงเรียน

การได้รับข้อมูลเรื่องเพศศึกษาจากโรงเรียน พบว่า มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยง ต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มตัวอย่างในภาพรวมอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.79 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.04

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยกับ การได้รับข้อมูลเรื่องเพศศึกษาจากโรงเรียน ประเด็นที่ว่า ครูผู้สอนไม่ควรรังเกียจหรืออายเวลาสอน เรื่องเพศศึกษาให้กับเด็กนักเรียน มีค่าเฉลี่ย 4.03 รองลงมาคือ การสอนเรื่องเพศศึกษาในสถานศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของการลดผลกระทบ จากการมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศได้ มีค่าเฉลี่ย 3.87 ครูควรให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาอย่างถูกต้องเหมาะสม ไม่ควรบ่ายเบี่ยงหลอกเด็ก หรือพูดให้เด็กนักเรียนเข้าใจผิดและครูสามารถถ่ายทอดความรู้ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเพศ บทบาทหน้าที่ทางเพศที่เหมาะสมกับเด็กนักเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ 3.86 ตามลำดับ

ปัจจัยทางสังคม ด้านการเปิดรับสื่อที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ

การเปิดรับสื่อที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ พบว่า มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยง ต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มตัวอย่าง ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.17 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.99

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยกับ การเปิดรับสื่อที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ ประเด็นที่ว่า ปัจจุบันการใช้อินเทอร์เน็ตแชตหาเพื่อนต่างเพศ ทำได้ง่าย รวดเร็ว มีค่าเฉลี่ย 3.73 รองลงมาคือ ในปัจจุบันเด็กวัยรุ่น สามารถหาชมคลิปที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศได้อย่างง่ายดาย มีค่าเฉลี่ย 3.39 และเด็กวัยรุ่นได้เรียนรู้เรื่องเพศศึกษา จากสื่อประเภทต่างๆ มากกว่าจากครอบครัว และสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ย 3.18 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8 จำนวนและอัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนที่มีต่อพฤติกรรมทางเพศ การได้รับข้อมูลเรื่องเพศศึกษาจากโรงเรียน และการเปิดรับสื่อที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ

(n = 396)

ปัจจัยที่มีอิทธิพล	จำนวน	ร้อยละ
<u>ปัจจัยทางสังคม ด้านอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนที่มีต่อพฤติกรรมทางเพศ</u>		
ต่ำมาก	164	41.4
ต่ำ	138	34.9

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

(n = 396)

ปัจจัยที่มีอิทธิพล	จำนวน	ร้อยละ
ปานกลาง	66	16.6
สูง	17	4.3
สูงมาก	11	2.8
รวม	**396**	**100**
ปัจจัยทางสังคม ด้านการได้รับข้อมูลเรื่องเพศศึกษาจากโรงเรียน		
ต่ำมาก	25	6.3
ต่ำ	20	5.1
ปานกลาง	90	22.7
สูง	160	40.4
สูงมาก	101	25.5
รวม	**396**	**100**
ปัจจัยทางสังคม ด้านการเปิดรับสื่อที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ		
ต่ำมาก	35	8.8
ต่ำ	56	14.2
ปานกลาง	169	42.7
สูง	110	27.7
สูงมาก	26	6.6
รวม	**396**	**100**

จากตารางที่ 4.8 แสดงให้เห็นว่าข้อมูลปัจจัยทางสังคมของกลุ่มตัวอย่างจำแนกได้ ดังนี้

ปัจจัยทางสังคม ด้านอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนที่มีต่อพฤติกรรมทางเพศ

พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนที่มีต่อพฤติกรรมทางเพศ มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรอยู่ในระดับต่ำมาก คิดเป็นร้อยละ 41.4 รองลงมาคือ อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนที่มีต่อพฤติกรรมทางเพศ มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรอยู่ในระดับต่ำ คิดเป็นร้อยละ 34.9 และอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนที่มีต่อพฤติกรรมทางเพศ มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 16.6 ตามลำดับ

ปัจจัยทางสังคม ด้านการได้รับข้อมูลเรื่องเพศศึกษาจากโรงเรียน

พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ การได้รับข้อมูลเรื่องเพศศึกษาจากโรงเรียน มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 40.4 รองลงมาคือ การได้รับข้อมูลเรื่องเพศศึกษาจากโรงเรียน มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยง ต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรอยู่ในระดับสูงมาก คิดเป็นร้อยละ 25.5 และการได้รับข้อมูลเรื่องเพศศึกษาจากโรงเรียน มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 22.7 ตามลำดับ

ปัจจัยทางสังคม ด้านการเปิดรับสื่อที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ

พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ การเปิดรับสื่อที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 42.7 รองลงมาคือ การเปิดรับสื่อที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 27.7 และการเปิดรับสื่อที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรอยู่ในระดับต่ำ คิดเป็นร้อยละ 14.2 ตามลำดับ

4.1.4. การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) เพื่อทดสอบสมมุติฐาน จำแนกได้ ดังนี้

4.1.4.1 สมมุติฐานที่ 1 ปัจจัยทางด้านบุคคล

ปัจจัยทางด้านบุคคล ของเด็กวัยรุ่นตอนต้น ที่มีความแตกต่างกันในด้าน เพศ สถานภาพของบิดามารดา ลักษณะครอบครัว ลักษณะการพักอาศัย และการรับรู้สมรรถนะของตนเองในเรื่องเพศ จะมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศที่แตกต่างกัน

ทดสอบสมมุติฐานที่ 1 จำแนกได้ ดังนี้

1) วิเคราะห์ผลโดยการทดสอบค่าสถิติ (t-test) แบบ independent ในการเปรียบเทียบ สถานภาพส่วนบุคคลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม เพศ ผลปรากฏตามตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 ผลการทดสอบค่าสถิติ (t-test แบบ independent) ในการเปรียบเทียบสถานภาพส่วนบุคคลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม เพศ

(n = 396)

เพศ	พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ					
	N	$\bar{X}$	S.D	t	df	Sig(2-tailed)
ชาย	190	1.98	0.64	3.99*	362	0.00
หญิง	206	1.74	0.52			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.9 พบว่า เพศชายมีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศเท่ากับ 1.98 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.64 และเพศหญิงมีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศเท่ากับ 1.74 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.52 เมื่อทดสอบสมมุติฐานทางสถิติ พบว่า เพศชายมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสูงกว่าเพศหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ คือ เด็กวัยรุ่นตอนต้นที่มีเพศต่างกัน จะมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศแตกต่างกัน

2) วิเคราะห์ผลโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) ในการเปรียบเทียบสถานภาพส่วนบุคคล ต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม สถานภาพของบิดามารดา ผลปรากฏตามตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบสถานภาพส่วนบุคคล ต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม สถานภาพของบิดามารดา

(n = 396)

แหล่งความแปรปรวน	พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ				
	SS	df	MS	F	Sig
ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม	3.790	7	0.541	1.534	0.154
ความแปรปรวนภายในกลุ่ม	136.936	388	0.353		
รวม	140.727	395			

จากตารางที่ 4.10 พบว่า โดยภาพรวมของกลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศอยู่ในระดับต่ำ กลุ่มที่บิดาและมารดาแยกกันอยู่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ 2.05 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.71 รองลงมาคือ กลุ่มที่บิดาและมารดาหย่าร้างกันมีค่าเฉลี่ย 1.90 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.49 กลุ่มที่บิดาและมารดาอยู่ด้วยกันมีค่าเฉลี่ย 1.83 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.59 กลุ่มที่บิดาหรือมารดาแต่งงานใหม่มีค่าเฉลี่ย 1.79 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.53 และกลุ่มที่บิดาหรือมารดาถึงแก่กรรมมีค่าเฉลี่ย 1.70 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.36 ตามลำดับ เมื่อทดสอบสมมุติฐานทางสถิติ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพของบิดาและมารดาแตกต่างกัน มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ คือ เด็กวัยรุ่นตอนต้น ที่มีสถานภาพของบิดาและมารดาต่างกัน จะมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศแตกต่างกัน

3) วิเคราะห์ผลโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) ในการเปรียบเทียบสถานภาพส่วนบุคคล ต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม ลักษณะครอบครัว ผลปรากฏตามตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบสถานภาพส่วนบุคคล ต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม ลักษณะครอบครัว

(n = 396)

แหล่งความแปรปรวน	**พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ**				
	SS	df	MS	F	Sig
ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม	1.830	2	0.915	2.590	0.076
ความแปรปรวนภายในกลุ่ม	138.896	393	0.353		
รวม	140.727	395			

จากตารางที่ 4.11 พบว่า โดยภาพรวมของกลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศอยู่ในระดับต่ำ กลุ่มครอบครัวที่มีการจัดโครงสร้างใหม่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ 2.06 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.64 รองลงมาคือ กลุ่มครอบครัวขยายมีค่าเฉลี่ย 1.88 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.62 และกลุ่มครอบครัวเดี่ยวมีค่าเฉลี่ย 1.82 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.56 ตามลำดับ เมื่อทดสอบสมมุติฐานทางสถิติ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะครอบครัวแตกต่างกันมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ คือ เด็กวัยรุ่นตอนต้น ที่มีลักษณะครอบครัวต่างกัน จะมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศแตกต่างกัน

4) วิเคราะห์ผลโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยการเปรียบเทียบพหุคูณ (multiple comparison) แบบวิธีการของเชฟ

เฟ่ (Scheffe 's method) ในการเปรียบเทียบสถานภาพส่วนบุคคล ต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม ลักษณะการพักอาศัย ผลปรากฏตามตารางที่ 4.12-4.14

ตารางที่ 4.12 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบสถานภาพส่วนบุคคล ต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม ลักษณะการพักอาศัย (ที่พักอาศัย)

(n = 396)

แหล่งความแปรปรวน	**พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ**				
	SS	df	MS	F	Sig
ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม	4.534	4	1.133	3.254	0.12
ความแปรปรวนภายในกลุ่ม	136.193	391	0.348		
รวม	140.727	395			

จากตารางที่ 4.12 พบว่า โดยภาพรวมของกลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศอยู่ในระดับต่ำ กลุ่มที่พักอยู่ในคอนโดมิเนียมมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ 2.15 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.85 รองลงมาคือ กลุ่มที่พักอยู่ในอพาร์ตเมนต์ หรือหอพักมีค่าเฉลี่ย 1.92 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.71 กลุ่มที่พักอยู่ในทาวเฮ้าส์ หรือตึกแถวมีค่าเฉลี่ย 1.89 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.59 กลุ่มที่พักอยู่ในบ้านเดี่ยวมีค่าเฉลี่ย 1.82 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.54 และกลุ่มอื่นๆที่พักอาศัยอยู่ในบ้านพักของข้าราชการมีค่าเฉลี่ย 1.56 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.86 ตามลำดับ เมื่อทดสอบสมมุติฐานทางสถิติ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะที่พักอาศัยแตกต่างกันมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ คือ เด็กวัยรุ่นตอนต้น ที่มีลักษณะที่พักอาศัยแตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบสถานภาพส่วนบุคคลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม ลักษณะการพักอาศัย

(n = 396)

แหล่งความแปรปรวน	**พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ**				
	SS	df	MS	F	Sig
ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม	18.160	4	4.540	14.483*	0.00
ความแปรปรวนภายในกลุ่ม	122.567	391	0.313		
รวม	140.727	395			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.13 พบว่า โดยภาพรวมของกลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศอยู่ในระดับต่ำ กลุ่มที่พักอยู่กับคนอื่นๆ เช่น อยู่คนเดียว อยู่กับเพื่อน อยู่กับแฟนหรือคนรัก ฯลฯ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ 3.06 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.12 รองลงมาคือ กลุ่มที่พักอยู่กับญาติมีค่าเฉลี่ย 1.87 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.54 กลุ่มที่พักอยู่กับมารดามีค่าเฉลี่ย 1.85 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.48 กลุ่มที่พักอยู่กับบิดามีค่าเฉลี่ย 1.84 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.45 และกลุ่มที่พักอยู่กับบิดาและมารดา มีค่าเฉลี่ย 1.80 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.55 ตามลำดับ เมื่อทดสอบสมมุติฐานทางสถิติ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่พักอาศัยอยู่กับบุคคลที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ คือ เด็กวัยรุ่นตอนต้น ที่พักอาศัยอยู่กับบุคคลที่แตกต่างกันต่างกัน จะมีพฤติกรรมเสี่ยงทางทางเพศแตกต่างกัน จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยการเปรียบเทียบพหุคูณ (multiple comparison) แบบวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe 's method) ผลปรากฏตามตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.14 การทดสอบเป็นรายคู่ หลังการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ตามตัวแปรลักษณะการพักอาศัย ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่

(n = 396)

ลักษณะการพักอาศัย	$\bar{X}$	อยู่กับบิดาและมารดา	อยู่กับบิดา	อยู่กับมารดา	อยู่กับญาติ	อื่นๆ
		1.80	1.84	1.85	1.87	3.06
อยู่กับบิดาและมารดา	1.80	-	-	-	-	0.00*
อยู่กับบิดา	1.84	-	-	-	-	0.00*
อยู่กับมารดา	1.85	-	-	-	-	0.00*
อยู่กับญาติ	1.87	-	-	-	-	0.00*
อื่นๆ	3.06	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.14 พบว่า เมื่อทดสอบเป็นรายคู่ ภายหลังการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศตามตัวแปร ลักษณะการพักอาศัย ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ กลุ่มตัวอย่างที่พักอาศัยอยู่กับคนอื่นๆ เช่น พักอยู่คนเดียว พักอยู่กับเพื่อน และพักอยู่กับแฟนหรือคนรัก มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศแตกต่างกับ กลุ่มตัวอย่างที่พักอาศัยอยู่กับบิดามารดา หรือญาติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนคู่อื่นๆไม่แตกต่างกัน

5) วิเคราะห์ผลโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยการเปรียบเทียบพหุคูณ (multiple comparison) แบบวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe 's method) ในการเปรียบเทียบสถานภาพส่วนบุคคล ต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม การรับรู้สมรรถนะของตนเองในเรื่องเพศ ผลปรากฏตามตารางที่ 4.15-4.24

ตารางที่ 4.15 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบสถานภาพส่วนบุคคล ต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม การรับรู้สมรรถนะของตนเองในเรื่องเพศ (การใช้เวลาว่าง)

(n = 396)

แหล่งความแปรปรวน	พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ				
	SS	df	MS	F	Sig
ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม	32.280	4	8.070	29.097*	0.00
ความแปรปรวนภายในกลุ่ม	108.446	391	0.277		
รวม	140.727	395			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.15 พบว่า โดยภาพรวมของกลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศอยู่ในระดับต่ำ กลุ่มที่เมื่อมีเวลาว่างเลือกไปเที่ยวกับแฟนหรือคนรักมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ 3.18 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.79 รองลงมาคือ กลุ่มที่ไปเที่ยวกับเพื่อนมีค่าเฉลี่ย 2.24 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.56 กลุ่มที่เลือกทำกิจกรรม อื่นๆ เช่น แชตคุยกับเพื่อนผ่านทางเว็บไซต์โซเชียลเน็ตเวิร์ค เฟสบุค ทวิตเตอร์ ฯลฯ มีค่าเฉลี่ย 1.92 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.66 กลุ่มที่พักผ่อนอยู่กับครอบครัวมีค่าเฉลี่ย 1.80 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.53 และกลุ่มที่เลือกทำกิจกรรมนันทนา การ เช่น ออกกำลังกาย ฟังเพลง อ่านหนังสือ ฯลฯ มีค่าเฉลี่ย 1.72 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.47 ตามลำดับ เมื่อทด สอบสมมุติฐานทางสถิติ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการรับรู้สมรรถนะของตนเองในเรื่องเพศแตกต่างกัน มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ คือ เด็กวัยรุ่นตอนต้น ที่มีการรับรู้สมรรถนะของตนเองในเรื่องเพศแตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศแตกต่างกันจึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยการเปรียบเทียบพหุคูณ (multiple comparison) แบบวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe 's method) ผลปรากฏตามตารางที่ 4.16

ตารางที่ 4.16 การทดสอบเป็นรายคู่ หลังการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ตามตัวแปรการรับรู้สมรรถนะของตนเองในเรื่องเพศ (การใช้เวลาว่าง) ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่

(n = 396)

การใช้เวลาว่างอื่นๆ		**ไปเที่ยวกับเพื่อน**	**พักผ่อนกับครอบครัว**	**ไปเที่ยวกับแฟน/คนรัก**	**ทำกิจกรรมนันทนาการ**	
	$\bar{X}$	**2.24**	**1.80**	**3.18**	**1.72**	**1.92**
ไปเที่ยวกับเพื่อน	2.24	-	0.00*	0.00*	0.00*	-
พักผ่อนกับครอบครัว	1.80	-	-	0.00*	-	-
ไปเที่ยวกับแฟน/คนรัก	3.15	-	-	-	0.00*	0.00*
ทำกิจกรรมนันทนาการ	1.72	-	-	-	-	-
อื่นๆ	1.92	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.16 พบว่า เมื่อทดสอบเป็นรายคู่ ภายหลังการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศตามตัวแปร การรับรู้สมรรถนะของตนเองในเรื่องเพศ ด้านการใช้เวลาว่างด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีการรับรู้สมรรถนะของตนเองในเรื่องเพศ ด้านการใช้เวลาว่างโดยการไปเที่ยวกับเพื่อนมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศแตกต่างกับกลุ่มที่เลือกพักผ่อนอยู่กับครอบครัว กลุ่มที่เลือกไปเที่ยวกับแฟนหรือคนรัก และกลุ่มที่เลือกทำกิจกรรมนันทนาการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กลุ่มที่เลือกพักผ่อนอยู่กับครอบครัว มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศแตกต่างกับกลุ่มที่เลือกไปเที่ยวกับแฟนหรือคนรักอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และกลุ่มที่ไปเที่ยวกับแฟนหรือคนรัก มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศแตกต่างกับกลุ่มที่เลือกทำกิจกรรมนันทนาการ และกลุ่มที่เลือกทำกิจกรรมอื่นๆ เช่น แชตคุยกับเพื่อนผ่านทางเว็บไซต์โซเชียลเน็ตเวิร์คเฟสบุค ทวิตเตอร์ ฯลฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนคู่อื่นๆไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.17 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบสถานภาพส่วนบุคคล ต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม การรับรู้สมรรถนะของตนเองในเรื่องเพศ (พฤติกรรมกับเพื่อนต่างเพศ)

(n = 396)

แหล่งความแปรปรวน	พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ				
	SS	df	MS	F	Sig
ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม	37.569	2	18.784	71.562*	0.00
ความแปรปรวนภายในกลุ่ม	103.158	393	0.262		
รวม	140.727	395			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.17 พบว่า โดยภาพรวมของกลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศอยู่ในระดับต่ำ กลุ่มที่เคยมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศมาแล้ว มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ 2.76 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.08 รองลงมาคือ กลุ่มที่เคยมีพฤติกรรมการจับมือถือแขน โอบกอด หอมจูบในที่สาธารณะ/ที่ลับตาคนกับเพื่อนต่างเพศ มีค่าเฉลี่ย 2.21 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.58 และกลุ่มที่ไม่เคยมีพฤติกรรมการจับมือถือแขน โอบกอด หอมจูบในที่สาธารณะ/ที่ลับตาคนกับเพื่อนต่างเพศ มีค่าเฉลี่ย 1.65 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.42 ตามลำดับ เมื่อทดสอบสมมุติฐานทางสถิติ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการรับรู้สมรรถนะของตนเองในเรื่องเพศแตกต่างกัน มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศแตก ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ คือ เด็กวัยรุ่นตอนต้น ที่มีการรับรู้สมรรถนะของตนเองในเรื่องเพศแตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศแตกต่างกัน จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยการเปรียบเทียบพหุคูณ (multiple comparison) แบบวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe 's method) ผลปรากฏตามตารางที่ 4.18

ตารางที่ 4.18 การทดสอบเป็นรายคู่ หลังการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ตามตัวแปรการรับรู้สมรรถนะของตนเองในเรื่องเพศ (พฤติกรรมกับเพื่อนต่างเพศ) ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่

(n = 396)

พฤติกรรมกับเพื่อนต่างเพศ		**จับมือถือแขน ถูกเนื้อต้องตัว โอบกอด หอมจูบ ในที่สาธารณะ/ที่ลับตาคน**	**อื่นๆ (มีเพศสัมพันธ์)**	**ไม่เคย**
	$\bar{X}$	**2.21**	**2.76**	**1.65**
จับมือถือแขน ถูกเนื้อต้องตัว โอบกอด หอมจูบ ในที่สาธารณะ/ที่ลับตาคน	2.21	-	0.001*	0.00*
อื่นๆ (มีเพศสัมพันธ์)	2.76	-	-	0.00*
ไม่เคย	1.65	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.18 พบว่า เมื่อทดสอบเป็นรายคู่ ภายหลังการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศตามตัวแปร การรับรู้สมรรถนะของตนเองในเรื่องเพศ ด้านพฤติกรรมกับเพื่อนต่างเพศ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ โดยกลุ่มตัวอย่างที่เคยมีพฤติกรรม จับมือถือแขน ถูกเนื้อต้องตัว โอบกอด หอมจูบ ในที่สาธารณะ/ที่ลับตาคน มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศแตกต่างกับ กลุ่มที่เคยมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศ แฟนหรือคนรักมาก่อน และกลุ่มที่ไม่เคยมีพฤติกรรม จับมือถือแขน ถูกเนื้อต้องตัว หอมจูบ ในที่สาธารณะ/ที่ลับตาคนกับเพื่อนต่างเพศมาก่อนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และกลุ่มที่เคยมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศ แฟนหรือคนรักมาก่อน มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศแตกต่างกับกลุ่มที่ไม่เคยมีพฤติกรรม จับมือถือแขน ถูกเนื้อต้องตัว หอมจูบ ในที่สาธารณะ/ที่ลับตาคนกับเพื่อนต่างเพศมาก่อนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนคู่อื่นๆไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.19 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบสถานภาพส่วนบุคคล ต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม การรับรู้สมรรถนะของตนเองในเรื่องเพศ (ความรู้เรื่องเพศศึกษา)

(n = 396)

แหล่งความแปรปรวน	พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ				
	SS	df	MS	F	Sig
ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม	11.035	3	3.678	11.118*	0.00
ความแปรปรวนภายในกลุ่ม	129.692	392	0.331		
รวม	140.727	395			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.19 พบว่า โดยภาพรวมของกลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศอยู่ในระดับต่ำ กลุ่มที่ความคิดเห็นในประเด็นที่ว่า “การมีเพศสัมพันธ์เป็นธรรมชาติของมนุษย์ แต่ต้องถึงวัยที่เหมาะสม และมีการป้อง กันการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์อย่างถูกต้อง”เป็นเรื่องที่ผิด มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ 2.69 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.14 รองลงมาคือ กลุ่มที่ไม่แน่ใจว่าถูกหรือผิด มีค่าเฉลี่ย 2.05 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.65 กลุ่มที่ไม่รู้ มีค่าเฉลี่ย 1.84 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.46 และกลุ่มที่คิดว่าเป็นเรื่องที่ถูกต้อง มีค่าเฉลี่ย 1.80 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.54 ตามลำดับ เมื่อทดสอบสมมุติฐานทางสถิติ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการรับรู้สมรรถนะของตนเองในเรื่องเพศแตกต่างกัน มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ คือ เด็กวัยรุ่นตอนต้น ที่มีการรับรู้สมรรถนะของตนเองในเรื่องเพศแตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศแตกต่างกัน จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยการเปรียบเทียบพหุคูณ (multiple comparison) แบบวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe ’s method) ผลปรากฏตามตารางที่ 4.20

ตารางที่ 4.20 การทดสอบเป็นรายคู่ หลังการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศตามตัวแปรการรับรู้สมรรถนะของตนเองในเรื่องเพศ (ความรู้เรื่องเพศศึกษา) ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่

(n = 396)

ความรู้เรื่องเพศศึกษา		**ถูก**	**ผิด**	**ไม่แน่ใจ**	**อื่น(ไม่รู้)**
	$\bar{X}$	**1.80**	**2.69**	**2.05**	**1.84**
ถูก	1.80	-	0.00*	-	-
ผิด	2.69	-	-	-	0.00*
ไม่แน่ใจ	2.05	-	-	-	-
อื่นๆ (ไม่รู้)	1.84	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.20 พบว่า เมื่อทดสอบเป็นรายคู่ ภายหลังการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศตามตัวแปร การรับรู้สมรรถนะของตนเองในเรื่องเพศ ด้านความรู้เรื่องเพศศึกษา ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีความคิดเห็นในเรื่อง “การมีเพศสัมพันธ์เป็นธรรมชาติของมนุษย์ แต่ต้องถึงวัยที่เหมาะสม และมีการป้องกันการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์อย่างถูกต้อง”เป็นเรื่องที่ถูก มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศแตกต่างกับ กลุ่มที่เห็นว่าเป็นเรื่องที่ผิดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และกลุ่มที่เห็นว่าเป็นเรื่องที่ผิดมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศแตกต่างกับ กลุ่มที่ไม่รู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนคู่อื่นๆไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.21 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบสถานภาพส่วนบุคคล ต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม การรับรู้สมรรถนะของตนเองในเรื่องเพศ (ความรู้เรื่องเพศศึกษา)

(n = 396)

แหล่งความแปรปรวน	**พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ**				
	SS	df	MS	F	Sig
ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม	11.062	3	3.687	11.147*	0.00
ความแปรปรวนภายในกลุ่ม	129.665	392	0.331		
รวม	140.727	395			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.21 พบว่า โดยภาพรวมของกลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศอยู่ในระดับต่ำ กลุ่มที่ความคิดเห็นในประเด็นที่ว่า “การมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย คือ การใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้ง ขณะมีเพศสัมพันธ์”เป็นเรื่องที่ผิด มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ 2.67 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.13 รองลงมาคือ กลุ่มที่ไม่รู้ มีค่าเฉลี่ย 1.95 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.69 กลุ่มที่มีความเห็นเป็นเรื่องที่ถูก มีค่าเฉลี่ย 1.82 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.53 และกลุ่มที่ไม่แน่ใจว่าเป็นเรื่องถูกหรือผิด มีค่าเฉลี่ย 1.78 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.45 ตามลำดับ เมื่อทดสอบสมมุติฐานทางสถิติ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการรับรู้สมรรถนะของตนเองในเรื่องเพศแตกต่างกัน มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ คือ เด็กวัยรุ่นตอนต้น ที่มีการรับรู้สมรรถนะของตนเองในเรื่องเพศแตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศแตกต่างกัน จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยการเปรียบเทียบพหุคูณ (multiple comparison) แบบวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe ’s method) ผลปรากฏตามตารางที่ 4.22

ตารางที่ 4.22 การทดสอบเป็นรายคู่ หลังการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ตามตัวแปรการรับรู้สมรรถนะของตนเองในเรื่องเพศ (ความรู้เรื่องเพศศึกษา) ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่

(n = 396)

ความรู้เรื่องเพศศึกษา		**ถูก**	**ผิด**	**ไม่แน่ใจ**	**อื่น (ไม่รู้)**
	$\bar{X}$	**1.82**	**2.67**	**1.78**	**1.95**
ถูก	1.82	-	0.00*	-	-
ผิด	2.67	-	-	0.00*	0.00*
ไม่แน่ใจ	1.78	-	-	-	-
อื่นๆ (ไม่รู้)	1.95	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.22 พบว่า เมื่อทดสอบเป็นรายคู่ ภายหลังการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเสี่ยง ทางเพศตามตัวแปร การรับรู้สมรรถนะของตนเองในเรื่องเพศ ด้านความรู้เรื่องเพศศึกษา ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีความคิดเห็นในเรื่อง “การมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย คือ การใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งขณะมีเพศ สัมพันธ์” เป็นเรื่องที่ผิด มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศแตกต่างกับกลุ่มที่เห็นว่าเป็นเรื่องที่ถูกต้องอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และกลุ่มที่เห็นว่าเป็นเรื่องที่ผิด มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศแตกต่างกับกลุ่มที่ไม่แน่ใจว่าเป็นเรื่องถูกหรือผิด และกลุ่มที่ไม่รู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนคู่อื่นๆไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.23 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบสถานภาพส่วนบุคคล ต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม การรับรู้สมรรถนะของตนเองในเรื่องเพศ (ความรู้เรื่องเพศศึกษา)

(n = 396)

แหล่งความแปรปรวน	พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ				
	SS	df	MS	F	Sig
ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม	33.830	3	11.277	11.984*	0.00
ความแปรปรวนภายในกลุ่ม	368.864	392	0.941		
รวม	402.694	395			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.23 พบว่า โดยภาพรวมของกลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศอยู่ในระดับต่ำ กลุ่มที่ความคิดเห็นในประเด็นที่ว่า “โรงภาพยนตร์/สถานบันเทิง/หรือสถานที่ลับตาคน เป็นสถานที่นักเรียนไม่ควรไปกับ เพศตรงข้ามสองต่อสอง เพราะสุ่มเสี่ยงต่อการเกิดพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมได้” เป็นเรื่องที่ผิด มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ 2.41 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.95 รองลงมาคือ กลุ่มที่ไม่รู้ มีค่าเฉลี่ย 2.18 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.69 กลุ่มที่ไม่แน่ใจว่าผิดหรือถูก มีค่าเฉลี่ย 2.07 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.52 และกลุ่มที่คิดว่าเป็นเรื่องถูก มีค่าเฉลี่ย 1.70 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.47 ตามลำดับ เมื่อทดสอบสมมุติฐานทางสถิติ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการรับรู้สมรรถนะของตนเองในเรื่องเพศแตกต่างกัน มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ คือ เด็กวัยรุ่นตอนต้น ที่มีการรับรู้สมรรถนะของตนเองในเรื่องเพศแตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศแตกต่างกัน จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยการเปรียบเทียบพหุคูณ (multiple comparison) แบบวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe ’s method) ผลปรากฏตามตารางที่ 4.24

ตารางที่ 4.24 การทดสอบเป็นรายคู่ หลังการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ตามตัวแปรการรับรู้สมรรถนะของตนเองในเรื่องเพศ (ความรู้เรื่องเพศศึกษา) ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่

(n = 396)

ความรู้เรื่องเพศศึกษา		ถูก	ผิด	ไม่แน่ใจ	อื่น (ไม่รู้)
	$\bar{X}$	1.70	2.41	2.07	1.70
ถูก	1.70	-	0.00*	0.00*	0.00*
ผิด	2.41	-	-	-	-
ไม่แน่ใจ	2.07	-	-	-	-
อื่นๆ (ไม่รู้)	1.70	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.24 พบว่า เมื่อทดสอบเป็นรายคู่ ภายหลังการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศตามตัวแปร การรับรู้สมรรถนะของตนเองในเรื่องเพศ ด้านความรู้เรื่องเพศศึกษาด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีความคิดเห็นในเรื่อง “โรงภาพยนตร์/สถานเริงรมย์/หรือสถานที่ลับตาคน เป็นสถานที่ไม่ควรไปกับเพศตรงข้ามสองต่อสอง เพราะสุ่มเสี่ยงต่อการเกิดพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมได้” เป็นเรื่องที่ถูก มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศแตกต่างกับ กลุ่มที่ว่าเป็นเรื่องที่ผิด กลุ่มที่ไม่รู้ และกลุ่มที่ไม่แน่ใจว่าเป็นเรื่องผิดหรือถูกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนคู่อื่นๆไม่แตกต่างกัน

4.1.4.2 สมมุติฐานที่ 2 ปัจจัยทางด้านทัศนคติ

ปัจจัยทางด้านทัศนคติ ได้แก่ ค่านิยมทางเพศ และเจตคติต่อเพื่อนต่างเพศ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของเด็กวัยรุ่นตอนต้น

ทดสอบสมมุติฐานที่ 2 ดังนี้

วิเคราะห์ผลโดยใช้การทดสอบความสัมพันธ์ ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มตัวอย่าง โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์ของเพียร์สัน (Pearson Product moment Correlation Coefficient) จำแนกตามค่านิยมทางเพศ และเจตคติต่อเพื่อนต่างเพศ ผลปรากฏตามตารางที่ 4.25

ตารางที่ 4.25 แสดงการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านทัศนคติ ต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม ค่านิยมทางเพศ และเจตคติต่อเพื่อนต่างเพศ

(n = 396)

ปัจจัยทางด้านทัศนคติ	พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ	
	r	Sig-(2- tailed)
ค่านิยมทางเพศ	-0.602*	0.00
เจตคติต่อเพื่อนต่างเพศ	-0.594*	0.00
ปัจจัยทางด้านทัศนคติ โดยรวม	-0.658*	0.00

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.25 จากการทดสอบสมมุติฐานทางสถิติ พบว่า ปัจจัยทางด้านทัศนคติโดยรวม มีความ สัมพันธ์เชิงลบต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มตัวอย่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และมีความสัมพันธ์กันต่ำถึง -0.658

เมื่อพิจารณาระดับความสัมพันธ์ พบว่า ค่านิยมทางเพศ และเจตคติต่อเพื่อนต่างเพศ มีความสัมพันธ์เชิงลบต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มตัวอย่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และมีความสัมพันธ์กันต่ำถึง -0.602 และ -0.594 ตามลำดับ ซึ่งตรงกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ คือ ปัจจัยทางด้านทัศนคติ ได้แก่ ค่านิยมทางเพศ และเจตคติต่อเพื่อนต่างเพศ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของเด็กวัยรุ่นตอนต้น

4.1.4.3 สมมุติฐานที่ 3 ปัจจัยทางด้านครอบครัว

ปัจจัยทางด้านครอบครัว ของเด็กวัยรุ่นตอนต้น ที่มีความแตกต่างกันในด้านลักษณะการอบ รมเลี้ยงดู การสื่อสารเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว และการสนับสนุนการคบเพื่อนต่างเพศของครอบครัว จะมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศที่แตกต่างกัน

ทดสอบสมมุติฐานที่ 3 จำแนกได้ ดังนี้

1) วิเคราะห์ผลโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยการเปรียบเทียบพหุคูณ (multiple comparison) แบบวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe 's method) ในการเปรียบเทียบปัจจัยทางด้านครอบครัว ต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม ลักษณะการอบรมเลี้ยงดู ผลปรากฏตามตารางที่ 4.26

ตารางที่ 4.26 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยทางด้านครอบครัว ต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม ลักษณะการอบรมเลี้ยงดู

(n = 396)

แหล่งความแปรปรวน	พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ				
	SS	df	MS	F	Sig
ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม	15.942	4	3.985	12.488*	0.00
ความแปรปรวนภายในกลุ่ม	124.785	391	0.353		
รวม	140.727	395			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.26 พบว่า โดยภาพรวมของกลุ่มตัวอย่าง มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศอยู่ในระดับต่ำ กลุ่มที่ครอบครัวเลี้ยงดูแบบตามใจ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ 2.83 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.96 รองลงมาคือ กลุ่มที่ครอบครัวเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย มีค่าเฉลี่ย 2.22 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.88 กลุ่มที่ครอบครัวเลี้ยงดูแบบลงโทษมีค่าเฉลี่ย 1.88 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.52 กลุ่มที่เลี้ยงดูแบบให้ความรักมีค่าเฉลี่ย 1.80 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.54 และกลุ่มที่ครอบครัวเลี้ยงดูแบบแสดงความเป็นเจ้าของมากเกินไปมีค่าเฉลี่ย 1.77 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.44 ตามลำดับ เมื่อทดสอบสมมุติฐานทางสถิติ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ คือ เด็กวัยรุ่นตอนต้น ที่มีลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวที่แตกต่างกันมีพฤติกรรม เสี่ยงทางเพศแตกต่างกัน จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยการเปรียบเทียบพหุคูณ (multiple comparison) แบบวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe 's method) ผลปรากฏตามตารางที่ 4.27

ตารางที่ 4.27 การทดสอบเป็นรายคู่ หลังการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ตามตัวแปรลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่

(n = 396)

ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว	$\bar{X}$	แบบให้ความรัก 1.80	แบบลงโทษ 1.88	แบบแสดงความเป็นเจ้าของ 1.77	แบบปล่อยปละละเลย 2.22	แบบตามใจ 2.83
แบบให้ความรัก	1.80	-	-	-	-	0.00*
แบบลงโทษ	1.88	-	-	-	-	0.00*
แบบแสดงความเป็นเจ้าของ	1.77	-	-	-	-	0.00*
แบบปล่อยปละละเลย	2.22	-	-	-	-	0.00*
แบบตามใจ	2.83	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.27 พบว่า เมื่อทดสอบเป็นรายคู่ ภายหลังการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ตามตัวแปร ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ครอบครัวเลี้ยงดูแบบตามใจ มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศแตกต่างกับ กลุ่มที่ครอบครัวเลี้ยงดูแบบให้ความรัก กลุ่มที่ครอบครัวเลี้ยงดูแบบลงโทษ กลุ่มที่ครอบครัวเลี้ยงดูแบบแสดงความเป็นเจ้าของ และกลุ่มที่ครอบครัวเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนคู่อื่นๆไม่แตกต่างกัน

2) วิเคราะห์ผลโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยการเปรียบเทียบพหุคูณ (multiple comparison) แบบวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe 's method) ในการเปรียบเทียบปัจจัยทางด้านครอบครัว ต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม การสื่อสารเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว ผลปรากฏตามตารางที่ 4.28- 4.32

ตารางที่ 4.28 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบการสื่อสารเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว ต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม การสื่อสารเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว (การพูดคุยเรื่องเพศศึกษา)

(n = 396)

แหล่งความแปรปรวน	พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ				
	SS	df	MS	F	Sig
ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม	0.841	2	0.420	1.181	0.308
ความแปรปรวนภายในกลุ่ม	138.896	393	0.353		
รวม	140.727	395			

จากตารางที่ 4.28 พบว่า โดยภาพรวมของกลุ่มตัวอย่าง มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศอยู่ในระดับต่ำ กลุ่มที่พูดคุยเป็นประจำมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ 2.03 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.98 รองลงมาคือ กลุ่มที่พูดคุยเป็นบางครั้งมีค่าเฉลี่ย 1.85 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.56 และกลุ่มที่ไม่เคยพูดคุยเลยมีค่าเฉลี่ย 1.84 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.55 ตามลำดับ เมื่อทดสอบสมมุติฐานทางสถิติ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการสื่อสารเรื่องเพศศึกษาในครอบครัวแตกต่างกัน มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ คือ เด็กวัยรุ่นตอนต้น ที่มีการสื่อสารเรื่องเพศศึกษาในครอบครัวต่างกัน จะมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.29 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบการสื่อสารเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว ต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม การสื่อสารเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว (การให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา)

(n = 396)

แหล่งความแปรปรวน	พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ				
	SS	df	MS	F	Sig
ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม	4.475	3	1.492	4.292*	0.005
ความแปรปรวนภายในกลุ่ม	136.252	392	0.348		
รวม	140.727	395			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.29 พบว่า โดยภาพรวมของกลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศอยู่ในระดับต่ำ กลุ่มที่ครอบครัวให้ความรู้เรื่องเพศศึกษามากมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ 2.11 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.81 รองลงมาคือ กลุ่มที่ครอบครัวให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาน้อยมีค่าเฉลี่ย 1.89 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.51 กลุ่มที่ครอบครัวไม่เคยให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาเลยมีค่าเฉลี่ย 1.81 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.63 และกลุ่มที่ครอบครัวให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาพอสมควรมีค่าเฉลี่ย 1.79 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.53 ตามลำดับ เมื่อทดสอบสมมุติฐานทางสถิติ พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ที่การสื่อสารเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว (การให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา) แตกต่างกันมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ คือ เด็กวัยรุ่นตอนต้น ที่การสื่อสารเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว (การให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา) ที่แตกต่างกันต่างกัน จะมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศแตกต่างกัน จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยการเปรียบเทียบพหุคูณ (multiple comparison) แบบวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe 's method) ผลปรากฏตามตารางที่ 4.30

ตารางที่ 4.30 การทดสอบเป็นรายคู่ หลังการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ตามตัวแปรการสื่อสารเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว (การให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา) ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่

(n = 396)

ความรู้เรื่องเพศศึกษา		**มาก**	**พอสมควร**	**น้อย**	**ไม่เคยเลย**
	$\bar{X}$	**2.11**	**1.79**	**1.89**	**1.81**
มาก	2.11	-	0.00*	-	-
พอสมควร	1.79	-	-	-	-
น้อย	1.89	-	-	-	-
ไม่เคยเลย)	1.81	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.30 พบว่า เมื่อทดสอบเป็นรายคู่ ภายหลังการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศตามตัวแปร การสื่อสารเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว (การให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา) โดยกลุ่มตัวอย่างที่ครอบครัวให้ความรู้ในเรื่องเพศศึกษามาก มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศแตกต่างกับกลุ่มที่ครอบครัวให้ความรู้ในเรื่องเพศศึกษาพอสมควรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนคู่อื่นๆไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.31 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยทางด้านครอบครัว ต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม การสื่อสารเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว (การปรึกษาปัญหาเรื่องเพศศึกษา)

(n = 396)

แหล่งความแปรปรวน	พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ				
	SS	df	MS	F	Sig
ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม	1.945	3	5.982	19.097*	0.00
ความแปรปรวนภายในกลุ่ม	122.782	392	0.313		
รวม	140.727	395			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.31 พบว่า โดยภาพรวมของกลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศอยู่ในระดับต่ำ กลุ่มที่เลือกปรึกษาปัญหาเรื่องเพศศึกษากับบิดามีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ 2.14 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.72 รองลงมาคือ กลุ่มที่เลือกปรึกษาปัญหาเรื่องเพศศึกษากับบุคคลอื่นๆ เช่น ครู แฟนหรือคนรัก ญาติ ฯลฯ มีค่าเฉลี่ย 2.08 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.85 กลุ่มที่เลือกปรึกษาปัญหาเรื่องเพศศึกษากับเพื่อนมีค่าเฉลี่ย 1.96 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.54 กลุ่มเลือกที่ปรึกษาปัญหาเรื่องเพศศึกษากับพี่น้องมีค่าเฉลี่ย 1.87 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.47 กลุ่มที่เลือกปรึกษาปัญหาเรื่องเพศศึกษากับบิดาและมารดามีค่าเฉลี่ย 1.758 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.53 และกลุ่มที่เลือกปรึกษาปัญหาเรื่องเพศศึกษากับมารดามีค่าเฉลี่ย 1.752 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.53 ตามลำดับ เมื่อทดสอบสมมุติฐานทางสถิติ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่การสื่อสารเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว (การปรึกษาปัญหาเรื่องเพศศึกษา) ที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอด คล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ คือ เด็กวัยรุ่นตอนต้น ที่การสื่อสารเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว (การปรึกษาปัญหาเรื่องเพศศึกษา)ที่แตกต่างกันต่างกันจะมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศแตกต่างกัน จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยการเปรียบเทียบพหุคูณ (multiple comparison) แบบวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe 's method) ผลปรากฏตามตารางที่ 4.32

ตารางที่ 4.32 การทดสอบเป็นรายคู่ หลังการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ตามตัวแปรการสื่อสารเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว (การปรึกษาปัญหาเรื่องเพศศึกษา) ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่

(n = 396)

การปรึกษาปัญหาเรื่องเพศศึกษา		**บิดา**	**มารดา**	**บิดา/มารดา**	**พี่น้อง**	**เพื่อน**	**อื่นๆ**
	$\bar{X}$	**2.14**	**1.752**	**1.758**	**1.87**	**1.96**	**2.08**
บิดา	2.14	-	-	-	-	-	-
มารดา	1.752	-	-	-	-	-	-
บิดาและมารดา	1.758	-	-	-	-	-	-
พี่น้อง	1.87	-	-	-	-	-	-
เพื่อน	1.96	-	-	-	-	-	-
อื่นๆ	2.08	-	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 4.32 พบว่า เมื่อทดสอบเป็นรายคู่ ภายหลังการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศตามตัวแปร การสื่อสารเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว (การปรึกษาปัญหาเรื่องเพศศึกษา) ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ โดยทุกกลุ่มตัวอย่างไม่มีความแตกต่างกัน

3) วิเคราะห์ผลโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยการเปรียบเทียบพหุคูณ (multiple comparison) แบบวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe 's method) ในการเปรียบเทียบปัจจัยทางด้านครอบครัว ต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม การสนับสนุนการคบเพื่อนต่างเพศของครอบครัว ผลปรากฏตามตารางที่ 4.33-4.34

ตารางที่ 4.33 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบการสนับสนุนการคบเพื่อนต่างเพศของครอบครัวต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มตัวอย่าง

(n = 396)

แหล่งความแปรปรวน	พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ				
	SS	df	MS	F	Sig
ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม	17.945	3	5.982	19.097*	0.00
ความแปรปรวนภายในกลุ่ม	122.782	392	0.313		
รวม	140.727	395			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.33 พบว่า โดยภาพรวมของกลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศอยู่ในระดับต่ำ กลุ่มที่ครอบครัวสนับสนุนการคบเพื่อนต่างเพศ ในฐานะแฟนหรือคนรัก มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ 2.48 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.90 รองลงมาคือ กลุ่มที่ครอบครัวสนับสนุนการคบเพื่อนต่างเพศในฐานะเพื่อนสนิทมีค่าเฉลี่ย 1.88 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.50 กลุ่มที่ครอบครัวไม่สนับสนุนให้คบเพื่อนต่างเพศเลยมีค่าเฉลี่ย 1.84 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.57 และกลุ่มที่ครอบครัวสนับสนุนการคบเพื่อนต่างเพศในฐานะเพื่อนร่วมปฏิบัติงานมีค่าเฉลี่ย 1.59 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.47 ตามลำดับ เมื่อทดสอบสมมุติฐานทางสถิติ พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่การสนับสนุนการคบเพื่อนต่างเพศของครอบครัวแตกต่างกัน มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ คือ เด็กวัยรุ่นตอนต้น ที่การสนับสนุนการคบเพื่อนต่างเพศของครอบครัวแตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศแตกต่างกัน จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยการเปรียบเทียบพหุคูณ (multiple comparison) แบบวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe 's method) ผลปรากฏตามตารางที่ 4.34

ตารางที่ 4.34 การทดสอบเป็นรายคู่ หลังการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ตามตัวแปรการสนับสนุนการคบเพื่อนต่างเพศของครอบครัว ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่

(n = 396)

การสนับสนุนการคบเพื่อนต่างเพศของครอบครัว		ไม่สนับสนุน	สนับสนุนในฐานะเพื่อนสนิท	สนับสนุนในฐานะแฟนหรือคนรัก	สนับสนุนในฐานะเพื่อนร่วมงาน
	$\bar{X}$	1.84	1.88	2.48	1.59
ไม่สนับสนุน	1.84	-	-	0.00*	0.00*
สนับสนุนในฐานะเพื่อนสนิท	1.88	-	-	0.00*	0.00*
สนับสนุนในฐานะแฟน/คนรัก	2.48	-	-	-	0.00*
สนับสนุนในฐานะเพื่อนร่วมงาน	1.59	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.34 พบว่า เมื่อทดสอบเป็นรายคู่ ภายหลังการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศตามตัวแปร การสนับสนุนการคบเพื่อนต่างเพศของครอบครัว โดยกลุ่มตัวอย่างที่ครอบครัวไม่สนับสนุนให้คบเพื่อนต่างเพศ มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศแตกต่างกับ กลุ่มที่ครอบครัวสนับสนุนให้คบเพื่อนต่างเพศได้ในฐานะเพื่อนสนิท และกลุ่มที่ครอบครัวสนับสนุนให้คบเพื่อนต่างเพศได้ในฐานะเพื่อนร่วมงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กลุ่มที่ครอบครัวสนับสนุนให้คบเพื่อนต่างเพศได้ในฐานะเพื่อนสนิท มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศแตกต่างกับ กลุ่มที่ครอบครัวสนับสนุนให้คบเพื่อนต่างเพศได้ในฐานะแฟนหรือคนรัก และกลุ่มที่ครอบครัวสนับสนุนให้คบเพื่อนต่างเพศได้ในฐานะเพื่อนร่วมงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สุดท้ายกลุ่มที่ครอบครัวสนับสนุนให้คบเพื่อนต่างเพศได้ในฐานะแฟนหรือคนรักมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศแตกต่างกับ กลุ่มที่ครอบครัวสนับสนุนให้คบเพื่อนต่างเพศได้ในฐานะเพื่อนร่วมงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนคู่อื่นๆไม่แตกต่างกัน

4.1.4.4 สมมุติฐานที่ 4 ปัจจัยทางด้านสังคม

ปัจจัยทางด้านสังคม ได้แก่ อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนที่มีต่อพฤติกรรมทางเพศ การได้รับข้อมูลเรื่องเพศศึกษาจากทางโรงเรียน และการเปิดรับสื่อที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของเด็กวัยรุ่นตอนต้น

ทดสอบสมมุติฐานที่ 4 ดังนี้

วิเคราะห์ผลโดยใช้การทดสอบความสัมพันธ์ ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยทางสังคม ต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มตัวอย่าง โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์ของเพียร์สัน (Pearson Product moment Correlation Coefficient)

จำแนกตาม อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนที่มีต่อพฤติกรรมทางเพศ การได้รับข้อมูลเรื่องเพศศึกษาจากทางโรงเรียน และการเปิดรับสื่อที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ ผลปรากฏตามตารางที่ 4.35

ตารางที่ 4.35 แสดงการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านสังคม ต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนที่มีต่อพฤติกรรมทางเพศ การได้รับข้อมูลเรื่องเพศศึกษาจากทางโรงเรียน และการเปิดรับสื่อที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ

(n = 396)

ปัจจัยทางด้านสังคม	พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ	
	r	Sig-(2- tailed)
อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนที่มีต่อพฤติกรรมทางเพศ	0.565*	0.00
การได้รับข้อมูลเรื่องเพศศึกษาจากทางโรงเรียน	- 0.033	0.50
การเปิดรับสื่อที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ	0.277*	0.00
ปัจจัยทางด้านสังคม โดยรวม	0.326*	0.00

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.35 จากการทดสอบสมมุติฐานทางสถิติ พบว่า ปัจจัยทางด้านสังคมโดยรวม มีความสัมพันธ์ในทางบวก กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มตัวอย่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และมีความสัมพันธ์กันสูงถึง 0.326

เมื่อพิจารณาระดับความสัมพันธ์ พบว่า อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนที่มีต่อพฤติกรรมทางเพศ และการเปิดรับสื่อที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ มีความสัมพันธ์ในทางบวก กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มตัวอย่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และมีความสัมพันธ์กันสูงถึง 0.565 และ 0.277 ตามลำดับ ซึ่งตรงกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ คือ ปัจจัยทางด้านสังคม ได้แก่ อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนที่มีต่อพฤติกรรมทางเพศ และการเปิดรับสื่อที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของเด็กวัยรุ่นตอนต้น ส่วนปัจจัยทางสังคมด้าน การได้รับข้อมูลเรื่องเพศศึกษาจากโรงเรียน พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มตัวอย่าง หรือ มีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่ตรงกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ คือ ปัจจัยทางด้านสังคม ด้านการได้รับข้อมูลเรื่องเพศศึกษาจากโรงเรียน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของเด็กวัยรุ่นตอนต้น

4.2 อภิปรายผล

จากการศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ของเด็กวัยรุ่นตอนต้น ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร ปรากฏผล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.2.1 พฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเด็กวัยรุ่นตอนต้น ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรอยู่ในระดับต่ำ คิดเป็นร้อยละ 56.3 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณิฐินันท์ (2545) ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีเพศสัมพันธ์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการศึกษา พบว่า มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์อยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะวัยรุ่นตอนต้น คือ วัยที่ต้องศึกษาเล่าเรียน มีเพื่อนต่างเพศไว้เป็นที่ปรึกษาสนทนาในเรื่องเรียน ไปไหนไปด้วยกัน โดยไม่ทำตัวเสียหายหรือผิดศีลธรรม การไม่มีคู่รักในวัยนี้ไม่ใช่เรื่องเสียหาย เพราะจะทำให้มีสมาธิในการเรียน ใช้เวลาในการเรียนได้อย่างเต็มที่ จึงมีส่วนทำให้เด็กวัยรุ่นตอนต้นมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรอยู่ในระดับต่ำ

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ให้คะแนนประเด็นข้อคำถามที่เป็นคำถามเชิงบวก 3 ข้อ คะแนนสูงสุด ซึ่งค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ประเด็นคำถามที่มีค่าเฉลี่ยมากสุด คือ นักเรียนมักจะให้ผู้ปกครอง ตรวจสอบการแต่งกายก่อนออกจากบ้าน มีค่าเฉลี่ย 3.15 รองลงมาคือ หลังเวลาเลิกเรียน นักเรียนมักตรงกลับบ้านโดยไม่แวะสถานที่อื่นๆก่อน มีค่าเฉลี่ย 2.86 และเวลาจะไปเที่ยวกลางคืนกับกลุ่มเพื่อนนักเรียนจะต้องขออนุญาตจากผู้ปกครองก่อนเสมอ มีค่าเฉลี่ย 2.65 และให้คะแนนประเด็นข้อคำถามที่เป็นคำถามเชิงลบ มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำมาก ทำให้ทราบได้ว่ากลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมป้องกันการเสี่ยงทางเพศที่ดีอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณฐาภพ (2554) ได้ศึกษา พฤติกรรมป้องกันการเสี่ยงทางเพศของนักศึกษา ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า การเห็นคุณค่าในตนเองส่งผลต่อพฤติกรรมการป้องกันการเสี่ยงทางเพศ คือ บุคคลที่เห็นคุณค่าในตนเองจะทำให้บุคคลนั้นดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข ทำให้มีสุขภาพจิตดี มีบุคลิกภาพที่ดี วัยรุ่นที่มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี จะสามารถวางตัวได้อย่างเหมาะสม ไม่หมกมุ่นหรือมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม ทำให้มีพฤติกรรมการป้องกันการเสี่ยงทางเพศที่ดี จะเห็นได้จากการที่กลุ่มตัวอย่างมีการปฏิบัติตัวอย่างเหมาะสม คือ เวลาจะออกไปธุระที่ไหน จะต้องให้ผู้ปกครองตรวจดูความเรียบร้อยของการแต่งกายก่อน เวลาจะไปเที่ยวกลางคืนกับเพื่อน ก็จะขออนุญาตจากผู้ปกครองก่อน เวลาเลิก

เรียนก็ตรงกลับบ้านโดยไม่แวะที่ไหน ทำให้ทราบว่าเด็กวัยรุ่นเล็งเห็นถึงผลดีและผลเสียของการมีพฤติกรรมที่ดีที่จะเกิดขึ้นกับตนในอนาคต จนส่งผลให้ความเสี่ยงในการมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมน้อยลง

4.2.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยง ต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเด็กวัยรุ่นตอนต้นในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร จำแนกได้ ดังนี้

4.2.2.1 ปัจจัยทางด้านบุคคล

ผลการศึกษา ปัจจัยทางด้านบุคคล พบว่า มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันของเด็กวัยรุ่นตอนต้นควรอยู่ในระดับต่ำ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนมากเป็นเพศหญิง ร้อยละ 52.0 สถานภาพของบิดาและมารดาอยู่ด้วยกัน ร้อยละ 68.2 มีลักษณะเป็นครอบครัวเดี่ยว ร้อยละ 60.1 อาศัยอยู่ในบ้านเดี่ยว ร้อยละ 44.9 และพักอยู่กับบิดาและมารดา ร้อยละ 66.9 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์ที่ค่อนข้างดี ทั้งนี้เป็นที่ทราบกันดีว่าในปัจจุบันสภาพสังคมไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอย่างมากโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตเมือง สภาพครอบครัวเปลี่ยนจากครอบครัวขยายเป็นครอบครัวเดี่ยวมากขึ้น โดยลักษณะของครอบครัวเดี่ยวประกอบไปด้วยสมาชิก คือ พ่อแม่และลูกเท่านั้น ส่งผลให้พ่อแม่จำเป็นต้องออกไปทำงานเพื่อหาเลี้ยงชีพ ทำให้ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวระหว่างพ่อแม่ลูกลดลง ไม่มีเวลาอบรมสั่งสอนลูกและใกล้ชิดกับลูกเพียงพอ อันเนื่องมาจากสภาพของสังคมและเศรษฐกิจเป็นตัวเร้า ทำให้จำเป็นต้องทำงานแข่งกับเวลาแสวงหาเงินทองและความสะดวกสบาย จนขาดการเอาใจใส่ดูแลครอบครัว ทำให้ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวไม่มีความผูกพันกันเหมือนแต่ก่อน โดยเฉพาะครอบครัวที่มีลูกอยู่ในช่วงวัยรุ่น เป็นช่วงระยะเวลาที่มีความสำคัญอย่างมาก เพราะเป็นวัยแห่งช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อ ถ้าพ่อแม่ผู้ปกครองไม่มีเวลาดูแลเอาใจใส่เพียงพอ จะทำให้วัยรุ่นถูกชักจูงให้กระทำพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม หรือมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพัตรา (2550) ได้ศึกษาเรื่อง โครงสร้างหน้าที่ครอบครัวกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า โครงสร้างและหน้าที่ของครอบครัว มีความสัมพันธ์ทางลบ กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับการศึกษาของ Roehlkepartain and Scales (2007) อ้างถึงใน สุพัตรา (2550) พบว่า เยาวชนหรือครอบครัวที่แข็งแรง มีโอกาสที่เยาวชนจะมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศที่ล่อแหลมน้อยลง และลดปัญหาสังคมลงได้

การรับรู้สมรรถนะของตนเองในเรื่องเพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เมื่อมีเวลาว่าง จะเลือกทำกิจกรรมนันทนาการร้อยละ 52.0 มีพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม ร้อยละ 65.7 มีความรู้ในเรื่องเพศ ศึกษาค่อนข้างดี คิดเป็นร้อยละ 69.53 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะธรรมชาติของวัยรุ่นมีความอยากรู้อยากเห็นโดยเฉพาะ เรื่องที่เกี่ยวกับเพศตรงข้าม จะผลักดันให้เด็กเสาะแสวงหาความรู้เกี่ยวกับเรื่องเพศ หรือประกอบ

กิจกรรมทางเพศ ซึ่งกระทำได้มากหรือน้อย ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม ได้แก่ ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมของแต่ละสังคมและการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา นอกจากนี้ครอบครัวเป็นสถาบันที่ปลูกฝังจริยธรรม ค่านิยม และทัศนคติในเรื่องเพศให้กับวัยรุ่น เมื่อวัยรุ่นมีสัมพันธภาพกับพ่อแม่หรือผู้ปกครองดีก็จะได้รับอิทธิพลด้านจริยธรรม ค่านิยม และทัศนคติในเรื่องเพศดี ส่งผลให้วัยรุ่นมีความสามารถในการรับรู้สมรรถนะในเรื่องเพศของตนเองได้ดีไปด้วย จะเห็นได้จากการที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เลือกทำกิจกรรมนันทนาการเมื่อยามมีเวลาว่าง แทนที่จะไปเที่ยวกับเพื่อนหรือแฟน หรือทำกิจกรรมอื่นๆที่สุ่มเสี่ยงต่อการเกิดพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมได้ ทำให้ทราบว่ากลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้สมรรถนะของตนเองในเรื่องเพศเป็นไปอย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อาภาพร และ สร้อย (2548) ที่ศึกษา พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของหญิงไทยวัยต้น ชุมชนแออัด เขตกรุงเทพมหานคร พบว่า การรับรู้สมรรถนะของตนเองเป็นตัวทำนายที่สำคัญของพฤติกรรมทางเพศ บุคคลที่มีการรับรู้สมรรถนะของตนเองในด้านการปฏิเสธการมีเพศสัมพันธ์ การสื่อสารในเรื่องเกี่ยวกับเพศสัมพันธ์ และการใช้ถุงยางอนามัย มีโอกาสที่จะมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศน้อย ในทางตรงกันข้าม บุคคลที่ไม่มีความมั่นใจในสมรรถนะของตนเองในเรื่องเพศ ก็จะมีโอกาสที่จะมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสูง

4.2.2.2 ปัจจัยทางด้านทัศนคติ

ผลการศึกษา ปัจจัยทางด้านทัศนคติ จำแนกได้ ดังนี้

ค่านิยมทางเพศ พบว่า มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศ สัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเด็กวัยรุ่นตอนต้นอยู่ในระดับสูง ทั้งนี้เนื่องจากค่านิยมของวัยรุ่นในปัจจุบันมีหลายประการที่สามารถชักนำไปสู่การมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ เช่น พฤติกรรมนิยมมีแฟนในวัยเรียน พฤติกรรมที่วัยรุ่นเรียกว่า “กิ๊ก” ซึ่งวัยรุ่นยังมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับค่านิยมเหล่านี้ไม่ถูกต้อง ถึงแม้จะมองดูทันสมัย แต่ถ้านำมาปฏิบัติจะนำพาชีวิตไปสู่ทางเสื่อมได้ง่าย ถ้าไม่รู้จักการปฏิบัติและวางตัวให้เหมาะสมกับวัย ซึ่งวัยรุ่นยังขาดประสบการณ์ที่เพียงพอ ในเรื่องของความสัมพันธ์ระหว่างเพศที่ต้องเรียนรู้อีกมาก ดังจะเห็นได้จากประเด็นข้อคำถามเชิงบวกที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เห็นว่าการรักนวลสงวนตัวเป็นสิ่งที่สำคัญมากสำหรับผู้หญิงไทย มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ 4.37 และข้อคำถามเชิงลบที่ว่า ในกลุ่มเพื่อนคนที่ไม่เคยเที่ยวกลางคืนกับเพื่อนต่างเพศถือว่าเชย และการถูกเนื้อต้องตัวกับคู่รัก การกอดจูบ เป็นสิ่งที่สามารถทำได้อย่างเปิดเผยในที่สาธารณะ มีค่าเฉลี่ย 4.19 ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ดวงหทัย (2546) ที่ว่าค่านิยมของวัยรุ่นในปัจจุบัน การรักนวลสงวนตัวเป็นสิ่งที่สำคัญสำหรับหญิงไทย โดยกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยอย่างยิ่ง ซึ่งเป็นคำถามเชิงบวก แต่ก็เห็นด้วยอย่างยิ่งกับคำถามเชิงลบที่ว่า การอยู่กันตามลำพังของวัยรุ่นในที่ลับตาคนเป็นเวลานานๆ ถือเป็นเรื่องปกติ วัยรุ่นคนใดไม่มีคนรักถือว่าเป็นเรื่องที่น่าอาย แสดงให้เห็นว่าวัยรุ่นยังมีความคิดและค่านิยมที่อิงอยู่กับจารีตประเพณีของไทย ที่มีการอบรมสั่งสอนในเรื่องของการวางตัวและการปฏิบัติตนของผู้หญิงไทยสืบต่อกันมา แต่ในทางปฏิบัติแล้ว วัยรุ่นอาจจะมีพฤติกรรมที่ขัดแย้งกับสิ่งที่ถูก

ปลูกฝังได้ เนื่องจากกลุ่มวัยรุ่นมีความอยากรู้อยากลอง ในสิ่งที่ตัวเขาเองไม่เคยได้ลองปฏิบัติมาก่อน ทำให้เกิดความขัดแย้งกันเองระหว่างความถูกต้อง และสิ่งที่ควรปฏิบัติกับความรู้สึกของวัยรุ่นที่มีอารมณ์ หรือการขาดประสบการณ์ ขาดการคิดและไตร่ตรองที่ดี ตลอดจนแรงกระตุ้นรอบด้านจากสิ่งแวดล้อมทางสังคม ไม่ว่าจะเป็นสื่อต่างๆ การรับแนวคิดและวัฒนธรรมจากตะวันตก ในเรื่องของรูปแบบการดำเนินชีวิต ที่ค่อนข้างสวนทางกับวัฒนธรรมและจารีตประเพณีของไทย โดยเฉพาะเรื่องของวิถีชีวิตการปฏิบัติตน ในเรื่องพฤติกรรมทางเพศและการแสดงออกในด้านต่างๆ การที่วัยรุ่นมีค่านิยมตามขอบเขตที่ดีและเป็นไปตามขนบธรรมเนียมประเพณี ส่งผลให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมทางเพศที่ดีและเหมาะสม แต่ในทางตรงกันข้าม ถ้าวัยรุ่นแสดงหรือปฏิบัติตนในเรื่องเพศออกไปในลักษณะที่สวนทางกับขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมที่มีมา คือ มีการปฏิบัติตัวตามอารมณ์ความรู้สึกของตนเองเป็นที่ตั้งแล้ว ก็จะส่งผลให้วัยรุ่นแสดงพฤติกรรมทางเพศในลักษณะที่ไม่เหมาะสมได้

เจตคติต่อเพื่อนต่างเพศ พบว่า มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยง ต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเด็กวัยรุ่นตอนต้นอยู่ในระดับสูง ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ในปัจจุบันการปรับตัวทางสังคมด้านเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น ที่ออกนอกกรอบจารีตประเพณีไทยมากขึ้น และถือเป็นเรื่องปกติที่จะประพฤติปฏิบัติ เพราะวัยรุ่นเป็นวัยที่ต้องการความสนใจจากเพศตรงข้าม อันเป็นสัญชาติญาณทางเพศอย่างหนึ่ง มิได้หมายถึงความต้องการทางเพศอย่างเดียวเท่านั้น การต้องการความสนใจ การวางตัว ความรัก จากเพศตรงข้ามก็เป็นส่วนหนึ่ง นอกจากนี้วัฒนธรรมตะวันตกที่เข้ามาในประเทศไทยจากสื่อต่างๆ เช่น อินเตอร์เน็ต ภาพยนตร์ ข่าวสาร ข่าวบันเทิงจากต่างประเทศ ฯลฯ สิ่งเหล่านี้มีอิทธิพลต่อความเชื่อ ค่านิยม และทัศนคติของวัยรุ่นไทย ทำให้พฤติกรรมและทัศนคติของวัยรุ่นไทย เป็นแบบวัฒนธรรมตะวันตกมากขึ้น แต่ทั้งนี้สังคมไทยยังนิยมให้เยาวชนประพฤติปฏิบัติในกรอบของวัฒนธรรม ประเพณี จึงทำให้วัยรุ่นมีความกังวลใจที่จะประพฤติปฏิบัติตามกระแสวัฒนธรรมที่เปลี่ยนไป กลัวปัญหาที่จะเกิดขึ้นในการมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม เช่น การโอบกอดกันในที่สาธารณะ การไปไหนมาไหนกับผู้ชายโดยไม่บอกผู้ปกครอง หรือแม้กระทั่งหญิง-ชาย ที่เปลี่ยนคู่เป็นประจำหรือชอบเที่ยวกับเพศตรงข้ามมากหน้าหลายตา แม้ว่าสื่อมวลชนจะเผยแพร่พฤติกรรมทางเพศ จากประเทศในโลกตะวันตกเป็นอย่างมากก็ตาม จึงทำให้วันรุ่นมีเจตคติในการคบเพื่อนต่างเพศอยู่ในระดับสูง ซึ่งสอดคล้องกับการ ศึกษาของ ณรงค์รักษ์ และ คณะ (2549) ศึกษาปัจจัยทางชีวสังคมที่มีอิทธิพลต่อเจตคติในการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน เป็นปัจจัยที่ส่งผลทางบวกต่อเจตคติในการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาเพศชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าเมื่อนักเรียนมัธยมศึกษาเพศชายมีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนสูง จะมีเจตคติในการคบเพื่อนต่างเพศสูงขึ้น

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยกับเจตคติต่อเพื่อนต่างเพศ ประเด็นที่ว่า การมีเพศสัมพันธ์กับคู่รัก (ขณะอยู่ในวัยเรียน) เป็นสิ่งที่ท้าทายน่าทดลอง และ

การมีเพศสัมพันธ์กัน เป็นการแสดงออกถึงความรักที่แท้จริง มีค่าเฉลี่ย 4.24 รองลงมาคือ วัยรุ่นคนใดไม่มีคนรัก ถือเป็นเรื่องน่าอาย มีค่าเฉลี่ย 4.14 และความต้องการทางเพศเป็นเรื่องที่ต้องตอบสนอง ไม่สามารถควบคุมได้ มีค่าเฉลี่ย 3.82 ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ขวัญชนก (2541) ศึกษาพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นหญิงที่ศึกษาศูนย์การศึกษานอกระบบ ในเขตอุดรธานี พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เห็นด้วยกับทัศนคติการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสและเห็นว่าพฤติกรรมการจับมือถือแขนเป็นเรื่องปกติ จากการศึกษาครั้งนี้จะเห็นได้ว่าประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยส่วนใหญ่ เป็นข้อคำถามเชิงลบทั้งหมด แสดงให้เห็นว่าเจตคติต่อเพื่อนต่างเพศของกลุ่มตัวอย่าง มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรอยู่ในระดับสูง เนื่องจากในปัจจุบันนี้ ได้มีการเปลี่ยนแปลงด้านการประพฤติและปฏิบัติตน ที่ในสมัยก่อนมีการอบรมสั่งสอนหรือมีความเชื่อที่ว่าการถูกเนื้อต้องตัวกันเป็นพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม แต่ในปัจจุบันนี้จะพบเห็นว่า ตามที่สาธารณะต่างๆวัยรุ่นมักจะเดินจับมือถือแขน หรือไม่ก็เดินโอบกอดกันถือเป็นเรื่องปกติธรรมดา ทั้งนี้เนื่องมาจากการที่วัยรุ่นนั้นมีการรับ หรือชมภาพจากสื่อต่างๆ เช่น ละคร ภาพยนตร์ที่มีภาพของการแสดงความรัก การจับมือถือแขน การกอดจูบ ตลอดรวมไปถึงการมีเพศสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆจนกลายเป็นภาพที่ชินตา จนทำให้เกิดความสับสนว่าพฤติกรรมดังกล่าวเป็นเรื่องปกติธรรมดาหรือเป็นสิ่งต้องห้ามกันแน่สำหรับสังคมไทย

4.2.2.3 ปัจจัยทางด้านครอบครัว

ผลการศึกษา ปัจจัยทางด้านครอบครัว จำแนกได้ ดังนี้

ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว พบว่า มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเด็กวัยรุ่นตอนต้นอยู่ในระดับต่ำ กลุ่มตัวอย่างส่วนมากครอบครัวอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักร้อยละ 70.7 ทั้งนี้จะพบว่า ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว จะมีผลต่อพฤติกรรมของเด็กวัยรุ่น เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูอย่างดี และได้รับความรักความอบอุ่นจากพ่อแม่และครอบครัว จะมีความผูกพันมั่นคงกับพ่อแม่และครอบครัว และทำให้เด็กมีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองสูง เข้าใจผู้อื่นได้ดี อาทรต่อความรู้สึกผู้อื่น มีระดับสติปัญญาสูงกว่าเด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูในแบบอื่นๆ เมื่ออยู่ในวัยปฐมวัยและวัยเรียน และเมื่อโตขึ้นจะมีปัญหาพฤติกรรมเบี่ยงเบนและพฤติกรรมต่อต้านสังคมน้อย (อ้างถึงใน ศิริกุล และ ปราณี 2550, ออนไลน์) ทั้งนี้เพราะการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก จะช่วยปกป้องเด็กจากผลเชิงลบของสิ่งแวดล้อม ทำให้เด็กเรียนรู้ได้ดีมีความมั่นคงในตนเองและมีระเบียบวินัย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ พัชรินทร์ และ คณะ (2554) ที่พบว่า การเลี้ยงดูของครอบครัวเป็นปัจจัยหนึ่งที่ช่วยลดปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงที่จะเกิดกับวัยรุ่นได้ ทั้งนี้เนื่องจากบรรยากาศในครอบครัวที่ดีที่พ่อแม่ให้ความรัก ความอบอุ่น มีความผูกพัน รักใคร่ มีกฎระเบียบของครอบครัวในการอบรมเลี้ยงดูบุตรในช่วงวัยต่างๆ มีการปรับตัวที่ดี มีการสื่อสารและจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นในครอบครัวอย่างมีประสิทธิภาพ สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นแหล่งสนับสนุนทำให้วัยรุ่นรู้สึกปลอดภัย รู้สึกมีความเชื่อมั่นในตนเองและเชื่อว่าตนเองมีความสามารถ อันเป็นการส่งผลให้

วัยรุ่นสามารถปรับตัว/เผชิญกับสภาวการณ์ต่างๆได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมเสี่ยงน้อย

การสื่อสารเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว พบว่า มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเด็กวัยรุ่นตอนต้นอยู่ในระดับต่ำ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ คิดว่าครอบครัว มีบทบาทในการให้ความรู้ในเรื่องเพศศึกษาพอสมควร ร้อยละ 53.8 เลือกที่พูดคุยและปรึกษาปัญหาทั้งกับบิดาและมารดาเป็นบางครั้ง ร้อยละ 31.8 ครอบครัวให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาพอสมควร ร้อยละ 69.53 ทั้งนี้เป็นที่ทราบกันดีว่า บิดามารดาเป็นบุคคลแรกในการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาแก่ลูก แต่ในปัจจุบันด้วยสาเหตุจากสภาพแวดล้อมที่บีบคั้นเร่งรัด โดยเฉพาะในเรื่องของเวลาทำให้ไม่สามารถมีเวลาพูดคุย ให้คำแนะนำเรื่องเพศที่ลูกควรทราบได้ จากการที่บิดามารดามีความจำเป็นต้องออกไปทำงานนอกบ้าน จนไม่มีเวลาเพียงพอให้กับลูก ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดาต้องห่างเหินไป ตลอดจนสังคมไทยเป็นสังคมที่ปิดกับเรื่องเพศ มีการปลูกฝังในเรื่องเพศว่าเป็นเรื่องที่ไม่สมควรนำมาพูด นำมาสอน หรือพูดคุยกันอย่างเปิดเผยได้ ทำให้บิดามารดาคิดว่าอาจเป็นส่วนกระตุ้น ทำให้วัยรุ่นเกิดความอยากลองทำตามได้ จึงทำให้ครอบครัวบางครอบครัว ไม่นิยมพูดคุยเรื่องเพศศึกษาแก่เด็ก และคิดว่าเมื่อเด็กโตขึ้น จะสามารถเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาจากโรงเรียน หรือสถาบันอื่นๆทางสังคมเองได้ ตัวเด็กเองไม่ทราบว่าจะปฏิบัติตนอย่างไรกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย เมื่อเกิดปัญหาหรือมีความเข้าใจที่ผิดในเรื่องเพศศึกษาจึงไม่กล้าปรึกษาบิดาและมารดา ทำให้ต้องไปแสวงหาความรู้จากแหล่งต่างๆ ซึ่งอาจได้ข้อมูลที่ผิดได้และเปิดโอกาสให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศมากขึ้น โดยสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ดวงหทัย (2546) ที่พบว่า ครอบครัวมีบทบาทในการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาค่อนข้างน้อยหรือไม่เคยให้ความรู้เลย ให้เหตุผลว่าคนในครอบครัวมีความคิดหรือมีทัศนคติว่าเรื่องเพศศึกษาเป็นเรื่องที่ไม่ควรนำมาอธิบายให้ความรู้และคนในครอบครัวไม่มีเวลาพูดคุยให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษา อาภาพร และ สร้อย (2548) ที่ศึกษาเรื่องพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของหญิงไทยวัยต้น ชุมชนแออัด เขตกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษา พบว่า มารดาส่วนใหญ่ มีความรู้เรื่องเพศศึกษาและการสื่อสารเรื่องเพศในระดับปานกลาง มีความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับการคุมกำเนิด การคบเพื่อนและการวางตัวต่อเพศตรงข้าม และการมีเพศสัมพันธ์ อุปสรรคที่พบ คือ มีความรู้สึกว่าเรื่องเพศเป็นเรื่องน่าอาย ไม่ควรพูดคุยกันอย่างเปิดเผย ไม่รู้จะเริ่มต้นพูดคุยเรื่องเพศกับลูกว่าอย่างไร และมีความลำบากใจที่จะพูดคุยเรื่องเพศ โดยหลีกเลี่ยงที่จะคุยในเรื่องปฏิบัติ เมื่อมีความต้องการทางเพศ การคบเพื่อนต่างเพศ การมีเพศสัมพันธ์

การสนับสนุนการคบเพื่อนต่างเพศของครอบครัว พบว่า มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเด็กวัยรุ่นตอนต้นอยู่ในระดับต่ำ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ครอบครัวสนับสนุนให้คบเพื่อนต่างเพศได้ในฐานะเพื่อนสนิท ร้อยละ 46.2 ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าครอบครัวมองว่าการคบเพื่อนต่างเพศในวัยรุ่นไม่ใช่เป็นเรื่องเสียหาย แต่ควรดูความเหมาะสม ควรอยู่ใน

สายตาผู้ใหญ่ เช่น พ่อ แม่ ครูและญาติ ไม่ควรอยู่กันตามลำพัง ค่านิยมของสังคมไทยยังให้ความสำคัญกับการมีศักดิ์ศรีและการรักนวลสงวนตัว โดยเฉพาะวัยรุ่นหญิง การคบเพื่อนต่างเพศควรมีขอบเขตในการคบหา ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ภาวิดา (2553) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการปรับตัวกับเพื่อนต่างเพศของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนการเคหะท่าทราย เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนที่มีการสนับสนุนการคบเพื่อนต่างเพศของครอบครัวที่ดี มีการปรับตัวกับเพื่อนต่างเพศดี ทั้งนี้เพราะครอบครัวสามารถเป็นตัวอย่างที่ดี ในการสั่งสอนวัยรุ่นให้ประพฤติปฏิบัติตัวที่ดีกับเพื่อนต่างเพศได้ พร้อมทั้งให้การสนับสนุนการคบเพื่อนต่างเพศ รวมทั้งแนะนำสั่งสอนแนวทางที่ดีกับลูกหลานตนเองในการวางตัวให้เหมาะสมในการคบเพื่อนต่างเพศ

4.2.2.4 ปัจจัยทางด้านสังคม

ผลการศึกษา ปัจจัยทางด้านสังคม จำแนกได้ ดังนี้

อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนที่มีต่อพฤติกรรมทางเพศ พบว่า กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อการมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเด็กวัยรุ่นตอนต้นอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ณิฐินันท์ (2545) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า การคล้อยตามกลุ่มเพื่อน และพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์อยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะวัยรุ่นตอนต้น คือ วัยที่ต้องศึกษาเล่าเรียน มีเพื่อนไว้เป็นที่ปรึกษาสนทนาในเรื่องเรียน ไปไหนไปด้วยกัน โดยไม่ทำตัวเสียหายหรือผิดศีลธรรม การไม่มีคู่รักในวัยนี้ไม่ใช่เรื่องเสียหาย เพราะจะทำให้มีสมาธิในการเรียน ใช้เวลาในการเรียนได้อย่างเต็มที่ จึงมีส่วนทำให้กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อการมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรอยู่ในระดับต่ำ

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยกับอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนที่มีต่อพฤติกรรมทางเพศ ประเด็นที่ว่า เพื่อนของนักเรียนชอบเล่าเรื่องเพศให้ฟัง มีค่าเฉลี่ย 2.45 รองลงมาคือ เพื่อนแนะนำให้นักเรียนมีเพื่อนต่างเพศไปส่งเวลากลับบ้าน มีค่าเฉลี่ย 2.04 และนักเรียนไม่กล้าขัดใจเพื่อน ถ้าเพื่อนชวนไปเที่ยวและให้ดื่ม เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ มีค่าเฉลี่ย 1.89 ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณฐาภพ (2554) ได้ศึกษา พฤติกรรมป้องกันการเสี่ยงทางเพศของนักศึกษา ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อนต่อพฤติกรรมทางเพศ ส่งผลต่อพฤติกรรมการป้องกันการเสี่ยงทางเพศ และได้อธิบายเหตุผลว่า เพื่อนถือว่ามีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของวัยรุ่น วัยรุ่นจะมีความผูกพันและให้ความสำคัญกับกลุ่มเพื่อน มักมีความเห็นคล้อยตามกันหรือเลียนแบบกันในด้านความคิด การแต่งกายทั้งแบบเรียบร้อยและแบบที่ล่อแหลม รวมถึงการแสดงออก เพื่อให้เพื่อนยอมรับเป็นสมาชิกกลุ่มนักศึกษาระดับอาชีวศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ แมกนานี (Magnani. et. al, 2001) ที่กล่าวว่าเพื่อนมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของวัยรุ่น โดยเฉพาะวัยรุ่นพฤติกรรมเสี่ยงกับ

เพื่อนสนิท เช่น การดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ หรือการเที่ยวสถานเริงรมย์ เป็นต้น โดยร้อยละ 72 ทราบว่าเพื่อนเคยมีเพศสัมพันธ์แล้ว ที่เป็นเช่นนี้เพราะเพื่อนเป็นผู้ที่มีอิทธิพล และมีความใกล้ชิดกับวัยรุ่นมาก เพื่อนเป็นที่รักใคร่ชอบพอของเด็กวัยรุ่นที่อยู่ในวัยเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน มีรสนิยมและสนใจเรื่องต่างๆ เพื่อนจึงมีอิทธิพลทั้งทางดีและไม่ดี เด็กที่รู้จักคบเพื่อนที่ดี มาจากครอบครัวที่เป็นแบบอย่างที่ดี เด็กก็จะได้เพื่อนที่ชักชวนกันทำกิจกรรมที่ดีมีประโยชน์ เช่น รักเรียน ช่วยเหลือผู้อื่น อยู่ในกรอบระเบียบที่ดีของสังคม ดังนั้นการเลือกคบเพื่อนที่ดีจะช่วยแนะนำเรื่องพฤติกรรมทางเพศในทางที่เหมาะสมได้

การได้รับข้อมูลเรื่องเพศศึกษาจากโรงเรียน พบว่า มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มตัวอย่าง ในภาพรวมอยู่ในระดับสูง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากว่ากลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาในครั้งนี้ คือ เด็กนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 11-13 ปี ซึ่งเป็นช่วงที่คาบเกี่ยวระหว่างวัยเด็กก้าวเข้าสู่วัยรุ่นตอนต้น จึงทำให้การได้รับความรู้ในเรื่องของเพศศึกษายังมีน้อย จึงทำให้ผลการศึกษาด้านการได้รับข้อมูลเรื่องเพศศึกษาจากโรงเรียน มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรอยู่ในระดับสูง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ศิริมา (2541) ศึกษาความรู้และแหล่งความรู้เรื่องเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัดนครราชสีมา พบว่า นักเรียนที่มีระดับชั้นแตกต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจเรื่องเพศแตกต่างกัน โดยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความรู้ความเข้าใจเรื่องเพศสูงกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยกับ การได้รับข้อมูลเรื่องเพศศึกษาจากโรงเรียน ประเด็นที่ว่า ครูผู้สอนไม่ควรรังเกียจ หรืออายเวลาสอนเรื่องเพศศึกษาให้กับเด็กนักเรียน มีค่าเฉลี่ย 4.03 รองลงมาคือ การสอนเรื่องเพศศึกษาในสถานศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของการลดผลกระทบ จากการมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศได้ มีค่าเฉลี่ย 3.87 ครูควรให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาอย่างถูกต้องเหมาะสม ไม่ควรบ่ายเบี่ยง หลอกเด็ก หรือพูดให้เด็กนักเรียนเข้าใจผิด และครูสามารถถ่ายทอดความรู้ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเพศ บทบาทหน้าที่ทางเพศที่เหมาะสมกับเด็กนักเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ 3.86 ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ วินัย และคณะ (2551) ศึกษาสถานการณ์การเรียนการสอนเพศศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า สถานการณ์การเรียนการสอนเพศศึกษาในปัจจุบันยังมีเนื้อหาในรูปแบบเดิมๆ และเริ่มมีการเพิ่มกิจกรรมที่เน้นการสอนเชิงบูรณาการให้เหมาะสมกับเด็กในแต่ละวัยมากขึ้น ครูผู้สอนยังมีค่านิยมว่าเพศศึกษาเป็นเรื่องปกปิด ทัศนคติที่แตกต่างกันระหว่างครูผู้สอนและนักเรียน ด้านการเรียนการสอนเพศศึกษาในปัจจุบันส่วนใหญ่เป็นการสอนทางทฤษฎีมากที่สุด และเริ่มมีการใช้วิธีการสอนที่หลากหลายเพิ่มขึ้น และแนวทางการแก้ปัญหาเรื่องการสอนเพศศึกษา พบว่า มีหน่วยงานและบุคคลที่เกี่ยวข้อง ตระหนักถึงปัญหาเรื่องเพศศึกษาอย่างมาก ซึ่งส่วนใหญ่แนวทางในการแก้ปัญหายังคงเป็นการแก้ปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศของเด็ก และเยาวชนมากกว่า การแก้ปัญหาเรื่องการจัดการ

เรียนการสอน

การเปิดรับสื่อที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ พบว่า มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มตัวอย่างในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ดวงหทัย (2546) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับการเปิดรับสื่อที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเพศอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้ เพราะปัจจุบันความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีมีมาก การแพร่ข้อมูลข่าวสาร หรือเรื่องราวต่างๆ สามารถเข้าถึงผู้บริโภคได้อย่างรวดเร็วและกว้างขวาง เกือบทุกครัวเรือนได้รับข้อมูลข่าวสารและความบันเทิงผ่านทางสื่อมวลชนประเภทต่างๆ ซึ่งสื่อเหล่านี้มีผลต่อพฤติกรรมของเด็ก เพราะเป็นตัวกลางในการนำเสนอตัวแบบให้แก่เด็ก ทำให้เด็กอาจจะเลียนแบบพฤติกรรมนั้นๆได้ และสอดคล้องกับการศึกษาในครั้งนี้ ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยกับ การเปิดรับสื่อที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ ประเด็นที่ว่า ปัจจุบันการใช้อินเทอร์เน็ตแชตหาเพื่อนต่างเพศทำได้ง่าย รวดเร็ว มีค่าเฉลี่ย 3.73 รองลงมาคือ ในปัจจุบันเด็กวัยรุ่นสามารถหาชมคลิปที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศได้อย่างง่ายดาย มีค่าเฉลี่ย 3.39 และเด็กวัยรุ่นได้เรียนรู้เรื่องเพศศึกษาจากสื่อประเภทต่างๆ มากกว่าจากครอบครัวและสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ย 3.18 ตามลำดับ สามารถอธิบายได้ว่า สื่อเป็นช่องทางหนึ่งในการนำเสนอ ถ่ายทอดข้อมูลข่าวสาร ที่ต้องการสื่อไปถึงผู้คนจำนวนมากๆ โดยสื่อสามารถแบ่งออกได้เป็นหลายประเภท เช่น วีซีดี คลิปวีดิโอ ภาพยนตร์ลามก อินเตอร์เน็ต ฯลฯ ซึ่งในปัจจุบันเป็นสิ่งที่หาดูและสามารถเข้าถึงได้ไม่ยาก โดยสื่อบางประเภทมีการสอดแทรกเนื้อหาข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องเพศลงไป มีทั้งภาพลามก อนาจาร ล่อแหลม โป๊เปลือย เมื่อกลุ่มวัยรุ่นมีการเปิดรับข้อมูลที่มีทั้งภาพ สี เสียงเหล่านี้แล้วมีสิ่งกระตุ้นทำให้เกิดอยากทำตามอย่างสื่อที่พบเห็น จะทำให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมา โดยเฉพาะพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ เนื่องจากวัยรุ่นเป็นวัยแห่งการแสวงหา ใฝ่รู้ ชอบทดลอง จนบางครั้งขาดการไตร่ตรองที่ดี อันเนื่องจากขาดประสบการณ์ ประกอบกับครอบครัวและสถานศึกษาไม่สามารถให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาที่ถูกต้อง ยิ่งจะส่งผลให้วัยรุ่นมีความอยากรู้ อยากลอง อยากเห็นมากยิ่งขึ้น จนนำไปสู่การมีพฤติกรรมทางเพศในทางที่ไม่เหมาะสมได้

4.2.3 เปรียบเทียบความแตกต่างจำแนกตามปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเด็กวัยรุ่นตอนต้น

4.2.3.1 ปัจจัยทางด้านบุคคล จำแนกได้ ดังนี้

เพศ ผลการศึกษา พบว่า เพศที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ โดยเพศชายมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศมากกว่าเพศหญิง ทั้งนี้เนื่องมาจากบทบาทของเพศชายและเพศหญิงที่สังคมกำหนดและคาดหวังแตกต่างกัน จะเห็นได้ว่าสังคมไทยเข้มงวดในเรื่องเพศสัมพันธ์ระหว่างหญิงชายต่างกัน กล่าวคือ สังคมไม่ยกย่องผู้หญิงที่มีราคีไม่

บริสุทธิ์ และมองว่าผู้หญิงมีจิตใจโลเลเปลี่ยนแปลงง่าย และหากเป็นหญิงสูงวัย หญิงม่าย ก็จะถูกเข้มงวดหรือต่อต้านจากสังคมเป็นพิเศษ ในขณะที่สังคมไม่คาดหวังสิ่งเหล่านี้จากฝ่ายชายเท่าใดนัก ไม่ต่อต้านและเข้มงวดเท่ากับที่กวดขันผู้หญิงในเรื่องของพฤติกรรมทางเพศ ความคาดหวังที่แตกต่างกันนี้ ส่งผลต่อการอบรมเลี้ยงดู ทัศนะต่อการมีชีวิตคู่แตกต่างกัน ความไม่ซื่อสัตย์ของฝ่ายชายมักไม่ได้รับการลงโทษทางสังคมเมื่อเปรียบเทียบกับที่ลงโทษผู้หญิง การมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสหรือการการมีเพศสัมพันธ์กับผู้ที่ไม่ใช่คู่ครอง สำหรับฝ่ายชายถือเป็นสิ่งปกติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เมตตา (2549) ที่พบว่า เพศสามารถเป็นตัวทำนายพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศในวัยรุ่นได้ดีที่สุด โดยเพศชายจะมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศมากกว่าเพศหญิง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณฐาภพ (2554) ที่ได้ศึกษา เรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมป้องกันการเสี่ยงทางเพศ ของนักศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษาที่มีเพศแตกต่างกันมีพฤติกรรมป้องกันการเสี่ยงทางเพศแตกต่างกัน

สถานภาพของบิดามารดา และลักษณะครอบครัว ผลการศึกษา พบว่า สถานภาพของบิดามารดาและลักษณะครอบครัวที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่ตรงกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สถานภาพของบิดาและมารดาอยู่ด้วยกัน มีลักษณะเป็นครอบครัวเดี่ยวมากที่สุด ซึ่งแสดงให้เห็นว่าครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์ที่ค่อนข้างดี มีเพียงส่วนน้อย ที่มาจากครอบครัวที่แตกแยก หรือจากครอบครัวที่บิดาหรือมารดาเสียชีวิต ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่มาจากครอบครัวที่สมบูรณ์ที่มีทั้งพ่อแม่ลูกอยู่ครบจะได้รับการดูแลเอาใจใส่ และได้รับความรู้เรื่องเพศมากกว่า จึงมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรน้อย ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีครอบครัวแตกแยกหรือไม่สมบูรณ์ แต่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรไม่แตกต่างจากกลุ่มที่มีครอบครัวที่สมบูรณ์กว่า อาจจะเป็นเพราะว่าเด็กในช่วงวัยนี้ จะใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่กับเพื่อนมากกว่าอยู่กับครอบครัว ตามธรรมชาติของเด็กวัยนี้จะมีความรักและความผูกพันกับเพื่อนมากกว่าบุคคลในครอบครัว และต้องการการยอมรับจากกลุ่มเพื่อนมากกว่าบุคคลอื่นๆ และกลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งเป็นเด็กที่เพิ่งเข้ามาเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นปีแรก การคบเพื่อนไม่ว่าจะเป็นเพศเดียวกันหรือเพศตรงข้ามก็ตาม จะคบรวมกันเป็นกลุ่มใหญ่ ส่วนใหญ่อาจจะยังอยู่ในขั้นทำความรู้จัก และยังคบกันในฐานะเพื่อนเท่านั้น เด็กจะร่วมกันทำกิจกรรมต่างๆทางการเรียนมากกว่าที่จะมีพฤติกรรมไปในทางชู้สาว ถึงแม้เด็กแต่ละคนจะมาจากสถานภาพของครอบครัวที่แตกต่างกัน แต่เมื่อมารวมอยู่ในกลุ่มเพื่อนเดียวกัน ก็มีผลทำให้มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ณิฐินันท์ (2545) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ผลการศึกษา พบว่า เด็กนักเรียนที่มาจากสภาพครอบครัวที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ไม่แตกต่าง

ลักษณะการพักอาศัย ผลการศึกษา พบว่า ลักษณะการพักอาศัยที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ในปัจจุบันสถานที่พักอาศัยมีหลายประเภท เช่น หอพัก อพาร์ตเมนต์ แฟลต คอนโดมิเนียม ห้องเช่า บ้านญาติ เป็นต้น ที่พักอาศัยในลักษณะหลากหลายดังกล่าวนี้ นับเป็นปัจจัยเสี่ยงของสังคมประการแรกที่ก่อให้เกิดโอกาสเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น โดยเฉพาะวัยรุ่นที่ไม่ได้อยู่กับพ่อแม่หรือผู้ปกครอง ซึ่งการพักอาศัยอยู่ห่างไกลสายตาของพ่อแม่หรือผู้ปกครอง การเลือกแหล่งที่พักอาศัยเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องศึกษาให้รอบคอบ เพื่อดูความปลอดภัยว่าสถานที่พัก หรือบริเวณรอบๆที่พัก สภาพแวดล้อมการเดินเข้าออก หรือกรณีอื่นๆ มีความปลอดภัยไม่เป็นแหล่งมั่วสุม มีกลุ่มวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อความปลอดภัยในรูปแบบต่างๆ มีสภาพแวดล้อมหรือบริเวณที่พักเปลี่ยว รกร้าง ไม่ค่อยมีผู้คนอาศัย ลักษณะต่างๆเหล่านี้ ควรนำมาพิจารณาในการเลือกที่พักอาศัย เพราะในปัจจุบันการอยู่อาศัยในที่พักบางลักษณะได้กลายเป็นสถานที่เอื้อให้เกิดปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นมากขึ้น เช่น การลวนลามหรือถูกข่มขืนทางเพศ โดยเฉพาะวัยรุ่นบางกลุ่มที่อยู่ในวัยกำลังศึกษาเล่าเรียนและมีความจำเป็นที่ต้องเช่าที่อยู่อาศัยอยู่อย่างอิสระ หรืออยู่กับบุคคลอื่น ซึ่งอาจเนื่องมาจากไม่มีญาติ หรือไม่มีที่พัก หรือเพื่อความสะดวกในการเดินทาง พฤติกรรมเช่นนี้ทำให้ขาดการดูแลอย่างใกล้ชิดจากพ่อแม่ผู้ปกครอง ส่งผลทำให้วัยรุ่นต้องดูแลตนเอง นอกจากนี้การขาดการดูแลที่ดีของเจ้าของธุรกิจผู้ให้เช่าที่อยู่อาศัย อาจเป็นอีกสาเหตุหนึ่งของการเกิดปัญหาพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ดวงหทัย (2546) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ลักษณะการพักอาศัยที่แตกต่างกัน เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น โดยกลุ่มตัวอย่างที่พักอาศัยอยู่หอพักหรือบ้านเช่าและพักอาศัยอยู่กับเพื่อน มีพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์มากที่สุด อันเนื่องมาจากลักษณะการพักอาศัยดังกล่าวมีความอิสระค่อนข้างมากในการใช้ชีวิต และปราศจากการดูแล ควบคุมจากผู้ใหญ่ ทำให้วัยรุ่นสามารถตัดสินใจในเรื่องต่างๆได้ด้วยตนเอง การพักอาศัยที่ไม่มีผู้ปกครองดูแล ให้คำแนะนำ ทำให้การตัดสินใจในบางเรื่องเกิดการผิดพลาดได้ เช่น การคบเพื่อนต่างเพศ การไปเที่ยวตามสถานบันเทิง หรือการมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม

การรับรู้สมรรถนะของตนเองในเรื่องเพศศึกษา พบว่า การรับรู้สมรรถนะของตนเองในเรื่องเพศที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการรับรู้สมรรถนะของตนเองในเรื่องเพศ ด้านการใช้เวลาว่างที่แตกต่างกันจะมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศที่แตกต่างกัน ซึ่งกิจกรรมต่างๆที่วัยรุ่นเลือกทำ เมื่อมีเวลาว่างหลังจากเลิกเรียนหรือในวันหยุด พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เลือกทำกิจกรรมนันทนาการ เช่น ออกกำลังกาย ฟังเพลง อ่านหนังสือมากที่สุด วัยรุ่นกลุ่มนี้จะมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศน้อย

กว่ากลุ่มที่เลือกไปเที่ยวกับเพื่อน กับแฟน/คนรัก และกลุ่มที่เลือกทำกิจกรรมอื่นๆ เช่น แชตคุยกับเพื่อนผ่านทางเว็บไซต์โซเชียลเน็ตเวิร์ค เฟสบุค ทวิตเตอร์ อธิบายได้ว่าบุคคล ถ้ามีการรับรู้ความสามารถในสัมพันธภาพระหว่างบุคคลสูง จะมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศน้อย ทั้งนี้เป็นเพราะว่าในปัจจุบันนี้เทคโนโลยีที่ทันสมัยต่างๆ ได้เข้ามามีบทบาทต่อการดำเนินชีวิตของวัยรุ่นเป็นอย่างมากไม่ว่าจะเป็น คอมพิวเตอร์ อินเตอร์เน็ตหรือโทรศัพท์มือถือ จะเห็นได้ว่าในปัจจุบันวัยรุ่นส่วนใหญ่มีความหมกมุ่นอยู่กับการใช้เทคโนโลยีไปในทางที่ไม่เกิดประโยชน์ วัยรุ่นบางคนใช้คอมพิวเตอร์เพื่อดูในสิ่งลามกอนาจาร เล่นเกมส์ แชตคุยกับเพื่อนผ่านทางเว็บไซต์โซเชียลเน็ตเวิร์ค เฟสบุค ทวิตเตอร์ ทำให้วัยรุ่นอาจรับเอาพฤติกรรมทางเพศที่ในปัจจุบันพบเห็นอยู่ในสื่อพวกนี้จำนวนมาก วัยรุ่นบางคนอาจไม่มีวิจารณญาณเพียงพอที่จะไตร่ตรองได้ว่าพฤติกรรมอันไหนเหมาะสมหรือไม่เหมาะสม ทำให้วัยรุ่นกลุ่มนี้ทำให้สุ่มเสี่ยงต่อการมีพฤติกรรมเสี่ยงที่ไม่เหมาะสมได้ ส่วนวัยรุ่นที่เลือกทำกิจกรรมนันทนาการ เช่น ออกกำลังกาย ฟังเพลง อ่านหนังสือ การออกกำลังกาย เป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ทำให้ร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง ไม่เครียด ไม่หมกมุ่นกับสิ่งเร้าต่างๆ และเมื่อมีสุขภาพร่างกายสมบูรณ์แข็งแรงสุขภาพจิตก็จะดีตาม จะทำให้วัยรุ่นห่างไกลจากสิ่งยั่วยุและหลีกเลี่ยงพฤติกรรมเสี่ยงที่ไม่เหมาะสมได้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ดวงหทัย (2546) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า การใช้เวลาว่างที่แตกต่างกันเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น โดยกิจกรรมต่างๆที่วัยรุ่นทำเมื่อมีเวลาว่างหลังจากเลิกเรียนหรือวันหยุดเสาร์อาทิตย์ พบว่า วัยรุ่นส่วนใหญ่ มีการรวมตัวกันไปเที่ยวตามห้างสรรพสินค้ามากที่สุด เพราะตามห้างสรรพสินค้าเป็นแหล่งรวบรวมของความบันเทิง ทั้งร้านอาหาร โรงภาพยนตร์ ตู้เกมส์ และสถานกวดวิชาต่างๆ จากการศึกษา พบว่า กลุ่มวัยรุ่นที่ไปเที่ยวสถานบันเทิงยามค่ำคืน เช่น เธค ผับ บาร์ ดิสโก้เธค จะมีพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์มากที่สุด เนื่องมาจากสถานบันเทิงดังกล่าว เป็นแหล่งรวมของกลุ่มวัยรุ่นชายและหญิง ที่ชอบแสง สี เสียง มีความอยากรู้ อยากเห็น มีเครื่องดื่มสุรา เหล้า บุหรี่ ตลอดจนยาเสพติด และในอีกมุมหนึ่งของสถานที่ดังกล่าว สามารถพบเห็นการมั่วสุมของวัยรุ่นชายหญิงที่มีการโอบกอด หอมจูบกันอย่างไม่อายสายตาใคร เนื่องจากสถานที่ดังกล่าวมีบรรยากาศที่เป็นใจ มีเพลง มีแสงไฟสลัวๆ ประกอบกับดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์จนขาดสติ จึงทำให้วัยรุ่นเสี่ยงที่จะมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมได้ ซึ่งเป็นภาพที่ชินตาที่พบได้ตามสถานที่ดังกล่าว

การรับรู้สมรรถนะของตนเองในเรื่องเพศ ด้านพฤติกรรมกับเพื่อนต่างเพศต่างกันจะมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศที่แตกต่างกัน จากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ไม่เคยมีพฤติกรรม จับมือถือแขน ถูกเนื้อต้องตัว หอมจูบ ในที่สาธารณะ/ที่ลับตาคนกับเพื่อนต่างเพศมาก่อน จะมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างที่เคยมีพฤติกรรม จับมือถือแขน ถูกเนื้อต้องตัว โอบกอด หอมจูบ ในที่สาธารณะ/ที่ลับตาคน และกลุ่มที่เคยมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศ แฟนหรือคนรักมาก่อน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ อาภาพร และ สร้อย (2548) ศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของหญิงไทยวัยต้นชุมชนแออัด เขต

กรุงเทพมหานคร พบว่า การรับรู้สมรรถนะของตนเองในเรื่องเพศ มีความสัมพันธ์ทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับพฤติกรรมทางเพศ หมายถึง ถ้ามีการรับรู้ความสามารถในสัมพันธภาพระหว่างบุคคลสูง จะมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ในด้านการยืนยันในความคิดเห็น พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่รับรู้ตนเองว่ามีความสามารถในการยืนยันในความคิดเห็นของตนเองสูง จะมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศน้อย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของดิโรริโอ และ คณะ (Dilorio et al., 2001) ที่ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีประสบการณ์ทางเพศและการใช้ถุงยางอนามัย ในกลุ่มเด็กวัยรุ่นอายุระหว่าง 13-15 ปี พบว่า ถ้าเด็กมีความสามารถในการยืนยันในความคิดของตนเองที่ไม่ต้องการมีเพศสัมพันธ์ จะช่วยลดแรงผลักของกลุ่มเพื่อนในการเข้าสู่พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศได้

การรับรู้สมรรถนะของตนเองในเรื่องเพศ ด้านความรู้เรื่องเพศศึกษาต่างกันจะมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศที่แตกต่างกัน จากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความคิดเห็นในเรื่อง “การมีเพศสัมพันธ์เป็นธรรมชาติของมนุษย์ แต่ต้องถึงวัยที่เหมาะสม และมีการป้องกันการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์อย่างถูกต้อง” “การมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย คือ การใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งขณะมีเพศสัมพันธ์” รวมถึงโรงภาพยนตร์/สถานเริงรมย์/หรือสถานที่ลับตาคน เป็นสถานที่ไม่ควรไปกับเพศตรงข้ามสองต่อสอง เป็นเรื่องที่ถูกต้อง เพราะสุ่มเสี่ยงต่อการเกิดพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมได้” เป็นเรื่องที่ถูก มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศน้อยกว่า กลุ่มที่คิดว่าเป็นเรื่องที่ผิด กลุ่มที่ไม่รู้ และกลุ่มที่ไม่แน่ใจว่าเป็นเรื่องผิดหรือถูก ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ อาภาพร และ สร้อย(2548) ศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของหญิงไทยวัยต้นชุมชนแออัด เขตกรุงเทพมหานคร พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ที่รับรู้ตนเองว่ามีความสามารถในการป้องกันตนเองจากโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์สูง จะมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศน้อย และสอดคล้องกับการศึกษาของ พิสมัย (2543) ที่ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษาในจังหวัดอุดรดิตถ์ ผลการศึกษา พบว่า การรับรู้สมรรถนะของตนเองมีความสัมพันธ์เชิงลบกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ และสามารถใช้อธิบายพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศได้ดี

4.2.3.2. ปัจจัยทางด้านครอบครัว จำแนกได้ ดังนี้

ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว ผลการศึกษา พบว่า ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ อธิบายได้ว่า วิธีการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวที่แตกต่างกันทำให้เด็กมีการปรับตัวแตกต่างกัน เด็กที่ครอบครัวเลี้ยงดูแบบให้ความรัก ความสนใจนั้นจะทำให้เด็กมีอารมณ์ที่มั่นคง ร่าเริง สามารถเผชิญชีวิต มีความมั่นใจในตนเอง และสามารถที่จะปรับตัวได้ดีกว่าเด็กที่ครอบครัวเลี้ยงดูด้วยวิธีอื่นๆ จะเห็นได้ว่า การอบรมเลี้ยงดู เป็นเสาหลักชีวิตสำหรับในการหล่อหลอมความเป็นมนุษย์ ดังนั้นการที่เด็กจะมีบุคลิกภาพจะดีหรือล้มเหลว ขึ้นอยู่กับการอบรมเลี้ยงดูในวัยเยาว์ทั้งสิ้น ซึ่งมีผลต่อพฤติกรรมของเด็กจนนำไปสู่การมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีปัญหาต่างๆตามมา ผลของการอบรมเลี้ยงดู และประสบการณ์

ต่างๆ ที่เด็กได้รับในระยะแรกของชีวิต จะมีอิทธิพลอย่างมากต่อการวางรากฐานชีวิตของเด็กต่อไปในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ดวงหทัย (2546) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวที่แตกต่างกัน เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น โดยกลุ่มตัวอย่างที่ครอบครัวเลี้ยงดูแบบให้พึ่งพาตนเอง มีพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์มากที่สุด ครอบครัวที่เลี้ยงดูแบบรักและสนับสนุน มีพฤติกรรมการจับมือถือแขนมากที่สุด แสดงว่าลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว จากการอบรมสั่งสอนมีบทบาทและอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางเพศที่เคยปฏิบัติ โดยลักษณะของครอบครัวที่มีการเลี้ยงดูแบบให้ลูกได้พึ่งพาตนเอง ให้อิสระในการทำกิจกรรมและตัดสินใจในชีวิตประจำวัน ส่งผลให้วัยรุ่นมีความคิด มีเสรีภาพในการตัดสินใจ ทำอะไรด้วยตัวเอง โดยบางครั้งความอิสระทางความคิด ขาดประสบการณ์ ตลอดจนมีความคิด มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงเกินไป

การสื่อสารเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว ผลการศึกษา พบว่า การสื่อสารเรื่องเพศศึกษาในครอบครัวที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ อันเนื่องมาจาก สภาพสังคมในปัจจุบันที่ทางครอบครัว บิดามารดาต้องออกไปทำงานนอกบ้าน จึงทำให้ไม่มีเวลาดูแลบุตรหลานอย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะครอบครัวที่มีลูกอยู่ในช่วงวัยรุ่น และมีความอยากรู้อยากเห็นในเรื่องต่างๆที่สนใจ รวมทั้งเรื่องเพศด้วย ตลอดจนมีปัจจัยอื่นๆจากภายนอก ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มเพื่อน สื่อมวลชน ทำหน้าที่ทดแทนในการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา จึงทำให้วัยรุ่นอาจได้รับข้อมูลที่ไม่ดีและถูกต้องนัก อีกทั้งสื่อหลายๆประเภทที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเพศที่หาได้ง่ายมาก เช่น หนังสือการ์ตูนลามก ที่มีการสอดแทรกเนื้อหาเรื่องเพศ ภาพโป๊เปลือย ซึ่งอาจจะเป็นสิ่งที่กระตุ้นให้เกิดการอยากทดลองหรือมีพฤติกรรมเลียนแบบได้ และจากการศึกษาครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า พ่อแม่ ผู้ปกครอง มักจะมีบทบาทน้อยมากที่จะเป็นแหล่งให้ความรู้ในเรื่องเพศศึกษา เนื่องจากในประเทศไทยการพูดคุยเรื่องเพศอย่างเปิดเผยในครอบครัว ยังไม่เป็นที่ยอมรับมากนัก จากการสำรวจเกี่ยวกับวัยรุ่นหลายครั้งมีข้อค้นพบที่เหมือนกันประการหนึ่ง คือ ครอบครัวหรือบิดามารดาไม่ใช่แหล่งความรู้ที่สำคัญในเรื่องเพศ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สายทิพย์ (2552) ศึกษาการสื่อสารกับครอบครัวกับทัศนคติการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า นักเรียนที่มีการสื่อสารกับครอบครัวมากจะมีทัศนคติการมีเพศสัมพันธ์แบบยึดมั่นในประเพณีที่เห็นคุณค่าและให้ความสำคัญต่อชีวิตสมรส มีการรักนวลสงวนตัว รักษาพรหมจรรย์ ส่วนนักเรียนที่มีการสื่อสารกับครอบครัวน้อย จะมีทัศนคติแบบไม่ยึดมั่นประเพณี มองว่าการมีเพศสัมพันธ์เป็นเรื่องของความสนุก การมีประสบการณ์ทางเพศเป็นสิ่งที่น่าภูมิใจ คนรักกันสามารถมีเพศสัมพันธ์ได้โดยไม่จำเป็นต้องแต่งงานตามประเพณี และไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ ดวงหทัย (2546) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า การให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น โดยครอบครัวมีบทบาทอย่างมากในการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา เพราะเรื่องเพศศึกษาเป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อนเป็นเรื่องที่วัยรุ่นให้ความสนใจ โดยเฉพาะเรื่องเพศศึกษาเป็นเรื่องที่อยู่ใกล้ตัว วัยรุ่นเป็นวัยแห่ง

การเปลี่ยนแปลงหลายๆด้าน โดยเฉพาะเรื่องสรีระทางร่างกายที่มีการเปลี่ยนแปลง ครอบครัวเป็นสถาบันทางสังคมและมีความใกล้ชิดกับวัยรุ่นมากที่สุด ในการถ่ายทอดให้ความรู้ประสบการณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศ การปฏิบัติตนวางแนวทางที่ดีในการเลือกคบเพื่อนต่างเพศ และการวางตัวที่ดีที่เหมาะสมต่อเพศตรงข้าม ส่งผลให้วัยรุ่นสามารถปรับตัวและคบเพื่อนต่างเพศได้อย่างเหมาะสม ครอบครัวจึงมีบทบาทอย่างมากต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น โดยครอบครัวที่ให้ความรู้ในเรื่องเพศศึกษาในระดับที่แตกต่างกัน มีผลต่อพฤติกรรมทางเพศที่แตกต่างกันไปด้วย

การสนับสนุนการคบเพื่อนต่างเพศของครอบครัว ผลการศึกษา พบว่า การสนับสนุนการคบเพื่อนต่างเพศของครอบครัวที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ การคบเพื่อนต่างเพศถือเป็นเรื่องปกติเป็นพัฒนาการตามวัยของวัยรุ่น การให้ความรู้ ความเข้าใจ และการคอยดูแลให้คำปรึกษา แนะนำ จากพ่อแม่หรือผู้ปกครอง เป็นรากฐานที่มั่นคงต่อการเสริมสร้างวุฒิภาวะของวัยรุ่น ให้สามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อนต่างเพศได้อย่างเหมาะสม สิ่งสำคัญต้องเริ่มจากความเข้าใจที่ดีต่อกันภายในครอบครัวเสียก่อน การที่พ่อแม่เข้มงวด หรือห้ามไม่ให้วัยรุ่นคบเพื่อนต่างเพศ ไม่ใช่หนทางป้องกันหรือแก้ปัญหาที่ดีนัก พ่อแม่ควรปฏิบัติตนให้เป็นเสมือนที่พึ่งและที่ปรึกษาให้แก่วัยรุ่น มีความเข้าใจถึงพัฒนาการและความต้องการของวัยรุ่น คอยชี้แนะแนวทางการปฏิบัติ และแก้ไขปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นอย่างถูกต้อง พ่อแม่ควรเปิดโอกาสให้ลูกได้พูด ได้คุย ได้เล่าเรื่องราวต่างๆ และที่สำคัญต้องเปิดโอกาสให้ลูกได้แสดงความคิดเห็นบ้าง จะทำให้พ่อแม่ได้ทราบความคิดทัศนคติของลูก และเมื่อลูกเริ่มมีเพื่อนต่างเพศ ควรหาโอกาสพูดคุยถามไถ่เพื่อประเมินความสนิทสนม สอนเทคนิควิธีการดูแลตนเอง การป้องกันตัวเองด้วยการปฏิเสธ ส่งเสริมให้แสดงความรักต่อกันอย่างสร้างสรรค์ เช่น ช่วยเหลือกันในเรื่องการเรียน ชวนกันเล่นกีฬา ออกกำลังกาย หรือกิจกรรมยามว่างอื่นๆที่เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ภาวิดา (2553) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการปรับตัวกับเพื่อนต่างเพศ ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนการเคหะท่าทราย เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนที่มีการสนับสนุนการคบเพื่อนต่างเพศของครอบครัวที่ดี มีการปรับตัวกับเพื่อนต่างเพศดี ทั้งนี้เพราะครอบครัวสามารถเป็นตัวอย่างที่ดีในการสั่งสอนวัยรุ่นให้ประพฤติปฏิบัติตัวที่ดีกับเพื่อนต่างเพศได้ พร้อมทั้งให้การสนับสนุนการคบเพื่อนต่างเพศ รวมทั้งแนะนำสั่งสอนแนวทางที่ดีกับลูกหลานตนเองในการวางตัวให้เหมาะสมในการคบเพื่อนต่างเพศ

4.2.4 ทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรจำแนกตามปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเด็กวัยรุ่นตอนต้น

4.2.4.1 ปัจจัยทางด้านทัศนคติ จำแนกได้ ดังนี้

ค่านิยมทางเพศ ผลการศึกษา พบว่า มีความสัมพันธ์เชิงลบกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของเด็กวัยรุ่นตอนต้น ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ การศึกษาครั้งนี้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่

มีค่านิยมทางเพศไปในทิศทางบวกกับข้อความค่านิยมทางเพศด้านลบ คือ เห็นด้วยกับการมีค่านิยมการรักนวลสงวนตัวเป็นสิ่งที่สำคัญมากสำหรับผู้หญิงไทย แต่ในด้านการแสดงออกของพฤติกรรมทางเพศซึ่งเป็นข้อความเชิงลบ กับพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยกับประเด็นที่ว่า เพื่อนคนที่ไม่เคยเที่ยวกลางคืนกับเพื่อนต่างเพศถือว่าเชย และการถูกเนื้อต้องตัวกับคู่รัก การกอดจูบ เป็นสิ่งที่สามารถทำได้อย่างเปิดเผยในที่สาธารณะ ซึ่งเป็นข้อความเชิงลบ และสอดคล้องกับการศึกษาของ ศักดา (2545) ศึกษาค่านิยมทางเพศและพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษา ในมหาวิทยาลัยเอกชน กรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีค่านิยมทางเพศไปในทิศทางบวก กับข้อความค่านิยมทางเพศด้านลบ ได้แก่ การมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศหลายคนเป็นการแข่งขันเพื่อแสดงความสามารถในด้านเพศ การถูกเนื้อต้องตัวกับคู่รักจนถึงขั้นกอดจูบเป็นสิ่งที่สามารถทำได้อย่างเปิดเผยในที่สาธารณะ และการใช้ถุงยางอนามัยใช้เพื่อการควบคุมกำเนิดอย่างเดียวเท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษา ณฐาภพ (2554) ที่ว่า การมีคู่รักต่างกันจะมีพฤติกรรมป้องกันการเสี่ยงแตกต่างกัน การมีคู่รักนั้นเป็นค่านิยมหนึ่งที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ได้ การอยู่กับเพศตรงข้ามตามลำพัง เป็นพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น เพราะชายหญิงเมื่อมีความรักและใกล้ชิดกัน มีการนัดเที่ยวตามลำพังสองต่อสองโอกาสที่จะถูกเนื้อต้องตัวกันมีมาก ประกอบกับวัยรุ่นมีแรงขับทางเพศมาก ถ้าขาดความยับยั้งชั่งใจ จะนำมาซึ่งการร่วมเพศ เมื่อมีเพศสัมพันธ์แล้วก็จะเกิดปัญหาต่างๆตามมา

เจตคติต่อเพื่อนต่างเพศ ผลการศึกษา พบว่า มีความสัมพันธ์เชิงลบกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของเด็กวัยรุ่นตอนต้น ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ การศึกษาครั้งนี้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีเจตคติต่อเพื่อนต่างเพศไปในทิศทางบวก กับข้อความค่านิยมทางเพศด้านลบ คือ เห็นด้วยกับพฤติกรรมทางเพศ เช่น การมีเพศสัมพันธ์กันเป็นการแสดงออกถึงความรักที่แท้จริง วัยรุ่นคนใดไม่มีคนรักถือเป็นเรื่องน่าอาย และความต้องการทางเพศเป็นเรื่องที่ต้องตอบสนองไม่สามารถควบคุมได้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สิริวรรณ (2548) ศึกษาเรื่องค่านิยมทางเพศ พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ และเปรียบเทียบค่านิยมทางเพศของสตรีวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศต่างกัน สังกัดกรมอาชีวศึกษาและคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ปีการศึกษา 2547 ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดแพร่ พบว่า สตรีวัยรุ่นส่วนใหญ่มากกว่าครึ่งหนึ่งเห็นด้วยกับการมีค่านิยมรักนวลสงวนตัวแต่ในส่วนการพูดเรื่องเพศและการแสดงออกทางเพศ กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าควรสามารถทำได้อย่างเปิดเผย มีส่วนน้อยไม่ถึงครึ่งหนึ่งที่เห็นด้วยกับค่านิยมการมีคู่รัก และค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ และ/หรือการอยู่ร่วมกันก่อนแต่งงานสามารถทำได้อย่างเสรี มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ โดยทั้งหมดมีเพศสัมพันธ์เมื่ออายุน้อยกว่า 18 ปี ไม่ใช้ถุงยางอนามัย เมื่อมีเพศสัมพันธ์ทุกครั้ง และมีคู่นอนมากกว่า 1 คน กลุ่มตัวอย่างที่มีความแตกต่างกันของพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ มีค่านิยมทางเพศต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ ณรงค์รักษ์ และ คณะ (2549) ศึกษาปัจจัยทางชีวสังคมที่มีอิทธิพลต่อเจตคติในการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนมัธยมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน เป็นปัจจัยที่ส่งผลทางบวกต่อเจตคติในการคบเพื่อนต่างเพศของ

นักเรียนมัธยมศึกษาเพศชาย แสดงว่าเมื่อนักเรียนมัธยมศึกษาเพศชาย มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนสูง จะมีเจตคติในการคบเพื่อนต่างเพศสูงขึ้น

4.2.4.2 ปัจจัยทางด้านสังคม จำแนกได้ ดังนี้

อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนที่มีต่อพฤติกรรมทางเพศ ผลการศึกษา พบว่า มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของเด็กวัยรุ่นตอนต้น ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้เพราะเพื่อนเป็นผู้ที่มีอิทธิพลและมีความใกล้ชิดกับวัยรุ่นมาก เพราะอยู่ในวัยเดียวกันจึงดึงดูดความสนใจและช่วยให้ประสิทธิภาพของการเลียนแบบสูงขึ้น การเข้ากลุ่มนอกจากเป็นช่องทางให้เด็กได้รับการตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานทางสังคมในแง่ต่างๆ เช่น ฐานะ ตำแหน่ง ค่ายกย่อง มีเพื่อนผู้เข้าใจและร่วมทุกข์ร่วมสุข ยังเปิดโอกาสให้เด็กชายและเด็กหญิงได้รู้จักมักคุ้น เข้าใจความแตกต่างระหว่างเพศ รู้จักประพฤติตนตามบทบาทเพศ รู้จักปฏิบัติตนต่อเพื่อนร่วมเพศและต่างเพศ จึงเป็นเหตุให้เกิดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสูงขึ้นได้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ณฐาภพ (2554) ได้ศึกษา พฤติกรรมป้องกันการเสี่ยงทางเพศของนักศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อนต่อพฤติกรรมทางเพศส่งผลต่อพฤติกรรมการป้องกันการเสี่ยงทางเพศ และได้อธิบายเหตุผลว่า เพื่อนถือว่ามีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของวัยรุ่นๆจะมีความผูกพันและให้ความสำคัญกับกลุ่มเพื่อน มักมีความเห็นคล้อยตามกันหรือเลียนแบบกันในด้านความคิด การแต่งกายทั้งแบบเรียบร้อยและแบบที่ล่อแหลม รวมถึงการแสดงออก เพื่อให้เพื่อนยอมรับเป็นสมาชิกในกลุ่ม ที่เช่นนี้เพราะเพื่อนเป็นผู้ที่มีอิทธิพลและมีความใกล้ชิดกับวัยรุ่นมาก เพื่อนเป็นคนที่ชอบพอรักใคร่ของเด็กวัยรุ่นที่อยู่ในวัยเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน มีรสนิยมและสนใจเรื่องต่างๆ เพื่อนจึงมีอิทธิพลทั้งทางดีและไม่ดี เด็กที่รู้จักคบเพื่อนที่ดี มาจากครอบครัวที่เป็นแบบอย่างที่ดี เด็กก็จะได้เพื่อนที่ชักชวนกันทำกิจกรรมที่ดีมีประโยชน์ เช่น รักเรียน ช่วยเหลือผู้อื่น อยู่ในกรอบระเบียบที่ดีของสังคม ดังนั้นการเลือกคบเพื่อนที่ดีจะช่วยแนะนำเรื่องพฤติกรรมทางเพศในทางที่เหมาะสมได้

การได้รับข้อมูลเรื่องเพศศึกษาจากโรงเรียน ผลการศึกษา พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของเด็กวัยรุ่นตอนต้น ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ที่เป็นเช่นนี้เพราะ ปัจจุบันความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีมีมาก การแพร่ข้อมูลข่าวสาร หรือเรื่องราวต่างๆ สามารถเข้าถึงผู้บริโภคได้อย่างรวดเร็วและกว้างขวาง เกือบทุกครัวเรือนได้รับข้อมูลข่าวสารและความบันเทิงผ่านทางสื่อมวลชนประเภทต่างๆ ซึ่งสื่อเหล่านี้มีผลต่อพฤติกรรมของเด็ก เพราะเป็นตัวกลาง ในการนำเสนอตัวแบบให้แก่เด็ก ทำให้เด็กอาจจะเลียนแบบพฤติกรรมนั้นๆได้ และในปัจจุบันเด็กวัยรุ่นได้รับข้อมูลเรื่องเพศศึกษาจากสื่อต่างๆมากกว่าจากครอบครัวและสถานศึกษาดังที่ ทวีศักดิ์ (2543) กล่าวว่า เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างในเรื่องความรู้เรื่องเพศศึกษาระหว่างนักเรียนหญิงจากโรงเรียนหญิง และนักเรียนหญิงจากโรงเรียนสหศึกษา พบว่า นักเรียนมีความรู้เรื่องเพศศึกษาแตกต่างกัน โดยนักเรียนหญิงจากโรงเรียนหญิงแตกต่างกับนักเรียนหญิงจากโรงเรียนสหศึกษา อาจเนื่องมาจากวิธีการสอนที่ครูสอนแตกต่างกัน นโยบายการสอนความรู้

เรื่องเพศในปัจจุบันมีอุปสรรคที่สำคัญคือ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ขาดความเข้าใจและเนื้อหาทางเพศถูกจำกัดอยู่ในเนื้อหาวิชาต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ วินัย และ คณะ (2551) ศึกษาสถานการณ์การเรียนการสอนเพศศึกษา ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า สถานการณ์การเรียนการสอนเพศศึกษาในปัจจุบันยังมีเนื้อหาในรูปแบบเดิมๆ และเริ่มมีการเพิ่มกิจกรรมที่เน้นการสอนเชิงบูรณาการให้เหมาะสมกับเด็กในแต่ละวัยมากขึ้น ครูผู้สอนยังมีค่านิยมว่าเพศศึกษาเป็นเรื่องปกปิด ทัศนคติที่แตกต่างกันระหว่างครูผู้สอนและนักเรียน ด้านการเรียนการสอนเพศศึกษา ในปัจจุบันส่วนใหญ่เป็นการสอนทางทฤษฎีมากที่สุด และเริ่มมีการใช้วิธีการสอนที่หลากหลายเพิ่มขึ้น และแนวทางการแก้ปัญหาเรื่องการสอนเพศศึกษา พบว่า มีหน่วยงานและบุคคลที่เกี่ยวข้อง ตระหนักถึงปัญหาเรื่องเพศศึกษาอย่างมาก ซึ่งส่วนใหญ่แนวทางในการแก้ปัญหา ยังคงเป็นการแก้ปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศของเด็กและเยาวชนมากกว่าการแก้ปัญหาเรื่องการจัดการเรียนการสอน

การเปิดรับสื่อที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ ผลการศึกษา พบว่า มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของเด็กวัยรุ่นตอนต้น ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้ เพราะปัจจุบันความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีมีมาก การแพร่ข้อมูลข่าวสารหรือเรื่องราวต่างๆ สามารถเข้าถึงผู้บริโภคได้อย่างรวดเร็วและกว้างขวาง เกือบทุกครัวเรือนได้รับข้อมูลข่าวสารและความบันเทิงผ่านทางสื่อมวลชนประเภทต่างๆ ซึ่งสื่อเหล่านี้มีผลต่อพฤติกรรมของเด็กวัยรุ่น เพราะเป็นตัวกลางในการนำเสนอตัวแบบให้แก่เด็กวัยรุ่น ทำให้เด็กวัยรุ่นอาจจะเลียนแบบพฤติกรรมนั้นๆได้ ซึ่งเป็นไปตามหลักการเรียนรู้ตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของ โจเซฟ แคลปเปอร์ (Klapple, J.T. 1960) อ้างถึงใน กิตติ (2543) ที่กล่าวว่า เนื้อหาในสื่อมวลชนสามารถเป็นแรงเสริมเจตคติ ค่านิยม ปทัสถานความเชื่อของบุคคลที่รับสารได้ และหากบุคคลนั้นๆเชื่อในสิ่งเหล่านั้นอยู่แล้วสิ่งที่เสนอในสื่อมวลชนช่วยให้ความเชื่อนั้นหนักแน่นขึ้น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับทัศนะเดิมของผู้รับสารอยู่แล้ว ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาครั้งนี้ที่ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยกับ การเปิดรับสื่อที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ ประเด็นที่ว่า ปัจจุบันการใช้อินเทอร์เน็ตแชตหาเพื่อนต่างเพศ ทำได้ง่าย รวดเร็ว เด็กวัยรุ่นสามารถหาชมคลิปที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศได้อย่างง่ายดาย และเด็กวัยรุ่นได้เรียนรู้เรื่องเพศศึกษาจากสื่อประเภทต่างๆ มากกว่าจากครอบครัวและสถานศึกษา และสอดคล้องกับการศึกษาของ ของ ณรงค์รักษ์ และ คณะ (2549) ศึกษาปัจจัยทางชีวสังคมที่มีอิทธิพลต่อเจตคติในการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาที่รับสื่อวีดิทัศน์ มีเจตคติในการคบเพื่อนต่างเพศสูงกว่านักเรียนมัธยมศึกษา ที่รับสื่อโทรทัศน์และอินเตอร์เน็ตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เพราะสื่อวีดีทัศน์เป็นสื่อที่สามารถมีสิทธิครอบครองหรือหาซื้อได้โดยง่าย และเนื้อหาภายใน มักแสดงออกถึงเรื่องเพศหรือการคบเพื่อนต่างเพศอย่างเปิดเผย ซึ่งบางครั้งไม่มีการตรวจสอบเนื้อหาเรื่องราวก่อนที่จะนำไปเผยแพร่ โดยเฉพาะภาพยนตร์ต่างประเทศ ทำให้เด็กชอบลอกเลียนแบบจากภาพยนตร์ แล้วนำมาใช้ในชีวิตของตนอย่างไม่ถูกไม่ควร ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สร้อยวลัย (2543) ศึกษาค่านิยมทาง

เพศและพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษา ในมหาวิทยาลัยของรัฐ ผลการศึกษา พบว่า นักศึกษาได้รับอิทธิพลจากสื่อด้านต่างๆ คือ สื่อสิ่งพิมพ์ วีดีทัศน์และอินเทอร์เน็ตที่ปลุกเร้าอารมณ์ทางเพศ ทำให้อยากรู้อยากลองหาประสบการณ์แปลกใหม่

บทที่ 5

สรุปผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยง ต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ของเด็กวัยรุ่นตอนต้น ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ของเด็กวัยรุ่นตอนต้น และศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเด็กวัยรุ่นตอนต้น กลุ่มตัวอย่าง เป็นเด็กนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร จำนวน 396 คน ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการทดสอบสมมติฐานการวิจัย ใช้การทดสอบค่าสถิติ (t-test) แบบ independent การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยการเปรียบเทียบพหุคูณ (Multiple Comparison) ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์ของเพียร์สัน (Pearson Product moment Correlation Coefficient) โดยใช้โปรมแกรมสำเร็จรูป สามารถสรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ ดังนี้

5.1 สรุปผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยง ต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเด็กวัยรุ่นตอนต้น ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพ มหานคร ปรากฏผล ดังนี้

5.1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลด้านพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเด็กวัยรุ่นตอนต้น

พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร อยู่ในระดับต่ำ

5.1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลด้านปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเด็กวัยรุ่นตอนต้น จำแนกได้ ดังนี้

5.1.2.1 ปัจจัยทางด้านบุคคล พบว่า มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรอยู่ในระดับต่ำ กลุ่มตัวอย่างส่วนมากเป็นเพศหญิง พักอาศัยอยู่กับบิดาและมารดาในบ้านเดี่ยวมากที่สุด สถานภาพสมรสของบิดาและมารดาส่วนใหญ่อยู่ด้วยกัน และครอบครัวมีลักษณะเป็นครอบครัวเดี่ยว ด้านการรับรู้สมรรถนะของตนเองในเรื่องเพศ พบว่า มีพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม มีความรู้ในเรื่องเพศศึกษาค่อนข้างดี

5.1.2.2 ปัจจัยทางด้านทัศนคติ พบว่า ค่านิยมทางเพศ และเจตคติต่อเพื่อนต่างเพศ มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง

5.1.2.3 ปัจจัยทางด้านครอบครัว พบว่า มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรอยู่ในระดับต่ำ กลุ่มตัวอย่างส่วนมากครอบครัวอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก และครอบครัวมีบทบาทในการให้ความรู้ในเรื่องเพศศึกษาพอสมควร เลือกที่จะพูดคุยและปรึกษาปัญหากับบิดาและมารดาเป็นบางครั้ง โดยครอบครัวสนับสนุนให้คบเพื่อนต่างเพศได้ในฐานะเพื่อนสนิทมากที่สุด

5.1.2.4 ปัจจัยทางด้านสังคม พบว่า กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ การได้รับข้อมูลเรื่องเพศศึกษาจากโรงเรียนมีน้อย ทำให้มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง และการเปิดรับสื่อที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง

5.1.3 การวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมุติฐาน สรุปได้ ดังนี้

5.1.3.1 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง ปัจจัยทางด้านบุคคล ต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม เพศ ลักษณะการพักอาศัยและการรับรู้สมรรถนะของตนเองในเรื่องเพศ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ด้านสถานภาพของบิดามารดาและลักษณะครอบครัว พบว่า ไม่แตกต่างกัน

5.1.3.2 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง ปัจจัยทางด้านครอบครัว ต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว การสื่อสารเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว และการสนับสนุนการคบเพื่อนต่างเพศของครอบครัว พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5.1.3.3 ทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปร ปัจจัยทางด้านทัศนคติ ต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม ค่านิยมทางเพศ และเจตคติต่อเพื่อน

ต่างเพศ พบว่า มีความสัมพันธ์ในเชิงลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5.1.3.4 ทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปร ปัจจัยทางด้านสังคม ต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนที่มีต่อพฤติกรรมทางเพศ และการเปิดรับสื่อที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ พบว่า มีความสัมพันธ์ในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และการได้รับข้อมูลเรื่องเพศศึกษาจากโรงเรียน พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กัน

5.2 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาครั้งนี้ พบว่า มีปัจจัยหลายประการ ที่มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่น ผู้ศึกษาจึงขอเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้ ดังนี้

5.2.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลไปใช้

5.2.1.1 ควรสร้างจิตสำนึกและทักษะของเด็ก ในการเลือกระหว่างการปฏิบัติตัว ที่ถูกต้องและเหมาะสมในการคบเพื่อน การปฏิบัติต่อเพศตรงข้าม โดยผ่านแรงผลักดันของสังคม ในรูปแบบของสื่อโฆษณาต่างๆ เช่นสื่อสิ่งพิมพ์ ป้ายโฆษณา

5.2.1.2 ควรสร้างความร่วมมือระหว่าง ครอบครัว ชุมชน และหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาทักษะ ในการสื่อสารและการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ และการสร้างความเข้าใจและทัศนคติที่ดีต่อการสื่อสารเรื่องเพศแก่เด็กวัยรุ่น

5.2.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

5.2.2.1 จากการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ ซึ่งมีการนำเสนอปัจจัยในหลายๆด้านและมีความหลากหลาย เพื่อให้ได้ผลที่ดีและมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น ควรมีการนำเอาปัจจัยจากการศึกษาครั้งนี้ มาทำการศึกษาสัมภาษณ์แบบเจาะลึก กับกลุ่มเด็กวัยรุ่นกลุ่มอื่นๆ หรือศึกษาในสถานที่ๆเด็กวัยรุ่นมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม

5.2.2.2 ควรมีการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดใหญ่ขึ้นในหลายๆพื้นที่ เพื่อให้ได้ทราบถึงพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ตลอดจนปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศอย่างเด่นชัด และมีการ ศึกษาเปรียบเทียบในหลายๆพื้นที่

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. 2552. **ระบบรายงานสภาวะการมีบุตรของวัยรุ่น**. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก : http://childpregnancy.m-society.go.th, 23 พฤษภาคม 2555.

กิตติ กันภัย. 2543. **จิตวิทยาการสื่อสาร**. โครงการตำราคณะนิเทศศาสตร์. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. 2544. **คู่มือวิทยากรการดูแลช่วยเหลือนักเรียน**. กระทรวงสาธารณสุข, กรุงเทพมหานคร.

กองสุขศึกษา กระทรวงสาธารณสุข. 2546. **แนวคิดกรอบการวิจัยการพัฒนาทิศทางพฤติกรรมสุขภาพ**. โรงพิมพ์กองสุขศึกษา, นนทบุรี.

กรกฤต กิตติสุนทรพิศาล. 2541. "**การศึกษาของสื่อต่อการยอมรับโครงการสุขบัญญัติแห่งชาติของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ภาควิชาโสตทัศนศึกษาในจังหวัดน่าน**." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. คณะครุศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ขวัญชนก ศิริวัฒนากาญจน์. 2541. "**พฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นหญิงที่ศึกษาศูนย์การศึกษานอกระบบในเขตอุดรธานี**." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. (การเจริญพันธ์และการวางแผนประชากร). บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยมหิดล.

คณะอนุกรรมการด้านครอบครัว สำนักคณะกรรมการและประสานงานสตรีแห่งชาติ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี. 2540. **การพัฒนาครอบครัว**. อัมรินทร์, กรุงเทพมหานคร.

จันทร์เพ็ญ ชูประภาวรรณ. และ คณะ. 2541. **ผลกระทบของสื่อต่อผู้บริโภค**. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก : https://www.gotoknow.org/posts/. 27 พฤษภาคม 2555.

จันทร์วิภา ดิลกสัมพันธ์. 2543. **เพศศึกษา**. โอเดียนสโตร์, กรุงเทพมหานคร.

จุฑานาฏ ผดุงเจริญ. 2543. "**อิทธิพลของรูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัวที่มีต่อทัศนคติในการเลือกคู่ครองและการสมรส : ศึกษาเฉพาะกรณีนักศึกษาปริญญาโทของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร**." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

เฉลิมพล ตันสกุล. 2541. **พฤติกรรมศาสตร์สาธารณสุข**. ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคลสหประชาพาณิชย์, กรุงเทพมหานคร.

ชัยวัฒน์ รุ่งเรืองศรี. 2550. **ระเบียบวิธีวิจัยทางวิทยาศาสตร์สังคม**. โอเดียนสโตร์, กรุงเทพมหานคร.

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

ไชยา พรหมวิชิตกุล. 2541. "**ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวินัยในตนเองของวัยรุ่นศึกษาเฉพาะกรณีลูกของข้าราชการตำรวจในกรุงเทพมหานครและสมุทรปราการ**."วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม, มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.

ณฐาภพ ระวะใจ.2554."**ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมป้องกันการเสี่ยงทางเพศของนักศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร**." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. (สุขศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ณัฐวรา จันทร์เอี่ยม. 2546. "**ทักษะทางความคิดในการปรับตัวด้านสัมพันธภาพกับเพื่อนต่างเพศของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร**." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. บัณฑิตวิทยาลัย. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ณิฐินันท์ วิชัยรัมย์. 2545. "**การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตอำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์**." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ณรงค์รักษ์ ต่อศรีเจริญ และ คณะ. 2549. "**ปัจจัยทางชีวสังคมที่มีอิทธิพลต่อเจตคติในการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร**." รายงานการวิจัย. ภาควิชาจิตวิทยา. คณะมนุษยศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ดลฤดี บุญชู. 2549. "**การสร้างแบบคัดกรองและโปรแกรมป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น**." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. (จิตวิทยาการแนะแนว). บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ดวงหทัย นุ่มนวน. 2546. "**ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร**" วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ทวีศักดิ์ ถิระบัญชาศักดิ์. 2543. "**การศึกษาความคิดเห็นต่อการคบเพื่อนต่างเพศ การเลือกคู่ครองและการสมรสของนักเรียนนายร้อยตำรวจ**." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ, สมุทรปราการ.

นภาพร สังข์กระแส. 2545. "**ผลการเตรียมมารดาเรื่องเพศศึกษาต่อความรู้ เจตคติ และการสอนเพศศึกษาบุตรสาววัยรุ่นตอนต้น**." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. (การพยาบาลครอบครัว). บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

นภาภรณ์ หะวานนท์. 2542. **ปัญหาทางเพศของวัยรุ่นและการทำแท้ง รื้อสร้างองค์ความคิดกับสุขภาพ**. สำนักพิมพ์เจนเดอร์เพรส, กรุงเทพมหานคร.

นิเทศ เจริญภัณฑูรย์. 2543. "**ศึกษาการปรับตัวของนักเรียนต่อสภาพการเรียนวิชาชีพประเภทช่างอุตสาหกรรมระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยเทคนิคสังกัดกรมอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร**." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

นิธิรัตน์ บุญตานนท์ และ นภัสรา นรารักษ์. 2555. **หยุดการตั้งครรภ์ของวัยรุ่น เรื่องยากที่ต้องช่วยกัน**. เอกสารเผยแพร่ความรู้เพื่อสุขภาพ, ศูนย์อนามัยที่ 5. ปีที่ 6 ฉบับที่ 2. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก : htt://hpc 5. anamai.moph.go.th, 11 กรกฎาคม 2555.

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. 2546. **สถิติวิจัย**. จามจุรีโปรดักท์, กรุงเทพมหานคร.

ปิ่นทิพย์ ชะเอม. 2544. "**ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมเสี่ยงกับทุนทางสังคมของวัยรุ่นในเมืองเชียงใหม่**." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. (จิตวิทยาการให้คำปรึกษา.) บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ประพิมพร อันพาพรหม. 2543. "**การศึกษาค่านิยมทางเพศและพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกระทรวงศึกษาธิการในกรุงเทพมหานคร**." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. (สุขศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พัชรินทร์ นินทจันทร์ และ คณะ. 2554. **ความแข็งแกร่งในชีวิตและพฤติกรรมเสี่ยงของวัยรุ่นไทย**. วารสารรามาธิบดีพยาบาลสาร. ปีที่ 17 ฉบับที่ 3 (ตุลาคม-ธันวาคม) คณะแพทย์ศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี. มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพมหานคร.

พิชิตา ตัญญบุตร. 2544. "**ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความซึมเศร้าของวัยรุ่นตอนต้น ในภาคตะวันออกของประเทศไทย**." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. (การพยาบาลชุมชน). บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยบูรพา.

พิภพ วชังเงิน. 2547. **พฤติกรรมองค์การ**. บริษัทรวมสาสน์, กรุงเทพมหานคร.

พิสมัย นพรัตน์. 2543. "**ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษา**." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. (วิชาการพยาบาลอายุรศาสตร์และศัลยศาสตร์). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

พูนสูข ช่วยทอง. 2548. **ครอบครัวและคุณภาพเด็ก**. วิฑูรย์การปก, กรุงเทพมหานคร.

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

ภาวิดา ตุ้ยสา. 2553. "**ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปรับตัวกับเพื่อนต่างเพศ ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนการเคหะท่าทราย เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร**." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. (จิตวิทยาการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

มนัสวินี จันทะเลิศ. 2548. **สื่อมวลชนเพื่อการศึกษา และการเรียนรู้** "**อิทธิพลและผลกระทบของสื่อมวลชนต่อเด็กและเยาวชน**." รายงานการศึกษา. โครงการยุทธศาสตร์สื่อเด็ก. กรุงเทพมหานคร.

มาลี สบายยิ่ง. 2545. **ค่านิยมทางเพศและพฤติกรรมเสี่ยงต่อโรคเอดส์ ของเยาวชนชาย อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา**. วารสารประชากรศาสตร์ ปีที่ 18 ฉบับที่ 1 มีนาคม. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, สงขลา.

เมตตา จองวรรณศิริ. 2549. "**ประสิทธิผลของกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อนที่มีต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนนวมินราชูทิศ สตรีวิทยา พุทธมณฑล กรุงเทพมหานคร**." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. (สุขศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ยงยุทธ ชมไชย. 2551. **การสร้างสัมพันธภาพระหว่างเพศ**. เอกสารประกอบการสอนรายวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา 5. หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ทักษะชีวิต. โรงเรียนสระบุรีวิทยาคม.[ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก : https://sites.google.com/site/healthgrade6/hnwy-kar-reiyn-ru-thi-1/hnwy-kar-reiyn-ru-thi-3/kar-srang-samphanthphaph-rahwang-phes, 23 มกราคม 2558.

ราชบัณฑิตยสถาน. 2546. **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน**. พ.ศ. 2542. นานมีบุ๊คส์, กรุงเทพมหานคร.

วันดี ไทยพานิช. 2555. **ระเบียบวิธีวิจัยทางคหกรรมศาสตร์**. พิมพ์ครั้งที่ 2. สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพมหานคร.

วรัญญู กุลดิลก. 2541. "**ทัศนคติในเรื่อง การมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสของนิสิตมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร**." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิณี เชิดชิดวงศ์. 2547. "**พฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีปัญหาของเด็กวัยรุ่น**". รายงานวิจัย ภาควิชาแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

วินัดดา ปิยะศิลป์. 2546. **ครอบครัวกับวัยรุ่น**. สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, กรุงเทพมหานคร.

วินัย รอดไทร และ คณะ. 2551. "**สถานการณ์การเรียนการสอนเพศศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น**." รายงานการศึกษา. สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข.

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

วิลาสินี แดงมะแจ้ง. 2545. **รู้และเข้าใจวัยรุ่นด้วยจิตวิทยา. วารสารศึกษาศาสตร์** ปีที่ 14 ฉบับที่ 1 เมษายน. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, ปัตตานี.

ศักดา สามูล. 2545. "**ศึกษาค่านิยมทางเพศและพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยเอกชนกรุงเทพมหานคร**." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. สาขาวิชาสุขศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศรัญญา อะชิดะ. 2553. "**การศึกษาพฤติกรรมความรุนแรงของนักเรียนวัยรุ่น**." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. (จิตวิทยาการแนะแนว). บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ศรินภัสร์ หิรัญพุฒิชัยกุล. 2551. "**การสร้างแบบคัดกรองและโปรแกรมป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่น**." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. (จิตวิทยาการแนะแนว). บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ศิริกุล อิศรานุรักษ์ และ ปราณี สุทธิสุคนธ์. 2550. **การอบรมเลี้ยงดูเด็ก**. วารสารสาธารณสุขและการพัฒนา ปีที่ 5 ฉบับที่ 1. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก : http://www.aihd.mahidol.ac.th/ sites//default/files/ images/ new/pdf/journal/janapr2007/9.pdf, 7 กุมภาพันธ์ 2558.

ศิริมา ฟองคำ. 2541. "**ความรู้และแหล่งความรู้เรื่องเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัดนครราชสีมา**." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. (จิตวิทยาการศึกษา). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ศรีเรือน แก้วสังวาล. 2545. **จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย**. พิมพ์ครั้งที่ 8. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพมหานคร.

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2550. **เอกสารการเรียนรู้การทำวิจัยด้วยตนเอง**. โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.

สถิต วงศ์สวรรค์. 2540. **การพัฒนาบุคลิกภาพ**. อักษรพิทยา, กรุงเทพมหานคร.

สายทิพย์ สพมานะ. 2552. "**การสื่อสารในครอบครัวกับทัศนคติการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตกรุงเทพมหานคร**." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท.สาขาวิชานิเทศศาสตร์. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.

สารภี ยืนยง. 2541. "**การศึกษาความวิตกกังวลในการสอบของวัยรุ่นที่มีรูปแบบการเลี้ยงดูตามการรับรู้ของตนเองที่แตกต่างกัน**." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. บัณฑิตวิทยาลัย. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

สิทธิ์ ธีรสรณ์. 2550. **แนวคิดพื้นฐานทางการวิจัย**. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.

สิริวรรณ ธัญญผล. 2548. "**ค่านิยมทางเพศและพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของสตรีวัยรุ่น**."วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. (การพยาบาลศาสตร์). บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สุชา จันทร์เอม. 2540. **จิตวิทยาพัฒนาการ**. ไทยวัฒนาพานิช, กรุงเทพมหานคร.

สุชาดา ตรีสิงหวงศ์. 2547. "**ประสิทธิผลโปรแกรมสุขศึกษาโดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร**." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. (สุขศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สุชาติ โสมประยูร. 2555. **มิติใหม่ในการสอนเพศศึกษา**. วารสารวิชาการ. ปีที่ 15 ฉบับ(มกราคม-มีนาคม). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สุชาติ โสมประยูร และ วรรณี โสมประยูร. 2543. **เพศศึกษา**.พิมพ์ครั้งที่ 5. ไทยวัฒนาพานิช, กรุงเทพมหานคร.

สุพัตรา บุญญานุภาพพงศ์. 2547. "**ปัจจัยที่มีผลต่อค่านิยมทางเพศของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร**." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. สาขาวิชาเพศศาสตร์. (สหสาขาวิชา). บัณฑิตวิทยาลัย. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุพัตรา พรหมเรนทร์. 2550. "**พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน กรุงเทพมหานคร**."วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. (สุขศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สุพัตรา สุภาพ. 2545. **เรื่องวุ่น วัยรุ่นไฮเทค**. พิมพ์ครั้งที่ 4. ไทยวัฒนาพานิช, กรุงเทพมหานคร.

สุพัตรา อักษรรัตน์. 2550. "**โครงสร้างและหน้าที่ครอบครัวกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช**." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. คณะพยาบาลศาสตร์ (การพยาบาลครอบครัวและชุมชน). มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

สุมาลี สวยสะอาด. 2550. "**ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับความพร้อมในการมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานคร**." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. (วิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สุรพล พะยอมแย้ม. 2545. "**กระบวนการเกิดพฤติกรรม**". [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก : http://www.thapra.lib.su.ac.th/objects/fulltext/snamcn/Amnat/Pusree/Chapter2.pdf 30 พฤษภาคม 2554.

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

สุวิทย์ บุญช่วย และ คณะ. 2541. "**เจตคติของครูผู้ปกครองและนักเรียนต่อโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาใน 3 จังหวัดภาคใต้**." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

สร้อยวลัย สุขดา. 2543. "**การศึกษาค่านิยมทางเพศและพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐ**." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. คณะครุศาสตร์. (สุขศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2557. "**ระบบข้อมูลสารสนเทศจำนวนโรงเรียน/นักเรียน/ห้องเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2557 ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเขตกรุงเทพมหานคร**". [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก : http://www.obec.go.th/, 21 พฤศจิกายน 2557.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2555. **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (2555-2559)**. สำนักนายกรัฐมนตรี. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก : http://www.ldd.go.th/th-25 มกราคม 2556.

สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณะสุข. 2554. **คู่มือ ครู การป้องกันการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น**. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, นนทบุรี.

สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณะสุข. 2554. **คู่มือ วัยรุ่นและเยาวชนการป้องกันการตั้งครรภ์ที่ไม่พร้อม**. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, นนทบุรี.

อาภาพร เผ่าวัฒนา และ สร้อย มะโนรา. 2548. "**พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของหญิงไทยวัยต้น ชุมชนแออัด เขตกรุงเทพมหานคร**." รายงานวิจัย ภาควิชาการพยาบาลสาธารณสุข คณะสาธารณสุขศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหิดล.

อุดมศิลป์ ศรีแสงนาม. 2544. **เพศศึกษาที่น่ารู้**. ม.ป.พ., กรุงเทพมหานคร.

อุมาวัลย์ จันทะแก้ว. 2547. "**อิทธิพลของพฤติกรรมการเปิดรับเนื้อหาทางเพศผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตที่ส่งผลต่อค่านิยมทางเพศของกลุ่มวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร**."วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. (วิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

อรอุษา จันทร์วิรุจ. 2544. "**ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ**." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. (สุขศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์). บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยมหิดล.

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

อำนาจ ภูศรี. 2547. "**พฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อจากการให้บริการทางการแพทย์และสาธารณสุข จังหวัดนครปฐม**." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. (จิตวิทยาชุมชน). มหาวิทยาลัยศิลปากร.

Burkhardt, M.A.,& Nathaniel, A.K. 2002. **Ethics & issues in contemporary nursing** (2nd).Newyork : Delmar Thomson learning.

Dilorio C, Dudley WN, Soet J, Watkins J, Maibach E. 2000. **A social cognitive-based model for condom use among college students**. Nurs Res, 49 (4), 208-14.

Magnani, R.J.,Karim, A.M.,Weiss, L.A.,Band, K.C.,Lemba, M.,& Morgan,G.T.2002.**Reproductive health rish and protective factors among Youth in Lasaka, Zambia**. Journal of Adolescent Health.

Miller, L.C. 1998. **Families matter: A research synthesis of family influences on adolescent pregnancy**. Washington, DC: National campaign to prevent teen pregnancy. 30: 76-86.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาเครื่องมือ
หนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาเครื่องมือ
ภาคผนวก ข แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของเครื่องมือ
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาเครื่องมือ
หนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาเครื่องมือ

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาเครื่องมือ

1. ศาสตราจารย์คลีนิก พญ.วินัดดา ปิยะศิลป์
   ตำแหน่งทางวิชาการ : ศาสตราจารย์คลีนิก นายแพทย์ทรงคุณวุฒิ ระดับ 11 วช กระทรวงสาธารณสุข
   ตำแหน่งอื่นๆ : หัวหน้ากลุ่มงานจิตเวชเด็กและวัยรุ่น สถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินี, อุปนายกสมาคมกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย ปัจจุบัน, รองประธานราชกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย ปัจจุบัน
   สถานที่ทำงาน : กลุ่มงานจิตเวชเด็กและวัยรุ่น สถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินี
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เอกพล อ่อนน้อมพันธุ์
   ตำแหน่งทางวิชาการ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์
   ตำแหน่งอื่นๆ : ประธานกรรมการบริหารหลักสูตรคหกรรมศาสตร์
   สถานที่ทำงาน : หลักสูตรคหกรรมศาสตร์ โรงเรียนการเรือน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.แสงอรุณ เชื้อวงษ์บุญ
   ตำแหน่งทางวิชาการ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระดับ 8
   ตำแหน่งอื่นๆ : ผู้บริหารในหลักสูตรคหกรรมศาสตร์
   สถานที่ทำงาน : หลักสูตรคหกรรมศาสตร์ โรงเรียนการเรือน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
4. นางสาวสุกัญญา จันทกุล
   ตำแหน่งทางวิชาการ : อาจารย์
   ตำแหน่งอื่นๆ : หัวหน้าสาขาวิชาการบริหารธุรกิจคหกรรมศาสตร์
   สถานที่ทำงาน : คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
5. นางสาววิไลรัตน์ ชัชชวลิตสกุล
   ตำแหน่งทางวิชาการ : พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ
   ตำแหน่งอื่นๆ : หัวหน้างานการพยาบาลจิตเวชเด็กและวัยรุ่น คลินิกอายุรกรรมเฉพาะทาง
   สถานที่ทำงาน : คลินิกจิตเวชเด็กและวัยรุ่น สถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินี

ที่ ศธ ๐๕๘๑.๐๓/๒๕๗

คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
๑๖๘ ถนนศรีอยุธยา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินี

ด้วยนางเบญจวรรณ แสงอรุณ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๑๒๕๓๗๐๗๐๖๕๐๙-๒ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรคหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต เลือกเรียนแผน ก แบบ ก๒ กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ ในหัวข้อ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเด็กวัยรุ่นตอนต้น ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร โดยมี รองศาสตราจารย์นวลแข ปาลิวนิช เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พิจารณาเห็นว่า **ศาสตราจารย์ คลีนิก พญ.วินัดดา ปิยะศิลป์** บุคลากรในสังกัดของท่านเป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญและคุณสมบัติเหมาะสม จึงขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือวิจัยให้กับ นางเบญจวรรณ แสงอรุณ จักเป็นพระคุณยิ่ง และขอแสดงความขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชญาภัทร์ กี่อาริโย)
คณบดีคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
โทร. ๐ ๒๖๖๕ ๓๗๗๗ ต่อ ๕๒๓๖
โทรสาร ๐ ๒๖๖๕ ๓๘๐๐
หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อนักศึกษา หมายเลขโทรศัพท์ ๐๙ ๒๗๗๒ ๔๑๕๐

ที่ ศธ ๐๕๘๑.๐๓/๒๙๑

คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
๑๖๘ ถนนศรีอยุธยา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน คณบดีโรงเรียนการเรือน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

ด้วยนางเบญจวรรณ แสงอรุณ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๑๒๕๓๗๐๗๐๖๕๐๙-๒ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรคหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต เลือกเรียนแผน ก แบบ ก๒ กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ ในหัวข้อ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเด็กวัยรุ่นตอนต้น ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร โดยมี รองศาสตราจารย์นวลแข ปาลิวนิช เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พิจารณาเห็นว่า **ผู้ช่วยศาสตราจารย์เอกพล อ่อนน้อมพันธุ์** บุคลากรในสังกัดของท่านเป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญและคุณสมบัติเหมาะสม จึงขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือวิจัยให้กับ นางเบญจวรรณ แสงอรุณ จักเป็นพระคุณยิ่ง และขอแสดงความขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชญาภัทร์ กี่อาริโย)
คณบดีคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
โทร. ๐ ๒๖๖๕ ๓๗๗๗ ต่อ ๕๒๓๖
โทรสาร ๐ ๒๖๖๕ ๓๘๐๐
หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อนักศึกษา หมายเลขโทรศัพท์ ๐๙ ๒๗๗๒ ๔๑๕๐

ที่ ศธ ๐๕๘๑.๐๓/๒๕๐๑

คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
๑๖๘ ถนนศรีอยุธยา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน คณบดีโรงเรียนการเรือน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

ด้วยนางเบญจวรรณ แสงอรุณ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๑๒๕๓๗๐๗๐๖๕๐๙-๒ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรคหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต เลือกเรียนแผน ก แบบ ก๒ กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ ในหัวข้อ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเด็กวัยรุ่นตอนต้น ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร โดยมี รองศาสตราจารย์นวลแข ปาลิวนิช เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พิจารณาเห็นว่า **ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.แสงอรุณ เชื้อวงษ์บุญ** บุคลากรในสังกัดของท่านเป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญและคุณสมบัติเหมาะสม จึงขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือวิจัยให้กับ นางเบญจวรรณ แสงอรุณ จักเป็นพระคุณยิ่ง และขอแสดงความขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชญาภัทร์ กี่อาริโย)
คณบดีคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
โทร. ๐ ๒๖๖๕ ๓๗๗๗ ต่อ ๕๒๓๖
โทรสาร ๐ ๒๖๖๕ ๓๘๐๐
หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อนักศึกษา หมายเลขโทรศัพท์ ๐๙ ๒๗๗๒ ๔๑๕๐

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มทร.พระนคร โทร ๐ ๒๖๖๕ ๓๗๗๗ ต่อ ๕๒๓๖

ที่ ศธ ๐๕๘๑.๐๗/๒๘๗ **วันที่** ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน คณบดีคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์

ด้วยนางเบญจวรรณ แสงอรุณ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๑๒๕๓๗๐๗๐๖๕๐๙-๒ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรคหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต เลือกเรียนแผน ก แบบ ก๒ กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ ในหัวข้อ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเด็กวัยรุ่นตอนต้น ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร โดยมี รองศาสตราจารย์นวลแข ปาลิวนิช เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พิจารณาเห็นว่า **อาจารย์สุกัญญา จันทกุล** เป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญและคุณสมบัติเหมาะสม จึงขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือวิจัยให้กับ นางเบญจวรรณ แสงอรุณ จักเป็นพระคุณยิ่ง และขอแสดงความขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชญาภัทร์ กี่อาริโย)
คณบดีคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์

ที่ ศธ ๐๕๘๑.๐๓/๒๕๗ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
๑๖๘ ถนนศรีอยุธยา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินี

ด้วยนางเบญจวรรณ แสงอรุณ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๑๒๕๓๗๐๗๐๖๕๐๙-๒ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรคหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต เลือกเรียนแผน ก แบบ ก๒ กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ ในหัวข้อ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเด็กวัยรุ่นตอนต้น ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร โดยมี รองศาสตราจารย์นวลแข ปาลิวนิช เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พิจารณาเห็นว่า **นางสาววิไลรัตน์ ชัชชวลิตสกุล** บุคลากรในสังกัดของท่านเป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญและคุณสมบัติเหมาะสม จึงขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือวิจัยให้กับ นางเบญจวรรณ แสงอรุณ จักเป็นพระคุณยิ่ง และขอแสดงความขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชญาภัทร์ กี่อาริโย)
คณบดีคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
โทร. ๐ ๒๖๖๕ ๓๗๗๗ ต่อ ๕๒๓๖
โทรสาร ๐ ๒๖๖๕ ๓๘๐๐
หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อนักศึกษา หมายเลขโทรศัพท์ ๐๙ ๒๗๗๒ ๔๑๕๐

ภาคผนวก ข

แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของเครื่องมือ

แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของเครื่องมือ

แบบประเมินหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของเครื่องมือ (สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเด็กวัยรุ่นตอนต้นในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง

1. แบบประเมินชุดนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม และการรับรู้สมรรถนะของผู้ตอบแบบสอบถามในเรื่องเพศ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม พฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเด็กวัยรุ่นตอนต้น

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเด็กวัยรุ่นตอนต้น

2. ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์ท่านโปรดแสดงความคิดเห็นต่อความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือวิจัยครั้งนี้ ลงในช่องระดับความสอดคล้องตามเกณฑ์การประเมิน แนบมาท้ายนี้

นางเบญจวรรณ แสงอรุณ
นักศึกษาระดับปริญญาโท กลุ่มวิชาบริหารธุกิจคหกรรมศาสตร์
คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

วัตถุประสงค์

1. ศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเด็กวัยรุ่นตอนต้น

2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ของเด็กวัยรุ่นตอนต้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางสำหรับพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู บุคลากรทางการแพทย์ รวมถึงบุคคลในหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้พัฒนารูปแบบการสอนเรื่องเพศศึกษาให้เหมาะสมกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของเด็กวัยรุ่น และสถานการณ์ที่เป็นจริงในสังคม

2. เป็นแนวทางสำหรับนักสังคมสงเคราะห์ในการวางแผน พิจารณาให้ความช่วยเหลือ จัดบริการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับปัญหาพฤติกรรมทางเพศ และจะได้ทำการเผยแพร่ข่าวสารและให้การศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศแก่เด็กวัยรุ่นเป็นไปอย่างเหมาะสมมากขึ้น

3. เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยในอนาคต ในด้านการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม เพื่อแก้ไขพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของเด็กวัยรุ่นต่อไป

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้ ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของเด็กวัยรุ่นตอนต้น และศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเด็กวัยรุ่นตอนต้น โดยศึกษาเฉพาะปัจจัย ดังนี้

1) ปัจจัยด้านบุคคล ได้แก่ เพศ สถานภาพของบิดามารดา ลักษณะครอบครัว ลักษณะการพักอาศัย และการรับรู้สมรรถนะของตนเองในเรื่องเพศ

2) ปัจจัยทางด้านทัศนคติ ได้แก่ ค่านิยมทางเพศ และเจตคติต่อเพื่อนต่างเพศ

3) ปัจจัยทางด้านครอบครัว ได้แก่ ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว การสื่อสารเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว และการสนับสนุนการคบเพื่อนต่างเพศของครอบครัว

4) ปัจจัยทางด้านสังคม ได้แก่ อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนต่อพฤติกรรมทางเพศ การได้รับข้อมูลเรื่องเพศศึกษาจากโรงเรียน และการเปิดรับสื่อที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ศึกษาครั้งนี้ คือ เด็กนักเรียนวัยรุ่นตอนต้นอายุระหว่าง 11-13 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2557 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร เป็นจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 396 คน ทั้งเพศหญิงและเพศชาย

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ต่อความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม และการรับรู้สมรรถของผู้ตอบแบบสอบถามในเรื่องเพศ

คำชี้แจง แบบประเมินนี้มีจุดประสงค์เพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม ความพึงพอใจเกี่ยวกับเนื้อหาของแบบสอบถามวัยรุ่นตอนต้น และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเด็กวัยรุ่นตอนต้น ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นต่อเรื่องนี้มากน้อยเพียงใด โปรดทำเครื่องหมายลงในช่องระดับความสอดคล้องตามเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

+1	แน่ใจว่าวัตถุประสงค์กับข้อคำถามมีความสอดคล้อง
0	ไม่แน่ใจว่าวัตถุประสงค์กับข้อคำถามมีความสอดคล้อง
- 1	แน่ใจว่าวัตถุประสงค์กับข้อคำถามไม่มีความสอดคล้อง

จากข้อคำถามที่ 1-10 มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Cheak List) ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นต่อเรื่องนี้มากน้อยเพียงใด โปรดทำเครื่องหมายลงในช่องระดับความสอดคล้องตามเกณฑ์การประเมินตามตารางแนบท้ายนี้

ข้อมูลส่วนบุคคล

1. เพศ

   ○ 1. ชาย ○ 2. หญิง

2. สถานภาพของบิดามารดา

   ○ 1. อยู่ด้วยกัน ○ 2. แยกกันอยู่ ○ 3. หย่าร้าง

   ○ 4. บิดาหรือมารดาถึงแก่กรรม ○ 5. บิดาหรือมารดาแต่งงานใหม่

3. ลักษณะครอบครัว

   ○ 1. ครอบครัวเดี่ยว (ประกอบด้วยสามี ภรรยา และลูกอาศัยอยู่ครัวเรือนเดียวกัน)

   ○ 2. ครอบครัวขยาย (ประกอบด้วยเครือญาติ ที่มีความสัมพันธ์กันโดยการเกิด หรือการแต่งงานมาอยู่ร่วมกัน)

   ○ 3. ครอบครัวที่มีการจัดโครงสร้างใหม่ (ประกอบด้วยครอบครัวที่บิดาหรือมารดามีการแต่งงานใหม่ อาจมีพี่น้องหรือไม่มีพี่น้องต่างบิดาหรือมารดา ปู่ย่า ตายาย และญาติที่ไม่มีความเกี่ยวพันทางสายเลือดอยู่ร่วมกัน)

4. ลักษณะที่พักอาศัย

○ 1. บ้านเดี่ยว ○ 2. คอนโดมิเนียม ○ 3. อพาร์ตเมนต์/หอพัก

○ 4. ทาวน์เฮาส์/ตึกแถว ○ 5. อื่นๆ ระบุ.....

5. การพักอาศัยในปัจจุบัน

○ 1. อยู่กับบิดามารดา ○ 2. อยู่กับบิดา ○ 3. อยู่กับมารดา

○ 4. อยู่กับญาติ ○ 5. อื่นๆ โปรดระบุ.....

ด้าน : การรับรู้สมรรถนะของตนในเรื่องเพศ

6. เมื่อนักเรียนมีเวลาว่าง ส่วนใหญ่นักเรียนมักเลือกทำอะไร

○ 1. ไปเที่ยวกับเพื่อน ○ 2. พักผ่อนอยู่กับครอบครัว ○ 3. ไปเที่ยวกับแฟน/คนรัก

○ 4. ทำกิจกรรมนันทนาการ (เช่น ออกกำลังกาย อ่านหนังสือ ฟังเพลง ฯลฯ)

○ 5. อื่นๆ ระบุ.....

7. สำหรับตัวนักเรียนเอง เคยปฏิบัติ/หรือมีพฤติกรรมเหล่านี้กับเพื่อนต่างเพศ/คู่รัก/แฟน หรือไม่

○ 1. จับมือถือแขน ถูกเนื้อต้องตัวโอบกอด หอม จูบ ในที่สาธารณะ/ที่ลับตาคน

○ 2. ไม่เคย ○ 3. อื่นๆ ระบุ.....

8. จากข้อความต่อไปนี้ นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไร “การมีเพศสัมพันธ์เป็นธรรมชาติของมนุษย์แต่ต้องถึงวัยที่เหมาะสม และมีการป้องกันการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์อย่างถูกต้อง”

○ 1. ถูก ○ 2. ผิด ○ 3. ไม่แน่ใจ ○ 4. อื่นๆ ระบุ.....

9. จากข้อความต่อไปนี้ นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไร “การมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย คือ การใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งขณะมีเพศสัมพันธ์”

○ 1. ถูก ○ 2. ผิด ○ 3. ไม่แน่ใจ ○ 4. อื่นๆ ระบุ.....

10. จากข้อความต่อไปนี้ นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไร “โรงภาพยนตร์/สถานเริงรมย์/หรือสถานที่ลับตาคนเป็นสถานที่นักเรียนไม่ควรไปกับเพศตรงข้ามสองต่อสอง เพราะสุ่มเสี่ยงต่อการเกิดพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมได้

○ 1. ถูก ○ 2. ผิด ○ 3. ไม่แน่ใจ ○ 4. อื่นๆ ระบุ.....

ข้อ	หัวข้อรายละเอียดแบบสอบถาม	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม				
1	เพศ				
2	สถานภาพของบิดามารดา				
3	ลักษณะครอบครัว				
4	ลักษณะที่พักอาศัย				
5	การพักอาศัยในปัจจุบัน				
	ด้าน : การรับรู้สมรรถนะของตนในเรื่องเพศ				
6	เมื่อนักเรียนมีเวลาว่าง ส่วนใหญ่นักเรียนมักเลือกทำอะไร				
7	สำหรับตัวนักเรียนเอง เคยปฏิบัติ/หรือมีพฤติกรรมเหล่านี้กับเพื่อนต่างเพศ/คู่รัก/แฟน หรือไม่				
8	จากข้อความต่อไปนี้ นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไร “การมีเพศสัมพันธ์เป็นธรรมชาติของมนุษย์ แต่ต้องถึงวัยที่เหมาะสม และมีการป้องกันการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์อย่างถูกต้อง				
9	จากข้อความต่อไปนี้ นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไร “การมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย คือการใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้ง ขณะมีเพศสัมพันธ์				
10	จากข้อความต่อไปนี้ นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไร“โรงภาพยนตร์/สถานเริงรมย์/หรือสถานที่ลับตาคน เป็นสถานที่นักเรียนไม่ควรไปกับเพศตรงข้ามสองต่อสอง เพราะสุ่มเสี่ยงต่อการเกิดพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมได้				

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม พฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเด็กวัยรุ่นตอนต้น

คำชี้แจง จากข้อคำถามที่ 1-20 มีลักษณะเป็นคำถามแบบเลือกตอบใช้แบบวัดตามแนวคิดของ (Likert)

ข้อ	หัวข้อรายละเอียดแบบสอบถาม	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
	พฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเด็กวัยรุ่นตอนต้น				
1	นักเรียนดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เมื่อไปเที่ยวกับเพื่อนต่างเพศ				
2	เมื่อนักเรียนสมหวังในความรักนักเรียนจะฉลองโดยการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์				
3	นักเรียนดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กับเพศตรงข้าม เพื่อระบายความเครียดหรือเวลามีเรื่องกังวลใจ				
4	นักเรียนและเพื่อนต่างเพศชอบไปดูภาพยนตร์รอบค่ำหรือรอบดึก				
5	นักเรียนและเพื่อนต่างเพศมักจะไปเที่ยวตามศูนย์การค้า หลังเวลาเลิกเรียนด้วยกันตามลำพัง				
6	นักเรียนและเพื่อนต่างเพศชอบไปนั่งเล่นที่สวนสาธารณะในเวลาค่ำคืน				
7	เมื่อนักเรียนจะไปเที่ยวกลางคืนกับกลุ่มเพื่อน นักเรียนจะขออนุญาตผู้ปกครองก่อน				
8	นักเรียนให้แฟนถูกเนื้อต้องตัว หรือโอบกอดได้				
9	นักเรียนเดินจับมือกับเพศตรงข้ามเพราะเห็นเป็นเรื่องธรรมดาของวัยรุ่น				
10	นักเรียนมักหลีกเลี่ยงการอยู่ตามลำพังกับเพศตรงข้ามในที่ลับตาคน				
11	นักเรียนและเพื่อนต่างเพศนอนหนุนตักกันและกัน				
12	นักเรียนไปเที่ยวและพักค้างแรมกับเพื่อนต่างเพศตามลำพังสองต่อสอง				
13	นักเรียนแตะเนื้อต้องตัวกันกับเพื่อนต่างเพศเมื่อหยอกล้อกัน				
14	นักเรียนแต่งตัวโชว์สัดส่วนเพื่อดึงดูดความสนใจ				

ข้อ	หัวข้อรายละเอียดแบบสอบถาม	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
	พฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเด็กวัยรุ่นตอนต้น (ต่อ)				
15	นักเรียนมักจะให้ผู้ปกครองตรวจสอบการแต่งกายของนักเรียนก่อนออกจากบ้าน				
16	นักเรียนชอบแต่งกายโดยการปลดกระดุมเสื้อด้านหน้าเพื่อโชว์หน้าอก และดึงดูดความสนใจจากเพศตรงข้าม				
17	หลังเวลาเลิกเรียน นักเรียนมักจะตรงกลับที่พักโดยไม่แวะสถานที่อื่นๆก่อน				
18	หลังเวลาเลิกเรียน นักเรียนจะแวะสถานที่ต่างๆ เช่น ศูนย์การค้า/สวนสาธารณะ/ร้านเกมส์/บ้านเพื่อน ฯลฯ ก่อนกลับที่พัก				
19	เวลานักเรียนจะออกไปธุระข้างนอกกับเพื่อนต่างเพศ นักเรียนจะบอกผู้ปกครองก่อน ว่าจะไปที่ไหน				
20	นักเรียนให้เพื่อนต่างเพศมาส่งที่บ้านหลังเลิกเรียน				

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเด็กวัยรุ่นตอนต้น

ปัจจัยทางทัศนคติ

คำชี้แจง จากข้อคำถามที่ 1-19 มีลักษณะเป็นคำถามแบบเลือกตอบใช้แบบวัดตามแนวคิดของ (Likert)

ข้อ	หัวข้อรายละเอียดแบบสอบถาม	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
	ปัจจัยทางทัศนคติ ด้าน : ค่านิยมทางเพศ				
1	การรักนวลสงวนตัวเป็นสิ่งที่สำคัญมากสำหรับผู้หญิงไทย				
2	การเดินกอดคอกับเพื่อนต่างเพศที่สนิทสนมกัน เป็นเรื่องธรรมดา				
3	การถูกเนื้อต้องตัวกับคู่รัก การกอดจูบ เป็นสิ่งที่สามารถทำได้อย่างเปิดเผยในที่สาธารณะ				
4	ในกลุ่มเพื่อนคนที่ไม่เคยเที่ยวกลางคืนกับเพื่อนต่างเพศถือว่าเชย				

ข้อ	หัวข้อรายละเอียดแบบสอบถาม	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
	ปัจจัยทางทัศนคติ ด้าน : ค่านิยมทางเพศ (ต่อ)				
5	การเที่ยวกลางคืนกับเพื่อนต่างเพศ ทำให้รู้สึกได้เป็นพวกเดียวกันกับกลุ่มเพื่อน				
6	สมัยปัจจุบันไม่ถือว่าความบริสุทธิ์ของผู้หญิงเป็นเรื่องสำคัญ				
7	การแต่งกายล่อแหลมนุ่งสั้น เอวลอยของผู้หญิง และการใส่กางเกงรัดรูปของผู้ชาย ถือเป็นเรื่องทันสมัย				
8	ปัจจุบัน ผู้ชายไม่สนใจกับเรื่องความบริสุทธิ์ของผู้หญิง				
9	วัยรุ่นที่เปลี่ยนคู่รักบ่อยๆถือว่าเป็นคนมีเสน่ห์				
	ปัจจัยทางทัศนคติ ด้าน : เจตคติต่อเพื่อนต่างเพศ				
10	การนัดกับเพื่อนต่างเพศทำให้เกิดความคุ้นเคยและเป็นการเรียนรู้นิสัยใจคอกัน				
11	การมีคู่รักในวัยเรียนเป็นสิ่งที่น่าภาคภูมิใจ				
12	การนัดพบเพื่อนต่างเพศในเวลากลางคืน เป็นเรื่องที่ไม่เหมาะสม				
13	นักเรียนรู้สึกไม่พอใจหากเพื่อนต่างเพศมาจับมือถือแขน				
14	ในปัจจุบัน ถ้าคู่รักจะมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน ถือเป็นเรื่องปกติ				
15	การเป็นคู่รัก (วัยรุ่น) ควรคำนึงถึงความรักมากกว่าความใคร่				
16	การมีเพศสัมพันธ์กับคู่รัก (ขณะอยู่ในวัยเรียน) เป็นสิ่งที่ท้าทาย น่าทดลอง				
17	วัยรุ่นคนใดไม่มีคนรัก ถือเป็นเรื่องน่าอาย				
18	การมีเพศสัมพันธ์กันเป็นการแสดงออกถึงความรักแท้จริง				
19	ความต้องการทางเพศเป็นเรื่องที่ต้องตอบสนอง ไม่สามารถควบคุมได้				

ปัจจัยทางครอบครัว

คำชี้แจง จากข้อคำถามที่ 20-29 มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Cheak List) ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นต่อเรื่องนี้มากน้อยเพียงใดโปรดทำเครื่องหมายลงในช่องระดับความสอดคล้องตามเกณฑ์การประเมินตามตารางแนบท้ายนี้

ด้าน : ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว

1. การอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวนักเรียน มีลักษณะอย่างไร (เลือกตอบเพียงข้อเดียว)

○ 1. ครอบครัวที่เลี้ยงดูแบบให้ความรัก คือ มีการให้ความรักเอาใจใส่ มีความใกล้ชิดกับบุตร ให้การสนับสนุนช่วยเหลือบุตร

○ 2. ครอบครัวที่เลี้ยงดูแบบลงโทษ คือ เมื่อลูกกระทำความผิดจะลงโทษด้วยการดุด่าทำท่าไม่พอใจ เมินเฉย มากกว่าลงโทษทางกายด้วยการตี

○ 3. การเลี้ยงดูแบบแสดงความเป็นเจ้าของมากเกินไป คือ วิธีการที่พ่อแม่หรือผู้ปกครองดูแลเอาใจใส่เด็กทุกย่างก้าวไม่ว่าจะเป็นการกิน การนอนหรือการกระทำใดๆ จะอยู่ในสายตาของพ่อแม่เสมอ พ่อแม่จะเห็นลูกเป็นเด็กเล็กๆที่ต้องดูแลตลอดเวลา และไม่ยอมให้ลูกพบกับความลำบากไม่ว่ากรณีใดๆ

○ 4. การเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย หมายถึง วิธีการที่พ่อแม่หรือผู้ปกครองปล่อยให้เด็กมีอิสระเสรีภาพ เด็กสามารถทำอะไรตามใจตัวเอง

○ 5. การเลี้ยงดูแบบตามใจ หมายถึง วิธีการที่พ่อแม่หรือผู้ปกครองยินยอมให้บุตร แสดงพฤติกรรมต่างๆได้ตามใจโดยไม่มีกฎเกณฑ์ แม้กระทำผิดก็ไม่ถูกลงโทษ

ด้าน : การสื่อสารเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว

2. พ่อแม่ของนักเรียนรู้ว่านักเรียนอยู่ที่ไหน หลังจากที่โรงเรียนเลิกแล้ว

○ 1. ไม่รู้ ○ 2. รู้บางครั้ง ○ 3. รู้ทุกครั้ง

3. นักเรียนได้พูดคุยกับพ่อแม่หรือผู้ปกครองเกี่ยวกับเรื่องเพศศึกษา บ้างหรือไม่

○ 1. ไม่เคย (ข้ามไปตอบข้อ 5) ○ 2. คุยเป็นบางครั้ง ○ 3. คุยเป็นประจำ

4. นักเรียนได้พูดคุยปรึกษากับพ่อแม่หรือผู้ปกครองในเรื่องเกี่ยวกับเพศศึกษา ในเรื่องใดบ้าง

○ 1. การเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย ○ 2. ความรัก ○ 3. เพื่อนต่างเพศ/แฟน

○ 4. เพศสัมพันธ์/ความสัมพันธ์ระหว่างเพศ ○ 5. อื่นๆ ระบุ.....

5. พ่อแม่ให้นักเรียน ร่วมแสดงความคิดเห็นในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นภายในบ้านได้

○ 1. ทุกครั้ง ○ 2. บางครั้ง ○ 3. น้อยครั้ง ○ 4. ไม่เคยเลย

6. นักเรียนคิดว่า ครอบครัวของนักเรียน มีบทบาทในการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษามากน้อยเพียงใด

○ 1. มาก (ข้ามไปตอบข้อ 8) ○ 2. พอสมควร(ข้ามไปตอบข้อ 8)

○ 3. น้อย (ข้ามไปตอบข้อ 7) ○ 4. ไม่เคยเลย (ข้ามไปตอบข้อ 7)

7. ในกรณีที่ครอบครัวของนักเรียนให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา น้อยหรือ ไม่เคยให้ความรู้เลย เพราะเหตุใด

○ 1. คนในครอบครัว มีความรู้เรื่องเพศศึกษาน้อย

○ 2. คนในครอบครัวไม่มีเวลาพูดคุยให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา

○ 3. คนในครอบครัวเข้าใจว่า การให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาเป็นเรื่องของครูหรือบุคลากร

○ 4. คนในครอบครัวมีความคิดว่า เรื่องเพศศึกษา เป็นเรื่องไม่เหมาะสม ไม่สมควรนำมาอธิบายให้ความรู้

8. ในกรณีที่ครอบครัวของนักเรียน ให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา มาก หรือ พอสมควร ส่วนใหญ่ให้การอบรมสั่งสอนในเรื่องเกี่ยวกับเพศ ในเรื่องใดมากที่สุด

○ 1. เรื่องการดูแล และปฏิบัติตนเกี่ยวกับสุขอนามัยในเรื่องเพศศึกษา

○ 2. การวางตัวต่อเพศตรงข้าม/การคบเพื่อนต่างเพศ

○ 3. การป้องกันการตั้งครรภ์/โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

○ 4. อื่นๆ ระบุ.....

9. เมื่อนักเรียนมีปัญหาเรื่องเพศ บุคคลแรกที่นักเรียนนึกถึงและอยากปรึกษาด้วยทุกครั้งคือใคร

○ 1. บิดา ○ 2. มารดา ○ 3. บิดาและมารดา ○ 4. พี่น้อง

○ 5. เพื่อน ○ 6. อื่นๆ ระบุ.....

ด้าน : การสนับสนุนการคบเพื่อนต่างเพศของครอบครัว

10. ครอบครัวของนักเรียนสนับสนุนการคบเพื่อนต่างเพศหรือไม่

○ 1. ไม่สนับสนุน ○ 2. สนับสนุน ในฐานะ เพื่อนสนิท

○ 3. สนับสนุน ในฐานะแฟน/คนรัก ○ 4. สนับสนุน ในฐานะเพื่อนร่วมปฏิบัติงาน

ข้อ	หัวข้อรายละเอียดแบบสอบถาม	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
	ด้าน : ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว				
20	การอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวนักเรียนมีลักษณะอย่างไร				
	ด้าน : การสื่อสารเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว				
21	พ่อแม่ของนักเรียนรู้ว่านักเรียนอยู่ที่ไหน หลังจากที่โรงเรียนเลิกแล้ว				
22	นักเรียนได้พูดคุยกับพ่อแม่หรือผู้ปกครองเกี่ยวกับเรื่องเพศศึกษาบ้างหรือไม่				
23	นักเรียนได้พูดคุยปรึกษากับพ่อแม่หรือผู้ปกครองในเรื่องเกี่ยวกับเพศศึกษา ในเรื่องใดบ้าง				
24.	พ่อแม่ให้นักเรียน ร่วมแสดงความคิดเห็นในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นภายในบ้านได้				
25.	นักเรียนคิดว่า ครอบครัวของนักเรียน มีบทบาทในการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษามากน้อยเพียงใด				
26.	ในกรณีที่ครอบครัวของนักเรียนให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา น้อยหรือไม่เคยให้ความรู้เลย เพราะเหตุใด				
27.	ในกรณีที่ครอบครัวของนักเรียน ให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา มาก หรือพอสมควร ส่วนใหญ่ให้การอบรมสั่งสอนในเรื่องเกี่ยวกับเพศ ในเรื่องใดมากที่สุด				
28.	เมื่อนักเรียนมีปัญหาเรื่องเพศ บุคคลแรกที่นักเรียนนึกถึงและอยากปรึกษาด้วยทุกครั้งคือใคร				
	ด้าน : การสนับสนุนการคบเพื่อนต่างเพศของครอบครัว				
29.	ครอบครัวของนักเรียนสนับสนุนการคบเพื่อนต่างเพศหรือไม่				

ปัจจัยทางสังคม

คำชี้แจง จากข้อคำถามที่ 30-45 มีลักษณะเป็นคำถามแบบเลือกตอบใช้แบบวัดตามแนวคิดของ (Likert)

ข้อ	หัวข้อรายละเอียดแบบสอบถาม	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
	ด้าน : อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนที่มีต่อพฤติกรรมทางเพศ				
30	เพื่อนส่งเสริมให้นักเรียนมีเพื่อนต่างเพศไปส่งเวลากลับบ้าน				
31	เพื่อนชอบชวนนักเรียนไปเที่ยวสถานบันเทิงกับเพื่อนต่างเพศตอนกลางคืนเสมอในกลุ่มเพื่อน				
32	นักเรียนไม่กล้าขัดใจเพื่อน ถ้าเพื่อนชวนไปเที่ยวและให้ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์				
33	เพื่อนๆชวนนักเรียนไปเที่ยวเป็นคู่กับเพื่อนต่างเพศ				
34	เพื่อนของนักเรียนชอบเล่าเรื่องเพศให้ฟัง				
	ด้าน : การได้รับข้อมูลเรื่องเพศศึกษาจากโรงเรียน				
35	นักเรียนได้รับความรู้เรื่องเพศศึกษาจากโรงเรียนอย่างเหมาะสม				
36	นักเรียนได้รับคำแนะนำในเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศจากครู				
37	ครูให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาอย่างถูกต้อง ตรงไปตรงมา ไม่พูดวกวนหรือพูดให้เด็กนักเรียนเข้าใจผิด				
38	ครูสามารถถ่ายทอดความรู้ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเพศ บทบาทหน้าที่ทางเพศที่เหมาะสมกับเด็กนักเรียน				
39	ครูผู้สอนไม่ควรรังเกียจหรืออายเวลาสอนเรื่องเพศศึกษาให้กับเด็กนักเรียน				
40	การสอนเรื่องเพศศึกษาในสถานศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของการลดผลกระทบจากการมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศได้				
41	ปัจจุบันนักเรียนใช้อินเทอร์เน็ตแชตหาเพื่อนต่างเพศทำได้ง่ายรวดเร็ว				
	ด้าน : การเปิดรับสื่อที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ				
42	นักเรียนได้เรียนรู้เรื่องเพศศึกษาจากสื่อประเภทต่างๆ มากกว่าคำแนะนำจากครอบครัว และสถานศึกษา				

ข้อ	หัวข้อรายละเอียดแบบสอบถาม	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
	ด้าน : การเปิดรับสื่อที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ (ต่อ)				
43	ในปัจจุบันเด็กวัยรุ่น สามารถหาชมคลิปที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศได้อย่างง่ายดาย				
44	ในปัจจุบันสื่อประเภทต่างๆนำเสนอข่าวสารเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศได้อย่างเหมาะสม				
45	นักเรียนคิดว่าหนังสือโป๊/หนังสือการ์ตูนลามก/วีดีโอโป๊/เวปไซต์/สื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเพศหรือเพศสัมพันธ์มีอิทธิพลต่อตัวนักเรียนหรือไม่ในการนำไปสู่การอยากทำตามสื่อ				

การหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหาแบบสอบถาม (IOC Index of Concordance) **เกณฑ์การประเมินความสอดคล้อง**

+1 แน่ใจว่าวัตถุประสงค์กับข้อคำถามมีความสอดคล้อง

0 ไม่แน่ใจว่าวัตถุประสงค์กับข้อคำถามมีความสอดคล้อง

-1 แน่ใจว่าวัตถุประสงค์กับข้อคำถามไม่มีความสอดคล้อง

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ					$\sum R$	IOC	สรุปผล
	1	2	3	4	5			
ตอนที่ 1								
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	-1	4	0.6	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	-1	4	0.6	ใช้ได้
6	+1	0	+1	+1	0	3	0.6	ใช้ได้
7	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ					$\sum R$	IOC	สรุปผล
	1	2	3	4	5			
ตอนที่ 1 (ต่อ)								
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
ตอนที่ 2								
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
15	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
16	0	+1	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
17	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
18	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
19	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
20	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
ตอนที่ 3								
1	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ					$\sum R$	IOC	สรุปผล
	1	2	3	4	5			
ตอนที่ 3 (ต่อ)								
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
15	+1	0	1+	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
17	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
18	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
19	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
20	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	ใช้ได้
21	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
22	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
23	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
24	+1	0	+1	+1	0	3	0.6	ใช้ได้
25	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	ใช้ได้
26	+1	+1	0	+1	0	3	0.6	ใช้ได้

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ					$\sum R$	IOC	สรุปผล
	1	2	3	4	5			
ตอนที่ 3 (ต่อ)								
27	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
28	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
29	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
30	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
31	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
32	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
33	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	ใช้ได้
34	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
35	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
36	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
37	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
38	+1	+1	+1	+1	-1	4	0.6	ใช้ได้
39	+1	+1	+1	+1	-1	4	0.6	ใช้ได้
40	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
41	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
42	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	ใช้ได้
43	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	ใช้ได้
44	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	ใช้ได้
45	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
				ผลรวมดัชนีความสอดคล้อง			69.8	
				จำนวนข้อคำถาม			75	
				ค่าดัชนีความสอดคล้อง			0.93	

ภาคผนวก ค

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเด็กวัยรุ่นตอนต้นในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร

เรียนผู้ตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามชุดนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ หลักสูตรคหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยมีคำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม ดังนี้

1. แบบสอบถามชุดนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อการศึกษาเท่านั้น ผู้วิจัยขอความร่วมมือท่านโปรดตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงหรือตามความคิดเห็นของท่านให้ครบทุกข้อ

2. ข้อมูลต่างๆที่ท่านตอบจะถูกเก็บเป็นความลับ โดยผู้วิจัยจะนำเสนอข้อมูลในภาพรวมที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาต่อไป

3. โปรดอ่านคำชี้แจงในการตอบแบบสอบถามแต่ละตอนให้เข้าใจก่อนตอบ โดยแบบสอบถามชุดนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

ตอนที่ 2 พฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเด็กวัยรุ่นตอนต้น

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเด็กวัยรุ่นตอนต้น

ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยในครั้งนี้เป็นอย่างดี

นางเบญจวรรณ แสงอรุณ
นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์
คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล

<u>คำชี้แจง</u> โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ○ ที่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียน

1. เพศ

○ 1. ชาย ○ 2. หญิง

2. สถานภาพของบิดามารดา

○ 1. อยู่ด้วยกัน ○ 2. แยกกันอยู่ ○ 3. หย่าร้าง

○ 4. บิดาหรือมารดาถึงแก่กรรม ○ 5. บิดาหรือมารดาแต่งงานใหม่

3. ลักษณะครอบครัว

○ 1. ครอบครัวเดี่ยว (ประกอบด้วยสามี ภรรยา และลูกอาศัยอยู่ครัวเรือนเดียวกัน)

○ 2. ครอบครัวขยาย (ประกอบด้วยเครือญาติ ที่มีความสัมพันธ์กันโดยการเกิด หรือการแต่งงานมาอยู่ร่วมกัน)

○ 3. ครอบครัวที่มีการจัดโครงสร้างใหม่ (ประกอบด้วยครอบครัวที่บิดาหรือมารดามีการแต่งงานใหม่ อาจมีพี่น้องหรือไม่มีพี่น้องต่างบิดาหรือมารดา ปู่ ย่า ตา ยาย และญาติที่ไม่มีความเกี่ยวพันทางสายเลือดอยู่ร่วมกัน)

4. ลักษณะที่พักอาศัย

○ 1. บ้านเดี่ยว ○ 2. คอนโดมิเนียม ○ 3. อพาร์ตเมนต์/หพัก

○ 4. ทาวน์เฮาส์/ตึกแถว ○ 5. อื่นๆ ระบุ.....

5. การพักอาศัยในปัจจุบัน

○ 1. อยู่กับบิดามารดา ○ 2. อยู่กับบิดา ○ 3. อยู่กับมารดา

○ 4. อยู่กับญาติ ○ 5. อื่นๆ โปรดระบุ.....

ด้าน : การรับรู้สมรรถนะของตนในเรื่องเพศ

6. เมื่อนักเรียนมีเวลาว่าง ส่วนใหญ่นักเรียนมักเลือกทำอะไร

○ 1. ไปเที่ยวกับเพื่อน ○ 2. พักผ่อนอยู่กับครอบครัว ○ 3. ไปเที่ยวกับแฟน/คนรัก

○ 4. ทำกิจกรรมนันทนาการ (เช่น ออกกำลังกาย อ่านหนังสือ ฟังเพลง ฯลฯ)

○ 5. อื่นๆ ระบุ.....

7. สำหรับตัวนักเรียนเอง เคยปฏิบัติ/หรือมีพฤติกรรมเหล่านี้กับเพื่อนต่างเพศ/คู่รัก/แฟน หรือไม่

○ 1. จับมือถือแขน ถูกเนื้อต้องตัวโอบกอดหอม จูบในที่สาธารณะ/ที่ลับตาคน

○ 2. ไม่เคย ○ 3. อื่นๆ ระบุ.....

8. จากข้อความต่อไปนี้ นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไร “การมีเพศสัมพันธ์เป็นธรรมชาติของมนุษย์ แต่ต้องถึงวัยที่เหมาะสม และมีการป้องกันการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์อย่างถูกต้อง”

   ○ 1. ถูก ○ 2. ผิด ○ 3. ไม่แน่ใจ ○ 4. อื่นๆ ระบุ.....

9. จากข้อความต่อไปนี้ นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไร “การมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย คือการใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งขณะมีเพศสัมพันธ์”

   ○ 1. ถูก ○ 2. ผิด ○ 3. ไม่แน่ใจ ○ 4. อื่นๆ ระบุ.....

10. จากข้อความต่อไปนี้ นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไร“โรงภาพยนตร์/สถานเริงรมย์/หรือสถานที่ลับตาคนเป็นสถานที่นักเรียนไม่ควรไปกับเพศตรงข้ามสองต่อสอง เพราะสุ่มเสี่ยงต่อการเกิดพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมได้

    ○ 1. ถูก ○ 2. ผิด ○ 3. ไม่แน่ใจ ○ 4. อื่นๆ ระบุ.....

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเด็กวัยรุ่นตอนต้น

<u>คำชี้แจง</u> ให้นักเรียนอ่านข้อความในแต่ละข้อ แล้วพิจารณาว่าตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุดเพียงระดับเดียวเท่านั้น จากนั้นโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุดโดยแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง บ่อยมาก
ระดับ 4 หมายถึง บ่อย
ระดับ 3 หมายถึง ปานกลาง
ระดับ 2 หมายถึง นานๆครั้ง
ระดับ 1 หมายถึง ไม่เคยเลย

ข้อ	พฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเด็กวัยรุ่นตอนต้น	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	นักเรียนดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เมื่อไปเที่ยวกับเพื่อนต่างเพศ					
2	เมื่อนักเรียนสมหวังในความรักนักเรียนจะฉลองโดยการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์					
3	นักเรียนดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กับเพศตรงข้าม เพื่อระบายความเครียดหรือเวลามีเรื่องกังวลใจ					

ข้อ	พฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเด็กวัยรุ่นตอนต้น	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
4	นักเรียนและเพื่อนต่างเพศนอนหนุนตักกันและกัน					
5	นักเรียนและเพื่อนต่างเพศมักจะไปเที่ยวตามศูนย์การค้า หลังเวลาเลิกเรียนด้วยกันตามลำพัง					
6	นักเรียนและเพื่อนต่างเพศชอบไปนั่งเล่นที่สวนสาธารณะในเวลาค่ำคืน					
7	เมื่อนักเรียนจะไปเที่ยวกลางคืนกับกลุ่มเพื่อนนักเรียนจะขออนุญาตผู้ปกครองก่อน					
8	นักเรียนให้แฟนถูกเนื้อต้องตัว หรือโอบกอดได้					
9	นักเรียนเดินจับมือกับเพศตรงข้ามเพราะเห็นเป็นเรื่องธรรมดาของวัยรุ่น					
10	นักเรียนมักหลีกเลี่ยงการอยู่ตามลำพังกับเพศตรงข้ามในที่ลับตาคน					
11	นักเรียนและเพื่อนต่างเพศนอนหนุนตักกันและกัน					
12	นักเรียนไปเที่ยวและพักค้างแรมกับเพื่อนต่างเพศตามลำพังสองต่อสอง					
13	นักเรียนแตะเนื้อต้องตัวกันกับเพื่อนต่างเพศเมื่อหยอกล้อกัน					
14	นักเรียนแต่งตัวโชว์สัดส่วนเพื่อดึงดูดความสนใจ					
15	นักเรียนมักจะให้ผู้ปกครองตรวจสอบการแต่งกายของนักเรียนก่อนออกจากบ้าน					
16	นักเรียนชอบแต่งกายโดยการปลดกระดุมเสื้อด้านหน้าเพื่อโชว์หน้าอกและดึงดูดความสนใจจากเพศตรงข้าม					
17	หลังเวลาเลิกเรียน นักเรียนมักจะตรงกลับที่พักโดยไม่แวะสถานที่อื่นๆก่อน					
18	หลังเวลาเลิกเรียน นักเรียนจะแวะสถานที่ต่างๆ เช่น ศูนย์การค้า/สวนสาธารณะ/ร้านเกมส์/บ้านเพื่อน ฯลฯ ก่อนกลับที่พัก					
19	เวลานักเรียนจะออกไปธุระข้างนอกกับเพื่อนต่างเพศ นักเรียนจะบอกผู้ปกครองก่อน ว่าจะไปที่ไหน					
20	นักเรียนให้เพื่อนต่างเพศมาส่งที่บ้านหลังเลิกเรียน					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเด็กวัยรุ่นตอนต้น

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความในแต่ละข้อ แล้วพิจารณาว่าตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุดเพียงระดับเดียวเท่านั้น จากนั้นโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุดโดยแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง
ระดับ 4 หมายถึง เห็นด้วย
ระดับ 3 หมายถึง ไม่แน่ใจ
ระดับ 2 หมายถึง ไม่เห็นด้วย
ระดับ 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ข้อ	ปัจจัยทางทัศนคติ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้าน : ค่านิยมทางเพศ						
1	การรักนวลสงวนตัว เป็นสิ่งที่สำคัญมากสำหรับผู้หญิงไทย					
2	การเดินกอดคอกับเพื่อนต่างเพศที่สนิทสนมกัน เป็นเรื่องธรรมดา					
3	การถูกเนื้อต้องตัวกับคู่รัก การกอดจูบ เป็นสิ่งที่สามารถทำได้อย่างเปิดเผยในที่สาธารณะ					
4	ในกลุ่มเพื่อนคนที่ไม่เคยเที่ยวกลางคืนกับเพื่อนต่างเพศถือว่าเชย					
5	การไปเที่ยวกลางคืนกับเพื่อนต่างเพศ ทำให้รู้สึกได้เป็นพวกเดียวกับกลุ่มเพื่อน					
6	สมัยปัจจุบันไม่ถือว่าความบริสุทธิ์ของผู้หญิงเป็นเรื่องสำคัญ					
7	การแต่งกายล่อแหลมนุ่งสั้น เอวลอยของผู้หญิง และการใส่กางเกงรัดรูปของผู้ชาย ถือเป็นเรื่องทันสมัย					
8	ปัจจุบัน ผู้ชายไม่สนใจกับเรื่องความบริสุทธิ์ของผู้หญิง					
9	วัยรุ่นที่เปลี่ยนคู่รักบ่อยๆถือว่าเป็นคนมีเสน่ห์					
10	การนัดกับเพื่อนต่างเพศทำให้เกิดความคุ้นเคยและเป็นการเรียนรู้นิสัยใจคอกัน					
11	การมีคู่รักในวัยเรียนเป็นสิ่งที่น่าภาคภูมิใจ					

ข้อ	ปัจจัยทางทัศนคติ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้าน : ค่านิยมทางเพศ (ต่อ)						
12	การนัดพบเพื่อนต่างเพศในเวลากลางคืน เป็นเรื่องที่ไม่เหมาะสม					
ด้าน : เจตคติต่อเพื่อนต่างเพศ						
13	นักเรียนรู้สึกไม่พอใจหากเพื่อนต่างเพศมาจับมือถือแขน					
14	ในปัจจุบัน ถ้าคู่รักจะมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน ถือเป็นเรื่องปกติ					
15	การเป็นคู่รัก (วัยรุ่น) ควรคำนึงถึงความรักมากกว่าความใคร่					
16	การมีเพศสัมพันธ์กับคู่รัก (ขณะอยู่ในวัยเรียน) เป็นสิ่งที่ท้าทาย น่าทดลอง					
17	วัยรุ่นคนใดไม่มีคนรัก ถือเป็นเรื่องน่าอาย					
18	การมีเพศสัมพันธ์กัน เป็นการแสดงออกถึงความรักที่แท้จริง					
19	ความต้องการทางเพศเป็นเรื่องที่ต้องตอบสนอง ไม่สามารถควบคุมได้					

ปัจจัยทางครอบครัว

<u>คำชี้แจง</u> ให้นักเรียนอ่านข้อความในแต่ละข้อ แล้วพิจารณาว่าตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุดเพียงระดับเดียวเท่านั้น จากนั้นโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ○ ที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด

ด้าน : ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว

1. การอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวนักเรียน มีลักษณะอย่างไร (เลือกตอบเพียงข้อเดียว)

○ 1. ครอบครัวที่เลี้ยงดูแบบให้ความรัก คือ มีการให้ความรักเอาใจใส่ มีความใกล้ชิดกับบุตร ให้การสนับสนุนช่วยเหลือบุตร

○ 2. ครอบครัวที่เลี้ยงดูแบบลงโทษ คือ เมื่อลูกกระทำความผิดจะลงโทษด้วยการดุด่า ทำท่าไม่พอใจ เมินเฉย มากกว่าลงโทษทางกายด้วยการตี

○ 3. การเลี้ยงดูแบบแสดงความเป็นเจ้าของมากเกินไป คือ วิธีการที่พ่อแม่หรือผู้ปกครองดูแลเอาใจใส่เด็กทุกย่างก้าวไม่ว่าจะการกินการนอนหรือการกระทำใดๆจะอยู่ในสายตาของพ่อแม่เสมอ พ่อแม่จะเห็นลูกเป็นเด็กเล็กๆที่ต้องดูแลตลอดเวลา และไม่ยอมให้ลูกพบกับความลำบากไม่ว่ากรณีใดๆ

○ 4. การเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย หมายถึง วิธีการที่พ่อแม่หรือผู้ปกครองปล่อยให้เด็กมีอิสระเสรีภาพ เด็กสามารถทำอะไรตามใจตัวเอง

○ 5. การเลี้ยงดูแบบตามใจ หมายถึง วิธีการที่พ่อแม่หรือผู้ปกครองยินยอมให้บุตรแสดงพฤติกรรมต่างๆได้ตามใจโดยไม่มีกฎเกณฑ์ แม้กระทำผิดก็ไม่ถูกลงโทษ

ด้าน : การสื่อสารเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว

2. พ่อแม่ของนักเรียนรู้ว่านักเรียนอยู่ที่ไหน หลังจากที่โรงเรียนเลิกแล้ว

○ 1. ไม่รู้ ○ 2. รู้บางครั้ง ○ 3. รู้ทุกครั้ง

3. นักเรียนได้พูดคุยกับพ่อแม่หรือผู้ปกครองเกี่ยวกับเรื่องเพศศึกษา บ้างหรือไม่

○ 1. ไม่เคย (ข้ามไปตอบข้อ 5) ○ 2. คุยเป็นบางครั้ง ○ 3. คุยเป็นประจำ

4. นักเรียนได้พูดคุยปรึกษากับพ่อแม่หรือผู้ปกครองในเรื่องเกี่ยวกับเพศศึกษา ในเรื่องใดบ้าง

○ 1. การเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย ○ 2. ความรัก ○ 3. เพื่อนต่างเพศ/แฟน

○ 4. เพศสัมพันธ์/ความสัมพันธ์ระหว่างเพศ ○ 5. อื่นๆ ระบุ.....

5. พ่อแม่ให้นักเรียน ร่วมแสดงความคิดเห็นในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นภายในบ้านได้

○ 1. ทุกครั้ง ○ 2. บางครั้ง ○ 3. น้อยครั้ง ○ 4. ไม่เคยเลย

6. นักเรียนคิดว่า ครอบครัวของนักเรียน มีบทบาทในการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษามากน้อยเพียงใด

○ 1. มาก (ข้ามไปตอบข้อ 8) ○ 2. พอสมควร(ข้ามไปตอบข้อ 8)

○ 3. น้อย (ข้ามไปตอบข้อ 7) ○ 4 ไม่เคยเลย (ข้ามไปตอบข้อ 7)

7. ในกรณีที่ครอบครัวของนักเรียนให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา <u>น้อย</u>หรือ <u>ไม่เคยให้ความรู้เลย</u> เพราะเหตุใด

○ 1. คนในครอบครัว มีความรู้เรื่องเพศศึกษาน้อย

○ 2. คนในครอบครัวไม่มีเวลาพูดคุยให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา

○ 3. คนในครอบครัวเข้าใจว่า การให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาเป็นเรื่องของครูหรือบุคลากร

○ 4. คนในครอบครัวมีความคิดว่า เรื่องเพศศึกษา เป็นเรื่องไม่เหมาะสม ไม่สมควรนำมาอธิบายให้ความรู้

8. ในกรณีที่ครอบครัวของนักเรียน ให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา <u>มาก</u> หรือ <u>พอสมควร</u> ส่วนใหญ่ให้การอบรมสั่งสอนในเรื่องเกี่ยวกับเพศ ในเรื่องใดมากที่สุด

○ 1. เรื่องการดูแล และปฏิบัติตนเกี่ยวกับสุขอนามัยในเรื่องเพศศึกษา

○ 2. การวางตัวต่อเพศตรงข้าม/การคบเพื่อนต่างเพศ

○ 3. การป้องกันการตั้งครรภ์/โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

○ 4. อื่นๆ ระบุ.....

9. เมื่อนักเรียนมีปัญหาเรื่องเพศ บุคคลแรกที่นักเรียนนึกถึงและอยากปรึกษาด้วยทุกครั้งคือใคร

○ 1. บิดา ○ 2. มารดา ○ 3. บิดาและมารดา ○ 4. พี่น้อง

○ 5. เพื่อน ○ 6. อื่นๆ ระบุ.....

ด้าน : การสนับสนุนการคบเพื่อนต่างเพศของครอบครัว

10. ครอบครัวของนักเรียนสนับสนุนการคบเพื่อนต่างเพศหรือไม่

○ 1. ไม่สนับสนุน ○ 2. สนับสนุน ในฐานะ เพื่อนสนิท

○ 3. สนับสนุน ในฐานะแฟน/คนรัก ○ 4. สนับสนุน ในฐานะเพื่อนร่วมปฏิบัติงาน

ปัจจัยทางสังคม

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความในแต่ละข้อ แล้วพิจารณาว่าตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุดเพียงระดับเดียวเท่านั้น จากนั้นโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุดโดยคำตอบมี 5 ตัวเลือก ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ระดับ 4 หมายถึง เห็นด้วย

ระดับ 3 หมายถึง ไม่แน่ใจ

ระดับ 2 หมายถึง ไม่เห็นด้วย

ระดับ 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ข้อ	ปัจจัยทางสังคม	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้าน : อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนที่มีต่อพฤติกรรมทางเพศ						
1	เพื่อนส่งเสริมให้นักเรียนมีเพื่อนต่างเพศไปส่งเวลากลับบ้าน					
2	เพื่อนชอบชวนนักเรียนไปเที่ยวสถานบันเทิงกับเพื่อนต่างเพศตอนกลางคืนเสมอในกลุ่มเพื่อน					
3	นักเรียนไม่กล้าขัดใจเพื่อน ถ้าเพื่อนชวนไปเที่ยวและให้ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์					
4	เพื่อนๆชวนนักเรียนไปเที่ยวเป็นคู่กับเพื่อนต่างเพศ					
5	เพื่อนของนักเรียนชอบเล่าเรื่องเพศให้ฟัง					

ข้อ	ปัจจัยทางสังคม	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้าน : การได้รับข้อมูลเรื่องเพศศึกษาจากโรงเรียน (ต่อ)						
6	นักเรียนได้รับความรู้เรื่องเพศศึกษาจากโรงเรียนอย่างเหมาะสม					
7	นักเรียนได้รับคำแนะนำในเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศจากครู					
8	ครูให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาอย่างถูกต้อง ตรงไปตรงมาไม่พูดวกวน หรือพูดให้เด็กนักเรียนเข้าใจผิด					
9	ครูสามารถถ่ายทอดความรู้ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเพศ บทบาทหน้าที่ทางเพศที่เหมาะสมกับเด็กนักเรียน					
10	ครูผู้สอนไม่ควรรังเกียจหรืออายเวลาสอนเรื่องเพศศึกษาให้กับเด็กนักเรียน					
11	การสอนเรื่องเพศศึกษาในสถานศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของการลดผลกระทบจากการมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศได้					
ด้าน : การเปิดรับสื่อที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ						
12	ปัจจุบันนักเรียนใช้อินเทอร์เน็ตแชตหาเพื่อนต่างเพศทำได้ง่าย รวดเร็ว					
13	การอ่าน/ดู/ชม/หนังสือ ภาพยนตร์ ที่มีเนื้อหาทางเพศสัมพันธ์ ทำให้มีความรู้เรื่องเพศสัมพันธ์อย่างถูกต้อง					
14	เด็กวัยรุ่นได้เรียนรู้เรื่องเพศศึกษาจากสื่อประเภทต่างๆ มากกว่าคำแนะนำจากครอบครัว และสถานศึกษา					
15	ในปัจจุบันเด็กวัยรุ่น สามารถหาชมคลิปที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศได้อย่างง่ายดาย					
16	ในปัจจุบันสื่อประเภทต่างๆนำเสนอข่าวสารเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศได้อย่างเหมาะสม					
17	นักเรียนคิดว่าหนังสือโป๊ /หนังสือการ์ตูนลามก/วีดีโอโป๊ /เวปไซต์/สื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเพศหรือเพศสัมพันธ์มีอิทธิพลต่อตัวนักเรียนหรือไม่ในการนำไปสู่การอยากทำตามสื่อ					

ประวัติการศึกษาและการทำงาน

ชื่อ นามสกุล นางเบญจวรรณ แสงอรุณ

วัน เดือน ปีเกิด 21 พฤษภาคม 2515

ภูมิลำเนา เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร

ประวัติการศึกษา

วุฒิการศึกษา	**ชื่อสถาบัน**	**ปีที่สำเร็จการศึกษา**
มัธยมศึกษาตอนปลาย	โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย	2533
วิทยาศาสตร์บัณฑิต	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต	2552